

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 4-2/2020-164-II
Дана: 07. октобра 2020. године
НОВИ САД

**ПРЕДСЕДНИЦИ
СКУПШТИНЕ ГРАДА НОВОГ САДА**

На основу члана 142. Пословника Скупштине Града Новог Сада, упућује Вам се Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину, са Образложењем и Закључком Градског већа Града Новог Сада број: 4-2/2020-164-II од 07. октобра 2020. године, с молбом да се Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину, уврсти у дневни ред седнице Скупштине Града Новог Сада, и да Скупштина донесе Закључак у предложеном тексту.

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Милан Бурџић

На основу члана 67. тачка 1. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19), Градско веће Града Новог Сада на 7. седници од 07. октобра 2020. године, поводом разматрања Извештаја о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину доноси

ЗАКЉУЧАК

I. На основу члана 142. Пословника Скупштине Града Новог Сада, доставља се Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину, који је Управни одбор Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад усвојио на 66. седници одржаној 31. јула 2020. године, председници Скупштине Града Новог Сада и предлаже Скупштини Града Новог Сада да Извештај размотри и закључи:

„Скупштина Града Новог Сада прихвата Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину.“

II. За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада и њених радних тела одређује се Далибор Рожић, члан Градског већа Града Новог Сада, а за повереника Зорица Шијак, в.д. начелника Градске управе за културу.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број : 4-2/2020-164-II
Дана : 07. октобра 2020. године
НОВИ САД

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Милан Бурић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ за разматрање и усвајање Извештаја о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину, садржан је у члану 39. тачка 55. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19) а у вези са чланом 7. став 2. Одлуке о оснивању Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“ број 1017 од 21.12.2016. године. Чланом 39. тачка 55. Статута Града Новог Сада прописано је да Скупштина Града разматра и усваја годишње извештаје о реализацији планова и програма.

Чланом 7. став 2. Одлуке о оснивању Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“ прописано је да Фондација подноси годишњи извештај о раду са финансијским извештајем о реализацији Пројекта Скупштини Града Новог Сада.

Фондација „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад доставила је Градској управи за културу:

- Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину, и
- Одлуку Управног одбора број 1280/4 са 66. седнице одржане 31. јула 2020. године.

Најзначајнији пројекти између осталих, које је Фондација „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад реализовала средствима из буџета Града Новог Сада, у извештајном периоду су:

Културна трпеза (културни догађаји организовани на више локација у Новом Саду у којима су локални уметници имали прилику да се представе кроз своје радове), Интеркултурални Нови Сад (организација, продукција и постпродукција музичког програма, уметничког и сценског наступа на више локација у граду), Капела мира (Откривање скулптуре), Уметнички дијалози (изложбе, панел дискусије, округли столови у којима су учествовали уметници, кустоси, организације и институције из Новог Сада и Темишвара), Синергија (фестивал који окупља позоришне трупе, који у срединама у којима живе стварају на језицима мањинских етничких заједница), Изван зоне комфора, (активности усмерене на јачање капацитета новосадске уметничке и културне сцене кроз разне видове обука, радионица, курсева, Јавног конкурса Публика у Фокусу, подршке Фандрејзинг тима – Сервиса за писање пројеката, организованих курсева језика за раднике у култури, стратегије привлачења фондова ЕУ, итд.), Шетње кроз културно наслеђе (организација догађаја и активности који имају за циљ подизање свести код грађана о значају културног и историјског наслеђа Новог Сада), Мапирање 2021, Ромска станица, Звучни сноп – Soundbeam, Нова места (46 урбаних џелова)- програм уређивања јавних простора, Култиватор – Новосадски волонтерски сервис, Моба за школе (подршка ученика средњих школа кроз позив за подношење уметничких пројеката, који обухватају радионице, концерте, ученичке клубове и места за одмор, учење итд.), Културне станице (наставак и развој програмског садржаја у КС Еђшег, Свилара и Караван), Freedom фестивал – Фабрика 360 степени уметности (књижевне трибине, фестивали плеса, музички концерти, позоришни фестивали...), Новосадске везе (музички фестивал који се одржао у периоду од 06.-24.јуна 2019.г. у Новом Саду), као и многи други.

Пројекти који су реализовани кроз јавне конкурсе су:

-Јавни конкурс Публика у фокусу (Пројекти: Култура кроз Нови Сад, Одрастање кроз уметност, Мала школа музеологије, Бекство из музеја:тајна бесмртности, Дворац Еђшег, ликовно едукативне радионице за децу и младе, Музеј младих, и други),

-Јавни конкурс Шетње кроз наслеђе (Пројекти: Архитектура – отворена врата Новог Сада, Културна престоница за све (Свилена сећања), Покрет за урбане баште Новог Сада, Ново културно наслеђе, и други),

-Јавни конкурс „Приступачност“ (Пројекти: Музеј за све, Уметност и инклузија, и други).

Пројекти који су у фази развоја су: Тамбрашка филхармонија – Европски мостови културе, Распевани мостови, Филхармонијски оркестар За нове мостове, Нови музичко-технолошки мост и Композиција 2021, Дечја филхармонија, Да заживе паркови и музика, Дунавски културни

фестивал, Дунавска променада, Пројекат 2021, Мобилна ромска амбасада, Изгради се!, Трг јарбола, Град слика, Урбани реактор и други.

Друге активности које је спровела Фондација се односе на сарадњу са Установама културе у виду периодичног одржавања Градског колегијума са циљем планирања програма Установа културе за званичан програм Европске престонице културе у 2021. години и одржавање Конференције „Најбоље из Србије“ са циљем да окупи установе у култури из Србије ради утврђивања најбољег начина њиховог представљања у овире званичног програма Европске престонице културе.

Поред наведеног, реализована је промоција и маркетинг Пројекта путем оглашавања на отвореним просторима (Билборд, ЛЕД билборд, Триборд, Мегаборд....), промотивног материјала (флајери, брошуре, магазин...), интернет кампање, кампање на друштвеним мрежама (Фејсбук, Инстаграм, Твитер, Јутјуб...), закупом медијског простора, званичног сајта Нови Сад 2021 и сл.

Реализована је и евалуација Пројекта путем специфичне методологије и дефинисаног Индекса Европске престонице културе, а на основу анализе спроведених истраживања, која пружа информације о перцепцијама туриста о Новом Саду, мапирању капацитета институција културе, анализу медијских објава о Европској престоници културе и сл.

У извештајном периоду остварени су укупни приходи у износу од **441.151.510,96** динара. Приходи из буџета Града Новог Сада остварени су у износу од **205.240.996,00** динара а утрошени су у износу од **109.254.939,38** динара, с тим што ће се неутрошена средства у износу од 95.986.056,62 динара реализовати до 31.12.2020. године, у складу са Анексом уговора. Утрошена средства у износу од 109.254.939,38 динара су коришћена за следеће расходе и издатке:

- Трошкови материјала	2.734.588,76 динара,
- Трошкови горива и енергије	39.108,24 динара,
- Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	203.865,24 динара,
- Трошкови зарада и накнада запослених са припадајућим порезима и доприносима	35.972.532,93 динара,
- Трошкови накнада физичким лицима по уговорима	36.189.240,26 динара,
- Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора и надзора	3.310.049,65 динара,
- Остали лични расходи и накнаде	7.257.395,29 динара,
- Трошкови транспортних услуга	908.852,71 динара,
- Трошкови услуга одржавања	1.239.747,74 динара,
- Трошкови закупнина	705.431,71 динара,
- Трошкови рекламе и пропаганде	9.051.508,16 динара,
- Трошкови осталих услуга	4.578.746,90 динара,
- Трошкови непроизводних услуга	3.171.004,74 динара,
- Трошкови репрезентације	911.716,11 динара,
- Трошкови платног промета	103.540,82 динара,
- Остали нематеријални трошкови	2.877.610,12 динара.

Имајући у виду наведене чињенице, предлагемо да Скупштина Града Новог Сада размотри и усвоји Извештај о раду Фондације „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“, Нови Сад за 2019. годину.

С Д У Г А Т И
П И М Н А Н О
О О В С Д А С
Е Н О В И Т
2 0 2 1 0
Е У Р О П С К А
П Р Е С Т О Н И Ц А
К У Л Т У Р Е

ФОНДАЦИЈА
НОВИ САД
2021

Европска
престоница
културе

Трг слободе 3
21000 Нови Сад
Србија

info@ns2021.rs
novisad2021.rs

Матични број
28829922

ПИБ 109849130

Текући рачун:
840-1029743-58

Број: 1280/4
Датум: 31.07.2020.

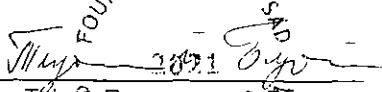
На основу члана 17. став 1. тачка 3. Статута Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ (број 50/7, од 18.01.2019. године), Управни одбор Фондације на својој 66. седници одржаној 31.07.2020. године доноси

ОДЛУКУ

Усваја се годишњи Извештај о раду са финансијским извештајем Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину, у тексту који је саставни део ове одлуке.

Одлуку заједно са Извештајем о раду са финансијским извештајем Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину доставити Скупштини Града Новог Сада на разматрање и усвајање.

Председник Управног одбора

др Тијана Палковљевић Бугарски

Доставити:

- архиви

Број:1309/1

Дана:31.7.2020.

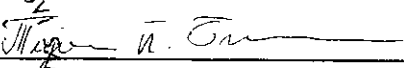
**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СА ФИНАНСИЈСКИМ
ИЗВЕШТАЈЕМ ФОНДАЦИЈЕ „НОВИ САД 2021 –
ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ”
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Директор

Немања Миленковић

Председник Управног одбора одбора

др Тијана Палковљевић Бугарски

Јул 2020.

Садржај

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I МИСИЈА И ВИЗИЈА	2
II ЦИЉЕВИ	3
III ДЕЛАТНОСТ	4
IV ФИНАСИРАЊЕ	5
V ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ ПРОЈЕКТА „НОВИ САД 2021“	5
1. Реализовани пројекти из плана рада за 2019. годину	5
1.1. Културна трлеза	5
1.2. Интеркултурални Нови Сад	6
1.3. Европа XXL	6
1.4. Капела мира	6
1.5. Дигика	7
1.6. Ти си наслеђе	7
1.7. Братски цез оркестри Европе	7
1.7.1. Цез маратон у оквиру Новосадског цез фестивала	8
1.8. Уметнички дијалози	8
1.9. Пут за Катар	9
1.10. Синергија	9
1.11. Међународна изложба студентских плаката и фотографија	10
1.12. Изван зоне комфора	10
1.12.1. Јавни конкурс Публика у фокусу	10
1.12.2. Фандрејзинг тим – Сервис за писање пројеката	11
1.12.3. Курсеви језика за раднике у култури	11
1.12.4. Реализација Стратегије привлачења фондова ЕУ	12
1.12.5. Организација радионица о имплементацији пројеката за успешне апликанте – пројекат Млади и европске вредности	12
1.12.6. Конкурс за мобилност	13
1.12.7. Обуке за писање пројеката у сарадњи са ФЕП-ом (за ванинституционалну сцену)	13
1.12.8. EUNIC Cafe	14
1.12.9. Exposure	15
1.12.10. Culture Bus – Осијек у Новом Саду	15
1.12.11. Teatroscope Job Shadowing – Нови циркус	15
1.12.12. Balkan Traffic	15
1.12.13. Шта кустосирање треба / може да буде? – What Could / Should Curating Do?	15
1.12.14. Пројекат 33 – Јачање капацитета установа културе у Новом Саду за стратешко планирање	16
1.12.15. Сарадња са VEGA IT кроз конкурс „Програмери за Новосађане“	16
1.13. (Ре)конекција	17
1.14. Театарски мостови и миграције	17
1.14.1. Караван опере	17

1.14.2.	Theatre tourism as a bridge for joint cultural development – CulTour Bridge	17
1.14.3.	Данте 2021.....	18
1.15.	Каријерни инкубатор.....	18
1.16.	2К+ антифестивал	18
1.17.	Парк скулптура	19
1.18.	Градска позорница	19
1.19.	Замисли Европу.....	19
1.19.1.	Street Participation for Active Citizenship in Europe – S.P.A.C.E. пројекат	19
1.19.2.	EUNITE	20
1.19.3.	Форум „Креативна Европа“	20
1.19.4.	Међународни пројекти сарадње са Адриа медија групом.....	20
1.19.5.	EU Summer School	21
1.20.	Шетње кроз културно наслеђе	21
1.20.1.	Баухаус.....	21
1.20.2.	Конкурс „Шетње кроз наслеђе“	21
1.20.3.	Participation of Underrepresented Citizens in the valorization of the Cultural Heritage - P.U.N.C.H. пројекат	22
1.21.	Зелене недеље.....	22
1.22.	Мапирање 2021	23
1.22.1.	O-City пројекат.....	23
1.22.2.	Мапирање туризма	24
1.23.	Мој глас путује	25
1.23.1.	Фестивал уличне уметности	25
1.23.2.	Резиденција „Dancing Museums“	25
1.23.3.	Block Party	25
1.24.	Ромска станица.....	26
1.25.	Фестивал уличног плеса ГРУВИНГ	26
1.26.	Кварт	27
1.26.1.	EYE-Net пројекат.....	27
1.27.	Играј се и буди ми пријатељ	28
1.27.1.	Нарру Manif: Сунчана страна плеса	28
1.28.	Дистанца	28
1.28.1.	Церемонија отварања у Матери.....	28
1.28.2.	Скуп калиграфа	29
1.29.	ЕПК ЕХО	29
1.29.1.	Учешће на међународном карневалу у Ријеци.....	29
1.29.2.	ЕПК ЕХО / Школа партиципације	29
1.29.3.	Art on the Stream.....	30
1.29.4.	Magic Carpets.....	30
1.30.	Звучни сноп – soundbeam	30
1.31.	Расадник (Plants AIR)	30
1.31.1.	Резиденција Balkan Dance Project	30
1.31.2.	Резиденција Јозефа Бакира – пројекат Sand Sculpture	31

1.31.3.	Резиденција Родрига Малвара.....	31
1.31.4.	Резиденција Галине Ријом Рејбек.....	31
1.31.5.	Резиденција Дане Аугуштин.....	31
1.31.6.	Изложба Андрее Калинове.....	31
1.31.7.	Резиденција Огњена Тадића.....	32
1.31.8.	Резиденција Јураја Дуриша.....	32
1.31.9.	Резиденција новосадског визуелног уметника у Пловдиву – сарадња са организацијом ADATA AiR, Пловдив (Бугарска).....	32
1.31.10.	Резиденција бугарског писца у Новом Саду – сарадња са организацијом ADATA AiR, Пловдив (Бугарска).....	32
1.31.11.	Резиденција Балажа Мохачија – сарадња са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd“, Печуј (Мађарска).....	33
1.31.12.	Резиденција Бранислава Живановића – сарадња са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd“, Печуј (Мађарска).....	33
1.31.13.	Резиденција јапанског писца у Новом Саду и Печују – сарадња са организацијама „Verartis Nonprofit Ltd“, Печуј (Мађарска) и „EU-Japan Fest“, Токио (Јапан).....	33
1.31.14.	Резиденција Такако Јамада – сарадња са организацијом „EU-Japan Fest“, Токио (Јапан).....	33
1.31.15.	Резиденција „Исмет Атић“ – сарадња са организацијама EXIT, Нови Сад (Србија) и „Strefa Kultury Wroclaw“, Вроцлав (Пољска).....	34
1.31.16.	Резиденција пољског музичара у Новом Саду – сарадња са организацијом „Strefa Kultury Wroclaw“, Вроцлав (Пољска).....	34
1.31.17.	Резиденција Бена Џонстона – сарадња са организацијом „Ink Fest“.....	34
1.31.18.	Резиденције организације СУЛУВ.....	35
1.31.19.	Резиденција Аделина Швајцера – сарадња са Француским институтом.....	35
1.31.20.	Резиденција француске стритарт уметнице – сарадња са Француским институтом.....	35
1.31.21.	Резиденција аустријског визуелног уметника – сарадња са Удружењем „Berufsvereinigung der bildenden Künstler Österreichs Sektion Steiermark“.....	35
1.31.22.	Резиденција Нурије Хејнг – сарадња са организацијом „Практикабл“.....	36
1.31.23.	AiR WEEK.....	36
1.31.24.	Гостовање др Сандра Дебона у оквиру Plants AiR.....	36
1.32.	Подунавци – DANUBIANS.....	36
1.32.1.	DANUBE cartoons.....	36
1.33.	Нова места (46 урбаних џепова).....	36
1.34.	Доступна уметност.....	37
1.34.1.	Пројекти из конкурса Приступачност.....	37
1.34.2.	Обуке за институције културе и НВО.....	38
1.34.3.	Унапређење приступачности простора за културу које води Фондација.....	38
1.34.4.	Издавање и промоција публикација из области приступачности.....	38
1.34.5.	Програм „Супермоћни“ у културним станицама.....	38
1.34.6.	Europe Beyond Access.....	41
1.35.	Култиватор – Новосадски волонтерски сервис.....	42
1.36.	Нови Сад град љубазности.....	43
1.37.	Гастрономски идентитет Новог Сада (Аутентична улична храна и вино, Гастрономски идентитет у угоститељским објектима Новог Сада и Гастрономски изазов).....	43
1.38.	Моба за школе.....	44
1.39.	Кућа за нас.....	44

1.40.	Европска школа гостопримства	45
1.41.	Маркет караван.....	45
1.42.	Генеза	45
1.42.1.	Сарадња са Јапаном (Кизуна).....	46
1.42.2.	Creative Youth for Creative Economies – CYCE.....	46
1.43.	Путујућа школа	46
1.43.1.	Граница повреде (енг. Borderline Offensive) – Три мигранта у чамцу (о кријумчару да и не говоримо) 47	47
1.43.2.	Граница повреде (енг. Borderline Offensive) – Поезија папирних лутака	47
1.44.	Културне станице	47
1.45.	Караван културе	48
1.46.	Интелектуална топографија Алмашког краја	48
1.47.	Културно-образовно-методички центар	49
1.47.1.	Сарадња са Финском амбасадом и Српско-финским друштвом СЕУРА	49
1.48.	Премостимо препреке	50
1.49.	Трансформација урбаних простора мале размере.....	50
1.50.	Freedom фестивал – Фабрика 360 степени уметности.....	51
1.51.	Новосадске везе.....	52
1.52.	Уметност бодиарта.....	53
1.52.1.	Резиденција Александре Груден – активност пројекта Уметност бодиарта	53
1.52.2.	Резиденција Марио Хори – активност пројекта Уметност бодиарта	53
1.53.	Дигитализација културног наслеђа	53
1.54.	Индустријско наслеђе.....	54
1.55.	Одмориште за бициклисте.....	54
1.56.	Новосадски породични фото албум	54
2.	Пројекти реализовани кроз јавне конкурсе	55
2.1.	Јавни конкурс „Публика у фокусу“	55
2.1.1.	КУЛ-тура кроз Нови Сад	55
2.1.2.	Одрастање уз уметност	55
2.1.3.	Мала школа музеологије	56
2.1.4.	Обнова подграђа.....	57
2.1.5.	Бекство из музеја: тајна бесмртности	57
2.1.6.	Фан клуб „Навијачи културе“	57
2.1.7.	Генерациски мостови Новог Сада – нове нити у културно-историјском наслеђу.....	58
2.1.8.	Дворац Еђшег, ликовно-едукативне радионице за децу и младе.....	58
2.1.9.	Step Ahead.....	58
2.1.10.	Ком(ун)икологија	59
2.1.11.	Шетња кроз историју дизајна у Војводини	59
2.1.12.	Teach ART Learn ENGLISH	60
2.1.13.	Демократизација дигитализације: нове дигиталне технологије за кориснике установа културе.	61
2.1.14.	Да се сликујемо	61
2.1.15.	Сторителлинг – Причај ми причај, желим да знам	62
2.1.16.	Музеј младих.....	62

2.1.17.	Музички бонтон	63
2.2.	Јавни конкурс Шетње кроз наслеђе	64
2.2.1.	Повратак у будућност	65
2.2.2.	Архитура – отворена врата Новог Сада	65
2.2.3.	Испричај ми причу	66
2.2.4.	Музеј зеца	66
2.2.5.	Сећаш ли се оне дворске баште	66
2.2.6.	Место снова	67
2.2.7.	Културна престоница за све (Свилена сећања)	67
2.2.8.	Покрет за урбане баште Новог Сада	67
2.2.9.	Киноплов (Нови Сад сачуван у архиви Кино клуба Нови Сад)	67
2.2.10.	Моја карловачка прича	67
2.2.11.	Ново културно наслеђе	68
2.2.12.	Ко вас шиша (Повратак у будућност)	68
2.2.13.	Винске приче (Повратак у будућност)	68
2.2.14.	Кошаркашке приче (Повратак у будућност)	68
2.3.	Јавни конкурс „Пристапачност“	68
2.3.1.	Музеј за све	68
2.3.2.	Историја у сликама на знаковном језику	69
2.3.3.	Voice Painting	70
2.3.4.	Израда пристапачног веб-сајта Културног центра „Руменка“	71
2.3.5.	Уметност и инклузија	71
2.3.6.	Израда пристапачног веб-сајта установе културе (Галерија ликовне уметности поклон-збирка Рајко Мамузић)	71
3.	Пројекти које је Фондација развијала, али нису покренути у 2019. години, у складу са планом рада за 2019. годину	71
3.1.	Тамбурашка филхармонија – Европски мостови културе	71
3.2.	Креативни календар	72
3.3.	Б(ј)егунци	72
3.4.	Распевани мостови	73
3.5.	Додир	73
3.6.	Синагога – место сусрета	73
3.7.	Либерта – рађање града	73
3.8.	Филхармонијски оркестар За нове мостове, Нови музичко-технолошки мост и Композиција 2021	73
3.9.	Уметност миграције, миграције у уметности	74
3.10.	Запошљивост младих уметника	74
3.11.	Отворена врата Матице српске	74
3.12.	Дечија филхармонија	74
3.13.	Да заживе паркови и музика	74
3.14.	НС Мурализација	74
3.15.	Ритам живота	74
3.16.	Улични бој тамбурица	75
3.17.	Дунавски културни фестивал	75
3.18.	Био једном један	75

3.19.	Прилаз, улаз, пролаз.....	75
3.20.	Повезивање кроз моду.....	75
3.21.	Дунавска променада.....	76
3.22.	Продавница идеја.....	76
3.23.	Ars altera pars (Друга страна уметности).....	76
3.24.	Lab for European project making – ЕУЛаб.....	76
3.25.	Пројекат 2021.....	77
3.25.1.	Job shadowing за чланове тима.....	77
3.25.2.	Мали грантови.....	77
3.25.3.	Пут циркуса.....	77
3.25.4.	Посета културних радника Темишвару.....	77
3.25.5.	Културбус.....	77
3.26.	Стара школа.....	77
3.26.1.	Туринг пројекат са АИР ВРО центром.....	77
3.26.2.	Дани Печуја у Новом Саду.....	78
3.27.	Друга шанса.....	78
3.27.1.	Cyber Museum Factory – CRAFTMUSE.....	78
3.28.	Добар за живот.....	78
3.29.	Утврђивање.....	78
3.30.	Мобилна ромска амбасада.....	78
3.30.1.	Мобилна ромска амбасада.....	78
3.30.2.	Crossing culture, breaking borders. O Rom pfo Drom – O4Roma.....	79
3.31.	Новосађани – европски културни репортери.....	79
3.32.	Културлица.....	79
3.33.	Изгради се!.....	79
3.34.	Повежи и обележи.....	79
3.35.	Обасјани предели.....	80
3.36.	Трг јарбола.....	80
3.37.	Град слика.....	80
3.38.	Међународна гастрономска конференција FOODTALK.....	81
3.39.	Отворено (је) позориште.....	81
3.40.	Новосадски хаб.....	82
3.41.	Брза фотографија.....	82
3.42.	Урбани реактор.....	82
3.43.	Бум 2021.....	82
3.44.	Церемонија отварања.....	82
3.45.	Упознајмо културну традицију путем чула – инклузивна изложба.....	82
3.46.	Помирење у региону – студентска перспектива.....	82
3.47.	Омладински креативни полис / Youth Creative Polis.....	83
3.48.	ЕДУ нет.....	83
4.	Остали видови сарадње Програмског сектора са установама културе.....	83
4.1.	Градски колегијум.....	83
4.2.	Конференција „Најбоље из Србије“.....	83

5.	Програмски концепт „За нове мостове”	84
5.1.	МОСТ ЛЈУБАВ: Откријмо наше благо.....	85
5.1.1.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Дочек.....	85
5.1.2.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Друга Европа	85
5.2.	МОСТ ДУГА: Различитост је наша снага.....	86
5.2.1.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Сеобе	86
5.2.2.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Тврђава мира.....	86
5.3.	МОСТ СЛОБОДА: Будућност је сада.....	86
5.3.1.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Будућност Европе	86
5.3.2.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Хероине	87
5.4.	МОСТ НАДА: Култура је начин живота.....	87
5.4.1.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Дунавско море	87
5.4.2.	ПРОГРАМСКИ ЛУК: Каледоскоп културе.....	88
5.5.	ПРОГРАМСКИ ТОК: ВИЗИТ НОВИ САД.....	88
6.	Кустосирање за 2021. годину	89
6.1.	Кустоско уређивање књижевних пројеката	89
6.2.	Кустоско уређивање пројеката везаних за стрип и филм.....	90
6.3.	Кустоско уређивање пројеката везаних за визуелну уметност	90
6.4.	Кустоско уређивање пројеката из области класичне музике и опере	90
6.5.	Кустоско уређивање програмских лукова.....	91
6.5.1.	Програмски лук Хероине.....	91
	VI МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА ПРОЈЕКТА	92
1.	Маркетинг	92
2.	Промоција.....	92
2.1.	Аутдор кампање	92
2.2.	Индор кампање.....	94
2.3.	Веб-промоција	96
2.4.	Закуп медијског простора.....	97
3.	Комуникација	99
3.1.	Интерна комуникација	99
3.2.	Екстерна комуникација	99
3.2.1.	Званични сајт Нови Сад 2021	100
3.2.2.	Друштвене мреже	100
3.2.3.	Њузлетер и имејл.....	104
3.2.4.	Односи са јавношћу	105
3.2.5.	Прес-клипинг	105
4.	Производња.....	110
	VII ЕВАЛУАЦИЈА.....	125
1.	Екстерна евалуација	125
2.	Интерна евалуација	125
	VIII. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ФОНДАЦИЈЕ „НОВИ САД 2021 – ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ” ЗА 2019. ГОДИНУ.....	127
1.	Планирана и дозначена финансијска средства за реализацију Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” за 2019. годину	127

1.1. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета Републике Србије	128
1.2. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета АП Војводине.....	128
1.3. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета Града Новог Сада.....	128
1.4. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из средства из Европске уније.....	129
1.5. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину од приватних спонзора и из осталих извора финансирања.....	129
2. Утрошена финансијска средства у 2019. години.....	130
2.1. Новчана средства дозначена из буџета АП Војводине у 2017. години која су утрошена у 2019. години.....	130
2.2. Новчана средства дозначена из буџета Републике Србије и Града Новог Сада у 2018. години која су утрошена у 2019. години.....	130
2.3. Новчана средства дозначена из буџета Републике Србије, АП Војводине и Града Новог Сада у 2019. години која су утрошена у 2019. години.....	131
2.4. Новчана средства дозначена из фондова Европске уније и осталих извора финансирања, у 2019. години	131
2.5. Новчана средства дозначена из фондова Европске уније и осталих извора финансирања, у 2019. години	132
2.6. Новчана средства утрошена у 2019. години по изворима финансирања и позицијама расхода	132
2.7. Утрошена средства из буџета Републике Србије	133
2.8. Утрошена средства из буџета АП Војводине	133
2.9. Утрошена средства из буџета Града Новог Сада	135
2.9. Утрошена средства из буџета Града Новог Сада дозначена у 2019. години	137
2.10. Утрошена средства за реализацију пројеката који се суфинансирају из средстава Европске уније у 2019. години	138
2.11. Утрошена средства из осталих извора у 2019. години	139
3. Основе за састављање финансијских извештаја	139
3.1. Нематеријална улагања	139
3.2. Некретнине, постројења и опрема.....	140
3.3. Краткорочни пласмани и потраживања	141
3.4. Активна временска разграничења	142
3.5. Нераспоређени вишак прихода над расходима.....	144
3.6. Обавезе.....	144
3.7. Пасивна временска разграничења	145
3.8. Расходи.....	146
3.9. Приходи.....	147
4. Инвестициона улагања (набавка опреме)	148
IX ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ПРОГРАМСКИМ АКТИВНОСТИМА	150
1. Организација рада.....	150
2. Органи управљања и радна тела Фондације	150
X ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	151

Настављајући са активностима које су започете у 2018. години, запослени у Фондацији су током 2019. године приступили остваривању заједнички дефинисаног плана рада за 2019. годину, који су потврдили и Градско веће Града Новог Сада и Управни одбор Фондације. Започет је велики број активности на реализацији програма, учињени су значајни кораци да се у складу са препорукама Панела независних стручњака реструктурира програм пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и да се припреми стабилна структура и пословно окружење за реализацију програма у 2019. години. Извештај су сачинили директор Фондације и чланови стручних тимова.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Скупштина града Новог Сада усвојила је, 14. децембра 2016. године, Одлуку о финансирању Пројекта „Нови Сад 2021”, који садржи основне смернице финансирања пројекта до 2021. године, када ће Нови Сад бити Европска престоница културе.

На основу члана 10. Закона о задужбинама и фондацијама („Службени гласник Републике Србије”, бр. 88/10 и 99/11 – др. закон), члана 12. Закона о култури („Службени гласник Републике Србије”, бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр), тачке IV Одлуке о финансирању Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” („Службени лист Новог Сада”, број 77/16) и члана 25. Статута Културног центра Новог Сада, Нови Сад, бр. 501 од 8. 9. 2010. године и бр. 429/1 од 27. 5. 2015. године, Управни одбор Културног центра Новог Сада, на V седници, одржаној 21. 12. 2016. године, донео је Одлуку о оснивању Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, у циљу реализације пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” (у даљем тексту: пројекат „НС2021”).

Основни подаци

ПУН НАЗИВ: Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”

СЕДИШТЕ: Нови Сад, Трг слободе 3

СКРАЋЕНИ НАЗИВ: „Нови Сад 2021”

МАТИЧНИ БРОЈ: 28829922

ПИБ: 109849130

ДЕЛАТНОСТ: 9499 – Делатност осталих организација на бази учлањивања, споредна делатност 9003 – Уметничко стваралаштво

ОБЛИК ОРГАНИЗОВАЊА: Фондација

ОСНИВАЧ ФОНДАЦИЈЕ: Културни центар Новог Сада

Законски оквир

При обављању активности у циљу реализације пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” примењиваће важећу законску регулативу Републике Србије и то:

1. Закон о задужбинама и фондацијама („Службени гласник РС”, бр. 88/10, 99/11 и 44/18 – др. закон);
2. Закон о култури („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр.)
3. Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 и 113/17);

4. Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр 124/14, 14/15 и 68/15);
5. Закон о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18);
6. Закон о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/13 и 30/18);
7. Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, бр. 116/14 и 95/18);
8. Закон о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – испр, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – одлука УС, 93/12, 114/12 – одлука УС, 47/13, 48/13 – испр, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17);
9. Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17 и 95/18);
10. Правилник о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор („Службени гласник РС”, број 99/18);
11. Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица („Службени гласник РС”, број 137/14) и др.

I МИСИЈА И ВИЗИЈА

Пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” (у даљем тексту: Пројекат „НС2021”) је платформа за развој креативних потенцијала Новог Сада и промотер нове културне политике. Пројекат „НС2021” треба, пре свега, да мотивише и инспирише запослене у култури, али и све грађане, на преиспитивање досадашњих вредности и постављање нових циљева у правцу демократског културног развоја града.

Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” представља модел савремене културне организације која обезбеђује пуно остваривање права грађана на учествовање у културном и уметничком деловању и друштвеном развоју заједнице, те подстиче слободно стваралаштво у средини у којој грађани живе и раде.

Мисија Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”

Осмишљавање и представљање програма који користе културу као катализатор за развој града и омогућавају Новом Саду да оствари свој потенцијал.

Визија Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”

Почетак новог. Сада.

Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” (у даљем тексту: Фондација) ће кроз имплементацију програмских активности дефинисаних у Апликационом формулару (енг. *BidBook*) (у даљем тексту: Апликациона књига), на основу које је Нови Сад понео престижну титулу Европске престонице културе 2021. године, креирати нове културне политике Новог Сада и ЗОНЕ 021 (Град Нови Сад са општинама Ириг, Беочин и Сремски Карловци). Овај процес подразумева, између осталог, комплексан процес трансформације, имплементације и промоције новог културног модела који ће интерсекторално утицати и на друге сфере деловања и живота града. Нови културни модел заснован је на жељи да свим заинтересованим грађанима и грађанкама омогући учешће у креирању културног и уметничког живота на територији Новог Сада и ЗОНЕ 021, кроз нове, јединствене и иновативне програмске садржаје који обухватају, с једне стране, креативне, партиципативне и едукативне програмске форме, и,

са друге, рад са публиком у ширем смислу, партнерске програме и међународну програмску сарадњу.

Преиспитивање савременог идентитета Новог Сада и ЗОНЕ 021, ревитализација културног наслеђа, реконструкција старих и отварање нових простора намењених култури, развијање међународне и међусекторске сарадње, подстицање интеркултурног дијалога, децентрализација културе, развијање културне партиципације грађана, принципи су културног развоја, чија је реализација предвиђена за период од 2018. до 2022. године.

II ЦИЉЕВИ

Програмски концепт представљен у Апликационој књизи, утемељен је на четири новосадска моста – Нови мост, мост Слобода, мост Нада и мост Дуга, који симболизују и са собом доносе успостављање равнотеже између расположивих ресурса и искушења пред којима се налази град, стварајући нераскидиву везу прошлости, садашњости и будућности Новог Сада. С тим у вези, постављена су и четири основна циља пројекта „НС2021“, и то:

1. Ојачати људске и просторне ресурсе и створити услове за децентрализацију културних садржаја.
2. Реинтегрисати Републику Србију, АП Војводину и Град Нови Сад у јединствен европски културни простор;
3. Ојачати креативне индустрије и омладински сектор;
4. Повећати атрактивност града Новог Сада као туристичке дестинације, промовисати његову аутентичност и учинити културно наслеђе доступнијим широј публици;

Како би пројекат „НС2021“ добио чврсте темеље да започне реализацију програмских активности дефинисаних у Апликационој књизи, и остварио мисију и визију, неопходно је добро испланирати све активности. Циљеви постављени овим документом представљају предуслов за почетак рада на достизању крајњег циља – Нови Сад, као Европска престоница културе 2021. године, је модеран и развијен европски град, препознатљив у међународним оквирима.

Поред четири основна циља дефинисани су и следећи специфични циљеви:

1. Подстицање развоја културно-уметничке сцене Новог Сада;
2. Пружање помоћи развоју традиционалних и модерних културних форми;
3. Подстицање сарадње новосадских уметника и организација с уметницима и организацијама широм Европе;
4. Подстицање интернационализације новосадске културне сцене;
5. Едукација и тренинг у области културе и уметности, културног менаџмента и европских интеграција;
6. Подстицање волонтеризма и развој програма приправништва;
7. Подстицање децентрализације и демократизације културне сцене у Новом Саду;
8. Подстицање изградње одрживе културне инфраструктуре;
9. Пружање помоћи у реализацији градских развојних пројеката.

Основни принципи на којима ће се темељити рад Фондације, биће принципи јавности, демократије у одлучивању, транспарентности и партиципативности.

III ДЕЛАТНОСТ

У циљу остваривања постављених основних и специфичних циљева, Фондација је основана да врши следеће активности:

1. Продукција, копродукција и организација културних догађаја у сарадњи с локалним, регионалним и интернационалним уметницима и културним организацијама и другим градовима – Европским престоницама културе;
2. Суфинансирање и финансирање локалних пројеката и иницијатива који се реализују у сарадњи с другим европским културним организацијама и партнерима;
3. Представљање Новог Сада и културне сцене у међународним оквирима и посредовање у повезивању новосадских и иностраних културних организација;
4. Организовање едукативних програма, тренинга, радионица и семинара намењених развоју вештина и способности уметника и културних радника у Новом Саду. Развој сопствених уметничких резиденцијалних пројеката и повезивање с европским;
5. Подршка и помоћ младим уметницима, професионалцима у култури и студентима Академије уметности.
6. Организовања едукативних и информативних програма, конференција и посебних свечаности поводом обележавања важних датума за Европску унију, усмерених ка промовисању европских интеграција и подстицању културне сарадње међу Европљанима;
7. Имплементација програма директног учешћа грађана у планирању и реализацији културних пројеката и подстицања партиципативности;
8. Осмишљавање и реализација стратегије развоја публике. Реализација програма и пројеката сарадње с образовним установама и установама културе;
9. Организовање програма подстицања волонтеризма и приправништва у културном сектору;
10. Праћење реализације изградње објеката културне инфраструктуре, планираних у оквиру пројекта „НС2021“, коју спроводе надлежне управе и службе;
11. Друге делатности ради реализације циљева Фондације.

Делатност Фондације се заснива на:

1. Програмском плану наведеном у Апликационој књизи приликом кандидатуре града за титулу Европске престонице културе;
2. Уоченим потребама након спроведених истраживања културне сцене града;
3. Препорукама надлежних тела и Комисије за мониторинг Европске комисије.

IV ФИНАСИРАЊЕ

Средства за свој рад, Фондација остварује из следећих извора:

1. буџета Републике Србије,
2. буџета Аутономне Покрајине Војводине
3. буџета Града Новог Сада,
4. донација,
5. добровољних прилога и иницијатива (енг. *crowdfunding*),
6. поклона,
7. прихода од ауторских и сродних права,
8. пријављивањем на међународне позиве и јавне и приватне фондове,
9. непосредним обављањем споредне привредне делатности у вези с остваривањем основних циљева Фондације наведене у статуту и
10. из других извора у складу са законом.

Средства Фондације могу се користити искључиво за остваривање циљева утврђених оснивачким актом и Статутом Фондације.

V ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ ПРОЈЕКТА „НОВИ САД 2021”

Програмске активности планиране у оквиру пројекта „Нови Сад 2021” засноване су на основним принципима европске културне политике, мисији и визији пројекта „Нови Сад 2021” и принципима и методологији пројекта Европска престоница културе Европске комисије. Реализација конкретних програмских активности условљена је правовременим трансферима финансијских средстава неопходних за реализацију и успешношћу преговора са конкретним партнерима на пројекту и предлагачима пројектних идеја из Апликационе књиге. Преговори се, пре свега, тичу техничких и финансијских услова имплементације и уопште капацитета за спровођење одређене пројектне идеје у дело.

1. Реализовани пројекти из плана рада за 2019. годину

1.1. Културна трпеза

Пројекат је покренут 2018. године, а пројектне активности су настављене и у 2019. години. „Културна трпеза” је била идеална прилика да заједница различитим чулима – кроз боје, мирисе и укусе, сведочи различитостима и богатству које је лепе и да се тај мозаик културне баштине нашег поднебља на најбољи начин представи туристима који посећују наш град.

Реализација пројектних активности била је поверена Удружењу за младе „Еко концепт”, које је организовало отворени маркет на Рибљој пијаци и на платоу испред Културне станице Свилара, у оквиру кога су локални уметници и мали предузетници имали прилику да представе своје производе широј јавности. Циљ ових пројектних активности била је промоција локалног предузетништва и мале привреде.

Грађани су тако могли да се упознају са ручно израђеним предметима и накитом, производима старих и уметничких заната, као и традиционалним специјалитетима домаће радиности.

У оквиру пројекта подржана је и организација музичког програма на Тргу слободе и Тргу републике. Ово је уједно био део програмског лука Дочек. На Тргу слободе наступили су *Magnifico*, Неле Карајлић уз пратњу камерног оркестра *Camerata Academica*, првакиња Опере Српског народног позоришта, Јелена Кончар и хор АКУД „Соња Маринковић”. После поноћи наступио је ди-џеј двојац из Русије (Филатов и Карас). На Тргу републике наступио је београдски састав *Irie FM*. Реализована је техничка продукција догађаја на наведеним локацијама. Реализовано је и аудио-видео снимање наведених догађаја на обе локације.

Пројектне активности успешно су реализоване и Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

1.2. Интеркултурални Нови Сад

Пројекат је покренут још 2017. године, са имплементацијом је настављено и 2018. године, а пројектне активности су реализоване и у 2019. години, сад већ и традиционално у оквиру програмског лука Дочек с циљем да се афирмише новосадско нематеријално културно наслеђе (етничка и конфесионална интеркултуралност кроз прославу два Божића и две Нове године) како би грађане Новог Сада још више повезали културолошки и социјално, а туристима се представили снажним уверењем које заиста и живимо.

Реализација пројектних активности била је поверена Асоцијацији гитариста Војводине, а пројектне активности у овом периоду биле су усмерене на организацију, продукцију и постпродукцију наступа жанровски различитих уметничких и сценских наступа на више атрактивних локација у граду и одвијале су се у више фаза – припрема, организација и продукција музичког програма 31. децембра на Тргу слободе и Тргу републике, као и реализацију музичког програма у Синагоги, малој сали СНП-а, у културној станици Свилара, Новосадском позоришту, у КЦ Младост у Футогу и на СПЕНС-у 13. јануара 2019. године.

У оквиру прославе православне Нове године наступили су врхунски виолиниста Лондонске филхармоније Роман Симович и Камерата академика, а реализовани су наступи Лене Ковачевић, Банета Крстића и Гаравог сокака, Партибрејкерса, Ритма нереда, Земље грува, Сање Илића и Балканике наступ новосадског ансамбла Сербоплов, као и организација представе Еротизам у Новосадском позоришту. Сви наступи били су изузетно посећени и утисци публике са одржаних концерата били су изузетно позитивни.

У оквиру пројекта велика пажња била је посвећена и креирању адекватне брендинг и промотивне кампање која је успешно реализована. Кроз пројектне активности дизајнирани су билборди и ситилајтови који су постављени по граду, израђени су рол-апови са брендингом програмског лука Дочек који су такође постављени на локацијама на којима је реализован програм.

Поред тога, у оквиру пројекта реализована је продукција осталих догађаја са истом или сличном тематиком, као и промоцију програмског лука Дочек.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

1.3. Европа XXL

Пројекат „Европа XXL“ је покренут у 2018. години, а пројектне активности настављене су и током 2019. године у оквиру програмског лука Дочек. Година је започета Дочеком 7527, уз различите музичке жанрове и промоцију европске музичке разноликости.

Реализована је техничка продукција најављених догађаја. Велика пажња у овом периоду посвећена је промоцији најављених догађаја на друштвеним мрежама, изради и штампању рекламног материјала, као и оглашавању на електронским и лед билбордима у оквиру аутдор кампање.

У сарадњи са Удружењем уметника „Високо Це“ реализован је мјузикл за децу, написан на тему српске бајке „Баш челик“. Музичко-сценска представа за најмлађе изведена је у малој сали СНП-а, у оквиру Дочека 7527. Упоредо се радило и на стварању предуслова за афирмисање волонтеризма (јачање базе волонтера већ оформљеног НВС-а, формализовање сарадње између свих учесника у волонтерском раду, едукација волонтера).

1.4. Капела мира

Пројекат „Капела мира“ започет је 2018. године, реализацијом прве уметничке инсталације на Тврђави мира, дизајниране од стране међународне уметнице Јоко Оно. „Капела мира“ је предвиђена да буде носећи („флегшип“) пројекат у години титуле, а у оквиру програмске целине која проблематизује питање европског мира и помирења.

Током прве половине 2019. године припремљен је терен за постављање инсталације и обезбеђене су све потребне дозволе. Споменик (тзв. „Шајка“) посвећен Првом светском миру (закључен у Версају 28. јуна 1919. године), симболично је отворен на стогодишњицу мира, 28. јуна 2019. године. Скулптура *One day* је измењена верзија модела традиционалног речног чамца, који је Јоко Оно прилагодила. Чамац је беле боје, осветљен је изнутра како би сијао у мраку, био видљив из даљине и изазивао знатижељу пролазника. Свечаном отварању

присуствовали су највећи државни, покрајински и градски званичници, укључујући и председницу Владе Републике Србије. Јоко Оно се присутнима обратила преко видео-бима.

Пројекат је успешно реализовала *EXIT Fondacija*, уз подршку Фондације „Нови Сад 2021“ и НИС-а.

1.5. Дигика

Кроз овај пројекат из Апликационе књиге, у току 2019. године вршено је истраживање лика и дела Милеве Марић Ајнштајн и то уз помоћ кустоса. Програмски концепт предвиђа да у години титуле ово буде део програмске целине која се бави питањем родне равноправности и еманципацијом жена (Хероине). Централни пројекат ће бити мултимедијална, интерактивна изложба под називом „Милева – Фрау Ајнштајн“.

У другој половини 2019. године започет је процес преговарања са потенцијалном кустоскињом и ауторком пројекта која има искуства у креирању сродних поставки са дигиталним и високотехнолошким садржајем. Након детаљне анализе партнера на пројекту, утврђено је да је Музеј града Новог Сада најпогоднија установа културе за овако комплексну и важну изложбу.

Сачињен је план рада на пројекту и распоређена су задужења, у смислу детаља изведбе, укључујући и дефинисање одговарајуће методологије, адаптацију простора и сл. Разматрано је и питање обима извођачких радова како инфраструктурних тако и продукционих.

Одређен је конкретан простор унутар Музеја, који је уз сагласност свих актера опредељен за изложбу. Израда концепта је у току и упоредо се ради на пројекту адаптације ентеријера за изложбу, простора који је у надлежности Завода за заштиту споменика.

1.6. Ти си наслеђе

Пројекат „Ти си наслеђе“, који је покренут 2018. године кроз пројектну активност „Случај Петроварадин: Управљање историјским и градским пределима“, током 2019. имао је последњу фазу реализације, која је подразумевала штампано издање сета мера и препорука, у вези са моделом управљања Петроварадинском тврђавом и њеним подграђем. Ово је био резултат једногодишњег процеса истраживања и едукације.

За потребе представљања резултата пројекта, штампана је брошура под називом „Досије Петроварадин“.

1.7. Братски џез оркестри Европе

У току 2019. године настављено је даље уметничко уређивање и припрема апликације за ЕУ фондове. Идеја је да овај пројекат буде кружни, гостујући пројекат, са летњим кампом, резиденцијама и концертима интернационалног Џамбо Биг бенда и у години титуле, а у њиховој реализацији би учествовали и уметници из партнерских земаља.

Први месеци током 2019. године били су посвећени припреми апликације у оквиру ЕУ позива Креативне Европе, док су за новембар планиране активности у оквиру програмског лука Друга Европа.

Током првог тромесечја одржана су два састанка програмског тима са менаџерком пројекта, у оквиру којих се радило на димензионарању апликације за европске конкурсе.

У априлу је одржан састанак са Културним центром Новог Сада, као и са представником Џез академије из Дортмунда, на којем су представљени услови конкурисања и предочени кораци које је неопходно предузети да би Фондација ангажовала стручно лице за писање пројектне апликације.

Нажалост, представници Културног центра Новог Сада нису успели да окупе partnere за овај пројекат у предвиђеном року, тако да су све пројектне активности у другој половини 2019. године преусмерене на организацију Џез маратона у оквиру Новосадског џез фестивала као једине пројектне активности у току ове календарске године.

1.7.1. Џез маратон у оквиру Новосадског џез фестивала

У сарадњи са представницима Културног центра Новог Сада договорено је да се у оквиру пројекта „Братски џез оркестри Европе“, у 2019. години реализује догађај под називом Џез маратон као део програма Новосадског џез фестивала. Догађај су заједно реализовали пројектни менаџери Фондације, Културног центра Новог Сада и Српског народног позоришта, а све у сарадњи са представницима градова Европских престоница културе.

Иницијална идеја била је да неколицина градова, претходних и будућих Европских престоница културе, пошаље по један млади и неафирмисани бенд који ће учествовати на Џез маратону, који би се одржао 9. новембра у Културној станици Свилара, са почетком у 19 часова. Заједно са бендовима из других градова, на Маратону би наступио и један бенд из Новог Сада.

Идеја је реализована и седам бендова из исто толико бивших, садашњих и будућих Европских престоница културе, наступило је поменутог датума на Џез маратону. Културна станица Свилара била је место сусрета различитих европских култура, језика и нација. Програм је почео у 19 сати и трајао је до 2 сата иза поноћи.

Публици су се представили следећи бендови:

- *Free Funk Society* из Каунаса (ЕПК 2022);
- *Adam Jarzmik Quintet* из Вроцлава (ЕПК 2016);
- *Free Kind* из Марибора (ЕПК 2012);
- *Németh Kyra Smallchestra* из Веспрем-Балатона (ЕПК 2023);
- *Quarters 4tet* из Матере (ЕПК 2019);
- *Октамоник* из Новог Сада (ЕПК 2021);
- *JazzyBIT* из Темишвара (ЕПК 2021).

Улаз је био бесплатан, а догађај је имао између 500 и 1000 посетилаца. Активност је успешно спроведена.

1.8. Уметнички дијалози

Пројекат „Уметнички дијалози“, у оквиру фестивала Дунавски дијалози који се традиционално одржава већ седам година представља специјалну програмску иновативност посвећену јачању сарадње две будуће европске престонице културе – Новог Сада и Темишвара – у пољу визуелних уметности. Пројекат је покренут 2018. године, а реализује га уметничка галерија Бел Арт.

Посебност овог пројекта се огледа у серији изложби на којима се у својеврсни „дијалoшки“ однос постављају радови појединих новосадских уметника и уметника из Темишвара. Основни концепт изложбе заснован је на уочавању најразноврснијих варијација дијалoшких односа. Ова изложба има посебан значај, јер са њом започиње шири дијалог уметника, кустоса, институција и организација два географски, историјски и културолошки блиска града: Новог Сада и Темишвара. Кустоси пројекта су Сава Степанов и Диана Маринку.

Током 2019. године реализоване су следеће пројектне активности:

- изложба „Уметнички дијалози“, у Музеју града Новог Сада, од 16. до 26. септембра 2019. године на којој су се кроз дијалoшки концепт Новосађанима представила два уметника – Ана Адамс (Темишвар) и Лазар Марковић (Нови Сад);
- панел „Перцепција савремености – Универзално море“, на којем је учествовала Илена Пинтилије из Темишвара, одржан је 17. септембра у Музеју савремене уметности Војводине;
- округли сто „Темишвар–Нови Сад: актуелна уметничка сцена и перспективе сарадње на путу ка Европској престоници културе 2021“ (одржан 19. септембра) на којем су директорка фестивала и галерије Бел Арт, уметници из СУЛУВ-а, директор МСУВ-а, директорка и представници Фондације Триаде разговарали о тренутној ситуацији на ликовној сцени ова два града, као и о могућностима које уметницима отварају градови који су носиоци престижне титуле европске престонице културе;
- изложба *Quo Vadis* на којој су се новосадски уметници (Лазар Марковић, Радован Јокић, Наташа Теофиловић, Горан Деспотовски и Немања Николић) представили темишварској публици од 18. септембра до 30. октобра; изложба је организована у оквиру Бијенала уметности *Art Encounters*;

- новосадски уметник Драган Војводић учествовао је на изложби *In vitro veritas*, у оквиру пројекта уметничке групе *Avantpost*, који се (под покровитељством Фондације Темишвар 2021) реализовао на Железничкој станици у Темишвару, од 25. октобра до 15. новембра 2019. године.

Све активности предвиђене за 2019. годину, успешно су спроведене, остварени су главни циљеви овог пројекта који су били усмерени на представљање новосадских уметника у иностранству, као и узвратне посете темишварских уметника Новом Саду, али и на информисање локалне публике о кретањима на савременој уметничкој сцени у региону и унапређење услова за мобилност уметника у региону. Извештај о реализацији пројекта је достављен у Фондацију.

1.9. Пут за Катар

Пројекат „Пут за Катар“ је позоришни пројекат покренут у јуну 2019. године. Бави се феноменом расељених лица са подручја бивше Југославије, која су своје уточиште пронашла на територији Новог Сада, односно суживотом житеља Новог Сада, њиховим културним навикама, као и разликама које носе. Позоришна представа „Пут за Катар“ настала је по истоименом тексту новосадског аутора Огњена Петковића. Говори о Новом Саду данашњице, у коме се преплићу разне културе, занимања и религије. Потрага за бољим животом је главни мотив представе, која, смештена у раднички мигље, савршено пристаје широкој популацији обичних радника који су и главни актери ове представе. Пројекат говори о последицама сукоба деведесетих, који се још увек за неке људе нису завршили. Они и данас осећају последице тих дешавања, због чега се спремају на нове миграције, али сада као економски мигранти.

Позоришни комад „Катар“ изведен је у копродукцији Српског народног позоришта и организације Мансарда. Рад на представи текао је у периоду од јуна до септембра 2019. године, а представа је своју премијеру пред новосадском публиком имала 23. септембра, у оквиру програмског лука Каледоскоп културе. У међувремену, „Катар“ је имао четири играња, од чега је једно било гостовање у БиХ. Представа остаје на редовном репертоару СНП-а.

На локалном нивоу пројекат је значајан јер генерише уметнике са подручја Новог Сада, спаја институционалну са ванинституционалном сценом. Повезују се школе глуме, удружење које се бави производњом представа и филмова са националним театром. Све структуре се умрежавају, заједно креирајући културни производ који је превасходно намењен грађанима Новог Сада, али због своје вишедимензионалне приче, и Србији, региону, па и Европи која се суочава са сопственим проблемом миграција.

Извештај о реализацији пројекта је уредно достављен Фондацији.

1.10. Синергија

У новембру 2019. године је у оквиру програмског лука Друга Европа реализован трећи по реду *Synergy* фестивал који окупља позоришне трупе, које у срединама у којима живе стварају на језицима мањинских етничких заједница. На фестивалу могу да учествују професионалне позоришне трупе и позоришта, који су аутентичан уметнички израз мањинских језичких заједница у земљама у којима живе (ван својих матица).

Ове године на фестивалу је учествовало 10 представа из 8 држава: Србије, Хрватске, Словеније, Италије, Немачке, Румуније, Мађарске и Ирана. Представе су биле организоване у реновираној сали позоришта и одлично посећене од стране публике. Након сваке представе био је организован занимљив разговор аутора представе са публиком. Фестивал је медијски одлично испраћен, а на фестивалу је било и иностраних извештавача.

У оквиру фестивала у Новом Саду одржана је оснивачка скупштина Међународне асоцијације театара мањина. Циљ асоцијације, која ће деловати не само у Европи него и у целом свету, јесте да створи платформу која ће спојити мањинске театре. Асоцијација има намеру да окупља и умрежава театре и трупе, размењује пројекте, организује едукативне садржаје и заједнички наступа у случају да је рад било које од институција угрожен. Њени чланови могу бити не само театри мањина, него и образовне институције које се баве едукацијом мањинских уметника, као и поједине организације и индивидуе.

Скупштини, приређеној у свечаном салону Галерије Матице српске, присуствовали су представници дванаест театара мањина, као и позоришни посленици из разних крајева света (Румуније, Македоније, Турске, Казахстана, Немачке и Словеније).

У сарадњи са партнерима из Болцана, Будимпеште, Таргу Муреша и Берлина, припремљена је пројектна апликација за конкурс на ЕУ програм *Towns Twinning*, чија је вредност 18.145 евра. Носилац пројекта је Новосадско позориште. Пројекат је селектован за финансирање. У периоду од јула до септембра обављени су административни послови за валидацију ПИК броја Новосадског позоришта, што је био предуслов за потписивање уговора, а затим је потписан уговор са европском агенцијом ЕАЦЕА. У току је процес подношења финалног извештаја о реализованим активностима на ЕУ пројекту.

1.11. Међународна изложба студентских плаката и фотографија

Кроз пројектне активности у 2018. години, суфинансирана је бијенална изложба студентског плаката и годишња изложба студентских радова „Разлике“. Пројектом је предвиђено да се део активности реализује и почетком 2019. године. У децембру је у Културној станици Свилара припремљен простор за изложбу чија се реализација одвијала у периоду од 27. децембра 2018. до 5. јануара 2019. године. На изложби су представљени радови 45 аутора, кроз различите медијске категорије (перформанси, инсталације, видео-инсталације, анимације, објекти, музичке продукције и слично). Дана 20. фебруара, у Културној станици Свилара отворена је изложба Светског бијенала студентског плаката, на којој су била представљена најбоља студентска остварења из званичних програма сличних и сродних високошколских установа широм света. Циљ манифестације био је да афирмише струку графичког дизајна и да кроз форму плаката подстакне студенте Академије (као и студенте диљем света) да ово схвате као својеврстан уметнички изазов који треба да допринесе њиховом уметничком развоју и даљој професионалној афирмацији. Обе изложбе у Свилари биле су изузетно добро посећене, а извештај о реализацији пројекта достављен је у предвиђеном року.

Пројектним активностима за 2019. годину било је предвиђено програмско уређивање и унапређење пројектне идеје за годину титуле. С тим у вези, организован је састанак са предлагачем пројектне идеје и направљен иницијални договор поводом изложбе плаката. Том приликом је предложено да се конкурс, који ће бити објављен у 2021. години од стране Академије уметности у Новом Саду, посвети програмском луку Хероине.

У новембру 2019. године потписан је уговор о суфинансирању пројектне активности „Међународна изложба студентских фотографија“, која је успешно реализована у Музеју савремене уметности Војводине. Изложба је отворена 18. децембра 2019. године и траје до 15. јануара 2020. године. Ове године је радове послало више од 150 учесника из целог света, а на изложби су представљени радови 82 учесника. Фондација је у 2019. години овај пројекат подржала штампом публикације – каталога, за потребе промоције изложбе.

1.12. Изван зоне комфора

Пројекат Фондације „Изван зоне комфора“ покренут је још 2017. године с циљем реализације великог броја активности усмерених на јачање капацитета новосадске уметничке и културне сцене, како кроз делатност установа културе у граду, тако и кроз активности пружања подршке намењене ванинституционалној сцени. Међу разноврсним активностима реализованим у 2019. години треба посебно издвојити дугорочне пројекте усмерене на креирање стратешких планова за рад новосадских установа културе и развоја публице, али није због тога мање важан и велики број активности заснованих на презентовању примера добре праксе и преношењу знања кроз разне видове обука, радионица и курсева.

1.12.1. Јавни конкурс Публика у фокусу

У оквиру пројекта „Изван зоне комфора“, још током 2018. године расписан је конкурс „Публика у фокусу“, намењен развоју публице у установама културе на територији Новог Сада и ЗОНЕ 021 (Ириг, Беочин и Сремски Карловци). Један мали део пројекта подржан конкурсом реализован је 2018. године, док је већина пројекта који су добили финансијску подршку кроз овај позив наставила са реализацијом пројектних активности и током читаве 2019. године. Пројектне активности и резултати ових пројеката у Извештају о раду Фондације представљени су у посебном одељку (видети одељак 2. Пројекти реализовани кроз Јавне конкурсе).

1.12.2. Фандрејзинг тим – Сервис за писање пројеката

Експерте за писање пројеката који се финансирају из фондова ЕУ Фондација ангажује за писање конкретних пројектних апликација за ЕУ фондове. Ангажована лица имају обавезу да процес писања пројектних предлога спроводе у сарадњи са апликантом. У 2019. години фокус је био на независној сцени и подржавању њихових пројектних идеја из Апликационе књиге.

Почетком године одржан је састанак са појединцима из струке, на којем су им додељени пројекти које је одабрао програмски сектор. Они су добили задужење да дефинишу фондове и развојне програме у оквиру којих могу аплицирати са додељеним пројектима.

Радило се на следећим пројектима:

- Цез биг бенд (апликант је Културни центар Новог Сада);
- Тамбурашка филхармонија (апликант је Светска тамбурашка асоцијација);
- Филхармонија За нове мостове (апликант је Академија уметности Нови Сад);
- Гастрономски идентитет (апликант је Природно-математички факултет);
- Модни инкубатор (апликант је *Serbia Fashion Week*);
- Обнављање фасаде касарне (апликант је Завод за заштиту споменика).

Настављена је комуникација у вези са пројектом обнављања фасаде касарне. Отварање позива за подношење пројектних предлога било је предвиђено током јесени.

Са пројектом „Tales on wheels”, Фондација је аплицирала у оквиру позива за достављање предлога пројеката у Програму прекограничне сарадње Мађарска–Србија.

Фондација је позвана да се придружи пројектном партнерству у оквиру пројекта „Cultivate You(th): The role of youth NGOs in the Capital of Culture campaigns”. Са овим пројектом је аплицирано у оквиру програма ЕРАСМУС+.

Предата је апликација у оквиру позива *Co-operation of small music venues*. Пројектни партнери су *Bulevar Books*, КЦ Лаб, Дистон (Ријека) и Фондација. Резултати се очекују у другом кварталу 2020. године.

Фондацији је одобрен износ од 450.000 динара од стране Министарства културе, а за оне програме који ће се 2020. године реализовати у Културном центру Србије у Паризу.

Фондација је као пројектни партнер приступила и пројекту „Данте 2021”, заједно са Српским народним позориштем, Удружењем „Равена” из Италије и „Темишваром 2021”. Пројекат је поднет у оквиру програма Креативна Европа.

У децембру је објављен позив за подношење предлога пројеката у оквиру програма Креативна Европа за Западни Балкан. До истека календарске године преговарало се о учешћу Фондације у изради шест пројеката.

1.12.3. Курсеви језика за раднике у култури

Током 2019. године организовани су бесплатни курсеви страних језика за представнике културних установа и представнике независне сцене. Поводом курсева из италијанског и француског језика настављена је сарадња са Италијанским институтом у Београду и Француским институтом у Новом Саду.

Након успешно спроведене јавне набавке у фебруару 2019. године, школа страних језика „NS Pro Group” добила је јавну набавку и спровела први циклус курсева страних језика за раднике у култури. Укупно 51 представник културне сцене Новог Сада лохађао је један од три курса: енглески, немачки и шпански језик.

У августу 2019. године спроведена је друга јавна набавка за курсеве језика. Набавку је добила школа „Академија Оксфорд”, која је у периоду од септембра 2019. до јануара 2020. године, спровела курсеве енглеског, немачког и шпанског језика.

Када је реч о сарадњи са Италијанским институтом, полазници су успешно завршили Б1 ниво италијанског језика. Узевши у обзир да је то висок ниво, управа Италијанског института ће Фондацији доставити допис о томе да ли се рад са постојећим групама наставља, или ће се поново отворити курсеви на А нивоима. Допис се очекује почетком 2020. године.

Сарадња са Француским институтом наставља се и у 2020. години, али под измењеним условима – радници у култури ће полагати право на попуст од 20% на часове француског језика.

Наставак курсева језика које Фондација организује у 2020. години, планира се у оквиру сарадње са Филозофским факултетом Универзитета у Новом Саду (Центар за језике). У току су преговори, како би претходни и нови полазници могли да наставе са часовима у марту 2020. године.

Све активности планиране за 2019. годину су успешно спроведене.

1.12.4. Реализација Стратегије привлачења фондова ЕУ

У 2019. години било је планирано да у случају постигнутог договора са Министарством културе и Покрајинском владом, Фондација подржи суфинансирање четири пројекта који се финансирају из програма Европске уније, али само оне који укључују сарадњу између невладиног и државног сектора.

Током године започето је дефинисање текста јавног конкурса за суфинансирање пројекта, као и формулара за аплицирање. Било је планирано да се конкурси најаве и распишу током маја.

Међутим, конкурс је одложен на сугестију програмског тима.

1.12.5. Организација радионица о имплементацији пројекта за успешне апликанте – пројекат Млади и европске вредности

Пројекат „Млади и европске вредности” имао је за циљ да повећа капацитете младих и институција културе у пољу међународне сарадње и промоције европских вредности као што су интеркултуралност, толеранција и инклузија младих. Реализован је кроз 4 кључне активности 1) писање ЕУ пројекта, 2) радионице за развој пројектних идеја кроз конкретне позиве, 3) обуке за имплементацију пројекта установа културе за из области културе и уметности и 4) креативно менторство са младима.

Током 2019. године, а у складу са Стратегијом привлачења фондова ЕУ која је израђена током 2018. године, планирана је реализација радионица за успешну имплементацију пројекта који се финансирају из фондова ЕУ. Радионице су организоване за апликанте из области културе и уметности са територије Новог Сада и ЗОНЕ 021. Ове активности спроведене су управо у оквиру пројекта „Млади и европске вредности”, а реализација је била поверена Центру за производњу знања и вештина. На тај начин постигнут је синергетски ефекат, јер су у оквиру наведеног пројекта реализоване радионице о имплементацији пројекта, радионице за конкретне програме када се позиви објаве (Креативна Европа, Европа за грађане, ИПА прекогранични програм...), радионице за писање пројектних апликација, али и оне намењене креативном менторству младих.

У октобру је одржана радионица за имплементацију пројекта, као и за развијање конкретних пројектних идеја за програм Креативна Европа.

У оквиру креативног менторства остварени су контакти са средњим школама и формирано је 5 група од 27 средњошколаца. На јавни позив за менторе пристигло је 14 пријава, где је на крају изабрано 5 ментора који имају искуство живота и рада у ЕУ. Након тога је креиран програм креативног менторства под називом „Европско менторство за младе креативце/ке и активисте/киње”.

Реализовано је укупно 25 састанака са 27 младих – сваки ментор одржао је по 5 састанака укључујући и завршне акције.

Израђено је 5 пројектних идеја које могу да се развију у пројектне предлоге.

Средњошколци су били укључени у једну завршну активност коју су Фондација и ОПЕНС реализовали са Центром за производњу знања и вештина. Она је била организована у Културној станици Свилара, 16. децембра 2019. године, а тема су биле европске вредности. Спроведена је и завршна евалуација менторског програма. Средњошколци су са менторима реализовали укупно 5 акција. Пројектне активности су наишле на добар одзив и интресовање младих, а извештај о реализацији пројекта је на време достављен у Фондацију.

1.12.6. Конкурс за мобилност

У 2019. години планирано је да се отвори конкурс за представнике ванинституционалне и јавне културне сцене, којим се подстиче мобилност и размена радника у култури, у циљу њиховог професионалног усавршавања. Због предлога програмског тима да се конкурс што боље прилагоди потребама сцене, одлучено је да се конкурс планиран за мај 2019. године помери за прву половину 2020. године, како би остало довољно времена да се истраже потребе сцене.

Фондација је током марта отпочела комуникацију са организацијом *European Cultural Foundation* из Амстердама, која се бави организацијом пројекта „Тандем“, чији је циљ увезивање културних институција у Европи. За 2019. годину, планирана је посебна едиција „Тандема“ посвећена искључиво Европским престоницама културе. Програмски тим је донео одлуку да се део средстава конкурса за мобилност определи за овај пројекат и да Фондација подржи учешће четири менаџера у култури из Новог Сада у пројекту „Тандем“. Осим Фондације, у програму су учествовале и следеће престонице културе: Леуварден 2018, Голвеј 2020, Ријека 2020, Елефсина 2021, Каунас 2022, Еш 2022 и Веспрем 2023.

На отвореном конкурс који је спровела организација *European Cultural Foundation*, одабрани су представници следећих установа / организација:

- 1) Културни центар Лаб;
- 2) Удружење „Scenatoria“;
- 3) Спомен-збирка Павла Бељанског;
- 4) Клуб студената компаратистике.

Први састанак ове едиције пројекта „Тандем“ одржан је у Ријеци у периоду од 10. до 14. јуна, када су се све организације у оквиру пројекта састале, како би нашле партнере и покренуле дискусију о заједничким пројектима.

Током године, партнери су имали редовне састанке и посете у циљу развијања заједничких пројеката. Учесници из Новог Сада постали су тандем-партнери следећих организација:

- 1) Културни центар Лаб постао је тандем-партнер са организацијом „Kaupo menininku patal“ из Каунаса (Литванија);
- 2) Удружење „Scenatoria“ постало је тандем-партнер са градом Дуделанжом из Луксембурга;
- 3) Спомен-збирка Павла Бељанског постала је тандем-партнер са удружењем „LUCODA“ из Луксембурга;
- 4) Клуб студената компаратистике постао је тандем-партнер са невладином организацијом „Гомирје у срцу 1599“ из Ријеке.

Завршни састанак ове едиције пројекта одржан је у Леувардену (Холандија) у периоду од 20. до 23. новембра. Током овог радног састанка сви тандем-партнери су одржали кратке презентације својих пројеката, након чега су уследиле консултације са представницима градова ЕПК.

У свој план за 2020. годину, Фондација је (као предлоге) унела активности пројеката које су осмислили новосадски учесници у пројекту „Тандем“. Активности ових пројеката спровode се и у 2020. и у 2021. години.

Спроведене су све активности планиране за 2019. годину.

1.12.7. Обуке за писање пројеката у сарадњи са ФЕП-ом (за ванинституционалну сцену)

У 2019. години обуке за писање пројеката реализоване су у оквиру сарадње са Фондом за европске послове, на основу споразума потписаног 2017. године.

Кроз ове обуке полазници се оспособљавају да самостално формулишу предлоге пројеката и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета и мера, као и финансијских ограничења програма и фондова Европске уније на које желе да конкуришу у периоду од 2019. до 2022. године.

Одржана су 4 круга обука којима је присуствовало преко 80 полазника. Евалуациони упитници су показали да су полазници били задовољни информацијама које су им биле предочене током обуке.

Све активности планиране за 2019. годину су успешно спроведене.

1.12.8. EUNIC Cafe

У 2019. години настављена је сарадња са кластером EUNIC. „EUNIC Café” је организован у виду радног састанка за представнике независне културне сцене Новог Сада и представнике кластера EUNIC, због остваривања нових партнерстава и разматрања потенцијалних заједничких пројеката.

У циљу мапирања партнера, Сектор за подршку програма ступио је у контакт са чланицама кластера EUNIC и почео прикупљање информација о заинтересованим чланицама. Након завршеног мапирања, следеће чланице кластера су потврдиле своје учешће на догађају:

- Француски институт,
- Институт Гете,
- Институт Сервантес,
- Аустријски културни форум,
- Амбасада Пољске,
- Амбасада Шведске,
- Амбасада Холандије,
- *Wallonie-Bruxelles International*.

Када је реч о представницима независне сцене, након мапирања, следеће организације су изразиле заинтересованост за учешће:

- Културни центар Лаб,
- Друид,
- *Khetane*,
- Асоцијација Културанова,
- ШОСО „Милан Петровић”,
- Удружење „Лепи Јова”,
- LAUREAT – доо за менаџмент и заступање аутора и глумаца,
- Рома музика,
- Удружење грађана „Еуфонија”,
- *Heror Media Pont*,
- Креативни погон,
- Клуб манекена Новог Сада,
- *Phralipe*,
- *MMC Led Art*,
- Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера – УПИДИВ,
- Колектив за промоцију савремене музике Студио 6,
- Фондација „Матица мира”,
- Отворени круг,
- Јеврејска општина Нови Сад,
- АКУД „Соња Маринковић”,
- Русински културни центар,
- Новинарска асоцијација Русина (НАР),
- Међународни центар књижевности за децу Змајеве дечје игре,
- Хуманитарно-еколошка организација „Чепом до осмеха”,
- Књижевно-еколошки клуб српско-јапанског пријатељства „Ждрал”,
- Удружење „Алмашани”.

Долазак су отказале или се нису појавиле следеће организације: Културни центар Лаб, Друид, *Khetane*, Удружење „Лепи Јова”, Рома музика, Клуб манекена Новог Сада, Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера – УПИДИВ, Јеврејска општина Нови Сад, Русински културни центар и Хуманитарно-еколошка организација „Чепом до осмеха”.

Догађај је био организован у 7 сесија које су сачињавали десетоминутни састанци 1 на 1 (свака чланица кластера EUNIC имала је свој сто за којим су се састајали са представницима независне сцене, а на основу жеља представника независне сцене). Након ових 7 сесија, остављено је још пола сата за слободно умрежавање, када су представници независне сцене могли слободно прићи столовима чланица кластера EUNIC.

Поред главног догађаја, пре прве сесије, одржан је састанак између чланица кластера EUNIC и шефова сектора Фондације, на коме је представљен програм за 2021. годину и на којем су утврђени даљи кораци сарадње у 2020. и 2021. години.

Све активности планиране за 2019. годину су успешно спроведене.

1.12.9. Exposure

Ова пројектна активност, планирана за 2019. годину, требало је да доведе неколико продуцената из Европе који би се повезали са нашим уметницима и боравили у Новом Саду десет дана током Калеидоскопа културе, програмског лука Европске престонице културе, који је установљен 2018. године.

Услед недостатка људских ресурса и чињенице да је фокус био на другим програмским активностима, директор Фондације је донео одлуку да се ова активност помери за годину титуле.

1.12.10. Culture Bus – Осијек у Новом Саду

У оквиру пројекта „Изван зоне комфора“, у 2019. години реализована је посета установама културе у Новом Саду. Представници културне сцене Осијека дошли су аутобусом у Нови Сад на радни састанак. Осијечки радници у култури су тако узвратили посету коју је крајем 2018. године Фондација организовала за новосадске раднике у култури.

Са колегама из Осијека одлучено је да се састанак одржи између представника независне и ванинституционалне културне и уметничке сцене. Састанак је одржан 27. марта, уз присуство 11 организација из Осијека и 12 организација из Новог Сада. Учесници су представили своје организације и потенцијалне пројекте сарадње. Успостављени су контакти који ће се развијати у будућности, у циљу повећања сарадње са иностраним партнерима.

Након тога су достављени предлози заједничких пројеката, који су убачени у базу потенцијалних пројеката за сарадњу.

1.12.11. Teatroscope Job Shadowing – Нови циркус

Након успешне сарадње у 2018. години, када је један радник у култури послат на професионално усавршавање (енг. job shadowing) у Француску, сарадња са Француским институтом и Театроскопом је настављена и у 2019. години.

Фондација је предложила Француском институту да у оквиру ове иницијативе покрије трошкове за два представника из Новог Сада (није било места за још једну особу, јер је број учесника био ограничен). На предлог Фондације, Француски институт је на обуку позвао једну представницу нове циркуске сцене Новог Сада.

Обука је успешно спроведена и за време ње представљени су предлози сарадње за 2020. и 2021. годину, са организацијама и уметницима у оквиру Театроскопа.

1.12.12. Balkan Traffic

У оквиру пројекта „Изван зоне комфора“, била је планирана посета Фестивалу балканске културе у Бриселу (Белгија). Током фестивала требало је да буде одржана презентација пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ и представљање локалне уличне уметности. Такође, било је планирано и представљање виртуалне бициклистичке туре, уколико буду испуњени технички услови за то.

Међутим, будући да организатор није успео да обезбеди одређене услове за организацију, као ни довољан буџет за представнике новосадске сцене, Фондација није била у могућности да реализује ову активност у Бриселу.

1.12.13. Шта кустосирање треба / може да буде? – What Could / Should Curating Do?

У оквиру пројекта „Изван зоне комфора“, био је планиран тромесечни курс међународних предавача који би представио различите тематске оквире кустоске праксе и покушао да одговори на то како праксе уметничког уређивања обликују и утичу на развијање институција и различитих институционалних модела. План је био да и ове године буду изабрани млади новосадски кустоси, а да им Фондација пружи финансијску подршку (до 2 кустоса) тако што ће дати средства за 50% чланарине. С обзиром на то да на овогодишњем конкурс није било пријава новосадских кустоса, одлуком руководиоца сектора, Фондација у 2019. години није подржала овај пројекат. Развој ове пројектне идеје планира се у 2020. години, у оквиру кустоског програма Визуелна уметност.

1.12.14. Пројекат 33 – Јачање капацитета установа културе у Новом Саду за стратешко планирање

Пратећи Стратегију културног развоја Града Новог Сада 2016–2026, „Пројекат 33 – Јачање капацитета установа културе у Новом Саду за стратешко планирање” има за циљ да пружи професионалну едукацију и подршку запосленима у установама културе у Новом Саду за партиципативну и колаборативну израду стратешких планова својих установа и тиме допринесе већем учешћу грађана у јавном културном животу. Програм представља комбинацију едукативних и менторских садржаја које Унеско катедра Универзитета уметности ставља на располагање, у виду савремене литературе, вежби, аналитичких алата, примера добре праксе и образаца за стратешко планирање у култури и уметности.

Током првих месеци 2019. године, настављена је реализација пројекта. Прва фаза („Едукација”) завршена је 24. јануара семинаром под називом „Стратешко планирање – корак по корак”. Са овим датумом започела је друга фаза („Самостални рад”) током које су представници установа, учесници пројекта, са својим тимовима радили на изради потребних анализа које ће бити коришћене током израде стратешких планова. Током ове фазе, едукатори су са представницима установа одржали два консултативна састанка на којима се радило на превазилажењу проблема и несугласица насталих приликом израде анализа. Током марта је свим установама прослеђена листа потенцијалних ментора за помоћ приликом израде стратешких планова. До краја друге фазе, 25 установа (од укупно 33) добило је по једног ментора. Једна установа је сама ангажовала сарадника за помоћ приликом израде стратешког плана, док седам планираних установа није учествовало у пројекту.

Трећа фаза пројекта („Рад са менторима”) је започела 4. априла, када су установама представљени програмски лукови Фондације, са којима ће се Нови Сад представити као Европска престоница културе 2021. године. Током јуна је одржан последњи консултативни састанак са представницима установа. Трећа фаза пројекта завршена је 1. августа. Од 25 установа, 24 (установе) су успеле да у року израде стратешке планове. Завршна конференција пројекта одржана је 14. октобра 2019. године, када су медијима и јавности приказани резултати пројекта. Нови Сад се тако представио као први град у Србији и региону у коме скоро све установе културе имају усвојене петогодишње стратешке планове. На завршној конференцији одлучено је да се током следеће године изда електронска публикација са свим сажецима стратешких планова.

1.12.15. Сарадња са VEGA IT кроз конкурс „Програмери за Новосађане”

Током трајања програмског лука Будућност Европе, у сарадњи са VEGA IT, једном од најпознатијих IT компанија из Новог Сада, бавили смо се дигитализацијом као једном од најважнијих тема за будућност.

Дана 29. маја одржана је радионица „Дигитални алати у култури”, у великој сали Културне станице Свилара.

У првом делу радионице представници VEGA IT представили су пројекат ове компаније за друштвено одговорно пословање („Програмери за Новосађане”). Он отвара могућност да организације и институције аплицирају са идејама за унапређење функционисања града и побољшање услова живота грађана Новог Сада кроз IT алате.

У другом делу радионице представници институција културе и ванинституционалних организација имали су прилику да поставе питања и добију одговоре у вези са пројектом „Програмери за Новосађане”, као и одговоре и савете поводом проблема са којима се сусрећу у пословању својих организација, а који могу бити превазиђени модерним IT решењима.

Конкурс је био отворен од 3. јуна до 12. јула. Фондација је пријавила четири идеје на конкурс.

Као резултат конкурса две идеје су прошле у фазу реализације, а то су „Онлајн волонтерска књижица” и „Календар за културне станице”. Током августа и септембра, са дизајнерима и програмерима компаније VEGA IT, договорен је дизајн страница, као и обим пројекта. Оба пројекта су реализована на Хакатону, који је одржан од 4. до 6. октобра, у просторијама компаније VEGA IT. Софтверска решења биће предата Фондацији на коришћење почетком следеће године.

1.13. (Pe)конекција

Пројекат је покренут још 2017. године, а са реализацијом пројекта „(Pe)конекција” настављено је и у току 2019. године. Одржан је низ састанака на којима се радило на унапређењу пројектне идеје за 2021. годину, као и на изналажењу адекватних европских конкурса на које би се аплицирало. Закључено је да ће се аплицирати на конкурс *European remembrance*. Донета је одлука да ће Фондација све ресурсе преусмерити за 2021. годину, како би се „(Pe)конекција” реализовала у оквиру програмског лука Хероине.

„(Pe)конекција” је за 2019. годину планирала и припремала програм у оквиру К.А.Т. мултимедијалне платформе за женску уметност, активизам и теорију. Планирана је изложба „Исекле смо каблове” која тематизује положај медијске уметности из перспективе уметница. Од уметница се очекивало да креирају мотив за заставе које ће бити изложене у галеријском простору. Реч је о концептуалној изложби која описује статус уметница које због технолошке специфичности праксе не могу увек да изложе и финансирају радове. Уједно, ово је била и анализа комплексности и захтева праксе као такве, те прилика да се новомедијска уметност прикаже на другачији начин.

Изложба „Исекле смо каблове” је у новембру и децембру 2019. године била координисана као део програмског лука Друга Европа. Званично је отворена у Музеју савремене уметности Војводине, 22. новембра 2019, и трајала је до 13. децембра 2019. године. Осим тога, успостављена је сарадња и са изложбом кустоскиње Сање Којић Младенов, под називом „Скок и зарон”. Стога су ове две изложбе отворене заједно. Пратило их је неколико јавних дискусија у оквиру којих су уметнице, кустоскиње и теоретичарке разговарале на теме које су изложбом постављене.

Извештај о реализацији пројекта је достављен Фондацији у предвиђеном року.

1.14. Театарски мостови и миграције

Циљ овог пројекта је настанак представе која успоставља креативни интеркултурни дијалог и тематски кореспондира с проблемима које учесници претходно дефинишу као заједничке (на плану шире друштвене сфере, али и у контексту уметничке праксе као рефлексije друштвених и политичких околности). Пројекат је заснован и на превазилажењу језичких, али и свих других баријера те истраживању универзалног „језика” театра („говор” тела, плес, музика, али и „речник” сцене – од општих места из драмске, оперске или балетске класике, преко искустава Гротовског, до радионицарског дефинисања „језика” конкретне представе која настаје) и као такав отвара простор за широк спектар иновативних пројектних активности на позоришној сцени.

1.14.1. Караван опере

Током 2019, у оквиру пројекта „Театарски мостови и миграције”, била је планирана реализација „Каравана опере”, као пројектне активности коју је Фондација подржала са циљем развоја оперске пубlike и популаризације овог уметничког жанра. Караван опере је требало да буде реализован на пет различитих локација у Новом Саду и ЗОНИ 021, на отвореним просторима, уз учешће партнера из Италије, Оперског театра из Рима. Како је партнер из Рима Српском народном позоришту неочекивано отказао сарадњу, Позориште се обратило Фондацији са молбом за анексирање уговора и продужење рока реализације пројекта. Након тога су у неколико наврата одржавани састанци у циљу изналажења адекватног решења за насталу ситуацију, али се напослетку одустало од реализације пројекта, како он не би био спроведен на уштрб квалитета, те су средства за његову реализацију због краја фискалне године враћена на рачун Фондације.

1.14.2. Theatre tourism as a bridge for joint cultural development – CulTour Bridge

У 2019. години очекивали су се резултати за пројекте прекограничне сарадње Србија-Хрватска. С тим у вези, поднета је пројектна апликација под називом „Theatre tourism as a bridge for joint cultural development – CulTour Bridge”, која укључује позоришну копродукцију Српског народног

позоришта, Стеријиног позорја, Хрватског народног казалишта из Осијека, Матице хрватске и Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“. Она је предвиђала заједнички рад на креирању представе, али и успостављање сарадње између публике и туристичких и културних актера са обе стране границе.

Како пројектни предлог није био прихваћен за финансирање на ИПА конкурс (резултати стигли почетком године), настављено је уметничко уређивање пројектне идеје, у циљу аплицирања на друге фондове.

1.14.3. Данте 2021

У оквиру пројектне идеје „Театарски мостови и миграције“, Фондација је као партнер приступила пројекту „Данте 2021“, заједно са Српским народним позориштем, позоришном трупом *Teatro della Albe* и фестивалом у Равени (Италија) као партнерима и Удружењем „Темишвар 2021“ као носиоцем пројекта. Пројекат је поднет у оквиру позива програма Креативна Европа, а резултати селекције се очекују половином 2020. године.

1.15. Каријерни инкубатор

У оквиру овог пројекта из Апликационе књиге, било је планирано да се током 2019. године спроведу активности у служби мапирања ванинституционале сцене како би се сагледале могућности за пружање подршке ванинституционалним уметницима, културним радницима и организацијама у култури. Такође, део пројектних активности био је усмерен на едукацију младих културних радника, па је Фондација током 2019. године поново аплицирала на градски конкурс за приправнике.

Прве пројектне активности биле су усмерене на процесе мапирања који треба да омогуће да се спроведу конкретни кораци у успостављању дубље сарадње Фондације са новосадском ванинституционалном сценом. Почетком фебруара Фондација је угостила британску експерткињу за мапирања и стратешка планирања у области културе, која је током дводневног боравка у Новом Саду радила са представницима ванинституционалне културне сцене и члановима тима Фондације.

Током два дана, у две културне станице, Еђшегу и Свилари, размењени су ставови и искуства, проблеми са којима се слободни уметници и удружења најчешће сусрећу. Било је говора и о креативним потенцијалима који постоје у граду и околини, о развијености тржишта, контаката и модела сарадње, као и о њиховој одговорности у развоју културе. Гошња је на састанцима са представницима Фондације, али и Градске управе за културу, изнела афирмативне и критичке ставове и сугестије за унапређење функционисања целокупног градског културног система и његових актера, почев од Градске управе за културу, преко рада Фондације, до актера ванинституционалне сцене и установа културе. Након боравка у Новом Саду, она је доставила извештај Фондацији, са сетом сугестија и препорука за развијање сарадње са ванинституционалном сценом.

Као другу пројектну активност у оквиру овог пројекта, Фондација је обавила разговоре са низом кандидата за приправнике, који би кроз једногодишњи рад у различитим њеним секторима стицали практично радно искуство. Документација са изабраним кандидатима прослеђена је на конкурс у Националну службу за запошљавање. Као резултат расписаног конкурса у Националној служби за запошљавање, у наредном периоду стигло је пет приправника који су добили своје менторе – два су распоређена у Сектор програма, два у Сектор развоја и подршке програму, а један у Сектор комуникација.

Приправници су уговором ангажовани на период од 12 месеци.

1.16. 2K+ антифестивал

Реализација пројекта „2K+ антифестивал“ настављена је и током 2019. године кроз концертне наступе савремене класичне музике (праћене композиторским радионицама, предавањима и семинарима које воде врхунски извођачи) и перформансе савремених уметника.

У оквиру пројектних активности, 15. фебруара, одржан је концерт ансамбла Студио 6 и на тај начин обележено је сто година од рођења композитора и етномузиколога Ерна Кираља. Овом приликом члановима поменутог ансамбла придружили су се Каталин Ладик и Жолт Шереш. Циљ овог концерта била је промоција стваралаштва ове јединствене музичке личности на

простору бивше Југославије, као и подстицање новог уметничког интересовања за аутентичне Кираљеве инструменте – цитрафон и таблафон. Изведен је целовечерњи програм састављен од Кираљевих графичких партитура, као и отворених сола за харфу, таблафон и цитрафон, а публика је премијерно чула и комад „Кодекс XXI“, инспирисан Кираљевом заоставштином. Пре концерта, учесници су одржали краће предавање на тему Кираљеве музике и њиховог појединачног и заједничког рада на њој. Концерт је у целости снимала РТВ.

Дана 10. априла, у оквиру пројектних активности, у Студију М је одржан концерт ансамбла Протон из Берна (Швајцарска). Изведена је композиција „Халуциногене дубине“, а као гост ансамбла наступио је и електроакустични пар из Новог Сада који је извео своје дело „Ноктурна“. Композиција коју је извео ансамбл „Протон“ представља срж стремљења програма 2К+, пошто је то био спој електронске и аналогне манипулације живог наступа класичног ансамбла. Концерту је присуствовало око сто особа.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

1.17. Парк скулптура

Пројекат Галерије Матице српске предвиђа уређење Трга галерија, медијацију у процесу уклањања паркинг простора и његово претварање у изложбени простор за све три галерије које се налазе. Пројекат се развија етапно, а отпочео је у 2018. години, изливањем скулптура које се налазе у фонду галерија. Пројектне активности предвиђене за реализацију током 2019. године биле су усмерене на исхођвање дозвола за реализацију финалне активности – постављање изложбе скулптура на отвореном, на простору садашње паркинг зоне. Како је за исхођвање дозвола било потребно више времена, рок за реализацију преосталих активности анексом је продужен до краја 2020. године.

1.18. Градска позорница

Овај пројекат покренут је са циљем промоције културе на несвакидашњим местима, чиме се град претвара у својеврсну позорницу. Организацијом културно-уметничких манифестација на необичним локацијама, остварује се идеја спајања несвакидашњих простора са програмима, чинећи на тај начин културу доступну свима. Пројекат је покренут у августу, а пројектне активности су реализоване у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе. Као део пројекта реализована је манифестација „Новосадска капија“ у подграђу Петроварадинске тврђаве и одржана је изложба швајцарског графичког дизајна под називом *Swiss style now* на Железничкој станици.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

1.19. Замисли Европу

У оквиру пројекта током 2019. године радило се на спровођењу следећих пројектних активности:

1.19.1. Street Participation for Active Citizenship in Europe – S.P.A.C.E. пројекат

У 2019. години настављене су активности на двогодишњем пројекту „S.P.A.C.E.“, које су донеле европску дебату на улице, ближе грађанима. Овај пројекат има за циљ побољшање услова за грађанско и демократско учешће на нивоу ЕУ и подстицање самог демократског учешћа.

Кроз иновативне методе друштвене интеракције у јавном простору, 22 учесника обучена су да постану „улични медијатори“, а након обуке, деловали су као мултипликатори „Уличних дебата“. Током неких локалних догађаја, ти улични медијатори организовали су *Porteurs de paroles*, уличне радионице које омогућавају велико учешће грађана. Сви изражени ставови и мишљења били су у складу са европском димензијом, а гласови грађана су валоризовани и прослеђени до нивоа доносилаца одлука. Захваљујући овој самониклој стимулацији демократије, учесници су такође створили неке иновативне алате за информисање грађана на улици о постојећим европским инструментима за учешће. Пројекат „S.P.A.C.E.“ је тако унапредио дебату о будућности Европе и омогућио мрежама градова дугорочни утицај на партнерске заједнице и на нивоу ЕУ, захваљујући методама и алатима дисеминације.

У марту 2019. године одржан је четврти међународни састанак свих партнера у Марсељу (Француска). Током два дана дефинисано је питање за другу уличну дебату – Шта бисте променили у Европи? (енг. *What would you like to change in Europe?*).

Састанак свих партнера на овом пројекту одржан је у Новом Саду, у периоду од 7. до 10. маја. У оквиру њихове посете, а у сарадњи са ОПЕНС-ом, организована је конференција „Будућност Европе”. Ово је уприличено 9. маја, на Дан победе.

Представници партнерских организација (укупно 26) боравили су четири дана у Новом Саду дискутујући о будућности Европе и младима, а све у светлу европских избора у мају 2019. године.

Након састанка у Новом Саду, дискутовало се о трећој уличној дебати и њеном питању које би требало да се постави грађанима. Одлучено је да питање гласи: „Као грађани, како можемо променити друштво?” Ову дебату Фондација је као партнер на пројекту организовала 28. јуна, у оквиру НС Маркета у Културној станици Еђшег.

Представници Фондације су присуствовали последњем састанку поводом пројекта који је одржан у Требњу (Словенија), у периоду од 9. до 12. септембра. На последњем састанку су презентовани резултати пројекта, са Белом књигом предлога за активније учешће грађана у процесима ЕУ.

Носилац пројекта је од свих партнера тражио завршне извештаје и допуну претходних извештаја у новембру, чиме је пројекат званично завршен. Очекује се повратна информација о прихватању извештаја од стране Европске комисије.

Активности у оквиру пројекта планиране за 2019. годину успешно су спроведене.

1.19.2. EUNITE

Пројектна активност „EUNITE” планирана током 2019. године, у оквиру пројекта „Замисли Европу” из Апликационе књиге, замишљена је као низ неформалних скупова у циљу промоције европске културе. Једном месечно институти културе и/или амбасаде имаће прилику да Новосађанима представе културу земаља Европске уније.

С обзиром на то да амбасаде и страни институти нису одговорили на упит за реализацију оваквих активности током године, Фондација је остварила сарадњу само са амбасадама Израела, Финске и Португала, тако да је ова активност реализована у мањем обиму и уз другачију комуникацију.

1.19.3. Форум „Креативна Европа”

У сарадњи са Деском Креативна Европа у Србији, Фондација је у 2019. години у Новом Саду организовала дводневни Форум на тему „Поглед на Креативну Европу из перспективе антифашизма”. Форум је обухватио панеле, уметничке програме и обуку за раднике у култури, што је реализовано на више локација у граду.

Форум је одржан у Новом Саду, 16. и 17. маја, у Културној станици Свилара, Историјском архиву Града Новог Сада и ЕУ Инфо Поинту, док су пратећи програми организовани у Културној станици Еђшег у вечерњим сатима (изложба графика и наступ ди-џеја).

Представници Фондације учествовали су на отварању и првој панел-дискусији. Изложба „Турбулатор – Генератор турбулентних пракси маргиналне уметности” отворена је у Културној станици Свилара, 16. маја.

Активност је успешно спроведена.

1.19.4. Међународни пројекти сарадње са Адриа медија групом

У оквиру пројекта „Замисли Европу”, Фондација је послала могуће предлоге пројеката са којима може да се аплицира за фондове ЕУ. Са Адриа медија групом је потписан споразум о сарадњи.

Фондација је послала списак пројектних предлога са којима је могуће аплицирати код фондова Европске уније и очекује се да Адриа медија група одлучи који пројекти су им у интересу да се реализују. Због промене руководства, Адриа медија група није показала заинтересованост за наставак сарадње у домену аплицирања за фондове ЕУ.

1.19.5. EU Summer School

У 2019. години, планирано је да Фондација по први пут организује Летњу школу у трајању од две недеље. Првобитна идеја била је да се доведе до десет предавача и ментора из различитих области уметности, који би радили са студентима архитектуре, односно Академије уметности у Новом Саду, како би се оснаживали капацитети будућих делатника у култури. Планиране области за 2019. годину биле су музика, визуелна уметност и архитектура.

Руководилац сектора за подршку програма донео је одлуку да се ова активност одложи за наредну годину, односно да се сачека долазак координатора за програме едукације.

1.20. Шетње кроз културно наслеђе

Пројекат има за циљ откривање мање познатих места, подстицање грађана да размишљају о значају културног и историјског наслеђа везаног за Нови Сад и Зону 021, као и о начинама његове заштите и промоције. Пројекат је у 2019. години реализован кроз више активности:

1.20.1. Баухаус

Поводом обележавања стогодишњице од Баухауса, стила примењене уметности (архитектура, дизајн намештаја, типографија итд.) и претече индустријског дизајна, током 2019. године организована су предавања стручњака из Немачке са студентима архитектуре Универзитета у Новом Саду. Предавања су обухватала теоријски и практични део, који су се тицали Баухауса и његовог утицаја у архитектури Новог Сада, након којих су студенти направили план шетње и били обучени да их воде. Упоредо се покретала и иницијатива да се зграда Бановине, као један од најбољих представника утицаја овог стила у архитектури Новог Сада, уз вођене туре, једном месечно отвори за грађане.

Током јануара, фебруара и марта дефинисан је програм у сарадњи са Друштвом архитеката Новог Сада и договорено је да се радионице са студентима одрже у периоду од 20. до 30. маја. Сарадници Фондације су дали предлоге страних предавача из Немачке, који су контактирани. Институт Гете у Београду обезбедио је финансијску подршку за немачке предаваче. Такође, у сарадњи са Амбасадом Израела, 20. маја, Фондација је угостила изложбу „Очување и обнова: Баухаус и зграде међународног стила у Тел Авиву“, којој је присуствовала и амбасадорка. Амбасада Израела је контактирала аутора изложбе и стручњака из Баухаус центра у Тел Авиву, с предлогом да у мају буде предавач на радионицама. Аутор је прихватио позив и његов долазак је финансирала Амбасада Израела путем донације.

Током априла и маја, у сарадњи са представницима Друштва архитеката Новог Сада, дефинисан је програм: „Модернизације Новог Сада: рефлексije Баухауса“. У програму су учествовала и два стручњака за ову тему: директор Баухаус центра у Тел Авиву и професор са Универзитета у ХанOVERу. Програм су подржали Институт Гете и Амбасада Израела у Београду. Првог дана програма отворена је изложба „Очување и обнова: Баухаус и зграде међународног стила у Тел Авиву“, коју је Фондацији уступила Амбасада Израела. Програм је трајао десет дана и обухватио је три радионице за студенте који су мапирали објекте који репрезентују рефлексije Баухауса и осмишљавали шетње за грађане. У четири дана (два викенда) студенти су водили грађане у десет објеката. У оквиру овог програма, Новосађани су могли да прошетају и Скупштином АП Војводине.

Шетње кроз објекте су организоване током програмског лука Калеидоскоп културе, 21. и 22. септембра, као и 28. и 29. септембра.

Све активности планиране за 2019. годину су успешно спроведене.

1.20.2. Конкурс „Шетње кроз наслеђе“

Конкурс „Шетње кроз наслеђе“ расписан је 21. јануара 2019. године и трајао је месец дана. Током трајања конкурса одржане су дводневне консултације са потенцијалним предлагачима. Пристигле су укупно 34 пријаве које је прегледала стручна комисија и предложила суфинансирање 11 предлога шетњи у Новом Саду и ЗОНИ 021. Након објаве резултата одржана је једнодневна едукација са одабраним предлагачима. Одобрено је суфинансирање пројеката у укупном износу од 1.307.550,00 динара.

Од укупног броја пројеката подржаних кроз овај конкурс, четири пројекта су подржана као пројекти из Апликационе књиге. Пројектне активности и резултати ових пројеката у Извештају о раду Фондације представљени су у посебном одељку (видети одељак 2. Пројекти реализовани кроз Јавне конкурсе).

1.20.3. Participation of Underrepresented Citizens in the valorization of the Cultural Heritage - P.U.N.C.H. пројекат

Пројектне активности су започете у фебруару 2019. године. У пројекат је било укључено 16 партнера из 11 земаља Европске уније, Македоније и Србије. Главни циљ пројекта био је да се обесправљеним младим грађанима пружи прилика да, кроз дебату, размотре извесна питања која се тичу будућности Европе, као што је, рецимо, европска политика у вези са проценом вредности културног наслеђа. Шеснаесторо младих администратора обучено је да организује пет локалних активности (у свакој од земаља учесница у пројекту) које стоје у вези са процесима доношења одлука у Европској унији.

Током пројекта организовани су међународни састанци, са укупно 450 учесника. Они су одржани у Европским престоницама културе, реновираним историјским грађевинама и објектима за социјалну инклузију младих обесправљених грађана. Било је планирано да се неки од састанака одрже за време битних културних догађаја, као што су Бијенале уметности у Португалу (*The Cerveira International Art Biennial*) и презентација УНЕСКО нематеријалне културне баштине на фестивалу *La Mare de Déu* (срп. Госпа од здравља) у Алгемесију у Шпанији). Овај избор, заједно са усвојеном стратегијом комуникације и локалним активностима, проистекао је из потребе да се обезбеди најшири могући утицај пројекта, који је тако укључио више од 40.000 индиректних учесника.

Почетком априла 2019. године представница Фондације је боравила четири дана на Мартинику (Француска), на првом састанку поводом почетка пројекта. Током састанка партнери су посетили природна богатства острва и организацију која се бави заштитом и презентацијом културног наслеђа.

У новембру 2019. године одржан је други састанак у Лечеу (Италија), где су представљени примери добре праксе друштвене инклузије, кроз валоризацију индустријског наслеђа. Представница Фондације је презентовала пример Културне станице Свилара. Током састанка представници партнерских организација су посетили локалне примере добре праксе: инкубатор *Molo 12* и Центар *Officine Cantelmo*, као и градове Матеру (Европска престоница културе 2019) и Алберобело (део УНЕСКО културне баштине).

Све активности пројекта планиране за 2019. годину су успешно спроведене.

1.21. Зелене недеље

У 2019. години се радило на програмском унапређењу ове пројектне идеје.

Пројекат „Зелене недеље” се реализује као програмски део културне станице Караван. Караван је у склопу овог пројекта реализовао 8 догађаја широм града и својим концептом изненадио Новосађане. Представници организације „Шоља млека” реализовали су активности које су делом биле подржане и кроз пројекат „Мој глас путује”. То су следеће активности:

- Журка на Подбари – Кампер је био паркиран на травњаку испред Удружења Шоља Млека, у улици Филипа Вишњића 19. Овим поводом био је ангажован ди-џеј, а такође је била припремана и храна.
- Изложба код Ректората – На платоу испред Ректората, одржана је изложба карловачке уметнице. Радови су урађени у техници колаж, док се назив изложбе (Нос) односи на истоимену Гогољеву приповетку, чију фабулу радови илуструју, а која је због своје садржине још и данас веома актуелна. Овом приликом је екипа из РТВ-а урадила интервју са представницима Фондације и уметником.
- Дунавски дијалози – На платоу испред Културне станице Свилара, одржана је трибина под називом Дунавски дијалози. Пре почетка трибине, из Кампера је пуштана амбијентална музика, а за време трибине коришћен је Камперов разглас и микрофони. Разговарало се о пројектима које су реализовали уметници из подунавских земаља.

- Летњи биоскоп – На једном од дечјих игралишта на Клиси, одржана је пројекција филма. У питању је класик домаће кинематографије, филм „Тито и ја“. Пре почетка филма, уводних сат времена, ди-џеј је пуштао музику, а за то време били су послужени храна и пиће.
- Џез свирка – На шеталишту поред Дунава организована је џез свирка. У питању је био дуо, контрабас и кларинет, а уз програм су служени вино и закуска.

Поред тих активности, Караван је својим присуством и логистиком подржао и четири „Блок партија“ који су се реализовали у склопу пројекта „Мој глас путује“ удружења „Кошница“. Догађаји су уприличени на следећим локацијама: двориште између улица Београдски кеј и Марка Миљанова, двориште између Булевара ослобођења и улице Драгише Брашована, двориште између Булевара ослобођења и Бранимира Ћосића и двориште између улица Партизанских база и Стевана Христића. У оквиру ових догађаја осликавани су мурали, а публика је била анимирана и плесним наступима екипе из Удружења *Groove*.

Пројекат „Зелене недеље“ реализовало је Удружење грађана „Шоља млека“, а извештај о реализацији пројектних активности правовремено је достављен у Фондацију.

1.22. Мапирање 2021

Пројекат је замишљен као платформа за мапирање различитих потенцијала Новог Сада, са фокусом на истраживање локалних капацитета. Током 2019. године реализоване су следеће активности:

1.22.1. O-City пројекат

У питању је пројекат на тему креативне економије који се финансира из фондова ЕУ програма Еразмус+, на којем је Фондација партнер и који ће трајати до краја 2021. године.

Креативна економија је низ активности које, тако повезане, трансформишу идеје у културне садржаје и сервисе, чију вредност одређује садржај интелектуалне својине. Овај сектор представља велико богатство које се базира на таленту, интелектуалној својини, повезаности и културном наслеђу. Циљеви пројекта су да:

- открије, промовише и повећа културно (материјално и нематеријално) наслеђе градова, у смислу развоја идентитета, поноса грађана и друштвене стабилности;
- подстакне креативну економију обучавајући стручњаке (експерте) креативних технологија тако да они то знање интегришу у постојеће или нове компаније;
- модернизује универзитете и уведе иновације у методологији предавања и учења, као што су учење засновано на пројектима и подстицање тимског рада, покретање, дизајнирање, имплементирање и рад кроз агилну СКРАМ методологију.

Улога Фондације у овом пројекту била је да открије, промовише и повећа културно наслеђе кроз идентификацију и категоризацију различитих културних стварности и њиховог представљања на онлајн платформи. Ово ће имати фундаменталну улогу у откривању културе на локалном нивоу. Овим пројектом Фондација представља град иностранству из културолошке перспективе, како би се он економски промовисао кроз културу. Укратко, NSF (*National Science Foundation*) промовише креативну економију у Новом Саду. Стога ће она активно радити на осмишљавању планова обуке. Фондација ће током пројекта прикупљати примере добре праксе из градова који су претходних година понели титулу Европске престонице културе. Ови примери ће се анализирати и послужити као улазне информације за побољшање економских услова креативних индустрија. Ове активности ће допринети успеху пројекта и биће у складу са стратегијом културног, економског и друштвеног развоја града у наредним годинама.

У фебруару је одржан први састанак у Валенсији и Гандији (Шпанија), који је организовао носилац пројекта, Политехнички Универзитет у Валенсији. Током три дана рада, партнери су се међусобно представили и упознали са радним пакетима, планом рада и буџетом пројекта. Такође, подељени су у радне групе на основу радних пакета, те су се дефинисали и први кораци у даљем раду. Након састанка, сваки партнер је имао обавезу да обавести локалну јавност о пројекту на коме учествује.

Фондација је обављала задатке поверене од стране носилаца радних пакета пројекта, који се баве дисеминацијом, финансијским извештавањем, мапирањем културног наслеђа, прављењем оквира и истраживањем у вези са креативним индустријама.

У јулу је одржан и други састанак партнера, у Матери (Италија), где је сваки од партнера приказао рад у оквиру свог пакета. Фондација је представила пет предлога у вези са заштитом културног наслеђа, од којих су златни шлемови у Музеју Војводине одабрани као најрепрезентативнији.

Након састанка у Матери, Фондација је одржала састанак са Пословним инкубатором, што је био део припреме за састанак у Новом Саду. Одлучено је да се састанак одржи у периоду од 26. до 29. јануара 2020. године у Културној страници Свилара. Очекује се дефинисање тачне агенде од стране носиоца пројекта. Представници Фондације су одржали састанак и са кустосима Музеја Војводине, како би се договорили око организације презентације шлемова током трајања састанка у Новом Саду. Даљи договори се настављају после божићних празника.

Све активности планиране за 2019. годину су спроведене.

1.22.2. Мапирање туризма

У оквиру овог пројекта започето је мапирање заинтересованих страна за промоцију Новог Сада као туристичке дестинације. У том смислу организован је низ састанака и припремних активности које укључују успостављање контаката са туристичким агенцијама у Новом Саду и Београду, ДМЦ агенцијама и новосадским водичима.

Одржани су састанци, како би се формирао тим студената који би радио на идејама везаним за туристичке програме, анализу туристичке понуде, припрему брошура и презентација на сајмовима. У оквиру мапирања посећен је ИТМ Берлин, највећи сајам туризма у Европи, како би се припремила адекватна презентација за 2020. годину.

Успостављен је контакт са координаторком представљања Србије на изложби *EXPO 2020 Dubai*, Јагодом Лазаревић. Изражена је жеља да се на изложби посебна пажња посвети Новом Саду као Европској престоници културе.

Ступило се у контакт са представницима агенције „Путоказ 021“, који у оквиру своје понуде имају програме сличне „Шетњама кроз наслеђе“.

Године 2021. у Новом Саду ће бити одржана светска конвенција туристичких водича, а организатор је испољио интересовање да овај скуп буде део програма „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, као и да се њихов логотип повеже са фондацијским.

Разговарало се и са представницима туристичке организације Тимишког округа и саветником за туризам „Темишвара 2021“.

Са в. д. начелником Градске управе за културу, отворена је тема о успостављању радне групе која би се бавила проблемима туристичке инфраструктуре, док је са предавачем са Департамента за географију, туризам и хотелијерство ПМФ-а покренута иницијатива заседања туристичког савета града.

Остварен је контакт са организатором Међународне конференције студената туризма, који нам је понудио да се представимо на конференцији и будемо присутни на свим штампаним и дигиталним материјалима.

Остварен је контакт са организаторком Новосадског сајма туризма. Због кратког рока пред овогодишњи сајам, договорено је да сарадњу отпочнемо од следећег сајма. Поводом будуће сарадње, повезали смо Новосадски волонтерски сервис са Новосадским сајмом туризма.

Представници Фондације били су присутни на Сајму туризма у Москви. Остварени су контакти са неколико представника медија. Као резултат искуства стеченог на овом сајму, направљена је стратегија представљања на сајмовима у 2020. години.

Одржано је неколико презентација којима су присуствовали кинески студенти који су били у посети Новом Саду, учесници радне групе која припрема Светску конвенцију туристичких водича, бармени Новог Сада и учесници конференције о мањинским медијима.

Направљена је стратегија присуства Фондације на сајмовима туризма и фестивалима од значаја.

За потребе конференције туристичких водича Румуније, направљен је промотивни спот који је побрао симпатије свих учесника конференције.

1.23. Мој глас путује

Пројекат је имао за циљ да анимира популацију адолесцената и омладиница и подстакне их да се посредством плеса кавлитетно друже, на креативан начин проводе своје време и развијају своја интересовања за уметност и различита културна дешавања, да учествују у њиховом планирању и реализацији, те да кроз уметнички рад у непосредној сарадњи са младима из других социјалних средина (осетљиве социјалне групе – ромска популација, деца из свратишта) уз помоћ уметности руше предрасуде и помажу инклузију ових осетљивих социјалних група у шире друштво. Реализација пројекта поверена је удружењу Кошница (које већ има од раније успостављену сарадњу са организацијама које раде са децом из угружених социјалних група), а уговор о суфинансирању пројекта потписан је у јулу месецу. Пројекат се састојао од три сета пројектних активности.

1.23.1. Фестивал уличне уметности

У оквиру првог сета пројектних активности формирана је група путујућих извођача ромске и неромске националности узраста од 15 до 25 година и организована је посета кореографа из Француске, који је у Новом Саду боравио од 31. јула до 7. августа, када је радио са овом локалном групом плесача, након одласка уметника рад са групом наставила је кореографкиња плесног удружења „Groove”. Циљ ових активности био је да се кроз рад ове групе покрену развојни програми који би своје место требало да нађу у Кутку за културу на Сланог бари (својеврсном културном сателиту који претходи формирању праве културне станице у овом периферном делу Новог Сада, карактеристичном управо по великом проценту ромске популације који је настањује). Резултати рада ове мешовите трупе представљени су јавности кроз јавне наступе најпре у 19. октобра на отварању Кутка за културу на Сланог бари, а потом и у децембру на Брејкинг конвенцији у Футогу.

1.23.2. Резиденција „Dancing Museums”

У оквиру резиденције „Dancing Museums”, чију је реализацију осим Фондације помогла Галерија Матице српске и Француски институт у Новом Саду француски кореограф који је боравио у Новом Саду, у оквиру програма „EUNIC AiR” и који је радио и са мешовитом адолесцентском групом током свог резиденцијалног боравка одржао је радионице и за плесаче плесног удружења „Groove”, који су касније учествовали у перформансу одржаном у Галерији Матице српске. Перформанс „Плес у музеју” представљен у Галерији Матице српске 11. августа имао је за задатак да покаже на који начин присуство плеса може да понуди нове начине доживљавања уметности и културног наслеђа и да повеже локалну сцену, односно плесаче, галерије и музеје и заједницу (публику) језиком који је свима познат – плесом. Дорађај уприличен у Галерији изазвао је велико интересовање Новосађана и процењује се да му је присуствовало више од 120 људи.

1.23.3. Block Party

Како би рад са мешовитом адолесцентском популацијом испунио и веома важан критеријум рада на инклузији осетљивих социјалних група организовани су такозвани блок партији на најурбанијим локацијама у граду. Циљ је такође био да се суграђани упознају са хип-хоп културом и да се анимирају локални плесачи, цртачи и ди-џејеви, који би се представили на манифестацији и то у свом кварту. У оквиру овог сета активности одржана су 4 Блок партија – на Кеју жртава новосадске рације, недалеко од Жежељевог моста, на углу улица Београдски кеј и Марка Миљанова; у блоку зграда на Лиману, у крају који је незванично познат као Бронкс – у дворишту између улица Драгише Брашована и Булевара ослобођења; у дворишту између улица Бранимира Ћосића и Булевара ослобођења; и на крају – на Новом насељу, на једном од дечијих игралишта. Активности на овим квартовским журкама одвијале су се под организацијом плесног удружења „Groove”, а музичке активности биле су испраћене и другим пратећим елементима хип-хоп културе – на Кеју је локални уметник осликао своје платно уз присуство публике, на Лиману је, уз сагласност станара на једном од зидова зграда, такође локални уметник осликао мурал, док је на локацијама у близини градског породилишта и на Новом

насељу прилику да се представи Новосађанима добио уметник из Словачке који је у том тренутку био на резиденцијалном уметничком боравку у Новом Саду.

Кроз спој различитих елемената уличне уметности и омладинског активизма на различитим локацијама у граду (ромско насеље, установа културе, урбане градске четврти) кроз наведена три сета пројектних активности оставрени су главни циљеви пројекта – промоција субкултурних уметничких праваца, већа посећеност музеја и галерија кроз рад на развоју публике, инклузија ромске омладине у друштво, те већа повезаност ромске и неромске популације.

1.24. Ромска станица

Кроз овај пројекат ће се креирати нови простор за развој заједнице и културних активности, који ће у једном тренутку прерасти у Културну станицу Клиса.

За потребе отварања Ромске станице, тражили су се адекватни простори на Клиси, који би задовољили потребе реализације програма. Такође је мапирано још организација које су заинтересоване да реализују програме у будућој Ромској станици, те је креиран први прелиминарни програм рада. Припремљен је буџет и начин реализације пројекта.

Приступило се припреми отварања канцеларије на Клиси, чији би задатак био да становништво овог дела града информише о радовима и будућем изгледу Културне станице Клиса.

Након тога започело се са припремом простора који ће служити као канцеларија на Клиси. Такође, осмишљавањем је програм за отварање канцеларије, као и целокупан програм за октобар и новембар. Обављени су интервјуи са потенцијалним запосленима и извршена је анализа локалитета.

Званично отварање обележено је извођењем представе за децу, плесним наступом и луткарском радионицом. Уследили су концерти музичких група Соулшајн и Кал. Након отварања спроведене су активности на мапирању организација и склапању сарадње са неким од њих, реализоване су едукативне и креативне радионице, пројекције филмова; станица је подржала снимање и пројекцију документарног филма; организоване су трибине како на иницијативу локалног становништва тако и на иницијативу верских установа. Ово је уједно био део програма платформе „Супермоћни“, која је реализована у склопу програмског лука Друга Европа.

1.25. Фестивал уличног плеса ГРУВИНГ

У оквиру пројекта из Апликационе књиге („Фестивал уличног плеса Грувинг“) у 2019. години реализовао се улични перформанс у којем су извођачи водили публику кроз одабране делове јавних и полујавних простора. Он је омогућио нашим суграђанима да на један другачији начин доживе свакодневицу. Перформанси су се одвијали у различитим периодима дана, у зависности од специфичних ситуација и услова сваке локације.

На осмишљавању уличних перформанса радио је перформер Вили Дорнер, заједно са локалном сценом. Током своје прве посете Новом Саду, у марту 2019. године, направио је аудицију за 5 плесача са којима је радио на перформансу *Bodies in Public Spaces*. Такође, током свог боравка мапирао је локације погодне за први наступ. Договорено је да уметник дође у Нови Сад у периоду од 8. до 10. септембра, када је и планиран његов наступ у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе.

Након прикупљених дозвола за употребу јавних простора, уследила је резиденција Естер Штајнкоглер. Како Вили Дорнер из личних разлога није могао да дође у Нови Сад, уместо њега је дошла његова асистенткиња Естер, која је боравила у Новом Саду у периоду од 7. до 11. септембра 2019. године. Она је прва два дана вежбала са плесачима Плесног удружења „Groove“ на одабраним локацијама, како би последњи дан њене резиденције извели перформанс.

Перформанс се одржавао на следећим локацијама: клупе у Змај Јовиној улици, зид Цркве имена Маријиног, улаз у паб „Тата брада“ (угао улица Мите Ружића и Лазе Телечког, прозор клуба „Елемент“ у улици Лазе Телечког), клупе на Трифковићевом тргу, стара врата објекта на Трифковићевом тргу, високи прозори на задњој страни Српског народног позоришта, клупе поред Српског народног позоришта (са бочне стране позоришта), телефонска говорница у близини аутобуске станице поред Позоришног трга, простор између саксије и канте за отпатке

испред Српског народног позоришта и на крају, на степеницама испред самог улаза у Српско народно позориште.

Перформанс је наишао на различите реакције пролазника и посматрача, које су већином биле позитивне. Он је грађанима омогућио да новим очима сагледају објекте крај којих пролазе свакодневно. Тим Вилија Дорнера, као и његова асистенткиња, били су задовољни резултатима резиденције.

Активност је успешно спроведена.

1.26. Кварт

Пројекат је конципиран тако да се кроз форму ангажованог театра укаже на постојеће међусуседске проблеме који произилазе из различитих културних навика и социјалних статуса, и самим тим подигне свест о неопходности индивидуалне и друштвене одговорности код грађана, међусобне толеранције и еколошке свести. Током 2018. и 2019. године пројекат је развијан у оквиру ЕУ програма Европа за грађане и грађанке.

1.26.1. EYE-Net пројекат

Овај пројекат Фондације је 2018. године добио средства у оквиру ЕУ програма Европа за грађане и грађанке. Пројекат се састојао од укупно 7 активности, трајао је 16 месеци и укључио је 5 земаља (15 партнера, уз Фондацију која је носилац пројекта). Општи циљ јесте допринос информисању младих о основним вредностима Европске уније и изградња капацитета за њихову солидарност и активно учешће у креирању њихове будућности у Европској унији. У 2018. организована је радионица у Сремским Карловцима на којој се презентовало и радило на концептима за продукцију пет представа. Партнери из сваке државе изабрали су једну од тема (солидарност, мигранти, права жена, антифашистичка традиција, евроскептицизам) у оквиру које је у наредних 6 месеци требало продуцирати интерактивне наступе у трајању до 60 минута.

До марта 2019. године радило се на продукцији представа у свих 5 партнерских земаља (Словенија, Италија, Србија, Мађарска и Хрватска). Менаџер пројекта је заједно са уметничким консултантом ишао у мониторинг партнера, како би усмерио све partnere. Такође, радило се на организацији првог фестивала на којем су премијерно изведене све представе. Фестивал је био организован у Вараждину (Хрватска). Урађен је визуелни идентитет пројекта, као и свих представа. Направљени су и канали за комуникацију и промоцију пројекта путем друштвених мрежа. До јуна су била одржана два позоришна фестивала, у Хрватској и Италији. Представа домаће продукције под називом „Повуци-потегни“ играна је три пута, у културним станицама Свилари и Еђшегу, и то у оквиру програмског лука Будућност Европе. У овом периоду су дефинисани и датуми за наредни фестивал, који је одржан у Новом Саду, као део програмског лука Калеидоскоп културе.

Током лета, као наставак пројектних активности планираних апликацијом, објављен је и 55. број магазина „Лицеулице“. Магазин је штампан у 10.000 примерака и дистрибуиран је широм Србије, а у септембру је садржај овог броја промовисан у Културној станици Свилара.

У периоду од 19. до 22. септембра реализован је „EYE.net“ фестивал у Новом Саду, трећи по реду, у оквиру кога је изведено свих пет пројектних представа. Четири гостујуће представе су изведене по два пута, а домаћа представа једанпут, па је било укупно 9 извођења. Остварена је успешна сарадња са средњим школама, па су тако представе игране у Гимназији „Светозар Марковић“, Карловачкој гимназији, Гимназији „Лаза Костић“ и ШОСО „Др Милан Петровић“, као и у Културној станици Свилара. Сале су биле пуне на скоро свим представама, осим на једној која је играна у вечерњем термину. Представе је видело укупно око 1.000 младих. Након сваке представе приступило се дебати са публиком. Све школе су изразиле задовољство сарадњом. Подељено је око 600 примерака програмске књижице на српском језику, са свим неопходним подацима о пројекту и представама. Партнери из Дома културе „Студентски град“ из Београда, су снимили све представе, за потребе израде документарног филма о пројекту. На састанку партнера обављена је координација партнера и договорени су коначни термини предстојећих фестивала. Дистрибуиран је промо материјал, постери и програми за предстојеће фестивале. Сви партнери оценили су Фестивал у Новом Саду као до сада најбоље организован, у смислу разноврсности простора у којима су представе игране, броја публике, као и смештаја и исхране гостију.

У Марибору (Словенија) је у периоду од 9. до 12. октобра, реализован четврти „EYE.net” фестивал, док је у Печују (Мађарска) у периоду од 6. до 10. новембра, организован пети и завршни фестивал. Оба фестивала била су организована у средњим школама и културним центрима као што је и планирано. Након сваке представе организована је дебата са младом публиком.

Завршна међународна конференција реализована је у Суботици, у оквиру програма „*Desire*” фестивала, у периоду од 28. новембра до 1. децембра. На конференцији под називом „Омладинска ангажована култура”, учествовало је 50 представника организација из 13 држава (Србије, Хрватске, Словеније, Италије, Мађарске, Литваније, Грчке, Финске, Холандије, Португала, Француске, Немачке и Чешке). Реализоване су 4 панел дискусије и одиграна је једна представа, а учесници конференције пратили су и програм „*Desire*” фестивала. На конференцији је успешно промовисан концепт и резултати „EYE.net” пројекта и успостављена су нова партнерства. Услед велике заинтересованости младих и партнера, одлучено је да се са унапређеном мрежом партнера аплицира на нови позив програма „*Europe for Citizens*”, не би ли се пројекат наставио. Тренутно се ради на завршетку документарног филма о пројекту, затим на изради завршног извештаја о реализованом пројекту за европску агенцију, као и на припреми нове апликације за пројекат „EYE.net 2.0” са партнерима из 8 држава.

1.27. Играј се и буди ми пријатељ

Овај пројекат има за циљ да кроз разноврсне игре укључи децу више у културне садржаје и креирање програма за 2021. годину. Током 2019. године спроведена је једна пројектна активност.

1.27.1. Happy Manif: Сунчана страна плеса

У оквиру пројекта „Играј се и буди ми пријатељ”, а у сарадњи са Француским институтом, у 2019. години организована је пројектна активност у оквиру које су организоване аудио-шетње у природи, које публици откривају историју плеса. Ова пројектна активност била је намењена школарцима и родитељима са децом. Публика је слушала кореографа (уз помоћ слушалица) и на тај начин постајала активан учесник шетње, јер је кроз сопствени покрет откривала историју плеса.

Након што су дефинисани детаљи сарадње (концепт, заједнички буџет и ПР) између Фондације, трупе из Француске, Француског института и ИНФАНТ-а, договорено је да се активност одржи за време фестивала ИНФАНТ, 30. јуна, и то у два термина – од 10.30 у Футошком парку и од 18.30 у Дунавском парку. Догађај у Дунавском парку био је посећенији, због близине центра града и веће фреквентности становништва, посебно у летњем периоду.

Активност је успешно спроведена.

1.28. Дистанца

Пројекат представља платформу за сарадњу са градовима ЕПК са којима Нови Сад није имао активну сарадњу у области културе у претходном периоду или је та сарадња била ограничена. Циљ пројекта је да ојача сарадњу у области културе између тих градова ЕПК и Новог Сада.

1.28.1. Церемонија отварања у Матери

Кроз пројекат из Апликационе књиге („Дистанца”), Фондација је подржала одлазак ударачке трупе из Новог Сада (Самбанса) на церемонију отварања Европске престонице културе (Матера 2019), 19. јануара 2019. године. Церемонија је преношена и за ширу јавност у Културној станици Свилара, а пренос су коментарисали чланови програмског тима, како би дали ширу слику о томе шта је то што 2021. године очекује Нови Сад. Фондација је покрила износ превоза бенда до аеродрома у Темишвару, док је Матера финансирала остале трошкове боравка бенда у овом граду.

1.28.2. Скуп калиграфа

Једна од планираних активности за 2019. годину, у оквиру пројекта „Дистанца“, био је и састанак калиграфа из Новог Сада, Пловдива и Елефсине (с темом ћирилице у фокусу). Идеја је била да два калиграфа из сваког града проведу два дана у Новом Саду.

Послате су позивнице колегама из Пловдива и Елефсине да делегирају калиграфе који ће посетити Нови Сад и учествовати на радионицама калиграфије током серије сличних активности у Културној станици Свилара. Нажалост, колеге из Елефсине нису успеле да пронађу калиграфа. Након тога је у договору са колегама из Пловдива одлучено да се ова активност спроведе у 2020. години.

1.29. ЕПК ЕХО

„ЕРК ехо“ је пројекат покренут 2018. године и окупља ЕПК пројекте ради размене искуства и заједничког рада на унапређењу капацитета. У плану је да се велики међународни састанак градова из мреже ЕПК, организује у Новом Саду 2020. године, а током 2019. године радило се на реализацији следећих активности:

1.29.1. Учешће на међународном карневалу у Ријеци

У оквиру сарадње са другим ЕПК градовима, Фондацији је стигла понуда од „Ријеке 2020“. Наиме, од Фондације је тражено да предложи труп из Новог Сада која ће учествовати на међународном карневалу у Ријеци наредне године. Обављени су разговори са Омладинским покретом Србије, како би са својом групом коледара учествовали на карневалу. Договори и припреме за наступ у Ријеци започели су крајем текуће године, а наступ је предвиђен за фебруар 2020. године.

1.29.2. ЕПК ЕХО / Школа партиципације

Реч је о пројекту који је одобрен и финансиран од стране програма Креативна Европа, и који ће се реализовати у периоду од септембра 2019. године до априла 2021. године. У оквиру пројекта предвиђено је организовање 5 школа у трајању од по 8 дана, које ће се реализовати у следећим градовима: Пловдив, Каунас, Грац и Нови Сад. Свака школа ће окупити 27 креативних практичара из 8 партнерских градова и земаља, како би они стекли нова знања и искуства у креирању уметничких партиципативних догађаја на отвореном. На крају сваке школе одржаће се завршни догађај на отвореном, коме ће моћи да присуствује између 200 и 800 људи (инсталација, перформанс, парада), а који може да буде и део неког већег фестивала. Циљ пројекта је да се створе одрживи партиципаторни уметнички капацитети у европским градовима, који ће самостално моћи да организују велике догађаје на отвореном.

Носилац пројекта је организација *Walk the Plank* из Уједињеног Краљевства, а укупан буџет пројекта износи 325.500 евра, док учешће Фондације у пројекту износи 35.357 евра. Као партнери на пројекту учествују и организације из Аустрије, Литваније, Ирске, Јерменије, Естоније и Мађарске.

Дана 24. октобра одржан је уводни састанак пројектног тима (енг. *kick-off meeting*) у Ријеци, на којем су партнери могли да се боље упознају са детаљима пројекта, али и међусобно. На састанку је одлучено да се прва „Школа партиципације“ одржи у Пловдиву, у периоду од 29. новембра до 6. децембра 2019. године. Фондацију су на тој активности представљала два локална креативна практичара – професорка ликовног и тренер плеса. Они су похађали радионице израде лампиона, продукције, звука, графичког дизајна, припремајући се тако за организовање великог партиципативног догађаја на отвореном. Седмог дана школе су сви креативни практичари имали прилику да стечене вештине практично примене током церемоније обележавања Светског дана волонтера. Представници Фондације су се у Нови Сад вратили пуни незаборавних утисака и спремни да допринесу осмишљавању партиципативног дела церемоније отварања Европске престонице културе 2021. године у Новом Саду.

1.29.3. Art on the Stream

Представници Фондације су одржали састанак са представницима Улма из Покрајине Баден Виртемберг који су понудили сарадњу на пројекту који подразумева креирање изложбе подунавских земаља. Договорено је да Фондација одреди кустоса који ће одабрати двоје уметника из Новог Сада који ће својим радовима допринети поставци изложбе. Изложба ће бити путујућег типа, да би се 2021. године поставка нашла и у Новом Саду. Финансирање овог пројекта је обезбеђено од стране Покрајине Баден Виртемберг.

1.29.4. Magic Carpets

Идеја је да Фондација серијом изложби и интервенција у јавном простору започне имплементацију овог пројекта чији је предлагач „Каунас 2022“. Обављен је састанак са главним кустосом пројекта и представницима организације „Каунас 2022“, како би се дефинисале активности поводом изложбе. У наредном периоду ће се у Новом Саду мапирати адекватни простори за изложбу и обавити административно-финансијски послови везани за реализацију изложбе 2021. године, која ће бити део званичног програма Европске престонице културе.

1.30. Звучни сноп – soundbeam

Ово је пројекат инклузије особа са инвалидитетом, кроз коришћење савремене технологије звучног снопа. Покренут је 2018. године и финансиран из програма прекограничне сарадње између Мађарске и Србије. Током 2019. године одржано је неколико музичких наступа у којима су партиципирала деца, корисници програма ШОСО „Милан Петровић“.

Пројекат се имплементира према одобреној пројектној апликацији.

У периоду април–јун одржане су пројектне активности од којих су неке биле део програмског лука Будућност Европе.

Завршене су све јавне набавке у оквиру пројекта и финализоване су активности које су се тичале јавних наступа, писања анализе и преношења знања употребе *Soundbeam* уређаја мађарском партнеру. Због летњег распуста је затражено продужење рока имплементације пројекта до краја децембра. Министарство финансија је одржало и теренску контролу пројекта и нису детектоване никакве нерегуларности.

У децембру је одржана затварајућа конференција пројекта. Финални извештај ће се радити почетком јануара.

Након успешне сарадње у оквиру програма „Супермоћни“, када је оркестар Добри људи наступио са бендом *Killo Killo banda*, крајем године одржан је састанак са предлагачима ради даљег развоја пројекта у години титуле. Предложено је да се оркестар Добри људи умрежи са другим извођачима из домена класичне или рокенрол музике. Поводом Међународног дана особа са инвалидитетом (3. децембар), оркестар Добри људи је снимио спот за „Оду радости“, који би требало да буде представљен у оквиру међународног такмичења које организује Европа Ностра. Пројекат ће наставити да се кустосира и наредне године.

1.31. Расаdник (Plants AIR)

„Расаdник“ је програм намењен резиденцијама уметника, како резиденцијама страних уметника у Новом Саду тако и резиденцијама уметника из Новог Сада и Србије у иностранству. За 2019. годину било је планирано 26 резиденција, како одлазних тако и долазних. Настављена је сарадња са Европским престоницама културе: Пловдив, Печуј и Кошице. Такође, успостављена је сарадња и са локалним организацијама (СКЦНС, СУЛУВ, ПДП конференција, Цирконео), а неке од резиденција су биле подржане и од стране чланица кластера EUNIC (Француски институт и Амбасада Португала – Институт Камоиш), као и кроз сарадњу са Јапаном, односно ЕУ-Јапан Фестом.

1.31.1. Резиденција Balkan Dance Project

На основу одлуке програмског сектора, а након консултација са кустосом за савремени плес, одлучено је да се у 2019. години ова пројектна активност не реализује.

1.31.2. Резиденција Јозефа Бакира – пројекат Sand Sculpture

Након предлога буџета уметника и трошкова које Фондација мора да сноси, одлуком програмског тима, овај пројекат није реализован у 2019. години.

1.31.3. Резиденција Родрига Малвара

У сарадњи са организацијама „Ludifico” и „Креативни погон”, Фондација је организовала резиденцију португалског уметника из области новог циркуса, Родрига Малвара. Господин Малвар реализовао је дводелну резиденцију: две недеље у фебруару и две недеље у октобру.

Током своје резиденције у фебруару, господин Малвар је одржао низ радионица са представницима локалне циркуске сцене из области клоновских техника, у оквиру којих је представио свој рад и вештине. Радионице су одржане у Културној станици Свилара. По окончању радионица, учесници су добили задатке да развијају технике које ће представити на другом делу резиденције у октобру.

У другом делу своје резиденције, уметник је такође одржао низ радионица у сарадњи са организацијама „Креативни погон” и „Ludifico”, како би последњег дана своје резиденције извео перформанс у Културном центру Лаб.

Локална циркуска сцена је стекла нове вештине из клаунских техника. Због успешно реализованог резиденцијалног програма, одлучено је да се и у 2020. години настави сарадња са овим удружењима.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.4. Резиденција Галине Ријом Рејбек

У сарадњи са организацијама „Ludifico” и „Креативни погон”, Фондација је организовала резиденцију бугарске уметнице из области новог циркуса, Галине Ријом Рејбек. Госпођа Рејбек је организовала две радионице вожње моноцикла (23. и 24. марта) у школи „Јован Поповић”. Радионице су имале за циљ развој локалне циркуске сцене (учесници радионице су били циркуски уметници) и развој публике (део сваке од радионица био је посвећен онима који су желели да се опробају у вожњи моноцикла).

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.5. Резиденција Дане Аугуштин

У сарадњи са организацијама „Ludifico” и „Креативни погон”, Фондација је планирала да организује резиденцију словеначке уметнице из области новог циркуса, Дане Аугуштин. Резиденција је у неколико наврата одлагана због обавеза уметнице.

Због сталних померања и немогућности да се утврди тачан термин, одлучено је да се резиденција откаже.

Резиденција није спроведена.

1.31.6. Изложба Андрее Калинове

У договору са уметницом, која је прошле године (у периоду октобар–новембар) била на резиденцији у Новом Саду, у простору друштвеног центра Културне станице Свилара, отворена је изложба „Комшије” (1. април, 19 часова). С обзиром да изложбени простор у периоду резиденције није био завршен, договор координатора програма мобилности и уметнице био је да се отварање изложбе помери за пролеће 2019. године.

Тема изложбе фотографија били су тзв. хоризонтални солитери у Алмашком крају. Ова појава карактеристична је за послератни период, када су у процесу национализације велике куће некадашњих имућних породица подељене између више власника. Последица тог процеса била је чињеница да је свака породица крчила свој део фасаде у друге боје, што је привукло пажњу уметнице.

Изложба је била постављена у Културној станици Свилара и трајала је до 7. априла.

Активност је успешно спроведена.

1.31.7. Резиденција Огњена Тадића

У сарадњи са организацијом „KAIR“ (Кошице, Словачка), у марту је објављен конкурс за избор уметника за двомесечну резиденцију у Кошицама, у периоду од маја до јуна 2019. године. На конкурс је одабран уметник Огњен Тадић. Господин Тадић је током трајања своје двомесечне резиденције радио на филму „Lesný duch“ (Шумски дух), инспирисан једном од урбаних легенди у Кошицама. Филм је премијерно приказан у Кошицама, 27. јуна, у биоскопу „Kino Úsmev“.

Планирано је да се филм прикаже у Новом Саду током 2020. године, у оквиру догађаја који би окупио претходне резиденте.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.8. Резиденција Јураја Дуриша

У сарадњи са организацијом „KAIR“, Фондација је организовала двомесечну резиденцију за словачког уличног уметника (енг. Street art) у Новом Саду, у периоду од августа до септембра 2019. године.

На отвореном конкурс који је спроведен у Кошицама, за резидента је одабран Јурај Дуриш. Уметник је током своје резиденције учествовао на три догађаја:

1. прослава годину дана рада Културне станице Еђшег,
2. догађај *Block Party* (14. септембар),
3. догађај *Block Party* (21. септембар).

Током прославе годину дана рада Културне станице Еђшег и догађаја *Block Party* (14. септембар), уметник је осликао по један мурал, док је за време догађаја *Block Party* (21. септембар) сликао на платну због немогућности да се у датом кварту добије дозвола за осликавање зида.

Током своје резиденције, уметник се сусрео са стритарт уметницима који су у Новом Саду боравили у оквиру резиденција које је организовао Француски институт у сарадњи са Фондацијом, као део мреже *EUNIC AIR*, као и са локалним стритарт уметницима.

За време своје резиденције уметник је одржао и презентацију на тему стритарта. Ово је реализовано 13. септембра, током Омладинског кампа који је организовао ОПЕНС 2019.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.9. Резиденција новосадског визуелног уметника у Пловдиву – сарадња са организацијом ADATA AiR, Пловдив (Бугарска)

Конкурс за одабир новосадског уметника спроведен је у августу и септембру. Као резидент је одабрана Ивана Мали Вукелић. Уметница је боравила у Пловдиву, Европској престоници културе за 2019. годину, од 15. октобра до 15. новембра, где је радила на пројекту који укључује острво Адата, које Фондација Пловдив 2019 жели да оживи кроз уметничке интервенције.

У оквиру боравка реализовала је уметничку радионицу, као и поставку инсталације на острво Адата. Ивана Мали Вукелић је у току резиденције редовно извештавала о својим активностима, а затим и доставила извештај у захтеваном року.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.10. Резиденција бугарског писца у Новом Саду – сарадња са организацијом ADATA AiR, Пловдив (Бугарска)

Конкурс за одабир бугарског писца је спроведен током септембра у Пловдиву и као резидент је одабрана Иванка Могилска. У договору са координатором утврђен је период резиденције, која је трајала од 2. до 31. октобра.

Уметница Иванка Могилска је у оквиру свог боравка имала јавни наступ на „Јесењој размени књига“ у Културној станици Еђшег, на којој је читала своју прозу. Имала је прилике да се упозна

и са локалном културном сценом, те је посетила књижаре Мост, Зенит и *Bulevar Books*. Резултат резиденције била је кратка прича „Љубав” коју је Могилска доставила у захтеваном року.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.11. Резиденција Балажа Мохачија – сарадња са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd”, Печуј (Мађарска)

У сарадњи са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd”, Фондација је организовала резиденцију за мађарског писца у Новом Саду, у периоду од 1. до 30. јуна 2019. године. На конкурс који је организован у Печују, одабран је резидент Балаж Мохачи. Током трајања своје резиденције, уметник се састао са кустосом за књижевност Фондације, представницима различитих локалних књижевних група, као и са представницима издавачког завода „*Forum Könyvkiadó Intézet*” који се бави издавањем књижевних дела мађарских писаца.

Уметник је затражио да своју причу или песму о Новом Саду насталу током резиденције достави почетком 2020. године, када уради ревизију, што је координатор пројекта дозволио.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.12. Резиденција Бранислава Живановића – сарадња са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd”, Печуј (Мађарска)

У сарадњи са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd”, у јуну је објављен конкурс за избор писца за резиденцију у Печују, у периоду од 1. до 31. јула 2019. године. На конкурс је одабран уметник Бранислав Живановић.

Господин Живановић је током резиденције унео свој запис у Печујски дневник који ће накнадно бити објављен на сајту и у писаном издању. Господин Живановић је поднео извешај.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.13. Резиденција јапанског писца у Новом Саду и Печују – сарадња са организацијама „Verartis Nonprofit Ltd”, Печуј (Мађарска) и „EU-Japan Fest”, Токио (Јапан)

У сарадњи са организацијом „Verartis Nonprofit Ltd”, Фондација је спровела резиденцију за јапанског писца.

Конкурс за писца спроведен је у јулу и за резидента је одабрана Мизуки Мисуми. За време њеног боравка организовано је „Вече слем поезије” у Културној станици Свилара. Поред уметнице, наступила су и три локална слем песника – Бранислав Живановић, Бојан Самсон и Ненад Игњатовић, као и Куџира Сакисака, Кота Нагасава и Џо Тачибана, слем песници из Јапана који су у исто време боравили у резиденцији Удружења „Артбокс”.

Поред овог догађаја, уметница је имала још један јавни наступ, у књижари Зенит, где је приказала своје видео радове. Након две недеље боравка у Новом Саду, уметница је у Печују боравила у другој половини новембра. Централни догађај њене посете било је предавање на Универзитету у Печују, где је студентима представила свој рад.

Извештај о реализацији ове резиденције достављен је организацији „EU-Japan Fest” крајем децембра.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.14. Резиденција Такако Јамада – сарадња са организацијом „EU-Japan Fest”, Токио (Јапан)

У сарадњи са организацијом „EU-Japan Fest”, Фондација је организовала двонедељну резиденцију уметнице Такако Јамада. Госпођа Јамада је у периоду од 9. до 19. априла одржала једанаест радионица оригамија у Новом Саду (десет радионица одржано је у просторијама Културне станице Свилара, док је једна одржана у канцеларијама Фондације).

У реализацији радионица су учествовали ученици новосадских основних школа („Иван Гундулић“, „Ђура Даничић“, „Коста Трифковић“), као и ОШ „Славко Родић“ из Бачког Јарка, те ШОСО „Милан Петровић“ из Новог Сада. У пројекту су учешће узели и приватни вртић *Dreamland* из Новог Сада, као и Удружење за промоцију јапанске културе „Мираи“.

Циљ ове резиденције била је промоција јапанске културе, у светлу већих пројеката на којима ће се радити у години титуле, а у сарадњи са организацијом „EU-Japan Fest“. Радило се и на прикупљању оригами фигурина које су креирали грађани Новог Сада. Идеја је да се током 2021. године у резиденцију позове јапански визуелни уметник који би од тих фигурина направио инсталацију.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.15. Резиденција „Исмет Атић“ – сарадња са организацијама EXIT, Нови Сад (Србија) и „Strefa Kultury Wroclaw“, Вроцлав (Пољска)

У сарадњи са Фондацијом EXIT, а у сећање на културног посленика Исмета Атића, Фондација је у 2019. години организовала посебну резиденцију за продуcente и раднике у култури. Циљ ове резиденције било је подизање локалних капацитета из области продукције и менаџмента у области културе.

Фондација је уз помоћ свог сарадника, организације „Strefa Kultury Wroclaw“, пронашла партнерску организацију у Вроцлаву, која се бави организацијом музичких догађаја и која је била домаћин одабраном резиденту – „Firlej“.

Конкурс за одабир резидента је спроведен у августу и за резидента је одабран Немања Јовановић. Резидент је у Вроцлаву боравио у периоду од 23. октобра до 9. новембра. Током те две недеље, резидент је имао састанке са различитим тимовима који се баве продукцијом мањих догађаја и фестивала, а упознао се и са продукцијом која је била у употреби приликом церемоније отварања и затварања, у време када је овај град био Европска престоница културе. Током трајања студијског борава, резидент је имао прилику да присуствује пробама за перформанс поводом Дана независности Пољске.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.16. Резиденција пољског музичара у Новом Саду – сарадња са организацијом „Strefa Kultury Wroclaw“, Вроцлав (Пољска)

У сарадњи са организацијом „Strefa Kultury Wroclaw“, Вроцлав (Пољска), Фондација је планирала да организује резиденцију пољског музичара који би наступио током прославе Српске нове године. Након више покушаја да се пронађе уметник који би се уклопио у концепт догађаја и који би у том периоду био слободан, координатори пројеката „Plants AiR“ и „AIR WRO“ одлучили су да резиденцију откажу и помере је за јануар 2021. године.

1.31.17. Резиденција Бена Џонстона – сарадња са организацијом „Ink Fest“

У сарадњи са организацијом „Ink Fest“, Фондација је организовала резиденцију за уметника из области дизајна, током трајања конференције „PDP“. Партнерска организација је за резидента одабрала канадског уметника Бена Џонстона.

Уметник је у Новом Саду боравио од 7. до 14. октобра, и током борава је осликао мурал у дворишту Културне станице Еђшег, учествовао на конференцији и одржао радионицу.

Конференција је протекла успешно, уметници који стварају у овој области разменили су искуства, идеје и знање и разговарали о могућностима потенцијалне сарадње.

Посетиоци радионице имали су прилику да поделе искуства са уметником, да науче нове технике стритарта и разговарају са уметником о темама које их занимају.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.18. Резиденције организације СУЛУВ

Током новембра 2018. године, координатор програма мобилности је са представницима удружења СУЛУВ испланирао две резиденције које су ушле у програм Фондације за 2019. годину. Одлуком програмског директора, те две резиденције су покренуте кроз пројекат СУЛУВ-а који се налази у Апликационој књизи под називом „Уметност бодиарта“ (*ART BODY ART*). У складу са том одлуком, две резиденције (у сарадњи са Удружењем СУЛУВ) су спроводене као активности пројекта „Уметност бодиарта“.

1.31.19. Резиденција Аделина Швајцера – сарадња са Француским институтом

У сарадњи са Француским институтом, Фондација је организовала други део резиденције ВР уметника Аделина Швајцера. Господин Швајцер је боравио у Новом Саду од 11. новембра до 1. децембра, када је заједно са колективом „Каркатаг“ из Београда и представницима локалне сцене радио на дизајнирању виртуелне шетње кроз Нови Сад, која би могла да се представи 2021. године. Током своје посете уметник је приказао већ постојећу шетњу, у оквиру свог пројекта „Alphaloop“. Поред тога, уметник је учествовао на округлом столу са темом уметничке резиденције и одржао презентацију.

Шетње у оквиру презентације пројекта „Alphaloop“ су организоване у ИТ центру „Стартит“.

Током прве недеље свог боравка, уметник је, заједно са колективом Каркатаг, вршио припреме за ВР шетње у Културној станици Свилара, како би током викенда, 16. и 17. новембра, одржао шетње.

Шетње су започете у ИТ центру „Стартит“, да би се наставиле у Улици Мирослава Антића, на Тргу галерија и Булевару Михајла Пупина. Првог дана одржане су три шетње, док су другог дана одржане четири шетње.

За време округлог стола, који је одржан 26. новембра у „Простору“, посетиоци су имали прилике да поделе искуства са уметником и разговарају о темама које их занимају. Округлом столу присуствовали су и уметници у резиденцији Норберт Претенхалер из Аустрије, Роналд ван дер Мејс из Холандије и Марио Хори из Јапана.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.20. Резиденција француске стритарт уметнице – сарадња са Француским институтом

У сарадњи са Француским институтом, Фондација је организовала резиденцију француске стритарт уметнице Ами Имажинер (право име Клер Кемп), која је боравила у Новом Саду у првој половини септембра. Уметницу је одабрао сарадник Француског института.

Уметница се повезала са локалним Удружењем ткаља које се бави ручним радом. На основу њеног дизајна израђено је 7 шалова који су били део изложбе принтова уметнице. Осим изложбе, уметница је осликала и зид у дворишту Француског института.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.21. Резиденција аустријског визуелног уметника – сарадња са Удружењем „Berufsvereinigung der bildenden Künstler Österreichs Sektion Steiermark“

Фондација је у сарадњи са Удружењем „Berufsvereinigung der bildenden Künstler Österreichs Sektion Steiermark“, организовала резиденцију за аустријског визуелног уметника који је боравио у Новом Саду у новембру. Тема резиденције је била живот ромске заједнице у насељу Клиса. С тим у вези, важно је напоменути да Фондација планира отварање културне станице у овом делу града.

Партнерска институција је предложила уметника Норберта Претенхалера и пројектну идеју „17 циљева одрживог развоја УН“, чија је намера да испита примену ових циљева у локалној заједници на Клиси и у насељу Велики рит.

У периоду од 18. новембра до 19. децембра, уметник је снимао документарни филм са становницима Великог рита и Клисе, али и са доносиоцима одлука у јавном сектору и

невладиним организацијама чије је деловање усмерено на положај Рома. По завршетку снимања, филм је приказан у Кутку за културу на Клиси.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.22. Резиденција Нурије Хејнг – сарадња са организацијом „Практикабл”

У сарадњи са независном сценом за модерни плес, Фондација је организовала долазак немачке кореографкиње Нурије Хејнг на резиденцију у првој половини септембра.

У периоду од 31. августа до 15. септембра 2019. године, Нурија Хејнг, уметница савременог плеса, боравила је у Новом Саду и у сарадњи са НВО „Практикабл” одржала низ радионица и јавну презентацију у оквиру фестивала *Tanzplatz*. Радионице су биле намењене локалним уметницима савременог плеса.

Резиденција је успешно спроведена.

1.31.23. AiR WEEK

Током програмског лука Калеидоскоп културе била је планирана недеља у којој ће пет или шест резидената из претходних резиденција представити резултате (*AiR WEEK*). Због немогућности претходних резидената да посете Нови Сад у периоду када је планиран овај догађај, као и због промене координатора пројекта, одлучено је да се ова активност одржи у години титуле.

Активност није спроведена.

1.31.24. Гостовање др Сандра Дебона у оквиру Plants AiR

У децембру је остварен први контакт са Др Дебоном. Рад на активности наставиће се у току 2020. године.

1.32. Подунавци – DANUBIANS

Пројекат је покренут 2018. године и има за циљ развој културних веза и подстицања културне размене између градова из Дунавског региона.

1.32.1. DANUBE cartoons

У 2019. години, у оквиру пројекта „Подунавци”, организована је путујућа изложба *DANUBE cartoons*. Изложба је реализована у организацији Радне групе за Дунавски регион и представила је радове уметника из региона Дунава који интерпретирају културни, еколошки, економски и друштвени живот у Дунавском региону кроз стрипове и карикатуре. Пројектни партнер је обезбедио радове за изложбу, док је Фондација обезбедила простор. Куратор изложбе је Готфрид Гусенбауер, директор Музеја за карикатуре Кремс. Тема карикатура и стрипова је хумор. Графике су штампане на формату А1.

Изложба је одржана у Културној станици Свилара и на њеном отварању је присуствовала и менаџерка пројекта из Владе Доње Аустрије. Публика је изложбу могла да погледа између 6. и 15. јула.

Активност је успешно спроведена.

1.33. Нова места (46 урбаних џепова)

Програм уређивања јавних простора, са грађанима и по мери грађана, траје континуирано од 2017. године. Као и претходних, и ове године је реализован у сарадњи са јавним комуналним предузећима, градским управама и другим заинтересованим органима, организацијама и појединцима.

Почетком године организован је низ састанака, како би се направио пресек урађеног у току претходних година и сагледали финансијски капацитети за реализацију. За потребе реализације „М модела” спроведено је истраживање са становницима месних заједница Буковац, Сателит, Клиса и Кисач. Оно је укључило анкетирање и фокус групе у свакој од наведених месних заједница. Резултати истраживања су предати у циљу даљег развоја

пројекта и расписивања конкурса. Како би се реализовали пројекти из претходне две године (у сарадњи са Градском управом за грађевинско земљиште и инвестиције), договорене су активности кроз које би се ове године реализовало пет нових места.

У оквиру пројекта, грађани су и ове године, заједно са стручњацима из области социологије и архитектуре, одлучивали о начину уређења својих простора и учествовали у њиховој изградњи и то кроз три установљена модела:

„С модел” (Микрогрантинг конкурс)

На крају 2019. године покренута је пројектна активност и објављена је јавна набавка за расписивање конкурса Микрогрантинг.

„М модел” – овај модел је поново спроведен у 2019. години и то у месним заједницама Кисач, Буковац, Клиса и Сателит. Такође, у сарадњи са надлежним управама пратило се спровођење урбаних целина који нису изведени до краја 2018. године (Детелинара, Телеп и Ковиљ) и по завршетку извођења радова планирана је њихова промоција у сарадњи са грађанима. Прва фаза реализације пројекта укључила спровођење фокус група у наведеним месним заједницама. Циљ фокус група био је да се добију подаци од стране локалних становника. Тек након података из фокус група и извиђања стручњака на терену могуће је било објавити јавни конкурс за архитекте, као и одабир најбољих решења која ће бити спроведена током 2019. и 2020. године.

Након спроведених анкета и фокус група, приступило се припремама за конкурс за „Нова места” за 2019. годину. Локације су дефинисане, а новац за пројектовање је обезбеђен у Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције.

Расписан је урбанистичко-архитектонски конкурс, док је за одабране радове расписан тендер за пројектовање у Градској управи за грађевинско земљиште и инвестиције. Имплементација је планирана на пролеће 2021. године.

За 2020. годину у плану је извођење радова на локацијама које датирају из 2017, односно 2018. године, а то су Детелинара, Ковиљ, Бегеч, Стари Лединци, Салајка и Омладински покрет.

Јужни Телеп је стопиран услед неодрживости и непостојања адекватне техничке документације.

„Л модел” – овај модел нових места подразумева већа улагања, али и мањи ниво шире партиципације, те већу стручну партиципацију. С обзиром да није директно везан за финансијска средства која опредељује Фондација, овај модел подразумева консултације и успостављање нових приступа у организацији конкурса за уређење јавних површина у граду.

Реализовано је Ново место на Булевару кнеза Милоша.

1.34. Доступна уметност

Током 2019. године издата је и промовисана анализа приступачности установа културе, као и водич за приступачност.

Ова издања промовисана су кроз Диван платформу. Поред публикација, завршени су пројекти који су започели са реализацијом 2018. године (одобрени за финансирање од стране Фондације на конкурс у оквиру пројекта из Апликационе књиге, „Доступна уметност”).

Крајем новембра, а закључно са Међународним даном особа са инвалидитетом (3. децембар), организован је програм под називом „Супермоћни”, када су поред великог броја догађаја намењених особама и уметницима са инвалидитетом одржане и обуке из основа приступачности намењене институцијама и ванинституционалној сцени.

1.34.1. Пројекти из конкурса Приступачност

1.34.1.1. Јавни конкурс Приступачност

Током 2018. године расписан је конкурс за суфинасирање пројекта за повећање приступачности установа културе у Граду Новом Саду и Зони 021. Средствима одређеним по конкурс суфинасирано је 6 од 7 пројекта у укупном износу од 4.373.500,00 динара. Реализација пројекта започета је у 2018. години и настављена током 2019. године. Пројектне

активности и резултати ових пројеката у Извештају о раду Фондације представљени су у посебном одељку (видети одељак 2. Пројекти реализовани кроз Јавне конкурсе).

1.34.1.2. Конкурс за приступачне веб-сајтове простора за културу

Током 2019. године донета је одлука да се конкурс неће спроводити док сајт Фондације не буде приступачан. Активност није реализована у 2019. години.

1.34.1.3. Истраживање о информисаности и културним навикама особа са инвалидитетом

Током марта је разрађена методологија истраживања, у сарадњи са Саветом за приступачност. Испланиран је буџет и припремљени су елементи за јавну набавку.

Позив за достављање понуда био је отворен од 18. до 27. новембра. Позиву се нико није одазвао, па се одустало од реализације активности.

1.34.2. Обуке за институције културе и НВО

Обуке су намењене запосленима и директорима установа култура и ванинституционалној сцени, у циљу побољшања приступачности у њиховим просторима. Током марта, у оквиру рада Савета за приступачност, детаљно се разматрала динамика и методологија обука. Одлучено је да се обуке реализују у другој половини године, током трајања програма под називом „Супермоћни“, који је трајао од 24. новембра до 3. децембра.

У периоду од 25. до 29. новембра Адомне д.о.о. је одржало 4 обуке кроз које је прошло око 45 полазника.

1.34.3. Унапређење приступачности простора за културу које води Фондација

Ово су активности које подразумевају све што треба да се унапреди, а тиче се културних станица (визуелно обележавање, ознаке у простору, рампе, врата, тактилне стазе испред Културне станице Свилара, отварање врата у Аполо центру и друга упутства добијена кроз анализу).

Рад на унапређењу приступачности простора за културу Фондације преузела је Градска управа за имовину и имовинско-правне послове Града Новог Сада. Одржано је неколико састанака, како би се утврдила процедура за унапређење приступачности простора културних станица, у смислу њиховог редовног одржавања.

Током 2019. године настављено је са састанцима у које је укључен и званични Тим за приступачност Града Новог Сада.

1.34.4. Издавање и промоција публикација из области приступачности

У оквиру ове активности планирано је издавање публикација на којима се радило током 2018. године. То су:

- Водич за унапређење приступачности установа културе,
- Анализа приступачности установа културе у Новом Саду и ЗОНИ 021.

У јуну је на сајту Фондације објављено електронско издање Водича. Током лета су извршене посебне припреме за штампање публикација. Оно је завршено у новембру, а промоција је одржана на Дивану под називом Приступачност је наша снага (30. новембар, Културна станица Свилара).

1.34.5. Програм „Супермоћни“ у културним станицама

Током трајања програмског лука Друга Европа, у културним станицама Еђшег и Свилара и Кутку за културу на Сланом бари организован је програм под називом „Супермоћни“.

Циљ програма је био да се Нови Сад током десет дана представи као град приступачан за све, као и да до изражаја дође велики стваралачки потенцијал људи са инвалидитетом и њихова

воља да се укључе у културне програме. Фокус програма је био на уметничким изразима људи са инвалидитетом, уметничким причама о људима са инвалидитетом, као и промоција важности приступачности простора за културу.

Програм је укључио изложбе, перформансе, пројекције филмова, радионице, обуке, концерте, и дискусије, а све ово је реализовано у сарадњи са око 30 партнера, углавном активних удружења за ОСИ у Новом Саду.

Акцент овог програма био је на инклузији. Све активности су организоване тако да укључе целу популацију. Замисао је била да се особе са инвалидитетом прикажу у светлу својих талената, тј. *супермоћи* које поседује свако људско биће.

Овај концепт би био претеча или пилот програм за нешто што желимо да развијемо за 2021. годину.

Програм је завршен 3. децембра, на Међународни дан особа са инвалидитетом.

1.34.5.1. „Супермоћни” у Културној станици Свилара

У току трајања програма организовани су следећи догађаји:

- Изложба „Тренутак у ходу и лету” (од 24. новембра до 3. децембра) у организацији ШОСО „Милан Петровић”, која је настала као резултат ликовне колоније одржане у Едукативном кампу Ченеј и у дворишту школе на Новом насељу.
- Импро вече: *Soundbeam* и *Killo Killo banda* – оркестар Добри људи и бенд *Killo Killo banda* наступили су заједно 24. новембра, јединственим наступом представивши публици *Soundbeam* технологију помоћу које овај оркестар изводи свој музички програм. Реч је о уређају који се базира на сензорској технологији, региструје покрете извођача на основу којих производи звукове. Оркестар чине млади људи са инвалидитетом или сметњама у развоју, који су тако пронашли начин да се изразе и искажу свој таленат за музику.
- Монодрама „Небески диван Тоше Ачанског”, изведена је 24. новембра. Представа је базирана на причи мобилисаног војника Аустроугарске, једног од многобројних српских војника који су нестали на Солунском фронту и воде се као Н.Н. лица на зејтинличком војничком гробљу.
- Обуке о основама приступачности – у периоду од 25. до 28. новембра одржане су четири обуке. Циљ ових обука био је да учесници стекну основна знања о принципима приступачности, да се сензибилишу за практичну примену стечених знања у свом раду и информишу о актуелној законској регулативи из те области, са специфичним освртом на област културе и могућности примене овог концепта у области културе.
- Радионице „Пuzzle и мозаици” – у периоду од 25. до 28. новембра одржане су четири радионице које је реализовало Удружење Чепом до осмеха. Радионице су биле намењене деци предшколског и школског узраста. Осмишљене су тако да подстичу логичко размишљање и развој графомоторичких вештина, а укључују презентацију едукативног карактера, праћену фотографијама и видео записима, уз интерактивно учествовање деце, игре памћења, логичко закључивање, препознавање, квиз питања у вези са облашћу рециклаже и заштите животне средине.
- Радионица фракталног цртања одржана је 29. новембра; реализовао ју је Савез организација за подршку особама са сметњама у развоју. Циљ ове радионице био је да особе са сметњама у развоју, у атмосфери поверења и стрпљења, изађу из спирале дискриминације, невидљивости и изолације.
- „Маркет Супермоћних” одржан је 30. новембра. Представио је креативне потенцијале особа са инвалидитетом удружених у оквиру радионице и Галерије ОСИ која се налази у Змај Јовиној бр. 20. Овај маркет је био специфичан по томе што је начин излагања

био неубичајан и реализован у сарадњи са младим дизајнерима. Поред Галерије ОСИ, маркету су присуствовали и други излагачи који су се представили са својим уникатним производима.

- Пројекција филма „Горан” и Диван под називом „Приступачност је наша снага” одржани су 30. новембра; Диван је отворио питања приступачности културних садржаја, али и инфраструктуре у Новом Саду; водила га је Маријана Рамић, новинарка, потпредседница удружења „КАО Парнас” и једна од организаторки Међународног фестивала „Ухвати филм”, који се годинама бави особама са инвалидитетом и активно их укључује у свој рад и програм. Учеснице на дивану су биле Снежана Николић, ауторка Водича за приступачност установа културе, Марија Вребалов и Бојана Радић Почуч, саветнице за приступачност при Граду Новом Саду, Борислава Перић, стонотенисерка и параолимпијка и Сузана Ранђеловић, кустоскиња Народног музеја у Лесковцу и ауторка пројекта за особе са инвалидитетом.
- „Ми певамо Битлсе” – концерт на коме је наступило девет хорова одржан је 1. децембра. Репертоар је обухватао искључиво композиције чувеног бенда. На концерту су се представили Дечји хор „Чаробна фрула”, Хор девојака Карловачке гимназије, Инклузивни хор Основне школе „9. мај” из Зрењанина, Мешовити хор АКУД УНС-а „Соња Маринковић”, Поп хор Радио, Мешовити хор Сомборског певачког друштва, Хор Гимназије „Вељко Петровић”, Вокални ансамбл „Мушкет”, Хор и оркестар Гимназије „Светозар Марковић” и Мешовити инклузивни хор „Исон”.
- *Ignite* под називом „У рингу са животом – From zero to hero” одржан је 2. децембра. Публика је на овом 13. по реду оваквом догађају имала прилике да, као и до сада, у неформалном окружењу чује занимљиве приче говорника. Овај пут међу говорницима нашли су се појединци који долазе из маргинализованих заједница или они који су се у једном тренутку живота из објективних или субјективних разлога нашли на маргинама друштва. Оно што је заједничко свима њима јесте да су успели да се издигну из неповољних животних ситуација, наставе храбро даље и реализују неке своје идеје поставши тако инспирација многим. Догађај је реализовало Удружење „Бизниснова”, а публика је имала прилику да чује најразличитије животне путеве и приче.
- Пројекције филмова са Фестивала „Ухвати филм” одржане су 3. децембра. Филмски караван „Ухвати филм” обухватио је бесплатне пројекције изабраних краткотрајних филмова са Међународног филмског фестивала „Ухвати филм”, након чега је уследила дискусија са публиком.
- Последњег дана програма (3. децембра) публика је имала прилику да у Културној станици Свилара ужива у наступу младе пијанисткиње која је свој први солистички концерт одржала са само 12 година и која својим делом жели да покаже свету како се границе и предрасуде руше када се ради оно што се воли. На репертоару су се нашли Бах, Хајдн и Шопен. Девојчица коју ни недостатак вида није спречио да већ са 15 година буде врхунска пијанисткиња иза себе има највиша признања на многобројним домаћим и међународним такмичењима, међу којима су и две титуле Лауреата на „Фестивалу пијанизма” у Сремској Митровици и „Фестивалу Исидор Бајић” у Новом Саду.

1.34.5.2. „Супермоћни” у Културној станици Еђшег

У току трајања програма организовани су следећи догађаји:

- Опера за децу „Пчелица Дана” одржана је 24. новембра, у извођењу Удружења „Високо Це”. Представа је трајала око 25 минута и била је намењена малишанима узраста од 2 до 9 година.
- Пројекција филма „Злогоње”, након које је уследио разговор са аутором, одржана је 25. новембра.

- Радионице за децу „Лутка као пријатељ” одржане у периоду од 26. до 29. новембра и луткарска представа „Ко се боји сенке још”, реализовали су УГ „Театрило” и „Сунце”. Деца су пролазила кроз основне типове лутака заступљених у данашњем театру (Марионета, Сицилијанка, Јавајка).
- Пројекције филмова са фестивала „Ухвати филм”, након којих је уследила дискусија (30. новембар).
- Пројекција филма „Друштво мртвих песника” одржана је 1. децембра, у организацији „КАО Парнас”. Филм је садржао аудио дескрипцију за слепе особе.
- Вече на коме су се представиле успешне жене (2. децембар). У програму су учествовале новосадске активисткиње за права особа са инвалидитетом.
- Пројекција филма „Лет изнад кукавичјег гнезда” одржана је 2. децембра, у организацији „КАО Парнас”. Филм је садржао аудио дескрипцију за слепе особе.
- Снимање спота оркестра Добри Људи (3. децембар). Спот је сниман за „Оду радости”, поводом међународног такмичења у организацији Европа Ностре, које ће се одржати током 2020. године.
- Поетско вече одржано 2. децембра, на коме су се публици представили наши признати песници и песникиње.

1.34.5.3. „Супермоћни” у Кутку за културу на Сланом бари

У току трајања програма „Супермоћни” организовани су следећи догађаји:

- Радионица плетења прстима (за децу) одржана је 24. новембра, а реализовало ју је Удружење грађана „Сунце”.
- Пројекције филмова са фестивала „Ухвати филм”, након којих је уследила дискусија (28. новембар).
- „Омаж Југославији” (29. новембар), програм на коме је публика имала прилике да са новосадским писцем Синишом Туцићем разговара о животу у бившој Југославији, алтернативним концептима, као и о предностима и недостацима једног система.
- Разговор са Бојаном Ћорићем, девојком која је након трагедије у Житишту, где је претрпела велики број повреда, успела да се избори и настави даље и на тај начин својим примером мотивисала и охрабрила друге, организован је 30. новембра.
- Пројекција филма „Горан”, уз пропратни разговор (3. децембар).

1.34.6. Europe Beyond Access

Наведена активност пројекта Доступна уметност – Европа ван приступа („Europe Beyond Access”) суфинансирана је из буџета Републике Србије. Реализација пројектних активности била је спроведена у сарадњи са удружењем које се бави извођачким уметностима и има богату историју рада на пројектима развијања инклузивног едукативног и стваралачког рада са децом, младима и одраслим, као и афирмацији стваралаштва особа са интелектуалном ометеношћу у јавној културно-уметничкој сфери на равноправној основи – како на домаћој тако и на међународној уметничкој сцени. Пројектне активности имале су за циљ да подстакну одрживу сарадњу између локалних и европских културних организација и/ли уметника те да допринесу критичком дискурсу о инвалидитету и извођачким уметностима. Активности су биле усмерене на припрему и реализацију премијерног извођења перформанса „Ми нисмо чудовишта” у оквиру програмског лука Друга Европа, а рађено је, такође, и на поставци три перформанса аутора који долазе са међународне уметничке сцене и чије представе имају за циљ да поставље питања шта је (све) плес, где је његово место данас, те ко може да плеше. Све представе постављали су аутори са инвалидитетом који су кроз своје перформансе отварали питање рада уметника и уметница са инвалидитетом, створивши тако додатни простор за њихове уметничке иновације.

Перформанс „Ми нисмо чудовишта”, настао по идеји уметника са интелектуалним сметњама (Далибор Шандор) који је своју идеју реализовао заједно са једним од водећих кореографа на светској сцени савременог плеса (Гзавије Ле Роа) и уз уметничку подршку чланова и чланица Пер Арта премијерно је изведен у Галерији Матице српске у децембру. Перформанс је у децембру имао шест извођења, а јединственост овог рада огледала се и у томе што се по први

пут, не само у Србији него и на широј европској сцени, појавила оваква врста плесног рада у музејско-галеријском контексту, у којем уметници преиспитују однос између посетиоца и уметничког дела у музеју, истражују нове начине стварања уметности, те проширују схватање самог појма уметничке збирке.

Перформанси гостујућих уметника изведени су 14. децембра у позоришној сали зграде НИС-а у Новом Саду и аутори су на сцени поставили три потпуно различита приступа соло изведби – првим је акценован однос перформанса и предавања, другим – дијалог са драматургом и/или музичким сарадником, а трећим – превођење принципа узајамне подршке у кореографију. Наредног дана је у истој сали у част гостију одиграна представа Мала журка пропуштеног плеса – која је у први план такође ставила уметнике са инвалидитетом и питање њихове пуноправне инклузије у савремено друштво.

Све описане пројектне активности помериле су уметнике и уметнице са извесном ометеношћу са периферије у средиште пажње наше културне јавности и њихових уметничких организација и оствариле запажену медијску видљивост, а истовремено је успостављена и значајна сарадња на међународном нивоу. Извештај о реализованим активностима правовремено је достављен Фондацији.

1.35. Култиватор – Новосадски волонтерски сервис

Новосадски волонтерски сервис испуњава волонтерске потребе града. Захваљујући њему, Нови Сад стаје раме уз раме са осталим градовима Европе који имају уређене сервисе за волонтирање грађана из области пет сектора – млади, спорт, заштита животне средине, здравље, социјална заштита и посебно култура. Током 2019. године пројекат се развијао кроз:

- штампање приручника за волонтерски менаџмент,
- интеграцију нових алата у веб-платформу НВС-а,
- обуку за волонтере и организаторе волонтирања,
- обележавање Међународног дана волонтера конференцијом,
- студијско путовање које је допринело бољем умрежавању и размени искустава,
- промоцију волонтерског рада и саме платформе,
- организацију волонтерских размена са сродним организацијама у Румунији и Бугарској,
- организацију велике еко-волонтерске акције чишћења Дунава,
- анализу потенцијала Новог Сада за аплицирање за Европску престоницу волонтирања,
- умрежавање са институционалним и ванинституционалним партнерима,
- проширење базе волонтера.

Током 2019. године Новосадски волонтерски сервис је подржао укупно 103 волонтерске активности у које је био укључен укупно 731 волонтер.

База волонтера Новосадског волонтерског сервиса тренутно броји 1101 регистрованог волонтера и у односу на претходну годину има раст од 104.7%.

Током периода извештавања је дата огромна подршка организацијама и институцијама, организаторима волонтирања.

У међувремену су оформљене две дугорочне волонтерске позиције (волонтер из Немачке који је редовно укључен у све активности НВС-а и рад културних станица, као и волонтерка која је распоређена у Сектор комуникација). Обе позиције су шестомесечне и трају до марта 2020. године.

На пољу међународне сарадње одржавала се редовна комуникација са колегама из других престоница културе – Матере, Каунаса, Ријеке, Темишвара и са њима су планиране размене и посете.

У децембру је, поводом Дана волонтера, одржана Међународна конференција „Формула за одрживост“, на којој су учествовали и гости из Европских престоница културе (Каунас 2022 и Сибиу 2007) и Европских омладинских престоница (Клаипеда 2021 и Нови Сад 2019).

Кроз програм „Програмери за Новосађане“ остварена је сарадња са фирмом VEGA IT, са којом се радило на унапређењу елемената платформе nvs.rs. Конкретно, подржана је идеја електронске волонтерске књижице која ће олакшати верификацију волонтерских сати и целог волонтерског ангажмана кроз Новосадски волонтерски сервис.

1.36. Нови Сад град љубазности

Основна идеја пројекта била је да се едукацијом запослених на позицијама пружања услуга грађанима, постигне критична маса промотера љубазног и професионалног опхођења. Уз помоћ организоване промотивне кампање, она треба да постави темељ брэнда новосадске љубазности. Иницијална идеја била је да се додатна видљивост пројекта обезбеди кроз ангажовање маркетиншке агенције, али је након истраживања тржишта и прикупљања понуда релевантних новосадских агенција, решено да пројекат започне без овог вида подршке. Уговор о суфинансирању пројекта потписан је са удружењем „Зона љубазности” и Факултетом за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатић” половином новембра.

Пројектом су обухваћени радници у култури, туризму и угоститељству, таксисти, возачи јавног саобраћаја, радници на шалтерима, припадници полиције, продавци, а све у циљу поспешивања пословне комуникације и асертивности новосадских јавних службеника. Реализацију пројектних активности започели су већ у децембру студенти на смеру пословне психологије Факултета „Др Лазар Вркатић” који су задужени да под менторским вођењем реализују истраживања о нивоу пословне културе и љубазности у Новом Саду. Резултати овог истраживања треба да послуже као репер за проверу резултата едукативног сегмента овог пројекта.

У оквиру едукативног сегмента пројектним планом предвиђено је да у првом тромесечју 2020. године буде одржано укупно 6 семинара о темама везаним за пословну културу и опхођење за око 120 запослених у институцијама културе, градским органима, јавним предузећима, такси службама и угоститељским објектима. Тренинге реализује дипломирани психолог и тренер за пословне комуникације, а полазници ће проласком кроз посебно испланиран сет едукативних семинара постати амбасадори тзв. „новосадске љубазности”. Обуке ће се одвијати у културним станицама Свилара и Еђшег.

У наредном периоду пројектом ће бити креиране тзв. „Зоне љубазности”, а кроз различите механизме биће организован избор за најљубазнијег продавца, таксисту итд, у шта ће бити укључени сви Новосађани, и на тај начин шириће се прича о важности асертивне комуникације, отворености и љубазног опхођења.

1.37. Гастрономски идентитет Новог Сада (Аутентична улична храна и вино, Гастрономски идентитет у угоститељским објектима Новог Сада и Гастрономски изазов)

Након програмске анализе и размене идеја са представницима Природно-математичког факултета, предложено је да се три пројекта из Апликационе књиге, а које је предложио овај факултет, споје у један пројекат – „Гастрономски идентитет Новог Сада”. У питању су пројекти „Аутентична улична храна и вино”, „Гастрономски идентитет у угоститељским објектима Новог Сада” и „Гастрономски изазов”. Пројекат подразумева анализу менија у ресторанима Новог Сада, којој се прибегава како би се дошло до типичног „новосадског” менија. На основу добијених података треба да се развије стратегија развоја која би била базирана на едукацији запослених у угоститељским објектима и њиховом развоју свести о постојању и очувању мултикултуралне локалне гастрономске културе и традиције, као и њеној имплементацији у угоститељске објекте. Уколико би прописани параметри били задовољени, угоститељски објекат би добио неки вид обележја о развијеном локалном гастрономском културном идентитету.

У оквиру овог пројекта одржано је неколико састанака и започета је сарадња кроз промоцију титуле на гастрономском такмичењу *11th International Culinary Competition of Southern Europe*, које је почетком марта одржано у Солуну.

Пројектна идеја је требала да буде пријављена на ИПА програм прекограничне сарадње са Мађарском. Ипак, Природно-математички факултет није дао одобрење да се пројекат пријави за прекограничну сарадњу. Након тога је почела потрага за другим опцијама за финансирање овог пројекта.

У децембру је одржан састанак са представницима ПМФ-а и одлучено је да њихова пажња буде усмерена на пројекат „Укус старинског”, а да се у 2020. поново пишу апликације за прекограничне конкурсе са ова три пројекта.

1.38. Моба за школе

Пројекат који је реализован у сарадњи са ОПЕНС-ом подразумева подршку ученичким идејама кроз процес партиципативног буџетирања. Програм је трајао током целе године и развијао се у две фазе – изградња тима фацитатора и развој и реализација ученичких идеја. Програм је био отворен за све државне средње школе у Новом Саду и ЗОНИ 021. Како би се остварили циљеви обе престонице, при креирању позива за ученичке идеје, формиране су две области – култура и стваралаштво младих и активизам младих. Из сваке категорије одабрана је једна победничка идеја по школи. Договорено је да победничке идеје из области културе финансира Фондација, а оне из области активизма ОПЕНС. Фацитаторски тим је био сачињен од шест искусних фацитатора који су на почетку прошли обуку о партиципативном буџету и водили читав процес од момента уласка у школу до реализације идеја. Позив за учешће у пројекту добило је укупно 16 школа.

На самом почетку године креиран је план имплементације свих пројеката са ОПЕНС-ом, где је овај пројекат дефинисан као један од кључних. Интервјуисано је неколико особа које би могле да преузму вођење активности у сарадњи са ОПЕНС-ом.

Касније је одржано неколико састанака са представницима ОПЕНС-а на којима је утврђен план реализације активности. Припремљена је пројектна документација и званично покренут пројекат „Моба за школе“, као и активност која ће се реализовати у сарадњи са ОПЕНС-ом, под називом „Укључи се, пронађи решење“. Након тога је сачињен Споразум о сарадњи и контактиране су заинтересоване особе из области културе и уметности, које би желеле да се у пројекат укључе као фацитатори за рад са средњошколцима.

Потписан је споразум између ОПЕНС-а и Фондације. Одабрано је 12 фацитатора, од којих су 6 потписали уговор са ОПЕНС-ом, а 6 са Фондацијом. Одржане су две обуке фацитатора у Еђшегу, од којих је прва била тродневна, а друга једнодневна. Теме обука биле су култура и наслеђе, активизам младих, мотивација, партиципативно буџетирање и сл. Састављен је допис који је послат школама, након чега су оне биле контактиране и телефонским путем.

У оквиру пројекта је покренута јавна набавка мале вредности за услуге реализације уметничких пројеката ученика средњих школа у износу од 2.590.000 динара. Јавну набавку је добио Новосадски хуманитарни центар.

У пројекат је било укључено 11 државних школа: Средња економска школа „Светозар Милетић“, Гимназија „Исидора Секулић“, Гимназија „Светозар Марковић“, Средња машинска школа, Техничка школа „Милева Марић Ајнштајн“, Електротехничка школа „Михајло Пупин“, Средња медицинска школа, Пољопривредна школа са домом ученика, Школа за дизајн „Богдан Шупут“, ШОСО „Милан Петровић“ и Саобраћајна школа „Пинки“.

У Градској кући је одржана церемонија проглашења најбољих ученичких идеја које су изгласали ђаци. Идеје су подразумевале разне радионице, концерте, ученичке клубове и места за одмарање, учење и сл.

Реализација ученичких идеја је планирана за 2020. годину.

1.39. Кућа за нас

Овај пројекат Фондације је имплементиран током 2019. године како би се развијала омладинска публика у институцијама културе и самим тим активно укључила у програм ОПЕНС-а. Дугорочно гледано, овај пројекат има за циљ јачање капацитета институција и организација, као и обезбеђивање смештаја за локалне волонтере. Идеја је да на основу позива буду оформљене групе младих који желе да учествују на унапређењу програма институција, а са друге стране да се пријаве оне институције које би желеле да привуку омладинску публику. Група младих би затим вршила анализу стања и давала и реализовала предлоге за привлачење омладинске публике које би подржала Фондација.

Пројекат је укључен у групу пројеката који се реализују у сарадњи са ОПЕНС-ом.

У периоду извештавања, у фокус пројекта постављено је јачање капацитета Фондације за ангажовање и управљање волонтерима.

Пројектна документација припремљена је током јуна, када је пројекат „Кућа за нас“ и званично покренут. Покренута је и прва активност – представљање Фондације на манифестацији *Youth Fair* (2. и 3. јул). Креиран је програм учешћа на сајму (виртуелна возња бицикла старим делом

Новог Сада, виртуелни приказ Кинеске четврти, квиз за посетиоце о Европској престоници културе, шаливи перформанс „Да ли знате шта ћете радити 2021. године?“ и музички програм у организацији запослених), реализоване су техничко-логистичке припремне радње, оформљена је и група волонтера са којом је одржана обука и припрема за реализацију.

До краја 2019. године у оквиру овог пројекта није било нових активности, али се радило на припремању хостинга волонтера за 2020. годину.

1.40. Европска школа гостопримства

Кроз пројекат „Европска школа гостопримства“ намера Фондације је била да, у сарадњи са Удружењем „БармеНС“ и другим заинтересованим актерима, покрене серију едукација у области угоститељства како би запослене у овом сектору, као и власнике угоститељских објеката широког спектра што боље приредила за пружање услуга и на тај начин приредила и подигла капацитете за 2021. годину. Пре самог развоја пројекта током 2019. тражен је начин да се већ на самом старту обезбеди већа видљивост овог пројекта, али се од ангажовања маркетиншке агенције одустало јер би такво решење изискивало много већи буџет за цео пројекат.

Уговор са Удружењем „БармеНС“ о суфинансирању пројекта потписан је крајем септембра. У првој фази пројекта током периода октобар–децембар мапирани су потенцијални корисници овог пројекта, припремани су курсеви, а удружење „БармеНС“ спровело је низ активности на информисању угоститеља и угоститељских радника, медија и шире јавности. У сврху промоције пројектних активности у 17. децембра је у Културној станици Свилара организовано такмичење бармена у Културној станици Свилара, а наредног дана реализовано је представљање пројекта на којем су говорили представници Фондације, удружења „БармеНС“, Удружења туристичких водича и Туристичке организације Новог Сада. У оквиру предстојећих пројектних активности, предвиђених да буду реализовани у прва четири месеца 2020. године биће представљени примери добре праксе и одржане две серије обука – Вештине пословне комуникације и смернице добрих услуга и Туристичке атракције и културно наслеђе Новог Сада. Обуке ће бити реализоване у Клубу адвоката у Новом Саду.

1.41. Маркет караван

Пројекат „Маркет караван“ покренут је у циљу промоције уметности и уметничког стваралаштва, са акцентом на промоцији музичких садржаја на несвакидашњим местима у оквиру програмских лукова које реализује Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Пројекат подстиче одрживу сарадњу између локалних културних организација и уметника у циљу промоције и реализације уметничких садржаја. Пројекат је покренут у новембру 2018. године, а пројектне активности реализоване су у сарадњи са Креативним центром „Bo Inside“.

Као један од најзначајнијих програмских лукова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, Дочек ставља у фокус богато културно наслеђе Новог Сада и промовише интеркултуралност. У оквиру две прославе и два датума, уз познате домаће и светске звезде, Нови Сад слави Дочек на више од 40 локација.

Кроз пројектне активности подржана је промоција и продукција догађаја у оквиру других важних програмских лукова Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

Пројекат се кустосира за 2021. годину у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе.

1.42. Генеза

„Генеза“ је програм едукације с тежиштем на културном менаџменту, управљању партиципативним пројектима, вођењу пројеката великих размера, али и осталих који имају за циљ да обуче и пруже основне вештине младима који желе да се баве културним пројектима.

1.42.1. Сарадња са Јапаном (Кизуна)

У оквиру програма сарадње са Јапаном, радиће се редовни квартални пресеци у оквиру конкурса „Кизуна“, који је континуирано отворен од маја 2017. године. Конкурс се спроводи у циљу подстицања интернационализације културне сцене Новог Сада и повезивања локалних културних радника и уметника са партнерима из Јапана.

1.42.1.1. Пресек Кизуна 6

Први пресек у 2019. години био је 31. марта, када су анализирани пристигли пријаве до поноћи 31. марта 2019. године. Број пристиглих пријава у овом пресеку био је десет, од којих је Комисија одлучила да подржи седам.

1.42.1.2. Пресек Кизуна 7

Други пресек у 2019. био је 30. јуна, када су анализирани пријаве пристигли до 30. јуна у поноћ. У овом пресеку пристигли су четири пријаве и Комисија је одлучила да подржи све четири.

1.42.1.3. Пресек Кизуна 8

Трећи пресек у 2019. години био је 30. септембра, када су анализирани пријаве пристигли до 30. септембра у поноћ. У овом пресеку пристигли су три пријаве и Комисија је одлучила да подржи све три.

1.42.1.4. Пресек Кизуна 9

Четврти пресек у 2019. години био је 15. децембра, када су анализирани пријаве пристигли до 15. децембра у поноћ. У овом пресеку пристигло је пет пријава, од којих је Комисија одлучила да подржи три.

У оквиру сарадње са Јапаном Фондација је одобрен пројекат гостовања двоје јапанских уметника са циљем упознавања са локалном културно-уметничком сценом и потенцијалног ангажовања новосадских уметника у Јапану.

Две уметнице из Јапана су посетиле Нови Сад у последњој недељи новембра и одржана је серија састанака са представницима локалне уметничке сцене. Прва јапанска уметница се бави перформансом и извођачким уметностима, док се друга бави визуелном уметношћу. Током свог боравка оне су посетиле више новосадских културних организација и институција.

Предата је и апликација „ЕУ-Јапан Фесту“ за долазак калиграфа у Нови Сад 2020. године. Резултати одобрења пројекта се још увек чекају.

1.42.2. Creative Youth for Creative Economies – CYCE

У оквиру пројекта „Генеа“, Фондација је као придружени партнер аплицирала на пројекту „Creative Youth for Creative Economies – CYCE“, у оквиру програма Еразмус+. Носилац пројекта је био Природно-математички факултет у Новом Саду. Циљ пројекта је био да се млади активно укључе у промовисање, допринос и експлоатацију културног наслеђа са циљем побољшања предузетничких капацитета младих уметника и подстицања грађанског и демократског учешћа на нивоу ЕУ.

Резултати конкурса су стигли почетком 2019. године. Пројекат није одобрен.

1.43. Путуюћа школа

У оквиру пројекта „Путуюћа школа“ у сарадњи са Центром за културну деконтаминацију из Београда, а као део међународног пројекта „Граница повреде“ подржаног од стране фонда Креативна Европа, током августа и септембра, у време трајања програмског лука Калейдоскоп културе, реализоване су две активности у културним станицама.

1.43.1. Граница повреде (енг. Borderline Offensive) – Три мигранта у чамцу (о кријумчару да и не говоримо)

У питању је мултимедијални перформанс. Интерактивна инсталација је требало да представи измишљено (ноћно) путовање три мигранта и кријумчара. Перформанс је настао на основу скица, дијалога и шала из популарног романа „Три мушкарца у броду”. Река Темза постаје Еврос, део пута миграната према Европи. Према грчким изворима, тамо се налази највећи број покопаних и неидентификованих миграната у Грчкој.

У периоду од 29. до 30. септембра са почетком у 18 часова, у чамцу на платоу испред Културне станице Свилара, у оквиру турнеје „Граница повреде”, као део уметничког рада „Три мигранта у чамцу (о кријумчару да и не говоримо)” / „Three Migrants in a Boat (To Say Nothing of the Smuggler)” Петка Дурмана, одржани су разговори у којима је публика износила искрена признања о својим страховима, ставовима и дебатовала о миграцијама.

Глумац Игор Филиповић био је у улози кријумчара. Публика је имала активно учешће у перформансу, будући да је један део посетилаца био опремљен уређајима за гледање у мраку.

Перформансу је у току 4 дана присуствовало (или је у њему активно учествовало) више од 100 посетилаца.

1.43.2. Граница повреде (енг. Borderline Offensive) – Поезија папирних лутака

Озбиљни предмети постају сценски играни перформанси луткарске самокритике, који се могу играти у учионицама, на улицама, у подрумима, камповима, болницама, собама, али и у званичним јавним просторима. Пројекат је замишљен као облик алтернативног образовања и директне акције у школи, где производња (слика / прича) ствара и подстиче колективну дистрибуцију (аутори и сами постају перформери).

Реч је о *DIY* (уради сам) експерименту осмишљавања приче за децу и млађу публику, у коме је доживљај глобализације и миграције учесника рекреиран и трансформисан из перспективе невиности, фантазије и дечије игре – смештајући локалну и мигрантску децу у заједнички дијалог.

У периоду од 23. до 26. септембра, у Културној станици Еђшег, организоване су луткарске радионице за децу под називом „Поезија папирних лутака”. Радионице је водио Драган Протић („Шкарт колектив”), заједно са песникињом Јеленом Анђеловском. „Шкарт колектив” је 26. септембра посетио Геронтолошки центар на Новом насељу, да би следећег дана био гост у огранку ШОСО „Милан Петровић” на Новом насељу.

Песме, приче и цртеже, настали на радионицама са децом у Новом Саду, постали су део презентација и анимација које причају скривене приче о нама и њима.

Представа настала на радионицама изведена је у суботу, 28. септембра, у оквиру Читањца, у књижари *Bulevar Books* (Булевар Михајла Пупина 6, Нови Сад), као и у Културној станици Еђшег. Догађај је био део турнеје у оквиру пројекта „Граница повреде”.

1.44. Културне станице

Након отварања три културне станице (Еђшега, Свиларе и мобилне културне станице Караван) у 2018. години, 2019. године је настављен рад на развоју ових простора и њиховом повезивању са локалном заједницом.

Културне станице су наставиле да успешно раде и сарађују са комшијама, као и да реализују уметничке програме. Интензивно се ради на успостављању система одржавања културних станица у сарадњи са Градском управом за имовину и имовинско-правне послове.

Започета је израда јединственог Правилника о раду културних станица, па су одржани први састанци са руководиоцима, запосленима и правницима.

У октобру је отворен нови простор који представља претечу и припрему за будућу културну станицу на Сланом бари (Кутак за културу). У простору су ангажоване две особе и успостављена је сарадња са локалном заједницом.

Започети су и преговори да се породици културних станица прикључе и културни простори који су покренути од добијања титуле, како би Град уједињено представио приступ

децентрализације културних садржаја и то кроз отварање нових простора (Културног центра Руменка, Дечијег културног центра и Културног центра на Телепу).

Тим за инфраструктурне пројекте радио је на изради прелиминарне организације простора и смерница за пројектовање објекта Културне станице Ново насеље и вршио је консултантске услуге при кориговању и усаглашавању простора у објекту Културне станице Слана бара.

1.45. Караван културе

Пројекат „Караван културе” има за циљ да обезбеди децентрализацију културних садржаја у различитим деловима Града у којима не постоји адекватна културна понуда или неопходна инфраструктура. Такође, циљ је оживљавање културног живота и укључивање шире популације у културни живот града. Поред понуде различитих програма на различитим локацијама, Караван је коришћен и у промотивне сврхе.

Пројекат „Караван културе” је током првог тромесечја 2019. припреман за нову сезону. Набављена је додатна опрема, како би возило било потпуно функционално.

Након тога су финализоване правно-техничке активности и започети су преговори са дизајнерима који су креирали визуелно решење Каравана.

Затим је званично покренута мобилна културна станица Караван, са циљем подршке културним програмима више организација и појединаца на територији Новог Сада и ЗОНЕ 021 (Сремски Карловци, Беочин, Ириг), као и реализацији културних програма у сопственој продукцији. Више пута недељно, Караван је одлазио у различите делове града и, у сарадњи са локалним организацијама, реализовао занимљиве програме: радионице, арт-базаре, филмске пројекције, забаве за младе, позоришне представе и др.

Караван је коришћен као подршка пројекту „Зелене недеље”, као и програмским луковима Калеидоскоп културе, Друга Европа и Дочек, када је уједно промовисао и представљао њихов програм.

У оквиру програмског лука Дочек, Караван је подршку пружио у виду промоције и представљања програма на различитим локацијама у граду и његовој околини, као и продајом улазница на тим локацијама. На тај начин је грађанима била олакшана куповина.

У оквиру Дочека Караван је био на следећим локацијама:

- Мастер центар (24. децембар),
- Дунавски парк (25. децембар),
- Кеј жртава рације (27. децембар),
- Трг републике (28. децембар),
- Хотел Војводина (28. децембар),
- Трг слободе (29. децембар).

1.46. Интелектуална топографија Алмашког краја

Током 2019. године настављена је реализација пројекта „Интелектуална топографија Алмашког краја”, који је успешно реализован током 2018. године. Пројекат подразумева мултимедијалну презентацију интелектуалне топографије и рад са локалном заједницом и уметницима у Алмашком крају. Како је у овом крају отворена Културна станица Свилара, кроз овај пројекат су се реализовале бројне активности и програми везани за овај простор.

Кроз пројекат „Интелектуална топографија Алмашког краја” имплементирано је 555 програма које је посетило 32.275 посетилаца у Културној станици Свилара. Програми су укљопљени у концепт Културне станице Свилара и подразумевали су упознавање локалне заједнице са међународном уметничком праксом, развој публике кроз програме за децу предшколског и школског узраста и њихово интересовање за теме културног наслеђа.

Наведени програми у све већој мери укључују локалну заједницу и комшилук – кроз учешће у уметничким резиденцијама, партиципативни рад са децом у локалним школама и вртићима, као и кроз формирање сталне публике на дешавањима у Културној станици Свилара. Реализација неколико великих манифестација (фестивала), као што су Времепплов, Чалабрц фест, реализација пројекта „Кју”, најбољи су показатељи за то. Обележена је годишњица отварања Културне станице Свилара, поводом које је припремљена изложба „Алмашки крај – прва

индустријска зона Новог Сада", као и низ других пратећих програма који су реферисали на историјат краја, али и на промене које му је донео овај нови простор културе.

У оквиру овог пројекта успешно је реализована активност креирања и постављања скулптуре „Кју“ испред Културне станице Свилара (29. септембар). На рељефу скулптуре су радила 4 уметника, из Србије, Румуније и Хрватске. Камен је дониран од стране Смотре уметности из Аранђеловца.

1.47. Културно-образовно-методички центар

Током 2019. године настављен је рад Културно-образовно-методичког центра који пружа подршку наставницима, ученицима и студентима у развоју активности везаних за програмске приоритете пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“. Ове активности реализоване су кроз серијал образовних програма у Културној станици Еђшег и укључиле су наставнике, ученике и родитеље.

У првом тромесечју 2019. године успостављени су контакти са наставницима и професорима са којима ће се радити на планирању едукативних активности у културним станицама, са посебним акцентом на Културној станици Еђшег. Поред тога, одржани су програми као што су предавања, радионице, концерти, представе, плесни перформанси, семинари, изложбе и др. Све ово је реализовано у Културној станици Еђшег.

У септембру је урађена реконструкција будућег креативног простора Културне станице на Сланог бари. Простор је комплетно реновиран и модерно опремљен. Обезбеђена је техничка опрема и ангажоване су особе које ће водити простор. Сектор комуникација је радио на брендирању простора, а отварање је одржано 19. октобра.

У 2019. години, у Културној станици Еђшег је реализовано укупно 758 догађаја којима је присуствовао 41.321 посетилац. Активности су обухватиле: 441 радионицу, 45 предавања, 10 конференција, 50 концерата, 27 плесних догађаја, 46 представа, 23 изложбе, 40 фестивала, 21 филмску пројекцију, 11 књижевних вечери, 27 трибина, 5 балова, 11 снимања и 1 резиденцију. У оквиру ових 758 догађаја, било је 120 дечијих програма и/или 25 хуманитарних акција.

1.47.1. Сарадња са Финском амбасадом и Српско-финским друштвом СЕУРА

У 2019. години Фондација је, заједно са организацијом „Иза угла“, носиоцем пројекта „Културно-образовно-методички центар“, започела сарадњу са Финском амбасадом у оквиру неколико активности.

1.47.1.1. Изложба: Иновативни фински дизајн

За Финце дизајн представља начин решавања сложених проблема, примену технолошких иновација у пракси, развој услуга и креирање нових пословних могућности. Дизајн је кључни стратешки елемент успеха финских компанија и веома битан део финске културе. Због тога је одлучено да се финска култура приближи Новосађанима управо кроз изложбу на тему иновативног финског дизајна.

Изложба је отворена 17. септембра у Културној станици Еђшег (у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе) предавањем финског амбасадора на тему председавања Финске Европском унијом. Отварању изложбе је присуствовало више од 100 званица, међу којима су били представници локалних организација, студенти права и архитектуре, средњошколци и др. Грађани су изложбу могли да посете до 22. септембра.

Активност је успешно изведена.

1.47.1.2. Радионица за децу: Мумин

У Културној станици Еђшег, 21. септембра са почетком у 11 часова, одржана је радионица за децу „Цртање ликова породице Мумин“. Цртало се уз помоћ технике геометријских облика. Радионица је била намењена деци узраста од 5 до 12 година и у њој је учествовало између петнаесторо и двадесеторо деце, што је уједно и максималан број деце који је могао да буде укључен.

Активност је успешно изведена.

1.47.1.3. Књижевно вече

У Културној станици Еђшег, 21. септембра са почетком у 19 часова, организовано је књижевно вече на тему финске књижевности и њеног превода на српски језик. Ову активност је водила представница Српско-финског друштва „Сеура“ и представница издавачке куће „Штрик“. Нажалост, догађају је присуствовало само 5 особа јер видљивост није била довољно велика.

Активност је успешно изведена.

1.47.1.4. Приче за децу: О Лапонији и селу Деда Мраза

У Културној станици Еђшег, 21. децембра са почетком у 11 часова, у оквиру програмског лука Дочек, организован је дечји програм „О Лапонији и селу Деда Мраза“. Предавање за децу је одржао аутор филма „Овде живи Деда Мраз!“, уз медијацију представнице Српско-финског друштва „Сеура“. Предавању је присуствовало између четрдесеторо и педесеторо деце. Током предавања пуштен је филм „Овде живи Деда Мраз!“. Са фацилитаторима деца су разговарала о Лапонији и Деда Мразу, да би на крају оставила своја писма са жељама, која је Фондација послала у пошту Деда Мраза у Финској.

Активност је успешно изведена.

1.48. Премостимо препреке

Током јануара и фебрура одигране су 4 представе које су припремане током 2018. године. Ове представе у форми форум театара одигране су по два пута у Културној станици Свилара и Еђшег, а погледало их је преко 100 људи. Представе су допринеле да се заједница, а посебно млади људи укључе у дискусију о одласку младих из земље и позабаве разлозима, као и врстама подршке које су потребне да би се та ситуација променила.

У другом тромесечју активности су финализоване и пројекат је успешно завршен.

Обављен је састанак са предлагачима на коме су се утврдили оквири за реализацију пројекта у 2021. години.

1.49. Трансформација урбаних простора мале размере

Пројекат „Трансформација урбаних простора мале размере“ покренут је у марту 2019. године са идејом да се кроз радионицу „Пројекат Врдник“, која окупља студенте архитектуре Факултета техничких наука из Новог Сада, представи нови идентитет једног дела ужег центра Врдника који чине парк и локална пијаца. Предвиђено је да један од исхода радионице буде презентација – изложба идејних решења и упознавање локалног становништва Општине Ириг са просторним потенцијалима предметног дела Врдника.

Током реализације пројектних активности организована је радионица на Департману за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука, коју је водио холандски архитекта Марк Жубер (*Marc Joubert*), некадашњи архитекта сениор у пројектном бироу *MVRDV* и оснивач пројектног бироа *JA (Joubert Architects)*. Марк Жубер и део наставног особља Факултета техничких наука, са Департмана за архитектуру и урбанизам, поделили су знање и искуство са четрдесет студената архитектуре распоређених у десет до дванаест тимова. Један од циљева радионице био је да се предложи партерно уређење трга на којем се налази локална пијаца и предложи нови идентитет парка и јавне површине крај локалне пијаце мобилијаром попут клупа, расвете, али и места за промовисање културе, као што су павиљон или отворени амфитеатар чија би форма била прилагођена за различите културно-уметничке манифестације. Добијена идејна решења су уједно била смернице за пројектни задатак.

Студенска радионица је реализована у више корака. Први корак је био организована посета Врднику и упознавање учесника радионице са Врдником, односно просторним обухватом. Затим је било организовано предавање на Факултету техничких наука на којем се обратио представник Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, а потом је архитекта Марк Жубер поделио са студентима своје искуство у савременој архитектонској пракси и предложио смернице у изради предметног задатка. Након предавања, студенти су приступили изради идејног решења коју су надгледали Марк Жубер и наставно особље Факултета техничких наука. Након једнодневне радионице, студентски тимови су презентовали идејна решења.

Пројекат ће се даље развијати у 2020. години. У плану је да се у наредном периоду организује презентација резултата.

1.50. Freedom фестивал – Фабрика 360 степени уметности

Пројекат је покренут још 2017. године и има за циљ умрежавање и размену европских уметничких пракси и продукција, те унапређење капацитета новосадске независне сцене, НВО сектора и институција. У оквиру фестивала, Фондација је у протеклом периоду подржала серију књижевних трибина и промоција, Бункер фест, *Tanz Platz* – фестивал савременог плеса, Новосадски стрип фестивал, микс културних дешавања на Брод Театру на Новосадском кеју, као и серију џез и рок концерата међу којима су и фестивали Ритам Европе и *To be punk*.

У оквиру пројектних активности током првог тромесечја реализовано је неколико књижевних трибина – у Културној станици Свилара угодњени су добитник НИН-ове награде Владимир Табашевић (представљен је његов награђени роман „Заблуде светог Себастијана“), познати редитељ и писац Горан Марковић (представљен роман „Београдски трио“), као и познати публициста Бранко Росић (представљен роман „За сутра најављују коначно разведравање“).

Последњег дана маја и првог дана јуна, у оквиру планираних пројектних активности, реализован је дванаести музички фестивал *To be punk*. Услед нестабилног времена, фестивалске свирке премештене су са традиционално отвореног простора у Халу 6 Новосадског сајма. На фестивалу су наступили познати домаћи бендови, бендови из региона (Македонија, Хрватска, Црна Гора), као и значајни инострани бендови (Италија, Француска, Холандија, Велика Британија и САД).

Током септембра, у оквиру програмског лука Калейдоскоп културе, реализоване су активности у склопу трећег издања Међународног фестивала савременог плеса *Tanz Platz*. Услед реновирања Кинеске четврти и простора СКЦНС-а Фабрика, фестивал је одржан ван своје матичне сцене, у Културној станици Свилара, 5. септембра, као и у позоришној сали Гимназије „Лаза Костић“, 6. и 7. септембра. Фестивал је отворила изложба поводом 30 година Битефа, „И даље у завери са позоришним духом“, која је дефинисана као мултимедијални догађај – изложени театар – изложба у театру, а била је посвећена тридесетогодишњици постојања Битеф театра. Полазиште за изложбу ауторке су пронашле како у речима поздравног говора Мире Траиловић са отварања Битеф театра тако и у богатој историји и широком спектру различитих програмских делатности театра, чије су идеје, стратегије и поступци остварили изузетан и инспиративан значај за уметничку, теоријску и критичку сцену. На програму централног (плесног) дела фестивала нашле су се четири копродукције и уметници из Италије, Шпаније, Немачке, Колумбије, Новог Зеланда и Србије. Фестивал је почео представом из Србије „Not The Right Leg“, аутобиографским соло перформансом циркуске акробаткиње суочене са професионалном повредом. Потом је уследио комад „Суздржавање“ из Берлина, који је дошао као део селекције *Aerowaves* платформе најбољих 20 плесних радова у 2019. години. Селекцију овогодишњих младих европских аутора у савременом плесу у Новом Саду обележило је и представљање младог, али већ етаблираног плесача и кореографа Џејмса Бачелора са ауторским делом „Hyper Space“. Фестивал је затворила једна од најзапаженијих младих уметница из Шпаније, која је 2018. добила бројна признања за критички комад под називом „Лајкови“.

Такође, у септембру су реализоване и пројектне активности у оквиру плесног пројекта „Неко од куће“ („Someone from Home – in the sense of belonging to Europe“), одобреног и финансираног у оквиру програма Креативна Европа. Првог дана програма, 17. септембра, у оквиру отворене радионице, публика је заједно са уметницима учествовала у креирању финалног догађаја, док је другог дана програма одржан финални догађај – премијера представе где је публици представљен завршни, уметнички рад на целокупном пројекту. Идеја је била да се створи нова верзија игранки из протекле ере, које су биле места размене и дружења и кроз њих постави питање могу ли се европске фолклорне традиционалне културе које се најчешће посматрају са становишта конзервативности и националистичке парадигме сагледати из неког другог угла и актуелизовати на савременом нивоу. Посебан фокус пројекта био је на историји и традиционалној култури Подунавских Немаца који живе у Војводини. Испитивање културне баштине Подунавских Немаца и њене интеракције са другим културама немогуће је без разумевања комплексне историје немачких насеља дуж Дунава. Чак и данас, историја Подунавских Немаца није тема која се често обрађује у Аустрији, Србији, Румунији и Бугарској.

Као завршна пројектна активност у овом периоду, крајем октобра и почетком новембра одржан је и УПАД, нови позоришни фестивал који је СКЦНС покренуо ове године. Овај фестивал је део

активности на међународном ЕУ пројекту *BeSpectACTive!*, у коме СКЦНС учествује као партнерска организација. Пројекат је одобрен у оквиру програма Креативна Европа, а партнери су организације из 15 држава, попут значајних европских позоришних фестивала: у Даблину, Гетеборгу, Прагу, Нитри и Сибињу, универзитети у Барселони и Монпељеу, те регионалне мреже установа културе из Португала и Француске. Најважнији циљ овог пројекта је развој публике кроз специфичан концепт такозваних „активних гледалаца“ или „селектора“. Концепт активних гледалаца заснован је на идеји учешћа (партиципације) публике у селекцији представа за фестивале. УПАД представља специфичан концепт фестивала чију су селекцију програма направили активни млади гледаоци. Током ове године, формирана је група „активних гледалаца“ од око петнаестак активних чланова у Новом Саду. На састанцима млади су добили прилику да размене искуства и мишљења, да се упознају са домаћим и европским трендовима у позоришту, да дискутују о потребама и ставовима младих и да тако уђу у улогу креатора културних садржаја. Група младих селектора предложила је и селектовала све представе које су изведене на фестивалу. Поред селекције представа, креирали су назив фестивала, а поверена им је и улога модератора разговора са ауторима који су били организовани након сваке представе. На фестивалу је одиграно укупно 7 представа, професионалних и омладинских, из неколико градова у Србији. План је да се фестивал развије и реализује у мају 2020. године, како би био део програма ЕПК 2021.

Све активности на пројекту су успешно реализоване, а извештај о пројекту је правовремено достављен Фондацији.

1.51. Новосадске везе

Пројекат је део платформе „НЕО“ фестивала – неklasичног фестивала класичне музике, који се већ трећу годину заредом одржава на несвакидашњим местима у Новом Саду, а његова реализација је уговором о суфинансирању (потписан у мају 2019. године) поверена удружењу грађана Фронт културе.

Фестивал је покренут са циљем приближавања класичне музике широј публици, едукације и промоције младих музичара, унапређења културно-уметничке понуде Новог Сада, као и стварања нове публике организовањем програма на неуобичајеним местима у граду.

За време фестивала новосадска публика, као и посетиоци нашег града, у периоду од 6. до 24. јуна, имали су прилику да чују неке од светских звезда класичне музике, најперспективније младе домаће уметнике, реномиране камерне ансамбле, хорове и оркестре, као и полазнике мајсторских курсева. У оквиру фестивала одржано је 11 концерата на различитим локацијама у Новом Саду и околини: Градска кућа, Новосадска Синагога, Студио М, Црква имена Маријиног, Салаш 137 (Ченеј), Салетла Дунавског парка, Културна станица „Свилара“, плато иза Катедрале.

Како је фестивал реализован у оквиру платформе „Тврђава мира“ програми концерата су били концепирани тако да спајају наизглед непомирљиве стране – уметнике из некад зараћених земаља („Севдах“ са уметницима из република бивше Југославије), духовну музику са савременом уметношћу („Калиомене“ – Грегоријански корал са светлосном пројекцијом), камерну музику и глуму („Прича о војнику“), оркестар Камерата Академика је свирала концерт са програмом посвећеним жртвама фашизма, а организован је и концерт камерне музике у житу (концерт на Салашу 137 у Ченеју).

У оквиру фестивала одржан је и концерт сјајног гудачког квартета из Аустрије, који је одржао мајсторски курс студентима Академије уметности. Такође је одржано и ауторско вече једне од наших најуспешнијих композиторки Александре Вребалов, а најмлађи таленти у одсвирали већ традиционални концерт у салетли Дунавског парка.

Концертом Војвођанског симфонијског оркестра и Новосадског Биг Бенда дочекан је Светски дан музике на препуном платоу Католичке порте, у Свилари је концерт одржао Новосадски квартет гитара, а у Градској кући клавијески реситал је одржао Италијан Лоренцо Ди Бела који је такође одржао и мајсторски курс и договорио узвратну посету неколико наших уметника.

Направљени су трајни аудио и видео записи свих концерата. У оквиру фестивала наступило је преко 130 домаћих и страних уметника, а према прорачунима организатора концерте је испратило око 10.000 људи. О фестивалу се писало и говорило у свим националним и локалним медијима, а често је и помињан као највећи у региону. Велику корист од пројекта имали су наши најмлађи таленти и студенти кроз мајсторске курсеве и могућност наступа пред еминентним уметницима из земље и иностранства, тако да су реализацијом наведених

пројектних активности остварени сви циљеви пројекта – умрежавање уметника од локалног, преко регионалног до међународног нивоа, популаризација класичне музике, као и едукација младих талената.

Извештај о реализацији достављен је Фондацији у предвиђеном року.

1.52. Уметност бодиарта

У јуну је одржан прелиминарни састанак са предлагачима пројектне идеје, како би се утврдило на који начин би се пројектна идеја могла развијати и који су капацитети удружења. Предлагачи пројектне идеје (СУЛУВ) су на адекватан начин представили свој пројекат, а представници Фондације су предложили да се он спроведе као планирана уметничка резиденција, што би уједно означило и један вид сарадње између Савеза удружења ликовних уметника Војводине и Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“. Током 2019. године реализовано је неколико пројектних активности у оквиру пројекта:

1.52.1. Резиденција Александре Груден – активност пројекта Уметност бодиарта

У оквиру активности пројекта „Уметност бодиарта“, организована је резиденција словеначке визуелне уметнице Александре Груден. Уметница је у Новом Саду боравила у периоду од 1. до 31. маја, током којег је истраживала локалну сцену. Резултат резиденције била је изложба која је отворена 27. маја у 20 часова, у простору Галерије СУЛУВ-а. Том приликом је уметница одржала и перформанс којим је отворена изложба инсталација и видео радова.

1.52.2. Резиденција Марико Хори – активност пројекта Уметност бодиарта

Као друга активност пројекта „Уметност бодиарта“, организована је резиденција уметнице Марико Хори из Холандије, у периоду од 1. до 30. новембра 2019. године.

Госпођа Хори је у резиденцији боравила са својим уметничким партнером Роналдом ван дер Мејсом (Холандија) и заједно су истраживали напуштене локације у Новом Саду, што је једна од тема којом се уметница бави.

У Културној станици Свилара је 21. новембра одржана презентација рада уметнице и разговор са студентима. Презентација рада за време резиденције, одржана је 25. новембра у Галерији СУЛУВ-а, у форми изложбе под називом „Tones in Between“.

Пројекат „Уметност бодиарта“ је успешно спроведен и достављен је извештај о његовој реализацији. У 2020. години се очекује предлог финалног пројекта за годину титуле.

1.53. Дигитализација културног наслеђа

Пројекат „Дигитализација културног наслеђа“ је у 2019. години, кроз активност под називом „Стабло“, усмерен на дигитализацију грађе алтернативне новосадске уметничке сцене, кроз систематизовано разлагање историјске генезе појава и развоја алтернативних уметничких пракси. Пројектна активност треба да омогући приступ систематизованом пресеку богате историје новосадске ванинституционалне уметничке сцене и тако допринесе повезивању историје ове сцене са историјом доминантне институционалне културе. На овај начин се креира једна шира, интегративна слика новосадске уметничке праксе, која се сагледава кроз хронолошку генезу која до сада није постојала, а у којој би уметнички токови били представљени целовитије и објективније. Овако конципиран пројекат је усмерен на широку циљну групу – истраживаче, академску заједницу, историчаре, уметнике, музичаре, кустосе, као и широко заинтересовану јавност. Ово би требало да резултира прикупљеним и обрађеним историјским и савременим материјалом који се односи на алтернативну новосадску уметничку праксу и формираном драгоценом базом података којом би била илустрована сва културна шароликост Новог Сада у периоду последње четвртине 20. века. Пројекат је покренут у септембру, а прва стручна и медијска промоција „Стабла“ и мреже истраживача која је радила на пројекту реализована је 12. децембра 2019. године у Културној станици Свилара. То је био први јавни скуп на којем је представљен пројекат – његова основна идеја, планови, проблеми и изазови. Јавном скупу су

присуствовали и новосадски уметници, припадници алтернативне сцене која је у фокусу поменутих истраживања. Истраживање и реализација пројекта се реализује уз подршку и сарадњу партнерских удружења и институција из приватног и јавног сектора, као и неколико међународних организација из региона и Европе.

1.54. Индустијско наслеђе

У оквиру пројекта „Индустијско наслеђе“ покренута је програмска активност „Индустијско наслеђе / Истраживање индустијског наслеђа Новог Сада са студентима универзитета Харвард“. У оквиру студија *News and Synchronicity: Visions for Novi Sad 2050*, предвођени професором Срђаном Јовановићем Вајсом, студенти су боравили 6 дана у Новом Саду у циљу урбаног истраживања града до 2050. године. У оквиру ове посете, обишли су ЈП Пословни простор, УРБИС и ДАНС, Градску кућу са кустоским вођењем, Културне станице Свилару и Еђшег, индустијску зону и ЗОНУ 021, као и многобројне локације широм града које могу допринети њиховом истраживању. Резултат боравка је 10 студентских радова – 10 визија за урбани развој Новог Сада.

План је да се у години титуле организује велика изложба о индустијском наслеђу у светлу његове презервације и реинтерпретације.

Активност је успешно спроведена.

1.55. Одмориште за бициклисте

У августу је покренут пројекат Одмориште за бициклисте. Пројекат се одвија у ЗОНИ 021, тачније селу Баноштор у општини Беочин, куда пролази чувена бициклистичка рута *Еуровело 6*.

Осим што бициклисти који пролазе кроз Баноштор имају прилику да се упознају са активностима Фондације, простор је искоришћен како би се уприличиле недостајуће културне активности у општини Беочин. Пројекат је укључио три радионице за децу предшколског и школског узраста и три изложбе, две са радовима насталим на радионицама и једну са сликама бициклиста обученим у мајице Фондације које они шаљу из целог света.

Радионице су реализоване у октобру, док су изложбе постављене у новембру уз кратак културно уметнички програм који су приредила деца. Пројекат је наишао на леп пријем код локалне заједнице.

1.56. Новосадски породични фото албум

Основна идеја пројекта је стварање колективног албума сачињеног од појединачних фотографија Новосађана, као нека врста заједничке фотографије града. Као прва активност у оквиру пројекта организацији реализована је изложба „Времеплов“ у форми анимираних фотографија у синемаграф техници. Изложба је публици представила културно-историјски осврт и лична сећања на Нови Сад. Тема овогодишњег фестивалског издања била је Нови Сад – Трг слободе. Целодневни програм је реализован у Културној станици Свилара 14. септембра 2019. године и базиран је на споју различитих медија и уметничких дисциплина: фотографија, видео, аудио, анимација, синемаграф, колаж, перформанс, игре, архитектура. Кроз најновији хипнотички медиј – синемаграф, на изложби је био приказан дух града кроз другачију видео форму тј. кроз оживљавање, анимиране старе фотографије на великим екранима или пројекторима. Упознавање грађана са културно-историјским наслеђем Новог Сада кроз промоцију нових медија резултирао је великим одзивом суграђана и њиховим интерактивним учешћем у овој целодневној манифестацији тако да се може констатовати да је циљ пројекта – очување и промоција културне баштине кроз форму најновијих медија, али и упознавање и употреба заборављених форми визуелног представљања артефаката у потпуности остварен. Активност је реализована у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе, пројекат је остварио запажену видљивост, а извештај о реализацији пројекта је правовремено достављен Фондацији.

2. Пројекти реализовани кроз јавне конкурсе

2.1. Јавни конкурс „Публика у фокусу“

У оквиру пројекта „Изван зоне комфора“, који је низом активности покренут 2017. године, у 2018. години је расписан конкурс „Публика у фокусу“, намењен развоју публице у установама културе на територији Новог Сада и ЗОНЕ 021 (Ириг, Беочин и Сремски Карловци). Један мали део пројекта који су подржани конкурсом је реализован 2018. године, док је већина пројекта који су добили финансијску подршку кроз овај позив наставила са реализацијом пројектних активности и током читаве 2019. године.

2.1.1. КУЛ-тура кроз Нови Сад

Пројекат је био конципиран тако да се кроз радиониچارске активности намењене младима, управо овој популацији укаже на културне вредности и значај града, као и на важност његове историје и културе у европском контексту.

Пројекат је започео у септембру 2018. године, одржавањем 17 креативних радионица („Мој лепи град некад и сад“) које су водиле кустоскиње Галерије Матице српске и кроз њих је само у том периоду прошло 466 ученика средњих школа са територије Новог Сада.

Наредна фаза пројекта отпочела је у јануару позивом да се млади прикључе креативним и драмским радионицама кроз које су, у дружењу са кустосима, глумцима и архивистима током наредних шест месеци, добили прилику да учествују у креирању слике о Новом Саду из свог угла и да постану креатори водича „КУЛ-тура кроз Нови Сад“. Кроз две радионице у Архиву Војводине (*team building* и картографија) и седам радионица у Позоришту младих, прошло је око стотинак средњошколаца.

На основу претходног радиониچارског рада, доцније је формирана група од седамнаест новосадских средњошколаца који су постали незванични „млади амбасадори културе нашег града“. Кроз даље пројектне активности, они су имали прилику да сами одлуче о томе какву слику о Новом Саду желе да пошаљу вршњацима који долазе у наш град. То су учинили тако што су креирали водич „КУЛ-тура кроз Нови Сад“, али и кроз промотивни видео који су урадили са *YouTube* звездом Јасерштајном. Овај водич и видео представљају крајњи резултат пројекта „КУЛ-тура кроз Нови Сад“.

У сарадњи са представницима ТОНС-а, овај специфични културни водич је 20. јуна представљен медијима. Наредног дана (21. јуна у 18 часова) је на Тргу слободе у Новом Саду, извођењем духовитог драмског скеча о историји града, уприличено специјално јавно представљање водича суграђанима, чиме су на кратко оживљене локације и личности из прошлости града.

Иако је пројекат окончан у августу, у септембру је настављено са његовом дисеминацијом – пројекат је још једном промовисан 15. септембра у оквиру Калеидоскопа културе, када је на Тргу слободе изведен перформанс којим су млади учесници пројекта представили своје виђење културне понуде града. Такође, младе представнице пројекта су у септембру у Галерији Матице српске дочекале учеснике Летње школе за младе Роме и Ромкиње и у склопу шетње кроз град промовисале пројекат. Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.1.2. Одрастање уз уметност

У оквиру пројекта „Одрастање уз уметност“, током 2019. године наставило се са реализацијом тридесетоминутних концерата за бебе и њихове родитеље.

Концерти за бебе били су одржавани сваке прве суботе у месецу, а реализација је била поверена Београдској филхармонији и Музичкој омладини Новог Сада. Сваког уторка био је омогућен бесплатан улаз у Галерију за родитеље са бебама. На тај начин Галерија је отворила своја врата за двестотинак посетилаца (родитељи и бебе). Тако је у оквиру пројекта реализовано укупно 16 концерата, док су 32 дана била посвећена родитељима и њиховим бебама. У програму је учествовало око 3.500 родитеља и њихових малишана.

Извештај о реализацији пројекта је уредно достављен Фондацији.

2.1.3. Мала школа музеологије

Пројекат „Мала школа музеологије“ има за циљ да подстакне неформално образовање у области културе. Идеја је да се новосадским ђацима средњих школа и гимназија представи како се уметничка дела музејски обрађују, чувају, рестаурирају и презентују јавности.

За учешће у пројекту пријавило се 25 средњошколаца из гимназија „Јован Јовановић Змај“, „Исидора Секулић“, економске школе „Светозар Милетић“, средње школе за дизајн „Богдан Шупут“ и средње музичке школе „Исидор Бајић“.

У првој фази пројекта средњошколци су се кроз 8 радионица са музејским стручњацима различитих профила упознали са радом и професионалном оријентацијом стручњака који раде у музеју. Средњошколци су тако добили прилику да сазнају како и где се чувају уметничка дела, на који начин се рестаурирају и конзервирају, потом како се представљају јавности, тј. на који начин се њихова садржина приближава различитим категоријама посетилаца.

У другој фази пројекта, 11 средњошколаца који су желели да наставе рад на пројекту, истраживали су колекцију галерије, обилазили депое и прелиставали каталоге збирки галерије. Имајући у виду претходно стечено знање, креирали су концепт своје изложбе под називом „Млади бирају“. Након одабира уметничких дела, уз помоћ кустоса галерије, средњошколци су радили на припреми визуелног идентитета, осмишљавању поставке уметничких дела, писању текста за флајер и легенде и осмишљавању промотивне кампање. Кроз три теме („Времплов друштва“, „Почетак краја“ и „А ко сам ја?“) представили су уметничка дела која се чувају у галерији, учинивши то на другачији начин. Сагледали су културно наслеђе Србије из своје перспективе.

Изложба је симболично отворена 1. фебруара 2019. године, на Дан града.

Након отварања започела је и трећа фаза пројекта, односно реализација изложбе и пратећег програма који је, пре свега, требало да укључи средњошколце, а затим и друге категорије публике. Важно је напоменути да је Омладински клуб ОПЕНС у саставу изложбе имао тзв. ОПЕНС зону, где су сви посетиоци изложбе могли да се упознају са идејом и програмима Новог Сада као Омладинске престонице Европе. Такође, организовано је неколико стручних тумачења изложбе (8. фебруара, 1. марта, 23. марта), као и свечано затварање (23. марта), када је директор региона Јужна Војводина Војвођанске банке, младим кустосима уручио по две платне картице банке, *Mastercard* и *DinaCard*. Услед специјално упућених позива средњим школама и гимназијама, школске групе су долазиле у организоване посете. Изложбу је посетио велики број средњих школа и гимназија из Новог Сада. Преко 800 средњошколаца имало је прилику да се упозна са уметничким наслеђем галерије и то захваљујући интерпретацији својих вршњака, младих кустоса. Поред тога, изложба је изазвала велико интересовање и старијих посетилаца, те ју је укупно посетило преко 2.000 људи. Изложба је затворена 24. марта 2019. године.

За потребе изложбе штампана је брошура са текстовима младих кустоса и репродукцијама уметничких дела, позивнице, плакати, плакати за билборде и ситилајт панеле, легенде за изложбу, стикери са мотивима уметничких дела – мимовима и беџевима.

Током читаве реализације, пројекат је промовисан кроз медије, билборде, ситилајт панеле, плакате, али и у оквиру кампање на друштвеним мрежама (*Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *YouTube*). За потребе пројекта креиран је и промотивни филм, а одржане су и две конференције за новинаре.

На основу спроведеног упитника међу учесницима пројекта, закључено је да су млади средњошколци добили прилику да се упознају са широким спектром послова у култури, као и да сазнају како функционише музеј изнутра. Захваљујући процесу креирања изложбе сагледали су уметност која се чува у колекцији галерије и увидели могућности активног укључивања у реализацију догађаја у овој установи културе. У прилог томе иде и чињеница да су се поједини учесници пројекта након реализације овог, одмах укључили и у следећи пројекат Галерије Матице српске („Ђура Јакшић, Између мита и стварности“). Већина учесника изразила је задовољство и изјавила да ће им стечено знање и искуство користити у даљем образовању.

Извештај о реализацији пројекта је у предвиђеном временском року достављен Фондацији.

2.1.4. Обнова подграђа

У оквиру пројекта „Обнова подграђа” у току 2018. године снимљен је петнаестоминутни документарни филм о раду на конзервацији, рестаурацији и санацији непокретног културног наслеђа подграђа Петроварадинске тврђаве, који приказује и процес археолошких ископавања. Филм је премијерно приказан 21. марта 2019. године у Културној станици Свилара. Циљ пројекта је био да се на јасан и непретенциозан начин суграђанима представе активности Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада, чиме би се једна установа културе приближила широкој градској популацији и придобила њихова пажња и подршка, а када је реч о радовима конзервације, рестаурације и санације непокретног културног наслеђа. Израђен је и приручник за медије, како би у даљем извештавању новинари стекли почетна знања о конзерваторској служби и значају заштите културног наслеђа.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.1.5. Бекство из музеја: тајна бесмртности

Овим пројектом, тј. његовом имплементацијом, Музеј Војводине је постао простор за игру путем које су информације о културном наслеђу постале доступне онима који су се окушали у њој. Игра је, дакле, била својеврсни посредник у ширењу знања.

У уторак, 5. марта 2019. године, одиграна је прва игра „Бекство из музеја – тајна бесмртности”, организована за представнике републичких, покрајинских и градских органа власти, као и за представнике Универзитета и Фондације. На конференцији за новинаре која је уследила потом, присутнима су се обратили директор Музеја Војводине и уметнички руководилац програма Фондације. О самој игри и партнерству приватног и јавног сектора говориле су помоћница директора Музеја Војводине и представница компаније *Room Escape Novi Sad by Fox in a box*. Новинарима се обратила и једна од учесница прве игре, портпаролка Туристичке организације Новог Сада, која је том приликом пренела своја позитивне импресије о игри. Након премијерне игре, у периоду од 11. марта до 13. маја 2019. године, настављено је одржавање бесплатних игара у оквиру сталне поставке Музеја Војводине. У промотивне сврхе, Фондација је суграђанима поделила одређен број улазница.

Игра је настављена све до септембра, али сада у комерцијалним оквирима. Циљ је био да се на тај начин тестира одрживост овог концепта рада са публиком.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.1.6. Фан клуб „Навијачи културе”

Пројектом Фан клуб „Навијачи културе” публика је (кроз разне активности) добила прилику да из стања пасивног конзумирања културних садржаја пређе у стање креативне акције. Угледајући се на навијаче из спортских арена, постојећа публика Читаонице је низом пројектних активности настојала да оформи фан клуб људи који навијају за Културу и који су спремни да то јавно покажу. Организоване су различите радионице (тзв. „Кул’такмице”), које су подразумевале наступе песника, музичке тачке и видео радове; „слободни ударци”, тј. предавања на различите теме; „кошкања” – креативне радионице за децу и родитеље.

Током 2018. године реализоване су четири радионице у оквиру пројекта. Ипак, у првом тромесечју 2019. године дошло је до мале промене динамике реализације планираних пројектних активности и то услед кашњења са отварањем обновљене родне куће Борислава Михајловића Михиза. Пројекат ФК НК је, наиме, замишљен као програм који би се одвијао у овом (новом) простору, који је у лето 2018. задовољавао све потребне услове. Из организационих разлога, Општина Ириг, као власник куће, одлагала је њено отварање, до којег је дошло тек 18. марта 2019. године. Ово је успорило део пројектних активности, које су због тога организоване у простору Српске читаонице у Иригу.

С обзиром на овакав развој догађаја, пројектне активности настављене су тек током априла када су реализоване три радионице у простору Српске читаонице, док је први програм у Михизовој кући одржан тек 7. маја. Након тога, настављено је са редовном динамиком одржавања активности. У августу су пројектне активности реализоване у Дому културе у Ривици, а у септембру је пројекат промовисан у оквиру Калеидоскопа културе у Врднику (ЗОНА 021). Завршне активности на пројекту реализоване су у Музеју шибица у Сремским Карловцима. Према плану из пријаве на конкурс, током читавог пројектног периода реализована су укупно 22 догађаја (радионице различитог типа) и ангажовано је 25 лица која су

се појавила у улози водитеља, предавача, аутора или реализатора одређеног програма. Програм је током тог периода испратило око 1.500 посетилаца, од којих је задовољавајући број узео активно учешће. Српска читаоница у Иригу успела је да кроз пројектне активности покрене своју културну заједницу, анимира је и у одређеној мери мотивише и укључи у припреме Оштине Ириг за годину титуле.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.1.7. Генерацијски мостови Новог Сада – нове нити у културно-историјском наслеђу

У оквиру пројекта „Генерацијски мостови Новог Сада – нове нити у културно-историјском наслеђу“, чије су пројектне активности реализоване и у току 2019. године, планирано је повезивање припадника различитих старосних доби (пензионери и деца), стварање дела различитим ликовним техникама и рукотворством, као и низ предавања о историјату таписерије, посета атељеу, израда таписерија и изложба.

Програм обележавања 20 година колоније таписериста „Бошко Петровић“ у Културној станици Свилара, реализован у другој половини јануара, искоришћен је као полазишна тачка за упознавање са таписеријским медијем, чланова НВО „Алмашани“, њихових унука и ученика ОШ „Иван Гундулић“. У то време одржана је и прва међугенерациска радионица „Од имажинације до инсталације“, где су се чланови НВО „Алмашани“, њихови унуци и деца из ОШ „Иван Гундулић“, опет путем стручног предавања, али и практичног рада, упознали са методама рада на таписерији.

Током марта реализована је и посета Атељеу 61, у оквиру које су гости имали прилику да чују предавање о историјату таписерије као уметничке дисциплине и присуствују стручном вођењу кроз Збирку таписерија А61, као делу културне баштине Републике Србије и Града Новог Сада.

На наредној радионици, реализованој такође у марту, полазници су имали прилику да кроз интерактивни рад усавршавају технике ткања, чиме су и отпочеле активности на припреми будуће изложбе.

Пројектне активности су у априлу крунисане изложбом у Културној станици Свилара, под називом „Генерацијски мостови Новог Сада“, на којој је радове презентовала најстарија, као и најмлађа популација наших суграђана. Извештај о реализацији пројекта Атеље 61 је доставио у предвиђеном року.

2.1.8. Дворац Еђшег, ликовно-едукативне радионице за децу и младе

Ликовно-едукативне радионице заједничко су дело Атељеа 61 и Културног центра Новог Сада. Реализација програма започета је током фебруара 2019. и планирано је да се заврши у јулу 2020. године. Фондација је пројекат подржала у делу штампања каталога, материјала за рад и хонорара за асистента на радионицама.

Радионице су биле бесплатне и на њима су, поред талентоване деце, учествовала и деца из Дечјег села, хранитељских породица и Центра за социјални рад. Кроз теме и мотиве везане за културно наслеђе, знамените личности и историју града, деца су добила прилику да развијају своју креативност и уче о ликовним елементима, визуелним уметностима и техникама. Поред ових активности, деца су била активно укључена и у реализацију две изложбе (одабир радова, поставка изложбе, позивање публике) које су планиране током овог периода. Прва изложба („Микини стихови као инспирација“) је била реализована као пратећи програм „Антифевих дана“, а друга је уприличена током лета у Културној станици Еђшег. Такође, у марту су деца имала прилику да се друже са правим уметником, који је за њих приредио стручно вођење кроз своју изложбу и демонстрацију рада. У мају су организована стручна вођења кроз поставке изложби које су у том периоду реализоване на Трибини младих у Културном центру Новог Сада и у Културној станици Еђшег. Поред редовних активности предвиђених за другу половину године, у склопу једне од радионица организована је и посета Атељеу 61 у Петроварадину, као и штампа брошуре (каталога) ликовно-едукативних радионица. Завршне активности на пројекту биће реализоване у првој половини 2020. године.

2.1.9. Step Ahead

Концептом пројекта „Step Ahead“ било је предвиђено да се током 2019. године, кроз сарадњу Српског народног позоришта и КЦ-а „Младост“ из Футога, подстакне децентрализација културе, како би позоришне представе СНП-а биле доступније гледаоцима из ЗОНЕ 021.

Кроз пројекат је реализовано играње представе „Смрдљива бајка“, аутора и редитеља Мирослава Момчиловића, у копродукцији СНП-а и Културног центра „Младост“ из Футога. Премијера је одржана 21. децембра 2018. године на Камерној сцени СНП-а и до априла 2019. године било је одиграно 8 реприза. Током маја и јуна текуће године настављена су заказана играња у Сремским Карловцима, Беочину, Иригу и Футогу, чиме су и окончане активности на пројекту. Представа је наишла на велико интересовање публике, као и на добре коментаре стручне јавности.

Извештај о реализацији пројекта је достављен у предвиђеном року.

2.1.10. Ком(ун)икологија

„Ком(ун)икологија“ је пројекат који подразумева популаризацију стрипа и развој стрип културе. Реализован је кроз радионице, трибине и изложбу стрипа, у оквиру које су занимљиви детаљи из биографије Рајка Мамузића добили своје отелотворење у форми овог медија. Тако је и она публика која најређе посећује музејске поставке (средњошколци) пожелела да дође у галерију.

Пројектне активности отпочеле су трибином о стрипу која је била реализована 30. јануара у књижари *Bulevar Books*. На трибини су учествовали представници стрип издавача Чаробне књиге (Београд), Дарквуда (Београд) и Комика (Нови Сад). Тема трибине била је актуелна ситуација у стрип издаваштву, а посетило ју је око четрдесетак људи.

Након уводне трибине, у Галерији ликовне уметности поклон збирци Рајка Мамузића, организоване су и реализоване радионице које су похађали пријављени средњошколци. Оне су организоване у континуитету, у периоду од фебруара до јуна. Предавачи су полазницима помагали са цртањем, анатомијом, позама, нарацијом, кадрирањем, ракурсима, плановима, говором тела и општом граматиком језика стрипа као секвенцијалне уметности. Анегдоте из живота Рајка Мамузића, које су део ширег истраживања о делу Рајка Мамузића, преточене су у сценарио за израду стрипова. Рад са младим уметницима је подразумевао кориговање, објашњавање и савете. Полазници радионице су веома напредовали и припремили већи број стрипова о Рајку Мамузићу за изложбу.

Активности на пројекту настављене су током јесени трибином под називом „Од Микија Мауса до Мауса“, која је одржана у књижари *Bulevar Books*.

У оквиру пројекта, крајем године реализована је и изложба стрипа, „Биографија једног заљубљеника у уметност“. На изложби је приказано 27 једностраних стрипова (штампаних на форекусама, великих формата). Ово су реализовали студенти и ученици средњих школа, полазници радионице стрипа. Изложба је била подељена у два сегмента. Већи део изложбе био је посвећен животу и раду Рајка Мамузића, док је на мањем броју стрипова обрађивана слободна тема. Радови су штампани и у каталогу изложбе, који још садржи два текста кустоса изложбе „Анегдоте – Цртице из живота Рајка Мамузића“ и „Биографија Рајка Мамузића“, као и документарне фотографије колекционара. Изложба је отворена у присуству 60 посетилаца (апроксимативно).

Реализацијом ових пројектних активности остварени су и кључни циљеви овог пројекта – развој средњошколске публике, као и ревитализација галеријског простора. Завршне активности на пројекту биће окончане најкасније до марта 2020. године.

2.1.11. Шетња кроз историју дизајна у Војводини

Пројектом „Шетња кроз историју дизајна у Војводини“ тематизована је послератна појава и развој индустријског и графичког дизајна у контексту развоја привредних услова на тлу Војводине. Носилац пројекта била је Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића у партнерству са Удружењем ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Војводине.

Како би се остварили зацртани пројектни циљеви, у оквиру програмских активности, стручног вођења публике и пружања информација, одржано је пет предавања и четири стручне радионице у простору Галерије ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, у Новом Саду, чији фонд садржи дела високе уметности, која се временски подударају са периодом дизајнерске праксе обухваћене пројектом. Радионице су биле намењене млађој публици која ретко посећује галерије и музеје (основна и средња школа), а предавања су била отвореног

типа. У оквиру радионице „Дизајнирање амбалаже за прехранбене производе“ (23. мај), деца су добила прилику да се упознају са функцијом и врстама амбалаже за прехранбену индустрију, али и да практично раде на осмишљавању и изради ове врсте графичког производа. Истог дана, у послеподневним часовима, одржано је и предавање под називом „Историја дизајна у Војводини“, а заинтересованој публици представљен је дух прохујалог времена, протканог ентузијазмом и креативним заносом послератне генерације домаћих стваралаца. Радионица под називом „Дизајнирање и израда комерцијалног плаката“ (7. јун) имала је за циљ да школарце упозна са основном функцијом ове врсте утилитарне графике, али и са њеном практичном израдом. Предавање под називом „Новосадска школа плаката“ (20. јун) омогућило је публици да се упозна са резултатима вишегодишњег истраживања еминентног новосадског историчара уметности на ову тему. Садржај предавања је чинило неколико десетина аутора и исто толико плакатских решења, од којих поједина уживају статус антологијских феномена Града Новог Сада. Током септембра одржана је креативна радионица за децу „Израда логотипа и пиктограма“, као и предавање „Проблеми дизајна код нас“ на којем су отворена питања о афирмацији дизајна у нашем друштву, као и о системским препрекама које евентуално коче овај развој. Циклус предавања и радионица завршен је у октобру радионицом и предавањем „Добра пракса у свету – Дигитална анимација у сврси презентације производа или других грана привреде“.

Поред наведених активности, организоване су и две изложбе: партиципативна изложба „СФР ЈУ“, одржана у периоду од 2. до 29. септембра у простору галерије и централна изложба под називом „Шетња кроз историју дизајна у Војводини (1945 – 1985)“, одржана од 25. септембра до 3. октобра у простору Културне станице Свилара. Овим изложбама тематизована је послератна појава и развој индустријског и графичког дизајна у контексту развоја привредних услова на тлу Војводине.

На изложби су се као експонати нашли употребни предмети дизајнирани у Војводини у другој половини 20. века, као и дела из фонда Поклон збирке Рајка Мамузића. Она су својеврсна сведочанства развоја дизајна код нас. Епитет „партиципативне“ потиче отуда што су грађани уступили своје личне предмете галерији, без којих изложба не би била могућа.

У оквиру централне (истоимене) изложбе пројекта „Шетња кроз историју дизајна у Војводини 1945-1985“, широј публици су на 27 паноа представљена 24 репрезентативна примерка дизајнерске праксе из периода послератне историје дизајна на тлу Војводине. Изложбену поставку пратио је и садржајно богат каталог који је публици донео све релевантне податке о развоју дизајна на простору Војводине. Такође, публика је овом поставком добила прилику да евоцира поједина заборављена, али антологијска дела из области графичког и индустријског дизајна, која су уз то обележила и привредни развој АП Војводине.

Захваљујући огромном ентузијазму и труду пројектног тима, пројекат је успео да заинтересује широк опсег публике за тематику дизајна као друштвене делатности. Процењује се да је радионице, предавања и изложбе посетило око 1.000 посетилаца. Подробије информације могуће је пронаћи и на званичном сајту пројекта <https://idvojvodina.info>, где су редовно ажурирани подаци о свим дешавањима.

Извештај о реализацији пројекта је у предвиђеном року достављен Фондацији.

2.1.12. Teach ART Learn ENGLISH

„Teach ART Learn ENGLISH“ (TALE) је иновативни пројекат, осмишљен тако да кроз сарадњу Спомен-збирке Павла Бељанског (СЗПБ) и Удружења наставника енглеског језика Србије (*English Language Teacher's Association – ELTA*) и форму активног учења енглеског језика кроз упознавање са вредним делима културног наслеђа, приближи музејске садржаје популацији деце узраста од 13 до 19 година. TALE материјал је настао заједничким ангажманом четири професора / едукатора енглеског језика и једног вишег кустоса СЗПБ – TALE тима. Креиран је с циљем да се кроз едукативни материјал представи музејска колекција Спомен-збирке Павле Бељански. Прва фаза пројекта спроведена је кроз шест пилот радионица у 2018. години, у којима је учествовало 127 ђака из пет новосадских школа.

Пројекат је у мају 2019. године представљен на годишњој ELTA конференцији у Београду, где је наишао на позитиван пријем код публике, наставника и професора енглеског језика из земље и иностранства. Захваљујући подршци Амбасаде САД у Србији и Канцеларији за образовање и културу при америчком Стејт департменту, пројекат је додатно валоризован и побољшан током јесени 2019. године, када су запослени у галерији, уз подршку Амбасаде САД, угостили

угледног музеолога и историчарку уметности из Лос Анђелеса, која се у Гетију бавила управо представљањем материјалне баштине кроз едукативне програме за учење енглеског као нематеријалног језика. Током њеног двонедељног боравка у Новом Саду одржане су и радионице за две групе ђака у оквиру TALE програма (на којима се проверавала методологија), као и презентација пројекта. Поред тога, организовани су и краћи тренинзи за друге наставнике / професоре енглеског језика, као и заинтересоване кустосе. Током децембра дизајниран је материјал за штампу, одштампан и доступан у СЗПБ-у, а промовисан је и путем јавне радионице за заинтересоване сараднике, 27. децембра 2019. године. По окончању пројекта, извештај о реализацији свих пројектних активности је у регуларном року достављен Фондацији. Захваљујући изузетном залагању запослених у СЗПБ-у, као и позитивним реакцијама свих оних који су били укључени у реализацију пројекта, као и грађанима који су били у прилици да се упознају са активностима и садржајем пројекта, кроз промоцију путем друштвених мрежа Спомен-збирке, обезбеђена је даља подршка Амбасаде САД за дисеминацију пројекта у шест градова Србије. Тако би се додатно учврстила новоустановљена методологија презентовања културне баштине кроз активно учење енглеског језика у музејским и галеријским просторима.

2.1.13. Демократизација дигитализације: нове дигиталне технологије за кориснике установа културе.

Током 2019. године, у другој фази пројектних активности, која је предвиђала реализацију програма укључивања корисника у радне процесе дигитализације, одржано је укупно 18 посебних догађаја чији је циљ био да подстакну кориснике да учествују у радним процесима установа културе у Новом Саду, али и да се запослени у установама културе додатно обуче за коришћење технологија уведених пројектом и подстакну да осмишљавају моделе укључивања корисника у радне процесе дигитализације богатог културног наслеђа. Догађаји су планирани и реализовани тако да омогуће синергијске ефекте учешћа корисника и запослених у установама културе и додатно подстакну њихов дијалог који је кључан за успешно укључивање корисника у радне процесе дигитализације у установама културе.

У сегменту пројектних активности који је предвиђао организацију централног едукативног скупа, са гостујућим предавачем из пројекта H2020 READ, 12. децембра 2019. године, у Историјском архиву Града Новог Сада, успешно је организована финална радионица са учесницима из установа културе из Новог Сада и Београда и корисницима услуга установа културе из Новог Сада. На радионици је учествовао предавач са Аустријске академије наука и уметности, један од водећих европских стручњака за примену технологија које представљају техничку основу реализације пројекта. Радионицом је успешно заокружена целина пројектних активности и постављена основа за трајну одрживост пројекта, кроз финализовање основа за увођење пројектом презентованих технологија у редовне радне токове институција и радне процесе дигитализације културног наслеђа установа културе у Новом Саду.

Извештај о реализацији пројекта је правовремено достављен Фондацији.

2.1.14. Да се сликујемо

„Да се сликујемо” је пројекат партиципације грађана у оквиру манифестације Бисерна грана. Подразумевао је припрему и реализацију изложбе фотографија народних ношњи, уз активно учешће публике.

Пројекат је кроз низ пројектних активности омогућио грађанима различитих генерација да активно учествују у креирању културног садржаја, да сами буду актери/аутори културног догађаја – изложбе старих фотографија из породичних албума на којима је приказана народна ношња у контексту свакодневице. Циљ пројекта био је да се публика свих генерација подстакне да активним учествовањем у креирању културних садржаја, открива и истражује културно наслеђе, презентује га, укључи се у процесе заштите културног наслеђа, као и да подигне ниво сопствене свести о значају његовог очувања. Тиме је остварен и посредан, али не мање важан циљ – повећање броја посетилаца на програмима усмереним ка очувању баштине и програмима КЦ-а „Младост”. Пројектне активности биле су подељене у неколико паралелних оса које су имплементирале током пројектног периода и које су биле усмерене на широку публику различитих генерација и обима интересовања/знања у сфери културног наслеђа. Употреба савремених средстава комуникације омогућила је да се широка публика упозна са културним наслеђем на ненаметљив начин, а посебна пажња у стратегијама посвећена је најмлађим генерацијама. У првој фази пројекта која је трајала до августа 2019, одржане су радионице за децу, младе и суграђане треће доби. Ове радионице су изазвале велико

интересовање, нарочито у вртићима и основним школама – одржана је 21 радионица, у којима је учествовало око 500 деце и младих. Радионице су реализоване у сарадњи са основним школама и вртићима у Футогу – ОШ „Десанка Максимовић“, ОШ „Мирослав Антић“ и вртићи „Црвенкапа“ (ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад) и „Меда“ (10 радионица); ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Иригу (4 радионице); ОШ „Марија Трандафил“ у Ветернику (2 радионице); вртић „Бубамара“ у Беочину; ОКУД Бранково коло у Сремским Карловцима; ОШ „Петефи Шандор“ из Новог Сада и Гимназија „Светозар Марковић“ (2 радионице). За суграђане треће доби, у сарадњи са Геронтолошким центром Нови Сад и Ансамблом народних песама и игара КЦ-а „Младост“ из Футога, у сва три Дома (на Лиману, Новом насељу и у Футогу), приређена су „прела“ – културно–забавни колажни програми, које је посетило око 150 корисника домова.

Паралелно са овом фазом, током маја и јуна 2019. године, објављен је и путем друштвених мрежа и медија промовисан јавни позив грађанима да буду аутори изложбе „Да се сликујемо“. У обе фазе пројекта, прикупљан је и материјал за изложбу – фотографије из породичних албума на којима је приказана народна ношња и грађанско одело (до средине 20. века). Прикупљене су фотографије од 83 учесника, након чега је уследила селекција фотографија. Постављена је виртуелна изложба на сајту www.daseslikujemo.rs и од селектованих фотографија израђени су експонати изложбе – 20 панела (форекса), димензија 100x70 цм. Изложба је, уз пратећи програм, приказана у Сремским Карловцима, у Еко центру Радуповачки; у Новом Саду, на Тргу слободе – у оквиру Фестивала ношње, накита и оглавља Златна грана; у Беочину, у Центру за спорт, културу и туризам Општине Беочин, у објекту Дома културе; у Иригу, у Дому културе. Изложба је приказана и у Загребу, 22. новембра 2019. године, у Културном центру „Травно“, на ревији ношњи На путу до мора и у Културном центру Источно Сарајево, 30. новембра 2019, на ревији ношњи *Make it new*. Процењујемо да је изложбу током реализације пројекта видело око 10.000 посетилаца. Изложба је изазвала велико интересовање стручне јавности и наставиће да се приказује и по завршетку пројектног периода.

Извештај о реализацији пројекта је достављен Фондацији у предвиђеном року.

2.1.15. Сторителлинг – Причај ми причај, желим да знам

Пројекат „Сторителлинг – Причај ми причај, желим да знам“ био је заснован на радионичарском раду чији је основни циљ популаризација читања у млађем узрасту. Приповедање прича се одвијало у библиотекама, вртићима и школама за децу узраста од 4 до 7 и од 7 до 10 година. У читав пројекат били су укључени и родитељи, како би се неговао култ породичног читања и дружења, а у радионице су била укључена и деца из социјално угрожених породица, ромска деца и деца из хранитељских породица. Циљ је био да се пројектом подигне свест о књижи и читању као важном чиниоцу у културном и друштвеном животу средине. Пројекат је отпочео у октобру 2018. године и обухватио је објекте предшколске установе „Љуба Станковић“ из Беочина у местима Беочин град, село Беочин, Раковац, Луг, Сусек, Баноштор и Черевих и његова реализација настављена је и током 2019. године.

Преостале радионице одржане су у априлу (11. и 18), у објектима Основне школе „Јован Поповић“ (Луг, Сусек, Баноштор) и Основне школе „Јован Грчић Миленко“ (Раковац, Черевих и село Беочин). Извештај о реализацији пројекта је достављен Фондацији у предвиђеном року.

2.1.16. Музеј младих

Пројекат „Музеј младих“ развијан је у сарадњи са партнерима Театром младих „Мишоловка“, Удружењем грађана „Умивање“ и Школом за дизајн „Богдан Шупут“ и био је базиран на активном учешћу младих, са фокусом на средњошколску популацију, ученике од првог до трећег разреда гимназија и средњих школа. Реч је о публици коју је иначе најтеже анимирати да прати ову врсту културних садржаја. Пројекат је реализован у виду три вишемесечне креативне радионице посвећене упознавању са галеријским колекцијама и њеним историјатом настанка – изложба „Културно благо: свет у музејском ковчегу“, затим представа „Шест портрета Павла Бељанског“ и десет филмова који имају следећи мото: „Време је да упознаш баштину“. У пројекту је учествовало око сто средњошколаца из Новог Сада и ЗОНЕ 021 (Ириг).

Ученици одабраних школа (Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Карловачка гимназија, Медицинска школа „7. април“, ТШ „Милева Марић Ајнштајн“, ССШ „Борислав Михајловић Михиз“ из Ирига) су на самом почетку формирали Веће младих, групу средњошколаца која је у даљем току пројекта била задужена за његову промоцију путем друштвених мрежа подстицајући своје вршњаке да активно учествују у тумачењу и презентацији културног наслеђа.

Током прве половине 2019. године реализован је низ радионица Театра младих „Мишоловка“, у оквиру којих је припремана представа о животу Павла Бељанског. Паралелно са театарским радионицама које су се одвијале сваке суботе у преподневним сатима, настављене су и радионице Удружења грађана „Умивање“, које је са другом групом омладинаца припремало филм који тематизује богату и занимљиву биографију Павла Бељанског. На фејсбук страници пројекта уредно је вођен дневник свих активности у оквиру пројекта, чиме се галерија (у складу са новим трендовима у комуникацији) постепено отвара и за нову публику. Екипа (Фондације) из Сектора за комуникације је у фебруару посетила једну од радионица, где је имала прилике да поприча са младим глумцима (било их је двадесетак) и да се подробније упозна са плановима везаним за реализацију пројекта, а направљени су и видео снимци за архиву Фондације. Међу одржаним радионицама треба издвојити ону реализовану 6. априла, када је учесницима омогућен сусрет са једним од потомака Павла Бељанског, као и са новосадским новинаром и мајстором фотографије, који је током свог радног века пратио активности везане за СЗПБ. Кроз разговор са двојицом сведока протеклих времена, млади су добили прилику да из сасвим другог угла спознају дародавца и његову колекцију. Од потомка Павла Бељанског, који је једно време и живео у његовом стану, могли су да чују мање познате детаље из живота колекционара. Младима је омогућено и да током разговора, уз пројекцију старих фотографија Новог Сада, забележених будним оком фото-репортера, сведока градских догађања, упознају и истраже период у коме је Спомен-збирка Павла Бељанског отворена за јавност (1961). Радионичарски рад трајао је до прве половине јуна, када је направљена краћа летња пауза.

У наставку пројектних активности, 8. августа, отворена је изложба ученика Школе за дизајн „Богдан Шупут“, под називом „Културно благо: свет у музејском ковчегу“, на којој је представљено тридесетак радова 27 ученика. Они су били инспирисани причом о уметницима из колекције СЗПБ-а и њиховим делима. Сама поставка у виду „музејског ковчега“ осмишљена је у заједничком раду кустоса Спомен-збирке, ученика и дизајнерке поставке, с идејом активнијег укључивања младих у осмишљавање, реализовање и промовисање културне понуде свог града.

Паралелно са током изложбе текле су последње припреме и пробе пред премијерно извођење представе „Шест портрета Павла Бељанског“, која се одиграла последњег дана августа. Кроз метод процесне драме учесници су употребили сав доступан материјал (литература, експонати, новински чланци, аудио и видео записи, фотографије, писма), колекцију и амбијент Спомен-збирке за импровизације и креирање шест сцена које су, по њиховом мишљењу и осећању, биле кључне у животу Павла Бељанског. Свака прича/тема играла се у посебном изложбеном сегменту музеја. Пролазећи кроз целокупан стваралачки процес у окружењу дела најзначајнијих српских уметника 20. века, глумци су креирали представу у част и славу ових знаменитих личности, са циљем да се истакну изузетни примери деловања појединаца и значај њиховог доприноса за културу једне земље. Представа је осмишљена заједничким радом 18 младих глумаца Театра младих „Мишоловка“, драмског и позоришног педагога и кустоса Спомен-збирке, и премијерно је изведена 31. августа у три термина, а затим поновљена 1. и 2. септембра, а све у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе. Током наредна два месеца представа је играна 18 пута, угостила је преко 500 посетилаца и изазвала велико интересовање и топлу реакцију јавности.

У склопу пројекта реализован је и низ радионица документарног филма под заједничким називом „Време је да упознаш баштину“, на којима су се учесници, новосадски средњошколци и студенти АУНС-а упознали са медијем филма и техникама снимања и монтаже. Промоција десет кратких документарних филмова организована је у СЗПБ-у, у суботу, 16. децембра, уз присуство учесника и сарадника на реализацији филмова. Инспирација за снимање кратких филмова била су дела из фондуса СЗПБ-а, а презентација радова распоређена је по целој поставци путем тзв. QR кодова постављених уз слике, што је публици пружио мноштво нових информација и употпунило доживљај упознавања са баштином на нов начин, језиком нових технологија, који је близак млађој популацији посетилаца.

Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.1.17. Музички бонтон

Пројекат је имао за циљ упознавање млађе популације са класичном музиком која је извођена у несвакидашњим концертним просторима. Конципиран је као низ кратких едукативних концерата музике руског композитора Сергеја Прокофјева („Пећа и вук“), у извођењу малог камерног оркестра који је био оформљен посебно за овај пројекат, али и наратора који је децу кроз концерт водио на српском и мађарском језику. Реализација пројекта била је везана за

територију Новог Сада, Сремских Карловаца, Ирига и Беочина, а током 2019. године реализована су још четири извођења која су била заказана за април и мај.

Новосадски дувачки квинтет и наратор су током априла реализовали едукативне концерте намењене малишанима у Центру „Арс Андреа“ и у одељку Градске библиотеке у Дунавској улици, док су у мају концерти одржани у огранцима Предшколске установе „Радосно детињство“ („Весели вртић“ и вртић „Веверица“). Извештај о реализацији пројекта достављен је Фондацији у предвиђеном року.

2.2. Јавни конкурс Шетње кроз наслеђе

„Шетње кроз наслеђе“ је пројекат који је покренут 2017. године и који је имао за циљ да активира становнике Новог Сада на пољу истраживања и презентације локалног наслеђа. Након креирања стратешког плана, током 2018. године, мапирани су потенцијалне организације и креиран план имплементације целог пројекта. Конкурс „Шетње кроз наслеђе“ расписан је 21. јануара 2019. године и трајао је месец дана. Током трајања конкурса одржане су консултације са потенцијалним предлагачима у трајању од два дана. Након затварања конкурса пристигле су укупно 34 пријаве које је прегледала стручна комисија и предложила финансирање 11 предлога шетњи у Новом Саду и ЗОНИ 021. Након објаве резултата одржана је једнодневна едукација са одабраним предлагачима. За суфинансирање одабраних пројеката укупно је одобрено 1 307 550,00 динара.

Од 11 шетњи колико је прошло конкурс, 10 је у потпуности реализовано док је Удружење Центар за позоришна истраживања тражило продужетак времена реализације пројекта услед великог обима истраживања.

Највећи број шетњи реализован је у склопу платформе Калеидоскоп културе. Њих је посетило више од 200 заинтересованих грађана и грађанки.

Урађена је анализа одржаних шетњи и почело се са припремом конференције о резултатима пројекта, која би требало да се одржи у другој половини 2020. године.

Од укупног броја подржаних пројеката кроз овај конкурс, четири пројекта су подржана као пројекти из Апликационе књиге. У наставку дајемо преглед реализације наведених шетњи.

Табела 1: Пројекти које је Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ подржала кроз јавни позив „Шетње кроз наслеђе“

	Назив подносиоца пројекта	Назив пројекта	Одобрени буџет	Пројекат из Апликационе књиге	Напомена
1	Ново културно насеље	Ново културно наслеђе	120.000,00	Да	Овај пројекат представља пројектну активност пројекта из Апликационе књиге „Алтернатива“
2	Импулс, фестивал сценских уметности	Место снова	120.000,00	Не	
3	Удружење „АмфитеатриаНС“	Испричај ми причу	120.000,00	Да	
4	Удружење „Креативна индустрија Виридис“	Покрет за урбане баште Новог Сада	120.000,00	Не	

5	Центар за позоришна истраживања	Свилена сећања	119.350,00	Да	Овај пројекат представља пројектну активност пројекта из Апликационе књиге „Културна престоница за све“
6	Независни филмски центар Кино клуб Нови Сад	Киноплов (Нови Сад сачуван у архиви Кино клуба Нови Сад)	120.000,00	Не	
7	Удружење за креативно ангажовање младих Дом Б-612	Архитура – отворена врата Новог Сада	119.500,00	Не	
8	Удружење „Есо flame“	Сећаш ли се оне дворске баште	117.700,00	Не	
9	Мултимедијални центар Лед Арт	Музеј зеца	120.000,00	Не	
10	Друштво за неговање традиције и развој Сремских Карловаца	Моја карловачка прича	120.000,00	Не	
11	Еустахија	Повратак у будућност	111.000,00	Да	Овај пројекат представља пројектну активност три пројекта из Апликационе књиге „Ко вас шиша“, „Кошаркашке приче“ и „Винске приче“

2.2.1. Повратак у будућност

Реализација пројекта била је поверена удружењу грађана Еустахија из Ирига. Пројекат је имао за циљ да богато културно наслеђе Ирига представи на атрактиван начин и анимира грађане Ирига, зоне 021, па и Новосађане да се упознају боље са културним наслеђем свог краја, а предузетнике из области угоститељства и туризма да више размишљају о могућностима које нуде богата култура и историја Ирига. Кроз активности су реализоване шетње у које су сваки пут били укључени ђаци неке школе из општине Ириг. Ђаци су, обучени у аустроугарске костиме из 19. века, шетали Иригом заједно са гостима и са својим домаћинима, локалним песницима и интелектуалцима. Шетње су обухватале све најзначајније пунктове Ирига, гости су имали прилике да чују да је место било поприште важних историјских догађаја и да није само чувено по вину, а сваки пут се шетња завршавала у спомен кући најпознатијег модерног житеља Ирига, Борислава Михајловића Михиза. Тамо би посетиоци поред прича из његовог живота чули мноштво анегдота везаних за наше бројне писце и уметнике.

2.2.2. Архитура – отворена врата Новог Сада

Реализација пројекта била је поверена „Удружењу за креативно ангажовање младих Дом Б-612“ које је, између осталог, и институција која окупља љубитеље архитектуре. Удружење је посетиоцима, кроз један концепт који је присутан у многим светским градовима, а који се зове „Open house“ представило низ грађевина које су од великог значаја за развој модерне архитектуре Новог Сада. Тако су учесници ових шетњи имали прилику да се упознају са зградама СПЕНС-а, Филозофског факултета, Железничке станице, Соколског дома, Студија М,

Радничког дома и многим другима. Сваки пут посетиоцима су причане не само приче о тим грађевинама, већ и о животу њихових архитеката и утицају који су они остварили на урбанистичку политику града. Чули су приче које су камене зграде оживеле и повезале их дубље са Новосађанима. Шетње су изазвале велику пажњу младих и наишле на нарочито добра одзив студената архитектуре.

2.2.3. Испричај ми причу

Реализација пројекта била је поверена удружењу „АмфитеатарНС” и имала је за циљ да кроз три различита погледа на културу и традицију Новог Сада, испричана кроз три интимне приче новосадских уметника подстакну Новосађане да истражују културну баштину Новог Сада кроз призму биографија уметника и значајних личности које су у овом граду живеле или још у њему живе, али и да конзумирају културне садржаје које овај град нуди, а који су можда до тог тренутка остали ван њихове визуре.

Прва шетња удружења „АмфитеатарНС” изведена је кроз зграду данашњег Позоришта младих, некадашњег Српског народног позоришта. Водитељ шетње био је Бошко Бута, музички продуцент и некадашњи професор АУНС-а, чији су родитељи били чланови ансамбла Српског народног позоришта. Он је заинтересованима представио занимљиве приче из перспективе детета које је „одрасло” у оркестарској рупи позоришта. Посетиоци шетње били су у прилици да чују многе неиспричане приче које се одигравају међу театарским кулисама. Публику је чинило око тридесетак средњошколаца.

Друга „шетња” реализована је 30. септембра, а учесници су добили прилику да се бициклима, провозају новосадским кејом са Слободаном Шушњевићем, новосадским новинаром и фотографом, једним од оснивача „Критичне масе”, новосадског бициклистичког окрета, и из његове визуре чују приче о догађајима везаним за обалу Дунава и објекте који се налазе у његовој близини.

Посетиоци треће шетње добили су прилику да се упознају са Небојшом Живковићем, једним од најпризнатијих светских перкусиониста, композитором, професором на Бечком конзерваторијуму и новосадској Академији уметности. Он их је провео кроз Музичку школу Исидор Бајић где су чули сећања на његове почетке, као и на почетке катедре за удараљке. Чули су и како свој град доживљава уметник који живи у иностранству и на који начин одржава везе са њим.

2.2.4. Музеј зеца

Реализација пројекта била је поверена удружењу Мултимедијални центар лед арт, а шетње назване Музеј зеца су реализоване током јула и августа и биле су конципиране као стручно вођење кроз богату уметничку збирку новосадског уметника Николе Џафа који је током дугог периода свог рада сакупио више хиљада артефаката, цртежа, уметничких предмета и предмета из свакодневне примене које имају мотив зеца. Шетње су подразумевале обилазак куће у којој уметник живи и ради и у коју је смештена његова колекција и прилику да се посетиоци упознају са овом колекцијом, али и директно од уметника сазнају шта га је мотивисало да сачини ову необичну уметничку колекцију, каква се све симболика у класичној и савременој уметности крије иза фигуре зеца и како је уметник формирао своју збирку. То је била прилика да се за Новосађане отворе врата овог необичног уметничког простора које нема званичан статус музеја, али поседује потенцијал да постане једно од занимљивих и атрактивних туристичких локација у културној и туристичкој понуди Петроварадина.

2.2.5. Сећаш ли се оне дворске баште

Реализација пројектних активности била је поверена удружењу „Есо flame”, које је организовало шетње у Дворској башти у Сремским Карловцима. Ова оаза природе представља велико богатство али је недовољно истражена и захтева ревитализацију. Овим шетњама удружење је настојало да анимира и подстакне суграђане да размишљају о значају Дворске баште и да поведу разговоре о њеној будућности, као и да пробуде успавану еколошку свест данашњих генерација. Учесници су имали прилику да се кроз приче ботаничара, професора и горана упознају са историјатом Дворске баште, али и да се упознају са њеним ботаничким садржајем и успут чују занимљиве приче о цветању биљака и тако на јединствен начин доживе овај изузетан споменик природе. Шетње су биле тематски организоване и пратиле су цветање одређених биљака које су у великом проценту заступљене у Ботаничкој башти (џанарика,

пауловнија, липа), а сваку шетњу пратиле су и другачије активности намењене упознавању овог ботаничког блага. У шетњу су били укључени ђаци карловачких школа и млади горани, па је број посетилаца сваки пут био око 50.

2.2.6. Место снова

Реализација овог пројекта била је поверена удружењу Импулс које своје поље делатности проналази у области сценске архитектуре, технике и дизајна, извођачких и излагачких уметности. Удружење Импулс потрудило се да учесницима шетњи покаже да није само центар града занимљив, скренувши пажњу на атомска склоништа у насељу Бистрица, као места окупљања младих. Путем различитих уметничких концепата, они су гостима својих шетњи пружили прилику да сазнају о чему млади људи сањају дружећи се на овим местима, како она утичу на развој маште и како би се ова места могла ревитализовати као места окупљања и будућих младих људи. Сваки пут су склоништа улепшана мобилијаром израђеним специјално за ту прилику, повезујући на тај начин сећања из периода деведесетих година прошлог века и друштвеног активизма са различитим видовима урбане културе данас и на тај начин омогућила публици да више ужива у овим шетњама.

2.2.7. Културна престоница за све (Свилена сећања)

Реализација пројекта је била поверена Центру за позоришна истраживања с циљем да се кроз рад у оквиру театра заједнице кроз позоришне радионице и истраживање спроведено уз помоћ других градских институција културе (архиви, градске галерије, КС Свилара) изнедре шетње које ће истражити и представити историју и значај старе новосадске фабрике свиле која је данас претворена у Културну станицу Свилара. Услед неочекивано великог обима резултата истраживања Центру за позоришна истраживања је анексом уговора одобрен продужетак времена реализације пројекта тако да су неке од пројектних активности пренете и на период у 2020. години.

2.2.8. Покрет за урбане баште Новог Сада

Реализација овог пројекта била је поверена удружењу „Креативна индустрија Виридис“ с циљем да се учесницима шетњи испричају приче о културном наслеђу Новог Сада из угла урбаног баштованства. Удружење је своје шетње реализовало кроз три тематски различите шетње. Прва је реализована по насељу Сателит, где су посетиоци упознати са некадашњим трендом сађења тзв. корисних биљака које су средином прошлог века красиле новосадске баште да би се шетња завршила на локацији баште реализоване кроз пројекат „Нова места“ где је посетиоцима предочено како се ограничени урбани простор може најбоље оплеменили уз помоћ вертикалних башти. Другу шетњу текла је центром Новог Сада. Грађани су у дворишту Француског института могли да виде како се органско ђубриво користи за исхрану биљака, а потом да уживају у причи о праисторијском биљу испред Музеја Војводине. У оба наврата било је присутно око 30 љубитеља урбаног баштованства. Трећа шетња Креативне индустрије Виридис реализована је у културној станици Еђшег, где је уприличена изложба о историји урбаног баштованства, реализована уз помоћ студената пејзажне архитектуре.

2.2.9. Киноплов (Нови Сад сачуван у архиви Кино клуба Нови Сад)

У јулу и августу реализоване су и виртуелне шетње под именом Киноплов чија је реализација била поверена Кино клубу Нови Сад. Новосађани су кроз пројекције кратких филмова из колекције Кино клуба имали прилику да виде архивске снимке који дочаравају како је Нови Сад изгледао током средине прошлог века, како су грађени Лиман и универзитетски центар, а било је и филмова о новосадским предграђима попут Шангаја, које је премештено због градње Жежељевог моста. Пројекције су пратиле и дискусије са аутором у којима су евоциране успомене на послератни живот Новог Сада, његово ширење и урбанизацију. Трећа шетња била је део фестивала који Кино клуб организује сваке године. Том приликом публика је могла да погледа не филмове о самом граду, већ ауторске филмове новосадских аутора и на тај начин покуша да проникне у сензибилитет једног времена.

2.2.10. Моја карловачка прича

Реализација ових шетњи ситуираних на локалитету Сремских Карловаца препознатљивом по свом богатом културном наслеђу била је поверена Друштву за неговање традиције и развој

Сремских Карловаца које је своје шетње представило под називом „Моја карловачка прича“. Кроз шетње по Сремским Карловцима посетиоцима су представљене две приватне куће, Живановић и Ауер, где су се могле чути бројне приче из историје грађанских породица 19. века, као и детаљи из живота Бранка Радичевића док је био подстанар у кући Ауер. Шетње су биле проткане интимним причама грађана Сремских Карловаца и завршавале су се у Завичајном музеју, где су посетиоци били у прилици да виде кратке видео поруке људи који воле Сремске Карловце и који су инспирисани њиховом културом и традицијом, као и да сами изнесу своје утиске о шетњи. Овим шетњама је скренута пажња на богат потенцијал Сремских Карловаца који се не огледа само у његовим централним грађевинама, већ скоро у свакој приватној кући које причају бројне неиспричане приче о овом фрушкогорском бисеру.

2.2.11. Ново културно наслеђе

Реализација пројекта била је поверена удружењу Ново културно насеље, а шетње су одржане крајем маја и почетком јуна у три суботе заредом. Учесници шетњи су имали прилике да виде да и нова солитерска насеља скривају у себи културно наслеђе. Инспиративни називи шетњи – Прво ћумез онда Парадајз; Мирко и Славко...и неки Лиманци; Стазама шампиона из краја, наговештавали су какве занимљиве приче чекају посетиоце на Новом насељу. Чланови удружења Ново културно насеље, заједно са својим гостима музичарима, власницима кафића, писцима и спортистима, дочарали су како је изгледало одрастање међу солитерима, како су настајали бендови, како је дошло до ривалитета са другим блоковским насељима, како су спортисти стасавали у шампионе и а то је била прилика да се присутни подсети неких урбаних митова везаних за периферију Новог Сада. Шетње су на неки начин биле и припрема јавности за активности усмерене на уређивање простора намењеног за једну од културних станица која треба да никне на Новом насељу.

2.2.12. Ко вас шиша (Повратак у будућност)

Пројекат је покренут кроз конкурс „Шетње кроз наслеђе“.

Пројекат је реализован кроз шетњу „Повратак у будућност“.

2.2.13. Винске приче (Повратак у будућност)

Пројекат је покренут кроз конкурс „Шетње кроз наслеђе“.

Пројекат је реализован кроз шетњу „Повратак у будућност“.

2.2.14. Кошаркашке приче (Повратак у будућност)

Пројекат је покренут кроз конкурс „Шетње кроз наслеђе“.

Пројекат је реализован кроз шетњу „Повратак у будућност“.

2.3. Јавни конкурс „Приступачност“

Током 2018. године расписан је конкурс за суфинасирање пројекта за повећање приступачности установа културе у Граду Новом Саду и Зони 021. Средствима одређеним по конкурс суфинасирано је 6 од 7 пројекта у укупном износу од 4.373.500,00 динара. Реализација пројекта започета је у 2018. години и настављена током 2019. године.

2.3.1. Музеј за све

Реализацијом пројекта „Музеј за све“, новосадски музеји ће бити приступачнији за особе са оштећењем слуха. Током 2018. и 2019. године, планиран је низ активности партнерских музејских институција – израда мултимедијалне апликације (водича) са информацијама о сталној поставци (прва етапа), дечје радионице, публикације, тренинзи, обуке за запослене, штампање бојанке са мотивима знаковног језика, симултано тумачење стручних вођења у музеју.

Током 2019, у оквиру пројекта, реализоване су следеће активности:

- **Интерактивна апликација (водич) са информацијама на знаковном језику** – радило се на припреми материјала, текстовима о поставкама и експонатима, прилагођавању

текстова Музеја Војводине за потребе глувих лица. Снимање материјала је обављено у Музеју Војводине, а за израду апликације је било задужено Друштво тумача и преводилаца на знаковни језик. Апликација је представљена на прес-конференцији 5. децембра 2019. године.

- **Симултана тумачења стручних вођења у музеју** – реализована су два планирана тумачења у 2018. години, а преостала два одржана су 20. јуна 2019 у оквиру изложбе „Павле Бељански и Иво Андрић: дипломате и колекционари” и предавања „Традиција као мит и инспирација” у оквиру изложбе таписерије Милице Зорић „Синтеза наслеђа и модернизма” која је одржана 19. септембра 2019. године.
- **Креативни програми за децу** – на реализацији креативних радионица у Спомен-збирци (четири радионице у 2019. години – март, јул, септембар, новембар) ангажована је Бојана Вајић, графичарка са оштећењем слуха.
- **Тренинг једнакости за запослене** – предавање је 17. маја одржао Мирко Кнежевић.

Пројекат је завршен 31. децембра. 2019. године.

2.3.2. Историја у сликама на знаковном језику

Носилац пројекта био је Архив Војводине, док су партнери на пројекту били Савез глувих и наглувих из Новог Сада и Херор Медиа Понт. Овај једногодишњи пројекат је допринео томе да маргинализоване друштвене групе могу чешће да суделују у културном животу. Они су редовно позивани на културне програме, а посебно су организоване туре упознавања публике са Архивом Војводине и вођење кроз актуелне изложбе са тумачем за знаковни језик. Пројекат је обухватао 12 месеци, са јесењим и пролећним модулом, две обуке које су подразумевале учење знаковног језика за запослене из Архива Војводине; израду једнообразне дворучне прстне азбуке у виду табле, која ће се налазити на улазу у Архив Војводине; штампу речника на знаковном језику за појмове у култури као и вишејезичног календара; две конференције.

Циљ овог пројекта је био да се повећа приступачност установа културе у Новом Саду и ЗОНИ 021, као и унапређење сарадње међу установама културе, омогућавање програма подршке свим друштвеним групацијама у културном животу, што би допринело решавању идентификованих проблема на плану приступачности.

Активности које је Архив Војводине реализовао током овог пројекта су:

- Обуке за знаковни језик са укупно 96 часова. Обука је реализована из два дела (јесен 2018. и пролеће 2019), а кроз њу је прошло 20 запослених у установама културе у Новом Саду, од чега је 6 запослених из Архива Војводине.
- Конференције за медије.
- Изложба у Архиву Војводине одржана 13. маја, када је већа група особа са оштећењем слуха посетила Архив Војводине.
- Дизајн, израда и дистрибуција промотивног материјала – одштампано је 500 примерака вишејезичног стоног календара за 2019. годину, на знаковном, српском, енглеском, мађарском и немачком језику. Они су конципирани да буду вишејезични, чиме се указује на значај сваког језика, тим пре што је употреба знаковног језика законом утврђена; за сваки месец у години изабран је по један архивски документ из 18. века, који је датиран у одговарајућем месецу; на крају обуке штампана је дворучна прстна азбука, једнообразна табла на знаковном језику, како би стајала на улазу у Архив Војводине.
- Консултације у циљу израде приступачног сајта.

Пројекат је завршен 26. септембра када је одржана завршна конференција на којој су учествовали:

- Милица Рашковић, у име Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, која је током излагања упознала присутне са резултатима конкурса за приступачност из 2018. године и плановима Фондације на овом пољу до краја 2019. године;
- у првом панелу под називом „Приступачна култура” учествовали су:
 - Јелена Огњановић (Галерија Матице српске),
 - Слађана Велендечић (Музеј Војводине),

- Небојша Кузмановић (директор Архива Војводине),
- Милица Орловић Чобанов (Спомен-збирка Павла Бељанског),
- Новица Павловић (Галерија ликовне уметности поклон-збирка Рајка Мамузића),
- Јадранка Ралетић (Савез глувих и наглувих Војводине),
- Мирко Кнежевић (Организација глувих Новог Сада).

Присутни су изнели резултате на унапређењу приступачности у својим установама. На крају панела присутнима су подељена штампана издања речника на знаковном језику.

Другим панелом под називом „Да ли медији обезбеђују приступачне медијске садржаје особама са инвалидитетом?“ најављен је почетак новог пројекта на тему приступачности. Током пауза на конференцији наступао је инклузивни хор Исон из Новог Сада.

2.3.3. Voice Painting

Пројекат је реализовао Културни центар „Младост“ из Футога, у сарадњи са Савезом слепих Војводине, Градском библиотеком у Новом Саду, Центром „Живети усправно“ и Историјским архивом Града Новог Сада.

Основна идеја пројекта „Voice painting“ била је да се снимањем аудио-књига дела савремених домаћих писаца учине доступним слепим и слабовидим особама и да се запослени у Центру, кроз реализацију пројекта, едукују о приступачности. Сви циљеви планирани пројектом су остварени. Резултати пројекта су реализовани у следећем обиму:

- 10 аудио-књига савремених домаћих писаца, чиме је обogaћен аудио-фонд библиотеке Савеза слепих Војводине;
- 30 запослених и сарадника КЦ-а „Младост“ из Футога прошли су едукацију о приступачности и одржана је једна промоција аудио-књига.

Пројектне активности су имплементирани у две паралелне осе кроз едукацију запослених о приступачности и процес продукције аудио-књига.

Едукацијом запослених у центру и сензибилизацијом за потребе различитих корисничких група, створени су услови за продукцију садржаја на принципима приступачности и универзалног дизајна. Едукације запослених одржане су у сарадњи са Центром „Живети усправно“, саветницом за приступачност, Маријом Вребалов и Историјским архивом Града Новог Сада. Прва едукација запослених одржана је 19. новембра 2018. године са почетком у 11 часова, у Историјском архиву Града Новог Сада. Основни циљеви ове пројектне активности били су усмерени на повећање основних знања о принципима приступачности и концепту Дизајн за све / Универзални дизајн, и у складу са тим, подстицање учесника програма на практичну примену стеченог знања у креирању културних садржаја на принципима приступачности.

Запослени су прошли и другу обуку за примену принципа приступачности у онлајн комуникацији и оглашавању. Она је одржана у периоду од 20. до 22. новембра 2019. године.

Едукације су прошли сви стално запослени и хонорарни сарадници Културног центра „Младост“ из Футога.

У сарадњи са партнерима на пројекту (Савез слепих Војводине и Библиотеком за слепо „Мр Омер Маринков“), утврђене су основне смернице и стандарди за продукцију аудио-књига и извршен је избор књига за снимање. Избор дела домаћих писаца која су снимљена извршен је на предлог сарадника из Градске библиотеке у Новом Саду. Снимљено је десет аудио-књига, од чега су пет за децу, а пет за одрасле:

1. Ратко Божовић – „Пријатељ“
2. Бора Отић – „Шором, средом“
3. Зоран Кнежев – „Нови Сад: Приче из прошлости – Први новосадски“
4. Зоран Кнежев – „Нови Сад: Приче из прошлости – Кафанологија“
5. Зоран Кнежев – „Нови Сад: Приче из прошлости – Старе градске приче“
6. Новак Ненад Стефановић – „Убиство у капетан Мишиној“
7. Јелена Бачић Алимпић – „Кофер из Берлина“
8. Урош Петровић – „Караван чудеса“
9. Урош Петровић – „Пети лептир“
10. Змај Јована (драматизовано) – „Приче за децу“

Снимање и продукција књига су реализовани у периоду од октобра 2018. до септембра 2019. године. Укупно је снимљено 10 аудио-књига у трајању од 46 сати и 19 минута (за шта је било потребно више од 300 сати снимања и постпродукције).

Промоција пројекта одржана је 13. септембра у Савезу слепих Војводине.

Такође, промоција пројекта одржана је и у оквиру обележавања значајног јубилеја – седамдесет година постојања и континуираног рада Савеза слепих Војводине. Промоција је уприличена 15. октобра, када се обележава Међународни дан слепих и слабовидих.

2.3.4. Израда приступачног веб-сајта Културног центра „Руменка“

Израда приступачног веб-сајта Културног центра „Руменка“ је пројекат приступачности новоосноване установе културе. Веб-сајт је завршен и подигнут у мају. Презентација је одржана 30. маја, током деветог Међународног инклузивног музичког фестивала „Срца у хармонији“, чији је домаћин био Културни центар „Руменка“.

Сајт је доступан на адреси: <http://www.kcrumenka.rs>.

2.3.5. Уметност и инклузија

Пројекат „Уметност и инклузија“ развијао се током 2019. године, уз ослонац на међународну изложбу „Перцепције – жена по мери друштва“ и кроз две нове представе организације „Пер.Арт“. Кроз предавања, перформанс и промоцију књиге у Галерији Матице српске, као и гостовања позоришних представа у ЗОНИ 021, питање инклузије је добило на видљивости, а реализоване су и креативне радионице у оквиру наведене изложбе. Пројекат је имао за циљ инклузију особа са интелектуалним тешкоћама.

У октобру, новембру и децембру 2018. године реализоване су плесне, ликовне и музичке радионице у оквиру изложбе „Перцепције – Жена по мери друштва“.

Радионица „Уметност и инклузија“ је отворена 15. децембра 2018. године.

Током јануара, фебруара и марта одржано је више наступа са представама „Dis_Sylphide“ и „Мала журка пропуштеног плеса“, које су одржане у Новосадском позоришту (11. и 12. јануар, 22. март), Културном центру у Беочину (21. фебруар), Позоришту младих (22. и 23. фебруар), Културном центру „Младост“ из Футога (11. март) и Гимназији „Лаза Костић“ (25. и 26. март). Пројекат је успешно завршен 30. априла 2019. године.

2.3.6. Израда приступачног веб-сајта установе културе (Галерија ликовне уметности поклон-збирка Рајко Мамузић)

Пројекат је имао за циљ да омогући свим корисницима да приступе веб-презентацији Галерије ликовне уметности поклон-збирке Рајко Мамузић. Резултат пројекта је требао да буде комплексан интерактивни веб-сајт, са линком који води на виртуални музеј и канале са видео-продукцијом и друштвеним мрежама, који ће се редовно ажурирати и допуњавати новим садржајима. Поред тога, саставни део пројекта је обука запослених за знаковни језик, како би се омогућила несметана комуникација са особама оштећеног слуха.

Два запослена су завршила обуку за знаковни језик у 2018. години; док је други круг обука реализован у априлу 2019. године.

Веб-сајт је израђен и подигнут на мрежу. Може се посетити на линку: <http://rmamuzic.rs/rs/>. Током децембра се радило на унапређењу приступачности веб-сајта и отклањању уочених грешака. Пројекат је завршен 31. децембра 2019. године.

3. Пројекти које је Фондација развијала, али нису покренути у 2019. години, у складу са планом рада за 2019. годину

3.1. Тамбурашка филхармонија – Европски мостови културе

У 2019. години отпочело је уметничко уређивање и развој пројектне идеје за ЕУ конкурсе, уз реализацију састанака са потенцијалним партнерима. Планиране су пријаве за Интерег ДТП и ИПА позив. Главни партнер је требало да буде организација из Осијека.

Почетком године се радило на уметничко-програмском развоју пројекта и припреми за Интерег позив, који подразумева израду пројектне апликације са партнерима из Дунавског региона. Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” је делегирала стручно лице које је, са програмским тимом Фондације и Светском тамбурашком асоцијацијом, припремило апликацију за Интерег позив. Реализована су четири састанка и једна посета партнерима из Осијека.

Тим Фондације је реализовао све активности на које се обавезао, али апликација није предата пошто колеге из Светске тамбурашке асоцијације нису обезбедиле легитимне partnere, са правно прихватљивим оснивачким утемељењем, што се од њих пре свега очекивало. Ипак, очекује се да ће дате препреке бити отклоњене, како би се сарадња наставила у 2020. години.

3.2. Креативни календар

У оквиру овог пројекта из Апликационе књиге, у току 2019. године отпочео је развој концепта Церемоније отварања престонице културе за 2021. годину. Такође, кроз овај пројекат радило се на подизању продукционих капацитета неопходних за реализацију овако комплексног спектакла. Управо из тих разлога, Дочек 13. јануара се (у програмском и продукционом смислу) развија као увертира за Дочек године титуле, са концептом „временског моста”, наслањајући се на календар за рачунање времена нашег великог научника Милутина Миланковића.

Половином 2019. године започети су разговори и иницијални састанци са потенцијалним сарадницима у делу продукције и разраде наратива и концепта пројекта. Направљена је презентација иницијалне визије и написан прелиминарни опис пројекта. Започет је разговор са потенцијалним ауторима.

Разматрана је и могућа локација за изложбу. У оптицају је било неколико потенцијалних предлога везаних за шири центар града, али ће коначна одлука о томе бити донета у првој половини 2020. године. Након детаљне анализе потенцијалних сарадника одлучено је да изложба садржи два аутора, како би се постигла потпуност како наративно тако и у ликовно-продукционом смислу. У процесу је финализација уговора са професором културне антропологије који ће бити коаутор изложбе. Постигнут је договор и са другим аутором, који такође има велико искуство у сличним поставкама у земљи и иностранству. Реч је о визуелном уметнику, сликару и дигиталном уметнику. Они би, дакле, чинили тим за изведбу овако комплексне поставке.

3.3. Б(ј)егунци

Планом рада за 2019. годину био је предвиђен почетак прве, истраживачке фазе пројекта „Б(ј)егунци”. Реч је о позоришном истраживању на тему: остати или отићи из ове земље (Хрватске, Србије). Планирано је да истраживање спроведе по једна група људи из Осијека и Новог Сада. Замисао је била да у пројекат буду укључени студенти глуме и режије Уметничке академије из Осијека и Академије уметности из Новог Сада, као и глумци средње и старије генерације.

Почетком 2019. године одржан је састанак са предлагачима пројекта, разговарало се о уметничкој концепцији пројекта, методолошком начину реализације прве пројектне фазе која се базира на истраживању. Поред тога, било је речи и о начину на који ће се успоставити сарадња са осигеком Академијом, као и о томе како би се пројекат развијао у наредним фазама, његовој одрживости, буџетској конструкцији и могућностима умрежавања са другим пројектима из Апликационе књиге, могућностима прибављања додатних буџетских средстава и др.

На наредном састанку који је организован између Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, Свеучилишта у Хрватској и Хрватског народног казалишта, разматрани су начини на које би се ова пројектна идеја могла развијати, као и о могућим оквирима за сарадњу. Предложени су потенцијални облици сарадње између ове три институције, као и могућности финансирања пројекта. На предлагачима пројекта је остало да договоре даљу сарадњу.

Након одржаних састанка, предлагачи пројектне идеје су преузели одговорност за развијање пројектне идеје и утврђивање расположивог капацитета предлагача који би се употребио за реализацију пројекта. Ипак, даљих активности до краја 2019. године није било.

3.4. Распевани мостови

Пројекат је покренут 2018. године, током 2019. године требало је да започне процес уметничког уређивања и развоја идеје за годину титуле, са акцентом на развој публике и унапређење европске димензије, али су ови планови из програмских разлога пролонгирани на 2020. годину.

3.5. Додир

У 2019. години радило се на уметничком уређивању, развоју и припреми пројектне идеје из Апликационе књиге. Будући пројекат је у основи конципиран као луткарски фестивал са снажном димензијом развоја публике.

У септембру је реализовано неколико састанака са новим управником Позоришта младих, поводом дефинисања програма позоришта за годину титуле. Иницијално је договорено да Позориште младих у години титуле организује Луткарске сусрете, уз међународно учешће луткарских позоришта. У оквиру Луткарских сусрета планирано је 7 представа домаћих професионалних луткарских позоришта за децу из целе Србије. У оквиру међународних кругова планирано је гостовање 4-5 професионалних луткарских представа из европских држава.

Такође, у оквиру овог будућег пројекта, Позориште младих би имало две нове премијере: прву на отвореном простору са великим гиџол луткама, док би друга била у знаку стрип мотива. Очекује се да ће у првој половини 2020. године бити дефинисане све појединости и потписан уговор, те да ће тиме пројекат кренути у реализацију.

3.6. Синагога – место сусрета

У оквиру пројекта „Синагога – место сусрета” започео је процес уметничког уређивања и развоја идеје за годину титуле, као и тражења адекватних грантова. У 2020. години се очекује финални предлог од стране апликанта.

3.7. Либерта – рађање града

Пројекат „Либерта – рађање града” покренут је 2017. године. У 2018. години достављен је сценарио за серијски филм о настанку и откупу слободе Града Новог Сада. Филм је у току 2019. године био у процесу уметничког уређивања и дефинисања главних финансијера и продуцената, с обзиром да је план да пројекат постане носећи пројекат у години титуле.

Начелно је договорен главни кофинансијер и копродуцент серије од 6 епизода, те се у 2020. години очекују потписивање уговора и продукција филма.

3.8. Филхармонијски оркестар За нове мостове, Нови музичко-технолошки мост и Композиција 2021

Планирано је да се три пројектне идеје из Апликационе књиге, чији је предлагач Академија уметности, обједине у виду једне апликације са којом ће се конкурисати на ЕУ фондове, у оквиру позива Креативна Европа. Пројекат подразумева међународни конкурс са темом помирења, као и прављење интернационалног оркестра класичне музике, који ће чинити студенти партнерских академија у Европи.

У току првог тромесечја одржан је састанак са предлагачима на којем је договорено да ће Фондација пружити подршку за реализацију збирно за три пројектне идеје Академије уметности, које се уједињују у једну апликацију за Креативну Европу. Академија је одредила и свог пројектног менаџера који је требао да припрема апликацију, међутим, крајем године одустала је од аплицирања за средства из фондова ЕУ.

Пред крај године је у договору са кустосом дефинисана алтернативна стратегија развијања пројекта и план је да у години титуле буде реализован концертни наступ уз учешће младих музичара из различитих земаља, односно мреже градова ЕПК, са реномираним солистом и/или диригентом, у оквиру програмског лука Тврђава мира.

3.9. Уметност миграције, миграције у уметности

У 2019. години отпочело је уметничко уређивање, развој и припрема пројектне идеје за ЕУ фондове. Она је у вези са великом изложбеном поставком на тему миграција.

Почетком године одржан је иницијални састанак на ту тему. Начелни договор је да овај пројектни предлог Галерије Матице српске буде један од носећих у програмском луку Сеобе. Позив и предлог за сарадњу упућен је музеју из Беча (*Kunsthistorisches Museum Wien*). Почетком 2020. године очекује се одговор и даљи развој овог пројекта.

3.10. Запошљивост младих уметника

У 2019. почело је програмско уређивање пројектне идеје организације Културанова, у складу са програмским целинама и приоритетима Фондације.

У јулу је организован састанак са предлагачем пројектне идеје „Запошљивост младих уметника” на којем се дискутовало о циљевима и одрживости пројекта, као и усклађености пројекта са програмским луковима концепта „За нове мостове”. Предлагачи пројектне идеје су такође објаснили у којој мери је ова пројектна идеја дала резултате у организацијама у иностранству, те да би се као таква могла реализовати и у домаћим институцијама.

Предлагач у предстојећем периоду треба да приложи план и календар активности за 2020. годину, с тим што би се главне активности реализовале у 2021. години, у складу са концептом и динамиком програмских лукова.

3.11. Отворена врата Матице српске

У првој половини 2019. године одржани су састанци у циљу уметничког и програмског уређивања. У фокусу су развој и припрема пројектне идеје из Апликационе књиге за годину титуле. Очекује се да почетком 2020. године предлагач достави финални предлог пројекта.

3.12. Дечија филхармонија

Пројекат подразумева реализацију концерата класичне музике које изводе ученици основне и средње музичке школе окупљени у Дечију филхармонију. У 2019. години био је планиран даљи програмски развој ове пројектне идеје за годину титуле, те су крајем године одржани састанци кустоса за класичну музику са предлагачем. Реализација наредних пројектних активности предвиђена је за годину титуле, а пројекат ће бити даље развијан и кустосиран током 2020. године.

3.13. Да заживе паркови и музика

Пројекат подразумева организовање догађаја класичне музике на отвореним и алтернативним просторима. У 2019. години био је планиран даљи програмски развој ове пројектне идеје за годину титуле, те су крајем године одржани састанци кустоса за класичну музику са предлагачем. Реализација наредних пројектних активности предвиђена је за годину титуле, а пројекат ће бити даље развијан и кустосиран током 2020. године.

3.14. НС Мурализација

У 2019. години планирано је уметничко уређивање, развој и припрема пројектне идеје, у правцу развоја фестивала уличне уметности. У циљу планирања развоја пројекта у 2020. години, одржан је састанак са предлагачем пројекта. Предлагач није заинтересован за даљи рад на овом пројекту.

3.15. Ритам живота

Општи циљ пројекта је подизање свести суграђана о важности бубња у музици и промоција и популаризација бубња као најстаријег музичког инструмента на свету. Иако га краси богата историја културе и музике, као и велики број знаменитих имена из света музике, Нови Сад до сада није имао ниједан фестивал искључиво намењен промоцији и афирмисању бубња и удараљки. У 2019. години се радило на развоју и припреми пројектне идеје за 2021. годину,

очекује се да током 2020. године буде финализована студија изводљивости овог пројекта на основу чега ће се и одлучивати о њеној могућој имплементацији.

3.16. Улични бој тамбурица

Пројекат је покренут 2018. године. Ова активност се реализује у оквиру сарадње Фондације „Нови Сад 2021” и Града Осијека, некадашњег кандидата за Европску престоницу културе 2020. године. Следећа пројектна активност ће се реализовати у оквиру програмског лука Дунавско море. Реч је о тамбурашким наступима на отвореним просторима око Дунава. Током 2020. године одвијаће се припремне активности на овом пројекту.

3.17. Дунавски културни фестивал

Пројекат „Дунавски културни фестивал” (ДКФ) доноси најбоља искуства европских подунавских градова у Нови Сад и Зону 021 којој припадају општине Беочин, Ириг и Сремски Карловци. Током 2019. године радило се на унапређењу и уређењу програмске идеје, као и дефинисању њеног носиоца Дечија. Пројекат је одабран за кустосирање у 2020. години, а прве пројектне активности би могле да се реализују у оквиру програмског лука Дунавско море.

3.18. Био једном један...

Пројектна идеја се, у форми кореодраме, бави темом породичних миграција, са посебним освртом на глумца Светислава Ивана Петровића, родом из Новог Сада, првој европској филмској звезди са ових простора. Током 2019. године започео је процес програмског уређивања и развоја пројектне идеје за годину титуле. Ипак, реализација и развој овог пројекта зависи од тога да ли ће предлагач детектовати локалног партнера на пројекту, који би могао да преузме продукцију и организацију представе, јер предлагач нема капацитете да сам изнесе реализацију овако комплексног подухвата, с обзиром да му је седиште у Келну (Немачка).

3.19. Прилаз, улаз, пролаз

У 2019. години планирано је програмско уређивање и припрема пројектне идеје из Апликационе књиге за одређени ЕУ конкурс и годину титуле, па је у складу са планом у првом тромесечју одржан састанак са предлагачем у циљу рада на даљем развијању пројектне идеје. Нажалост, на састанку је констатовано да тему није могуће даље развијати, све док се услови за постављање скулптура у јавном простору не дефинишу Уредбом, па је процес развијања и кустосирања пројектне идеје привремено обустављен.

3.20. Повезивање кроз моду

Основни концепт ове идеје се заснива на формирању модног инкубатора, који би служио за генерисање програма, нових идеја, као и за стицање и размену знања младих из Србије, региона и целе Европе у области моде, дизајна и примењене уметности. Како је предлог само на нивоу програмске идеје, те нема пројекцију одрживости и друге релевантне пројектне аспекте, у 2019. години је планиран њен програмски развој.

На једном од одржаних састанака са предлагачима пројектне идеје „Повезивање кроз моду”, сугерисано је да се пројектна идеја спроведе кроз едукацију младих предузетника из области моде, као и кроз организовање модних ревија у години титуле, кроз пројектну активност „2020 – Fashion World Peace”, где би акценат био на мировним униформама. Део састанка био је посвећен идеји да *Serbia Fashion Week*, а уз подршку Фондације, аплицира на ИПА програм прекограничне сарадње између Мађарске и Србије, како би обезбедила додатна средства за пројекат. Ипак, процес аплицирања на конкурс ИПА програма није успео, јер предлагачи пројектне идеје нису успели да пронађу партнера из Мађарске.

У наредном периоду одржан је још један састанак са предлагачем пројектне идеје на којем су дефинисани модели за финансирање кроз ЕУ фондове и предочене могућности за програм током 2021. године.

На крају године, од стране предлагача пројектне идеје, достављен је нови концепт пројекта који подразумева организовање ревије у 2021. години која ће бити инспирисана винчанском културом. Поводом затварања/отварања догађаја, биће организована ревија на поменутој тему, која би потенцијално укључила 21 дизајнера из 21 европског града.

3.21. Дунавска променада

Дужина Дунавске променаде у Новом Саду мерена у метрима једнака је укупној дужини тока Дунава (2800 м – 2800 км). Пројекат треба да окупити уметнике из партнерских општина на Дунаву који би креирали информативне пунктове о својим градовима постављене дуж променаде. Планирано је да током 2019. године буде реализовано уметничко уређивање, развој и припрема пројектне идеје, као и конкретне активности у оквиру програмског лука Дунавско море, али су ове активности одлуком програмског тима пролонгиране на 2020. годину.

3.22. Продавница идеја

Првобитна идеја пројекта подразумевала је креирање живописног киоска који би служио као продавница идеја. Случајни пролазници би имали прилику да купе, односно продају своју идеју, а читав процес би био снимљен у сврху израде документарног филма. У пројекат би била укључена и једна ЕУ уметница која би на исти начин спровела активности у свом граду, те би кроз документарни филм биле приказане сличности и разлике између садржаја и начина саопштавања, у Новом Саду и том европском граду.

Програмски тим Фондације је замолио предлагача пројектне идеје да уобличи концепт пројекта, те да приликом конципирања идеје прихвати смернице програмског наратива, односно да се фокусира на конкретан програмски лук у оквиру којег ће се реализовати пројекат.

На последњем састанку у 2019. години, утврђен је нови концепт пројектне идеје који подразумева инсталацију трафика у јавном простору, где ће публика (јавност) имати могућност да купи и прода креативне идеје на одређеној теми. Идеја је да се тема усагласи са поруком коју трафика носи, односно да се истраже асоцијације које трафика побуђује код случајних пролазника. Пројекат ће се даље развијати у 2020. години.

3.23. Ars altera pars (Друга страна уметности)

Пројекат „Ars altera pars” пружа прилику уметницима да покрену своје пословне идеје и подржава њихов развој и опстанак у тржишној утакмици у савременим економским условима. Пројекат је конципиран тако да кроз јавни конкурс који ће расписати носилац пројектне идеје, сви заинтересовани уметници, као и они који раде у креативним индустријама, добију прилику да предложе своју предузетничку идеју. Након тога би прошли обуку како би направили бизнис план. Најзанимљивије идеје биле би подржане како би се реализовале и постале део одрживости културних станица. Покретање пројекта било је предвиђено за 2019. годину и у циљу планирања развоја пројекта, одржано је неколико састанака са предлагачем пројекта, на којима је одлучено да се развој пројекта настави и у 2020. години.

3.24. Lab for European project making – ЕУЛаб

За средства за реализацију овог пројекта аплицирано је и током 2019. године (фондови ЕУ, програм Еразмус+). Циљ је био да се оваквим потезом обезбеди снажна подршка менаџменту за предстојећу титулу Европске престонице културе, те да се побољшају и унапреде вештине креативних продуцената, кроз вршњачко учење, умрежавање и уз нови увид у међународне праксе. Примарни циљ био је значајно повећање капацитета – и локално и транснационално – у осмишљавању, финансирању и прављењу великих културних пројеката у Европи.

Нажалост, како нису одобрена средства за реализацију овог међународног пројекта путем програма Еразмус+, реализација пројектних активности одложена је за наредну годину.

3.25. Пројекат 2021

Пројекат је покренут 2018. године, а током 2019. године спроведене су следеће активности:

3.25.1. Job shadowing за чланове тима

Планирано је да два члана тима Фондације посете „Темишвар 2021” на две недеље, како би се упознали са методама рада и процедурама приликом имплементације њихових активности. Посета је требало да буде реципрочна.

На састанку представника двеју организација, одустало се од овог пројекта.

3.25.2. Мали грантови

У 2019. години било је планирано да се грантови у износу до 120.000,00 динара додељују за истраживачке и припремне пројекте сарадње за уметнике из Новог Сада, а поводом њиховог боравка у Темишвару. Требало је да се додели максимално 10 грантова уметницима и истраживачима за потенцијалне пројекте сарадње између Новог Сада и Темишвара.

На сугестију уметничко-програмског тима отказано је расписивање конкурса.

3.25.3. Пут циркуса

У сарадњи са Темишваром, Европском престоницом културе за 2021. годину, новосадска циркуска сцена требало је да ради на продукцији заједничког перформанса. Поред тога, у 2019. години биле су планиране и радионица хода по жици намењена свим узрастима, циркуски перформанс са ватром и заједнички наступ темишварске гостујуће трупе са новосадском у јануару 2020. године, за време програмског лука Дочек.

Због одустајања партнера „Темишвар 2021” и одлагања пројектних активности, донета је одлука да се активности у оквиру овог пројекта откажу за 2019. годину и да се са реализацијом покуша у 2020. години.

3.25.4. Посета културних радника Темишвару

Планирано је да радници у култури и културни менаџери из Новог Сада посете Темишвар, да би се састали са представницима културних установа. Идеја је била да посета буде реципрочна.

Због финансијских потешкоћа у Темишвару, имплементација пројекта је одложена за 2020. годину.

3.25.5. Културбус

„Културбус” је пројекат спајања са Темишваром кроз успостављање редовне аутобуске линије која би у себи садржала различите културне програме.

Пројекат је одложен због финансијских тешкоћа у Темишвару.

Са представницима Тимишке туристичке организације и „Темишвара 2021”, разматрана је ова идеја и договорено је да се направи велики састанак на који би били позвани и представници аутобуских превозника.

3.26. Стара школа

Пројекат је покренут још 2018. године с циљем да подстиче размену уметника и повезивање резиденцијалних пројеката некадашњих и садашњих Европских престоница културе кроз различите резиденцијалне пројекте Фондације са другим ЕПК градовима.

3.26.1. Туринг пројекат са АИР ВРО центром

У 2019. био је предвиђен наступ туринг пројекта АИР ВРО центра, током фестивала Видеомедеја у Новом Саду, као и сарадња са фестивалом медијске уметности у Сапороу.

Није дошло до заједничког договора између фестивала Видеомедеја и АИР ВРО центра, па активност није реализована.

3.26.2. Дани Печуја у Новом Саду

Комуникација са представницима Печуја је била редовна. Бенд из Печуја је наступио на Егзиту.

Током јула је одржан састанак заменика градоначелника Новог Сада и Печуја. На састанку су дефинисани оквири за сарадњу и предложено је да се иницијални текст о братимљењу допуни новим областима и договорене су смернице за обележавање десетогодишњице братимљења.

Представници Фондације су саставили текст о предложеним активностима који је преко кабинета заменика градоначелника достављен колегама у Печују.

Због локалних избора у Мађарској није дошло до сарадње.

3.27. Друга шанса

Пројекат „Друга шанса” окупља пројекте сарадње са градовима—кандидатима који нису успели да освоје титулу Европске престонице културе. Током 2019. године била је планирана само једна активност у сарадњи са Осијеком.

3.27.1. Cyber Museum Factory – CRAFTMUSE

У склопу пројекта из Апликационе књиге („Друга шанса”), аплицирано је у оквиру програма прекограничне сарадње *IPA CBC HR-SRB*, са пројектним предлогом чији је носилац Фондација. Пројекат је усмерен на популаризацију индустријског наслеђа и формирање туристичког производа у форми туристичке руте која повезује Нови Сад и Осијек. Идеја је била да се током пројекта изради база података индустријског наслеђа и стратегија развоја индустријског наслеђа, да се организују летња школа, панел дискусије и обуке. Била је предвиђена и израда веб и мобилне апликације о индустријском наслеђу.

Резултати конкурса су објављени почетком 2019. године. Пројекат није одобрен.

3.28. Дobar за живот

У оквиру овог пројекта одржани су прелиминарни састанци како би се јасно формулисала идеја и процес реализације овог пројекта који захтева сарадњу више одељења. Разговарало се са предлагачем пројекта и предат је опис кампа, а поводом Међународног конкурса младих истраживача.

Пројекат се припрема и кустосира за 2021. годину.

3.29. Утврђивање

Прва активност у оквиру овог пројекта реализована је уз волонтерску помоћ Новосадског волонтерског сервиса приликом велике акције чишћења Петроварадинске тврђаве, која је одржана 10. марта 2019. године.

Пројекат се припрема и кустосира за 2021. годину.

3.30. Мобилна ромска амбасада

3.30.1. Мобилна ромска амбасада

Овај пројекат има за циљ да размотри политичку ситуацију Рома у Европи. Планирано је да се покрене европска политичка расправа која ће перцепцију јавности о Ромима променити из виктимизације и мизерабилизма у перцепцију пуноправних грађана и културе. Ромска амбасада као мобилна уметничка инсталација, биће постављена у центрима и на јавним просторима у Новом Саду и ЗОНИ 021. Ова савремена уметничка инсталација има форму социјалног и политичког чина. Она ће користити традиционалне кодексе међународне дипломатије и поставиће питање Рома као нације захтевајући од посетилаца да размисле о односу

заснованом на једнакости. Постојећи ромски пасош (Романо Лил), који је израдила Међународна унија Рома, биће доступан на местима на којима ће се одржавати изложбе.

Пројекат „Ромска амбасада” предложен је као један од пројеката који би разрађивао један од стручних тимова Фондације. Планирано је да се пројекат разради за позив *CfP Civil Society Facility*.

По доласку нове кустоскиње за визуелне уметности, одржан је низ састанака и преговора са потенцијалним уметницима који би се представили кроз овај пројекат. Пројекат је и даље у припреми и кустосира се за 2021. годину.

3.30.2. Crossing culture, breaking borders. O Rom pfo Drom – O4Roma

У оквиру пројекта Ромска амбасада аплицирано је са предлогом пројекта Crossing culture, breaking borders. O Rom pfo Drom – O4Roma, у оквиру конкурса Европске комисије – DG Justice and Consumers. Водећи апликант је Темишвар 2021. Циљ пројекта је промоција диверзитета и усвајање Повеље о разноликости на пољу културе и нарочито на пољу Европских престоница културе, са посебним освртом на Роме. Пројекат је усмерен на борбу против дискриминације Рома кроз иновативне културне активности. Фондација је задужена за комуникационе активности у пројекту. Резултати конкурса очекивани су почетком 2019. године, али овај пројекат није добио средства.

3.31. Новосађани – европски културни репортери

„Новосађани – европски културни репортери” је пројекат који треба да подржи креативност младих и обучи их како да извештавају о културним догађајима, на њима пријемчив и приступачан начин. У оквиру овог пројекта младим новинарима пружа се прилика да бораве и извештавају из других градова Европских престоница културе, са идејом да стекну вештине неопходне за извештавање са овог пројекта, а у склопу припрема за 2021. годину. Постоји идеја да се средства за овај пројекат обезбеде преко ЕУ фондова из средстава ЕВС програма (Европски волонтерски сервис). Након процеса ревизије програмског концепта За нове мостове пројекат је припао програмском току *Visit Novi Sad*, у оквиру којег ће бити даље разрађиван и кустосиран током 2020. године.

3.32. Културлица

Пројекат ће се реализовати преко *Youtube* канала, у сарадњи са средњошколцима. На основу конкурса на коме ће се тражити мишљења младих, одабраће се оне ученичке групе које ће представити пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” у граду, али и на екскурзијама широм Србије и Европе.

У првом тромесечју 2019. године урађене су прелиминарне активности како би се пројекат добро испланирао. Одржани су састанци са заинтересованим студентима, као и са предлагачима. Ипак, пројекат чека израду крвне комуникацијске стратегије и комуникацијске платформе како би се наставило са активностима.

3.33. Изгради се!

„Изгради се!” је програм за развој продукцијског тима Фондације, намењен целом тиму, сарадницима, евалуаторима и волонтерима. Укључује обуке и размену искустава у области управљања пројектима, семинаре о прикупљању средстава, обуку у различитим културним просторима, као и све друге активности које се покажу неопходним. Ове бројне активности треба да осигурају стабилно функционисање простора Фондације, као и квалитет у реализацији програма у складу с постављеним циљевима.

Током 2019. године није било активности у оквиру овог пројекта.

3.34. Повежи и обележи

У 2019. години одржан је низ састанака са предлагачима пројектне идеје „Повежи и обележи” како би се утврдили расположиви капацитети и могућности за њено развијање. Разговарало се и о могућим видовима подршке које може пружити Фондација у виду неке врсте препоруке, медијације или суфинансирања. У оквиру пројектне идеје, поменуто је и укључивање

уметничких резиденција на основу којих би се могла учврстити сарадња Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и СУЛУВ-а. Очекује се да почетком 2020. године предлагач достави финални предлог пројекта за годину титуле.

3.35. Обасјани предели

Иницијална пројектна идеја била је усмерена ка томе да се део Подграђа тематски осветли, а да уметнички концепт буде заснован на мотивима бајки народа који живе у Новом Саду, тако да свака улица буде у знаку различите бајке. Међутим током развоја пројектне идеје разматрале су се и алтернативне теме које би више одговарале програмском концепту програмског лука Дочек. Интерни разговори су започети крајем јуна 2019. са потенцијалном ауторком и партнерима (направљене су иницијалне импресије за светлосне галерије какве смо у прилици да видимо у другим европским престоницама и концепт Нове године). Реч је о озбиљним светлосним инсталацијама које би Новом Саду дале посебну медијску, туристичку и глобалну видљивост.

У цео процес била је укључена Управа за грађевинско земљиште и инвестиције. Постојала је могућност да се већ током 2019–2020. започне са тематским осветљавањем Подграђа. С тим у вези, интензивна комуникација се одвијала између представника Фондације и Управе за грађевинско земљиште и инвестиције, али се од званичног покретања пројекта у 2019. одустало.

Потом је поднет захтев УГЗИНС-у у вези са подршком за пројекат „Обасјани предели” и новогодишњу расвету за годину титуле, односно крај 2020. и почетак 2021. године, а одговор се очекује у јануару 2020. Након тога се очекује коначно дефинисање пројектних активности, уговарање и почетак реализације пројекта.

3.36. Трг јарбола

У сарадњи са предлагачем почеле су и припреме за покретање пројекта „Трг јарбола”. Иницијални концепт је да се уметнички дизајниране заставе поставе на јарболе у оквиру програмског лука Тврђава мира. У току 2019. године разматране су разне локације и дефинисано је да је најпогодније место за поставку јарбола улаз у Лимански парк, који прави и увертуру у Кинеску четврт. Простор је довољно простран, а не захтева ремећење зелене површине. С тим у вези Градско зеленило је и формално одобрило локацију.

У процесу је разрада концепта и идејног решења поставке. Пројекат се развија у оквиру пројекта Визуелних комуникација за цео град. План је да се поставке уметничких застава мењају у години титуле на кварталном нивоу, а тематика ће бити уклопљена у програмске лукове.

3.37. Град слика

Током 2019. године представници програмског тима одржали су сет прелиминарних састанака са предлагачем пројектне идеје „Град слика”, како би се размотрило на који начин би се идеја могла даље развијати. Концепт пројектне идеје подразумевао је одштампане цираде путем којих би се представиле збирке музеја и институција културе, историја ликовне уметности града, најзначајнији новосадски ликовни ствараоци, као и архитектура, историја и значај самог града. Идејни концепт из Апликационе књиге подразумевао је излагање одштампаних цирада у јавном простору (укупно 22 одштампане цираде – центар и периферија града) и презентацију на веб-страници пројекта.

Ипак, предлагач је на састанку предложио да се уместо цирада пројекат фокусира на зидно сликарство, са чим се програмски тим Фондације начелно сложио. Са друге стране, програмски тим Фондације је, у циљу јаснијег тематског дефинисања пројектне идеје, предложио усклађивање предлога са унапређеним и новоусвојеним програмским концептом Фондације. У том контексту размотрена је могућност да се пројектна идеја „Град слика” повеже са „Школом људских права” која се тиче родног образовања у школама и тематски реализује у оквиру програмског лука Хероине, који има за циљ промоцију женског стваралаштва. Након постигнуте

сагласности о програмском оквиру самог пројекта, започела је етапа његове разраде у оквиру поменутог програмског лука. Договорано је да се пројекат развија тако што би се у оквиру њега током два месеца, у свих шеснаест новосадских средњих школа, два пута недељно одвијали вршњачки прилагођени часови родно значајних тема. Пратеће активности овог програма биле би музичке, али и ликовне и друге креативне радионице на тему рода и различитости, као и музички наступи бендова насталих током рок кампа за девојчице. С тим у вези, на предлог Фондације, договорано је да се осликавање мурала (првобитно планирана активност пројекта „Град слика“) дешава у двориштима или околини школа (зависно од инфраструктурних могућности), управо у време трајања радионица, од стране студената зидног сликарства са новосадске Академије уметности и других уметничких академија из региона.

Неколико наредних састанака било је посвећено постизању договора о начину на који ће се садржаји мурала повезати са родном темом, а поштујући првобитни предлог „Града слика“. Предложено је да мурали буду уметнички радови уметница из различитих периода, који за свој мотив имају животе жена у најширем смислу, независно од сликарског жанра. Након разматрања неколико могућих праваца за спровођење овог плана, договорено је да мурали буду радови који за мотив имају женске животе у најширем смислу, с тим што то могу бити радови и уметника и уметница, дакле, независно од њиховог рода. Инсистирало је и на европској димензији пројекта које у првобитној пројектној идеји није било – представници програмског тима Фондације предлагали су учешће европских музеја тако што би за садржаје мурала били предложени неки од слика из њиховог фондуша; укључивање студената са европских Академија који би, заједно са новосадским студентима, израђивали мурале. Тим Фондације је са своје стране пружио информације о неколико Академија које имају зидно сликарство као предмет, а дат је један конкретан контакт са Академије из Ријеке. Такође, предлагачу су понуђене и информације о потенцијалним кустоскињама из Београда и Новог Сада које се баве темом женског ауторства и могу у том смислу допринети развоју пројекта.

Након свих постигнутих договора, стигло се и до фазе израде буџетске конструкције пројекта када се испоставило да није могуће постићи коначан договор на ту тему, тако да је сарадња на овом пројекту обустављена, барем што се тиче повезивања са пројектом „Мала школа женских људских права“.

3.38. Међународна гастрономска конференција FOODTALK

У јуну 2019. године одржан је прелиминарни састанак са предлагачем ове пројектне идеје, како би се утврдила могућност сарадње и постојећи капацитети. На састанку су разматране и друге сродне идеје које би могле унапредити сарадњу на пројекту. Поводом Међународне гастрономске конференције требало је разрадити детаљан програм активности и утврдити програмски лук у који би се ова пројектна идеја уклопила, како би се сарадња реализовала на најбољи могући начин.

С обзиром да су предлагачи показали интересовање за реализацију пројекта уз кустоске интервенције он је одабран за наставак кустосирања у 2020. години.

3.39. Отворено (је) позориште

Поводом пројектне идеје „Отворено (је) позориште“, организован је прелиминарни састанак са предлагачима, како би се утврдила могућност сарадње и капацитети којима предлагачи располажу.

Циљ пројектне идеје је да Врдник постане ново место за развој културе деце, изградњом амфитеатра на отвореном, који би послужио као културни и социјални простор на којем би се одвијали сви важни културни догађаји у Врднику, са акцентом на укључивање деце у планиране активности. Идејно решење амфитеатра подразумева сређивање Касине, одабране због близине школе и осталих установа од значаја. Амфитеатар би био капацитета 300-400 људи. Идејно решење је финансирано од стране месне заједнице, која је покренула замисао о уређењу овог простора на овај начин, кроз фазну изградњу комплекса.

Наглашено је да инфраструктурни радови нису у надлежности Фондације, тако да би ова пројектна идеја морала да буде реализована од стране општине Ириг. Апликантима је понуђено да пројектну идеју унапреде у правцу програмског развоја и укључивања у програмски лук Хероине.

3.40. Новосадски хаб

У 2019. години је одржан састанак са предлагачима пројектне идеје, организацијом „Шта је новосадски“. У вези са формирањем хаба за установе културе, постављено је питање одрживости и изводљивости. Установљено је да организација „Шта је новосадски“ не располаже потребним капацитетима неопходним да би се овај пројекат реализовао. Предложено је да сачекају нови јавни позив и да се пријаве са новом пројектном идејом која је усмерена на деловање у култури.

3.41. Брза фотографија

Састанак са предлагачима ове пројектне идеје одржан је у јуну, како би се размотрили њихови постојећи капацитети. Основна идеја овог пројекта је била да се одабере неколико сарадника из земље и региона, који би новосадским тинејџерима држали радионице фотографисања мобилним телефоном. Паралелно са тим, чланови IT сектора би радили на подизању апликације која би на територији града умрежавала љубитеље фотографије настале мобилним телефоном. Апликација би нудила ознаке (енг. hash tags). Организација која је предложила пројекат („Барабарка“) више не постоји, а у међувремену је дошло и до гашења фирме која је требало да изради софтвер за апликацију. Упркос томе, пројекат је одабран за кустосирање у наредној години.

3.42. Урбани реактор

Састанак са предлагачима ове пројектне идеје одржан је у јуну. С обзиром да организација која је предложила ту идеју више не функционише као таква, са члановима пројектног тима се разговарало о томе ко је у могућности да преузме обавезе око развијања пројектне идеје. На састанку се разговарало о капацитетима организације, методи мапирања корисника платформе „Урбани реактор“, изводљивости и одрживости пројекта. Прелиминарни закључак програмског тима је да пројектни предлог нема јасан концепт.

3.43. Бум 2021

Након разговора са предлагачем пројекта, закључено је да се не зна ко поседује ауторска права за некадашњи фестивал „Бум 2021“. Докле год се не утврди носилац ауторских права није могуће наставити са развојем овог пројекта.

3.44. Церемонија отварања

Отпочети су разговори са потенцијалним ауторима различитих сегмената „Церемоније отварања“. Одржани су и иницијални састанци са потенцијалним редитељима, који би могли бити аутори спектакла који ће се реализовати на отвореном простору за суграђане и туристе.

3.45. Упознајмо културну традицију путем чула – инклузивна изложба

Током првог тромесечја 2019. године обављени су прелиминарни разговори и у пројекат је укључена Академија уметности која је заједно са предлагачем пројекта, школом „Милан Петровић“, дала предлог програма изложбе. Тренутно је пројекат у фази разматрања буџета и развоја концепта кроз који би се више инклузивних пројеката спојило у један Фестивал инклузивности. Договорено је да се изложба реализује у новембру, током трајања програмског лука Друга Европа.

Вођени су преговори у вези са инклузивном изложбом под називом „У додиру са“. Планирано је да се она организује у Културној станици Свилара, у сарадњи са Музејом савремене уметности из Београда. Због високих трошкова изложбе и кратког рока за припрему, одустало се од реализације ове активности. Пројекат је предложен за кустосирање за следећу годину.

3.46. Помирење у региону – студентска перспектива

На састанку са предлагачем пројектне идеје „Помирење у региону – студентска перспектива“, који је одржан јула 2019. године ради разматрања могуће сарадње, говорило се о могућим каналима за реализацију идеје, као и концептуализацији самог пројекта.

Након изложеног концепта пројектне идеје, програмски тим Фондације је закључио да се предложена идеја програмски уклапа у Тврђаву мира, као и да тема која би била покренута овим пројектом представља актуелну европску димензију. Међутим оно што недостаје јесте јасна методологија пројекта. Дакле, остаје најважније питање, којим методама би се радило са студентима и шта би били видљиви резултати пројекта који би били и део званичног програма ЕПК 2021. Након дискусије, дошло се до закључка да би се са овом идејом могло аплицирати на Еразмус + програм, али је на апликанту остало да то размотри са својим пројектним тимом и управом факултета. С обзиром да су предложени партнери из Загреба и Сарајева, апликанту је наглашено да би за исправно аплицирање на програм требало најпре да утврди да ли му поменути партнери одговарају у правном смислу.

3.47. Омладински креативни полис / Youth Creative Polis

У оквиру пројекта „Омладински креативни полис“ током 2019. године реализоване су активности за објекте 1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 у Креативном полису које су подразумевале израду прелиминарне организације простора и смерница за пројектовање на основу програмске структуре. Тим за инфраструктуру вршио је и консултантске услуге у раду са пројектантама из области архитектуре у изради идејних решења и идејних пројеката за објекте 1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, као и консултантске услуге при кориговању и усаглашавању простора у објектима 2 и 3 за потребе будућих корисника у Креативном полису.

3.48. ЕДУ нет

Током 2019. године планиран је почетак реализације пројекта „ЕДУ нет“, у сарадњи са УНЕСКО катедром за предузетништво и Природно-математичким факултетом, кроз низ предавања из области културног туризма, предузетништва и креативних индустрија, али је она померена за прву половину 2020. године.

4. Остали видови сарадње Програмског сектора са установама културе

4.1. Градски колегијум

Са Градском управом за културу Града Новог Сада установљен је колегијум са градским установама, који се одржавао једном седмично у другој половини 2019. године, са циљем планирања програма установа културе за званичан програм Европске престонице културе у 2021. години.

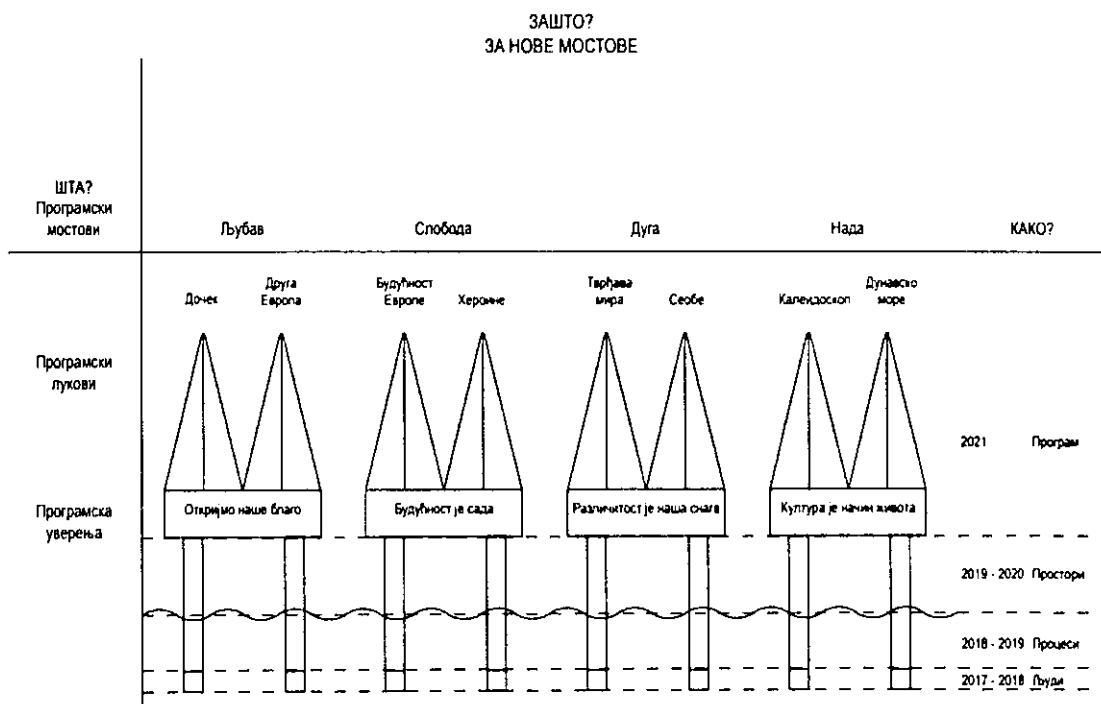
4.2. Конференција „Најбоље из Србије“

Министру културе и информисања, као и његовом кабинету, 28. августа 2019. године представљена је идеја о моделу укључивања установа културе из Србије у званични програм Европске престонице културе. Министар је предложио конференцијски скуп са установама културе у организацији Министарства културе.

Након одржане конференције са националним и другим установама културе из Србије у октобру 2019. године, уз подршку Министарства културе Републике Србије, наставља се рад на подухвату „Најбоље из Србије“, чиме желимо да представимо репрезентативне установе из Србије, а у оквиру званичног програма Европске престонице културе.

Након конференције, реализовани су сусрети са следећим установама културе: Народно позориште, Народни музеј, Музеј Југославије, Ансамбл народних игара и песама Србије „Коло“, Галерија слика „Сава Шумановић“ у Шиду, Југословенска кинотека, Музеј науке и технике.

5. Програмски концепт „За нове мостове“

Програмски наратив Фондације „Нови Сад 2021“ произилази из слогана „За нове мостове“. Овај слоган представља идеју изградње нових мостова сарадње и размене између уметника и организација из Новог Сада и Србије са културном сценом Европе. Реализацијом пројекта Европске престонице културе и вредностима које он промовише кроз програме, директно доприносимо процесу европских интеграција Србије. Такође, специфичан контекст титуле, који утиче на програмску концепцију, јесте чињеница да је Нови Сад први град који је понео титулу Европске престонице културе у оквиру посебног програма за државе кандидате за чланство у Европској унији.

У првој половини 2019. године уложен је труд да се у складу са препорукама Панела независних стручњака реструктурира програм пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Раније дефинисаним главним програмским целинама, симболички названим по постојећим новосадским мостовима (Слобода, Дуга, Нада и Љубав), односно према вредностима које град жели да развије у контексту евроинтеграција, додали смо и један програмски ток (Визит Нови Сад) у намери да покажемо да је Нови Сад гостољубив град, отворен за све који желе да га посете.

Уметнички концепт пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ базиран је на основним вредностима Европске уније, као што су људска права, мултикултуралност, интеркултурални дијалог, еколошка свест, мировне политике – другим речима на вредностима које промовишу идеју отвореног демократског друштва базираног на савременом хуманизму. Повезујући ове вредности са историјом, културом и идентитетом Новог Сада и руководећи се уверењима које негујемо и настојимо да поделимо са свим Европљанима, сваком мосту додали смо по два програмска лука креиравши на тај начин осам тематских целина кроз које ће, уз слоган „За нове мостове“, у години титуле Новосађани својим ближним и даљим суседима показати да култура има моћ да премости сваку баријеру и укине сваку поделу.

У оквиру сваког моста развијени су носећи (енг. *flagship*) пројекти. Одабрани су на основу њиховог уметничког и креативног концепта, атрактивности и усклађености с постављеним циљевима и принципима програма, па заузимају место највидљивијих пројеката који ће се

реализовати у години титуле. Додатно креирани програмски ток Визит Нови, тачније, дигитално-културна платформа, чији је рад припреман током друге половине 2019. године послужиће да пројектним активностима пружи равномернију видљивост, а публику упозна са свим појединостима припремљеног и изведеног културног програма, те да тиме подигне квалитет перцепције Новог Сада као важне културне дестинације на мапи Европе и света.

5.1. МОСТ ЉУБАВ: Откријмо наше благо

5.1.1. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Дочек

Мисија: Слављење мултикултуралности Новог Сада, обележавањем и упознавањем празника различитих религија и култура.

Контекст

Од половине децембра до половине јануара грађани Новог Сада најинтензивније празнују своју етничку и верску разноликост. У том периоду обележавају се две Нове године, два Божића, Бадње вечери, Свети заштитници домова и други обичаји, који представљају повод за дружења и породична окупљања.

Славећи два рачунања времена, са два програмска концепта, у оквиру овог програмског лука, Нови Сад организује јединствени дочек у Европи, по грегоријанском и јулијанском календару. Повезујући домаће културно наслеђе са нематеријалном културном баштином Европе, Новосађани, заједно са гостима и туристима, прослављају своју мултикултуралност.

Оживљавајући различите градске просторе које програмски повезујемо, Дочеком нудимо жанровску и уметничку разноврсност како бисмо укључили што већи број публике, а у исто време поставили нове стандарде обележавања нематеријалног културног наслеђа локалне заједнице.

Дочек је уједно и увертира за церемонију отварања у години титуле, са концептом „временског моста“ који се наслања на календар за рачунање времена нашег великог научника Милутина Миланковића.

5.1.2. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Друга Европа

Мисија: Истраживање уметничке сцене и културе са другачијим естетским, етничким, религиозним, сексуалним, политичким, расним, вредносним идентитетима и уверењима од друштвено доминантних.

Контекст

Европска култура је најчешће препозната на основу доминатно прихваћених и опште распрострањених уметничких израза и вредности које стварају једнодимензионалну и непотпуну слику о сложености европског идентитета и културног наслеђа. Испод ове површине доминантних израза, постоји скривена, невидљива, подрумска, тајна, антиелитистичка, бунтовна, маргинализована, мањинска, контракултурна, алтернативна, вредносно другачија Европа. То је она Европа које нема довољно на мапама, у школским уџбеницима, на малим екранима, нема је у официјелним туристичким водичима. Сагледавање културе „друге Европе“ доприноси разумевању дубине и сложености европског културног идентитета.

Поред развијене институционалне и националне културе, шездесетих година прошлог века Нови Сад је, уз Загреб, Београд и Љубљану, постао препознатљив актер на међународној сцени у пољу авангардних, алтернативних, ванинституционалних уметничких, интеркултуралних и медијских пракси размене и прожимања нових идеја. Трибина младих била је међу најживљим културним институцијама у земљи, где се отворено расправљало, провокативно дискутовало и износиле се слободоумне културне и друге иницијативе. У то време су, на пример, боди-арт перформанси, највидљивији израз супротстављеног односа

између појединца и колектива, скривања и излагања приватности, били учесталији него данас. Жута кућа на обали Дунава, иако је данас више нема, и даље чува успомене на страствени грађански активизам осамдесетих година прошлог века који су носили млади уметници. Од времена када су у музичкој продукцији друге Југославије почеле да се појављују назнаке бунта и контракултуре, Нови Сад је постао значајна тачка на музичкој мапи Југославије, што је кулминирало у ери панка и њувејва, уз разне културне бендове.

5.2. МОСТ ДУГА: Различитост је наша снага

5.2.1. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Сеобе

Мисија: Тумачење миграција као могућности за унапређење квалитета живота заједнице и промовисање вредности интеркултуралног дијалога.

Контекст

Данас, када избегличка криза широм Европе доноси опасност од продубљивања расних и етничких стереотипа, предрасуда и потенцијалних конфликта, Нови Сад се још увек суочава с изазовом сеоба које су резултат ранијих ратних сукоба. Други по величини град у Србији, са својим специфичним геостратешким положајем, кроз историју је свој идентитет градио на миграторним кретањима и постао је препознатљив по својој мултикултуралности и суживоту многобројних етничких група. Данас у њему живи двадесет и једна национална заједница, говори се седамнаест језика, од којих су чак седам званични језици Европске уније, док су четири језика у службеној употреби у граду. Зато миграције посматрамо као специфичност Новог Сада истичући значај које су имале за настанак и промене идентитета нашег града.

Са једне стране, посматрамо историјске миграције које су утицале на данашњи културни идентитет Новог Сада и Европе. Са друге стране, бавимо се заједничким проблемом региона, питањем актуелних (е)миграција и мотивима, пре свега, младих људи за одлазак из земље.

5.2.2. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Тврђава мира

Мисија: Промоција политике мира и заједништва, као и критички став према рату и узроцима рата.

Контекст

Европска унија настала је на рушевинама Европе након Другог светског рата, као мировни пројекат који се залаже за политику спречавања оружаних сукоба, а како се не би поновиле страхоте европских ратова. Због тога Европска унија представља својеврсну тврђаву мира јер је њен формални темељ и вредносна оријентација промоција мировних политика.

Сматрамо да уметност и култура као ефикасна средства могу значајно да допринесу промоцији помирења, заједништва, дијалога, разумевања, а како се не би поновила страдања која доносе ратни сукоби. Посебан фокус тематске целине је на пројектима који проблематизују актуелне ратове у свету и доприносе помирењу у региону. Програмски лук промовише Нови Сад као „тврђаву мира” јер тематски проблематизује и грађанске ратове на југословенским просторима, трауме и последице које су изазвали, а које и данас осећамо у региону.

5.3. МОСТ СЛОБОДА: Будућност је сада

5.3.1. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Будућност Европе

Мисија: Развој и унапређење квалитета децје и омладинске културе и пружање могућности младима да креативно и критички промишљају будућност Европе.

Контекст

Нови Сад је универзитетски град са друштвеном заједницом од скоро 50.000 студената који долазе не само из Новог Сада и Војводине већ и целе Србије и региона. У 2019. години Нови Сад је понео титулу Омладинске престонице Европе. У складу са овим контекстом специфичан фокус програмског лука је на деци и младима, будућим генерацијама. Циљ платформе је промоција и развој дејег стваралаштва и стваралаштва младих уметника и уметница, као и умрежавање Новог Сада и Европе кроз културну размену деце и младих.

Република Србија је кандидат за чланство у Европској унији – Унији која се данас суочава са различитим културолошким и политичким изазовима, као што су „Брегзит“, избегличка криза, евроскептицизам и раст дезинтеграцијских тенденција. Питање будућности Европе је зато нарочито актуелно у контексту евроинтеграција Србије и Западног Балкана. Намера нам је да младима отворимо више јавног простора, подржимо ангажовану омладинску уметност и културу и представимо различите визије будућности Европе.

5.3.2. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Хероине

Мисија: Подстицање и промовисање женске културе, уметности, стваралаштва, историје и наслеђа ради креирања праведнијег друштва и равноправнијег положаја жена.

Контекст

Уколико анализирамо актуелну културну и уметничку сцену Србије, а већим делом и Европске уније, очигледна је доминација мушке културе, у смислу аутора, тема, приступа. Питање родне равноправности, иако актуелно у другим сегментима друштва, недовољно је проблематизовано у култури, премда се често кроз културу креирају родни стереотипи у друштву. Овим програмским луком намеравамо да промовишемо женско стваралаштво и женску културу која је најчешће невидљива и недовољно призната. Женска културна историја Новог Сада развијала се управо на трагу, а често и у сарадњи са најзначајнијим европским активистичким, феминистичким и уметничким покретима, тако да је и савремено стваралаштво новосадских уметница присутно на европској културној сцени. Кроз програмски лук „Хероине“ отварамо простор за представљање и вредновање новосадске, по свему судећи једне од најзначајнијих женских сцена на Балкану, али такође важне и у ширем европском контексту.

Овакав приступ је у складу са глобалним циљевима Уједињених нација у наредној деценији, које позивају на равноправност полова и бољи положај жена у друштву, с циљем да се створи праведније и слободније друштво. Кампања Уједињених нација упозорава да је и поред различитих историјских околности женска култура маргинализована у већини националних стратегија. Свакако, покрет за ослобођење жена један је од најзначајнијих културних и политичких процеса XX века, који се наставља и у XXI веку, а предводник тог покрета на глобалном нивоу биле су и остале европске жене.

Уједно, биће то нови простор за различите приступе проучавања и афирмације интеркултуралне женске историје Новог Сада уз интеграцију женског културног стваралаштва у оквир националних и интернационалних вредности.

5.4. МОСТ НАДА: Култура је начин живота

5.4.1. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Дунавско море

Мисија: Развој међународне културне сарадње у Дунавском региону и унапређење свести о заштити и очувању природе.

Контекст

Дунав, најважнија европска река која протиче кроз Нови Сад, представља важно идентитетско обележје града и његове историје. Дунав је вековима представљао границу између царстава, култура, религија и цивилизација. Одувек је био велика инспирација писцима, песницима, сликарима, музичарима који су долазили из различитих култура. Током летњих месеци Новосађани интензивно проводе време на Дунаву и око Дунава. Нови Сад није највећи европски град на Дунаву, али је један од оних с највише мостова – укупно једанаест. Од тога се осам мостова налази испод Дунава, а три изнад њега, што је доказ његове бурне прошлости.

У културолошком смислу Дунав повезује различите европске државе и културе које су вековима међусобно утицале једна на другу и мешале се у Новом Саду. Зато је један од фокуса програмског лука на међународној размени програма и уметника из Дунавског региона и креирању заједничких активности. У еколошком смислу Дунав представља специфичну природну целину и оазу свежине током топлих летњих дана. Ипак, Дунав је једна од најзагађенијих европских река, а загађење и уништавање природе представљају актуелни културни и политички проблем не само Србије и Европе већ читаве планете. Зато кроз разноврсне уметничке и спортске програме желимо да говоримо о еколошким проблемима као што су загађење ваздуха и воде, гомилање смећа, изумирање биљних и животињских врста, и промовишемо лепоту живота у природи.

5.4.2. ПРОГРАМСКИ ЛУК: Калеидоскоп културе

Мисија: Развој „града–сцене” кроз креирање нове публике и децентрализацију културних садржаја.

Контекст

Посматрано кроз историју, од античког времена преко средњег века, па све до савременог доба, многи делови града или безмало цели средњовековни европски градови претварали су се у својеврсну позорницу. Ова идеја, града као сцене, у вези је са ставом да град обликује свест грађана не само у некој образовној институцији него и у свакој делатности, на свакој дужности и на сваком састајалишту. Концепт, између осталог, подразумева активирање свих расположивих градских простора и ресурса (улица, тргова, паркова, индустријских објеката, пасажа, дворишта...) стављајући их у службу уметничког чина. Тако се ствара јединствена синтеза извођач–гледалац, што значи да се уметнички чин одиграва у интеракцији са публиком.

У Новом Саду, као и у осталим европским градовима с умереном континенталном климом септембар је период године у ком је друштвени живот интензивнији, с обзиром на то да заједница проводи више времена на отвореним просторима испраћајући последње дане лета. У то време Нови Сад живи на улицама, трговима, парковима и постаје велика сцена са најразноврснијим програмима културе и атрактивним фестивалима намењеним најширој градској популацији и туристима. Боравак у Новом Саду у овом периоду омогућава да се доживи сва разноликост и вибрантност града и да се осети дух заједништва.

5.5. ПРОГРАМСКИ ТОК: ВИЗИТ НОВИ САД

Време: Током целе године, односно током целог трајања пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”

Мисија: Брендирање града Новог Сада као атрактивне културне дестинације

Контекст

Визит Нови Сад је дигитално-културна платформа која ће створити ново искуство путовања кроз Нови Сад, тако што ће обрађивати теме из разних области културе, кроз иновативне

приступе, модерне технологије, а све то са циљем да укључује, развија и образује публику у Новом Саду и Србији, као и све оне који ће пожелети да посете Нови Сад. У овај програмски ток спадају и други сродни пројекти и активности који имају видљивост кроз поменути дигитално-културну платформу или повећавају њен програмски ефекат и подижу квалитет перцепције Новог Сада – Европске престонице културе, како у земљи тако и у свету.

6. Кустосирање за 2021. годину

6.1. Кустоско уређивање књижевних пројеката

Програм књижевног кустосирања започет је у јуну 2019. године. Током прве недеље рада, тим за књижевност се састао са писцем који је боравио у Новом Саду у оквиру резиденцијалног програма и упутио га на институције, али и на значајне културне пунктове градске ванинституционалне сцене како би остварио корисне контакте са новосадским уметницима и другим актерима на пољу књижевности. Након позитивних резултата са првим писцем на резиденцији, тим за књижевност наставио је са активним учешћем у програмима међународне сарадње. Новосадски песник Бранислав Живановић изабран је за представника новосадске младе песничке сцене за резиденцију у Печују, где је боравио у периоду од 1. до 31. јула. 2019. године. Јапански слем песници били су гости Новог Сада током прве седмице октобра, када су одржали заједнички наступ са локалним песничко-сценским уметницима. Бугарска књижевница Иванка Могилска, у оквиру резиденције током октобра, гостовала је на јесењој Новосадској размени књига у Културној станици Еђшег, у организацији Центра за културу и нове медије „16. јул”.

Успели су успешни састанци са представницима независне (ванинституционалне) књижевне сцене у циљу мапирања слабих тачака и проналажења модела међусобне сарадње и повезивања са регионом. Повезивање са ванинституционалном сценом пратила је ближа комуникација са институцијама културе у Новом Саду и Србији, што је у септембру резултирало сарадњом Културног центра Новог Сада и независног књижевног портала „Преразмишљавање” на програму Међународног фестивала прозе – *Prosefest*. Део програма са домаћим ауторима одржан је на Најлон пијаци у оквиру Калеидоскопа културе, у циљу развоја публике и децентрализације високе књижевности.

У сарадњи са Министарством културе и информисања спроведен је низ припремних активности за организацију гостовања Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” на Сајму књига у Лајпцигу, у марту 2020. године. Нови Сад би се представио као Европска престоница културе, кроз програме у којима ће учествовати четворо новосадских писаца и списатељица и кустоски тим за књижевност Фондације.

Фондација је посредовала и у сарадњи Друштва књижевника Војводине и књижевног програма града Архуса у Данској ради остваривања резиденцијалне размене књижевника и књижевних преводилаца. Контактиран је и представник „Версополиса” поводом уласка савремених, младих аутора и преводилаца у поменути мрежу фестивала. С тим циљем, одржан је низ заједничких састанака најпроминентнијих представника ванинституционалне сцене, што је помогло формирању мреже локалних удружења која је показала иницијативу да у заједничком интересу развија књижевне програме у складу с програмским платформама Европске престонице културе.

Иницирана је сарадња са Француским институтом у Србији (канцеларија за Нови Сад). У циљу мапирања релевантне књижевне сцене, одржани су састанци са представницима књижевног фестивала „Императив” у Бањалуци и бањалучке издавачке куће „Имприматур”, те издавачких кућа „Прометеј” и „Агора” из Новог Сада, са представницима Друштва новосадских књижевника и Друштва књижевника Војводине, Новосадског сајма, Културног центра Војводине „Милош Црњански”, Змајевих дечјих игара, регионалне књижевне конференције *Book Talk*, ПЕН центра, са представницима Градске библиотеке у Новом Саду и издавачке куће „Академска књига”. Представници наведених удружења информисани су о програмском концепту и улози Фондације, као и о могућностима аплицирања на конкурсима за подршку које ће Фондација објављивати током 2020. године.

Конкретизован је план сарадње са институцијама културе, фестивалима, часописима, издавачким кућама, независним културним центрима и књижарама у циљу подстицања удруженог развоја градске књижевне сцене, а одржан је и кратак семинар за представнике локалне књижевне сцене на којем су добили информације и обуку за аплицирање за студијска

путовања у оквиру програма „Кизуна“. Дефинисани су пилот пројекти из Апликационе књиге који ће се спровести у 2020. години.

6.2. Кустоско уређивање пројеката везаних за стрип и филм

Припрема за будуће кустосирање пројеката из области стрипа и филма започета је у септембру 2019. године и у периоду до краја године обављени су прелиминарни састанци у сврху мапирања стрип сцене и постојећих филмских програма у Новом Саду и ЗОНИ 021.

Представници сцене упознати су са програмским концептом и смерницама за развој пројеката, представљени су им појединачни програмски лукови, а такође су информисани и о различитим видовима подршке коју Фондација може да им пружи у овом и неком наредном тренутку (могућност коришћења простора културних станица за постојеће културне садржаје, помоћ у писању међународних пројеката и умрежавање са међународном стрип и филмском сценом, могућност аплицирања на предстојеће конкурсе за мобилност, програм).

С обзиром да у Апликационој књизи постоји мањак пројеката овог типа кустоски задатак био је и сагледавање могућности да се већ постојећи пројекти у Апликационој књизи димензионирају тако да буду допуњени овим садржајем, односно да се уоче и поброје недостаци који би потом били кориговани кроз конкурсе које ће Фондација припремати и реализовати током наредне две године.

6.3. Кустоско уређивање пројеката везаних за визуелну уметност

Уметничко кустосирање пројеката визуелне уметности започето је у новембру 2019. године и у овом кратком периоду одржани су иницијални састанци са предлагачима пројектних идеја из Апликационе књиге ради разматрања могућих облика сарадње, као и даљих договора везаних за подршку и реализацију истих. Примера ради, реализован је низ састанака са Савезом удружења ликовних уметника Војводине (СУЛУВ) поводом разраде њихових пројеката из Апликационе књиге: „Повежи и обележи“ и „Арт боди арт“. Такође, рађено је на развоју пројектних идеја Академије уметности у Новом Саду.

Кустоскиња за визуелну уметност је организовала и низ сусрета са актерима новосадске визуелне сцене, како би им се представио програмски концепт „За нове мостове“ и пружиле иницијалне информације о различитим видовима подршке коју ће Фондација бити у могућности да им пружи у наредном периоду.

6.4. Кустоско уређивање пројеката из области класичне музике и опере

Уметничко кустосирање пројеката из области класичне музике и опере започето је у новембру 2019. године. Одржани су састанци са предлагачима чије се пројектне идеје налазе у Апликационој књизи. Разматрана је даља сарадња која би требало да резултира низом активности које би се реализовале у години титуле.

Разговарало се са представницима Музичке омладине Новог Сада (МОНС-а). Осим о пројектним идејама из Апликационе књиге, било је речи и о могућој сарадњи у оквиру НОМУС-а, као и о другим активностима које би се реализовале крајем 2021. године, а које би окупиле многе релевантне актере са сцене.

Што се тиче пројектних идеја иза којих стоји Академија уметности, договорено је да се оне увек у једну пројектну апликацију са којом ће се конкурисати на ЕУ фондове, а обављени су и информативни разговори са неколицином уметника који су такође запослени на Академији.

Одржан је састанак и са предлагачем пројектне идеје под називом „Звучни сноп“. Том приликом, установљено је да би се ова идеја најбоље уклопила у програмске лукове Будућност Европе и Друга Европа, тим пре што су млади чланови оркестра Добри људи ове године имали запажен наступ у оквиру програма „Супермоћни“ који се реализовао као део тематске целине Друга Европа.

Такође, своје сугестије су изнели и предлагачи који стоје иза пројекта „2К+“ и оне ће тек бити предмет евалуације. Закључено је да би примат требало да добије оснивање истоименог интеркултуралног ансамбла за нову музику.

Када је реч о предлагачима чији пројекти / пројектне идеје нису део Апликационе књиге, они су упућени у различите видове подршке које Фондација планира и припрема за реализацију у наредном периоду.

О успостављању, али и наставку већ постојеће сарадње, обављени су информативни разговори са Опером Српског народног позоришта, Асоцијацијом гитариста Војводине, Музичком школом „Исидор Бајић” и другим актерима новосадске сцене, а у току је дијалог и са потенцијалним партнерима из иностранства.

6.5. Кустоско уређивање програмских лукова

6.5.1. Програмски лук Хероине

У августу 2019. је именована кустоскиња и започето је планирање програма и сарадњи у оквиру платформе Хероине. Током септембра и октобра су започете консултације са локалним актерима и свим постојећим организацијама, као и са неколико локалних институција чији програми имају основ за укључивање у програмску платформу Хероине.

Састанци са локалном иницијативом окупили су око четрдесет новосадских актера, неке од дугогодишњих активисткиња, теоретичарки и предавача и неколико представница цивилних организација. Међу њима је било седам регистрованих женских организација. Током састанака су изнети различити предлози идеја о удруживању организација. Након појединачних консултација са овим актерима, мапирања њихових потреба и приоритета, као и упознавања са могућностима и стратегијама заједничког деловања, размотрене су могућности развоја и реализације појединачних пројеката током 2020. године, али и у оквиру званичног програма у години титуле. Кустоскиња је наставила рад на развијању и кустосирању пројеката са оним делом сцене који има своје пројекте у Апликационој књизи, односно са онима који би могли да аплицирају на неки од међународних конкурса, док су остали обавештени о могућностима да са својим пројектним идејама аплицирају на неки од конкурса које ће Фондација реализовати током 2020. године. Том делу независне сцене представљен је програмски концепт и дате су смернице за развој будућих пројеката, као и могућности да се активно укључе у рад културних станица и користе и друге могуће капацитете Фондације у сврху јачања новосадске културне сцене.

У оквиру рада на пројектима из Апликационе књиге, односно на пројектима које је могуће укључити у међународне конкурсе обављене су следеће консултације.

- Међународна изложба студентског плаката. Обављене су консултације са предлагачем поводом прецизирања теме у вези са женским питањима. Постигнут је договор у вези са темом изложбе „Нулта толеранција према насиљу над женама”, програмима на Академији уметности у Новом Саду, као и о потреби да селектовани плакати буду изложени у јавним, градским просторима, осим тога што ће бити изложени на Академији уметности у Новом Саду у оквиру изложбе плаката. Званични предлог пројекта очекује се до краја јануара 2020. године.
- У оквиру међународне сарадње у Подунавској регији коју реализује Фондација, покренуто је кустосирање пројекта „Приче дунавских жена” („Danube women stories”). Након низа преписки и *Skype* састанака са контакт особом испред организације „Danube Connects” из Улма која носи пројекат, договорена је сарадња на овом пројекту. Пројекат укључује пет дунавских земаља и седам организација. Конципиран је заједнички план реализације пројекта и започети су и успешно завршени преговори са локалним, релевантним женским удружењем поводом њиховог укључивања као локалног партнера у пројекту. Програм овог пројекта ће се састојати од информативно-документационе изложбе у јавном простору, о историјским и савременим женама Новог Сада, Темишвара, Беча, Улма и Будимпеште; посебне публикације посвећене Новосађанкама; пратеће јавне дискусије на теме значајне за позиције жена некада и

сада; три туристичке туре „Нови Сад из женског угла“. Пројекат ће водити организација из Улма и током 2020. године биће формализовани и постигнути договори.

- Започете су консултације поводом припреме апликације „European remembrance“. Рок за предају апликације је 4. фебруар 2020. Радни назив пројекта је „European women remembrance – REWOMEN“. Тема пројекта је женска историја кроз области чија разрада се наставља: жене и рад, жене и уметност, жене и мировна политика. Постигнути су договори са Архивом Војводине који ће заједно са Фондацијом бити носилац пројекта, као и са релевантним женским организацијама које ће бити партнери из Новог Сада. У току су преговори са могућим иностраним партнерима на пројекту.

VI МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА ПРОЈЕКТА

1. Маркетинг

Као и до сада, установљена маркетинг стратегија, ослоњена на основне циљеве, мисију и визију пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, као и на планиране програмске активности за ову годину, била је усмерена на подизање видљивости пројекта. Како је 2019. трећа година од добијања титуле, досадашње маркетиншке активности биле су усмерене на подизање свести о постојању, али и о значају пројекта. Нарочит акценат у маркетиншким и комуникацијским активностима био је на промоцији великих платформи које су покренуте у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“. У односу на величину и значај пројекта и програмских активности планираних за 2019. годину, реализоване су и одговарајуће промотивне кампање кроз релевантне промотивне канале усмерене на локалне, националне и регионалне циљне групе (енг. Stakeholders).

И ове године настављен је пројекат брендирања града, постављањем билборда на преостале значајне прилазне тачке граду, као и на најфреквентније локације у ЗОНИ 021.

2. Промоција

У сврху постизања маркетиншких и комуникационих циљева конкретних пројеката и активности Фондације, у току 2019. године реализоване су бројне промотивне активности кроз расположиве канале комуникације: од аутдор кампања – кампања оглашавања на отвореним просторима (енг. Аутдор), интернет кампања, кампања на друштвеним мрежама, до закупа медијског простора, креирања промотивних материјала (штампана издања, аудио и видео продукција), BTL промоција (енг. Below The Line), док је подршка постизању комуникационих циљева био снажан пи-ар (енг. PR), али и индор (енг. Indoor) промоција која је испратила појединачне пројекте / активности.

2.1. Аутдор кампање

Ова врста промотивних кампања подразумева оглашавање на отвореним просторима и реализована је са циљем оснаживања бренда „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ и подизања свести о бренду међу локалним и становништвом на националном и регионалном нивоу, као и међу туристима.

Осим комуникације из угла бренда, аутдор кампање током 2019. године покренуте су и у циљу промоције значајнијих пројеката и активности Фондације, као и током промоције великих платформи полут Будућности Европе, Тврђаве мира, Калеидоскопа културе, Друге Европе и Дочека.

Током ових кампања комуницирало се посредством:

- Билборда,
- ЛЕД билборда,
- Триборда,
- Мегаборда,
- Застава,
- Рекламних паноа на аутобуским стајалиштима (енг. citylight),
- Самостојећих рекламних паноа.

Пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” у 2019. години је реализовао неколико аутдор кампања које су на одређеним градским локацијама пратиле текући програм пројекта. Кампање су се кретале у неколико фаза, у зависности од броја и значаја појединачних догађаја. У наставку су дате све реализоване кампање, њихов интензитет и фазе кроз које су се остваривале.

Једина аутдор кампања реализована у периоду јануар–март 2019. године, уједно и једна од највећих кампања које је Фондација реализовала, била је кампања за промоцију Дочека 7527. Ово је био други талас кампање која је у првој фази обухватила промоцију бренда Дочек и програма за Дочек 2019. Током јануара, ова аутдор кампања била је подељена на два колосека: на кампање локалног и националног карактера.

Локална кампања била је реализована кроз закуп 82 билборд лица у Новом Саду и околини, као и 51 рекламног паноа на аутобуским стајалиштима (ситилајт).

Национална кампања је обухватила 29 билборд позиција у градовима у Војводини и Србији (Београд, Панчево, Суботица, Вршац, Сомбор, Зрењанин, Чачак, Крагујевац). Кампање су трајале од 10. децембра 2018. (први талас имиџ кампање) до 15. јануара 2019. године.

Током другог квартала 2019. године, аутдор кампања реализована је у оквиру промотивне кампање за покренути нови програмски лук Тврђава мира, који је реализован од 7. јуна до 7. јула у Новом Саду. Како би се испровисали програми, којих је у оквиру овог програмског лука било више од 20, аутдор кампања је реализована кроз три фазе, уз закуп 27 позиција у Новом Саду. Кроз ове три фазе различити програми промовисани су кроз билборде и ситилајт позиције: 18 билборд лица и 32 ситилајт лица. Било је укупно 54 решења за билборде и 96 решења за ситилајт позиције.

За најзначајнији програм (отварање Споменика мира, чија је ауторка позната мировна активисткиња Јоко Оно) креирана су два велика огласа (мегаборда) на централним градским позицијама: Српско народно позориште и Улица Модене.

Како би се означиле локације на којима су реализовани програми, додатни аутдор брендинг реализован је на локацијама Културне станице Свилара у којој је одржана изложба Анрија де Тулуза Лотрека, а урађено је и брендирање зграде Ректората Универзитета у Новом Саду, у циљу промоције програма „На маргини историје”.

Почетак јула у Новом Саду обележила је изложба литографија Анрија де Тулуза Лотрека отворена у Културној станици Свилара, у оквиру програмског лука Тврђава мира. Тим поводом аутдор кампања обухватила је 10 билборд лица и 8 ситилајт лица у Новом Саду и била је део шире кампање за програмски лук Тврђава мира.

У анализираном периоду најјача аутдор кампања реализована је у оквиру промоције програмског лука Калеидоскоп културе. Како је ово једна од најзначајнијих платформи пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” која окупља културну сцену, кроз само оглашавање у простору, аутдор кампања била је локалног карактера и обухватила је 15 билборд позиција у граду кроз које су се оглашавали програми у склопу овог програмског лука. Кроз 25 ситилајт позиција (односно 49 лица) такође су промовисани програми, док су за потребе оглашавања најзначајнијих догађаја креирана и 2 мегаборда на централним градским позицијама као и промоција кроз витрине (30 лица) у центру града. Такође, аутдор брендинг реализован је приликом продукције појединачних догађаја у оквиру самог Калеидоскопа културе.

Догађај „Новосадска капија” (реализован 24. августа) обележила је мултимедијална пројекција у Подграђу, где је на конструкцији модела Новосадске капије реализовано видео мапирање. Простор Подграђа био је брендиран уз 4 самостојеће бленде носећим решењем Калеидоскопа, док је изложба „Бановина 80” такође била означена инсталацијом на лицу места.

За најаву изложбе „Swiss Style Now” урађено је обележавање на крову Железничке станице.

У последњем кварталу 2019. године пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” обележиле су две велике аутдор кампање. Прва је започела 14. октобра означавајући почетак новог програмског лука Друга Европа који је указао на програме алтернативне, контракултурне, мањинске, маргинализоване новосадске сцене, а који је новосадској публици представио и иностране уметнике сличних афинитета. Кампања је подељена на имиџ и програмски сегмент, и обухватила је 14 билборд лица у Новом Саду, као и 15 ситилајт позиција са укупно 48 брендираних лица. Ова кампања најавила је најзначајније програме: „Супермоћни”, отварање

Кутка за културу на Клиси, позоришни фестивал језичких мањина света „Синергија” и Џез маратон у Културној станици Свилара. Кампања је трајала до 15. децембра.

Временски се надовезујући на аутдор кампању за програмски лук Друга Европа, започета је кампања која је најавила наредни програмски лук Дочек. Укупно 33 билборд лица у две фазе кампање представили су надограђени идентитет концепта Дочек (33 позиције), као и програме за 31. децембар и 13. јануар (20 позиција). Билборд кампању пратила је кроз две фазе и ситилајт кампања. У првој фази бренд кампања комуницирана је кроз 10 самостојећих ситилајтова, да би у другој фази најављени програми били комуницирани кроз 30 позиција, односно 91 лице.

Како би се означиле локације на којима су се дешавали догађаји који су најављивали Дочек (попап концерт у Поштанској улици и плесни перформанс „ТЕСТ 1–5” у дворишту Хотела Војводина), посебно су креиране инсталације на којима су радили студенти основних студија Сценске архитектуре, технике и дизајна са Факултета техничких наука и студенти Нових ликовних медија новосадске Академије уметности. Уметничку кампању употпунио је мурал у Поштанској улици као својеврсни омаж Дочеку који је креирала позната стритарт уметница TKV.

Дочек 2020. године, BTL кампања – аутдор

Усмерена и фокусирана BTL кампања (енг. Below The Line) – или кампања „један на један” чији је циљ био да на локацијама на којима се Новосађани окупљају додатно промовише концепт и програме Дочека, започета је 24. децембра. Кроз активности покретне културне станице Караван организовано је дружење са суграђанима уз музику на културним новосадским локацијама, где су се продавале и улазнице за Дочек 7528. Активности Каравана реализоване су на следећим локацијама: Трг слободе, Мастер центар, Дунавски парк, Кеј жртава рације, Трг републике, Хотел Војводина. Активности ове врсте трајале су до 6. јануара. Промоција и подела промотивних материјала реализована је и у самом центру града (Трг слободе, Змај Јовина, Дунавска...).

2.2. Индор кампање

Кључни елементи индор кампање свакако су фокусирана циљна група и јасна порука која је одређена локацијом. Ово је један од традиционалних приступа промоцији, али и један од најефикаснијих, у смислу да је више директан – базиран на одређену циљну групу.

У погледу ове врсте промоције, у току 2019. године, кроз индор канале, уз плакате, лифлете, флајере, подржани су значајни пројекти које реализује Фондација. Како се ове године наставила уска сарадња са установама културе, културне установе су биле локације на којима је реализована ова врста кампање. Узимајући у обзир да пројекти Фондације подразумевају и комуникацију са локалним уметницима и студентима за потребе информисања о пројектима и активностима, попут реализације размене уметника у оквиру „Plants AiR” програма, била је реализована иста врста промоције.

Током 2019. године реализоване су индор кампање на бројним градским локацијама, а обележени су и простори у којима су се одржале важне конференције, презентације и други догађаји од значаја за пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”. У наставку су детаљније изложене индор кампање у овој години.

У периоду јануар–март 2019, највећа индор кампања реализована је приликом обележавања локација које су биле део Дочека 7527. године. Тада је на 18 локација у Новом Саду рађен индор брендинг у виду рол апова, постера, позадинских брендинг бина (енг. *backdrop*).

Такође, у циљу промовисања отвореног позива за резиденцијални програм у Кошицама намењен уметницима, одговарајућих 10 локација је брендирано постерима током месеца марта.

Рол аповима су подржане активности Новосадског волонтерског сервиса (промоција Сервиса на Сајму волонтирања одржаном 14. марта на Филозофском факултету).

Индор кампања реализована је поводом брендирања програма у оквиру два нова програмска лука: у склопу реализације програмског лука Будућност Европе који је одржан од 7. маја до 7. јуна, као и у оквиру програмског лука Тврђава мира одржаног од 7. јуна до 7. јула.

Индор кампања за Будућност Европе обухватила је брендирање простора Културних станица Еђшег и Свилара (као простора у којима је већина програма реализована у оквиру овог програмског лука) и то кроз рол-апове и бекдропове (самостојеће рекламне паное).

Током Будућности Европе, програмске брошуре су дистрибуиране у ултурним станицама, просторијама Фондације у Аполо центру, као и у просторима партнерских организација као што су Културни центар Новог Сада и Галерија СУЛУВ-а.

Локације на којима су реализовани програми у оквиру програмског лука Тврђава мира су такође брендиране. Индор означавање реализовано је кроз самостојеће рекламне паное, самолепљиве фолије, заставе (брендинг бина) и постере.

У периоду од јула до септембра интензитет комуникације на месту догађаја био је јак током програмског лука Тврђава мира који је трајао до 7. јула. У конкретном временском периоду јул-септембар, током јула реализован је индор брендинг Културне станице Свилара поводом промоције изложбе литографија Анрија де Тулуза Лотрека и пратећих догађаја (стручна вођења, концерти, филмске пројекције). Током реализације програма у оквиру програмског лука Калейдоскоп културе, брендингом на лицу места покривени су значајнији програми.

У последњем кварталу претходне године, брендирање простора реализовано је поводом важних догађаја у оквиру програмског лука Друга Европа који су трајали од 19. октобра до 15. децембра и то: на догађају отварања Кутка за културу на Клиси, Џез маратону, затим у оквиру програма „Супермоћни“ који је реализован у две културне станице (Свилари и Еђшегу), као и Кутку за културу.

Такође, 10. октобра 2019. године у Клубу посланика у Београду, одржана је презентација пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ намењена представницима институција културе широм Србије. Циљ скупа био је упознавање руководилаца културних установа са начинима и могућностима укључивања у овај пројекат од националног значаја, како би се у години титуле Европске престонице културе, културно наслеђе Србије представило на најбољи начин домаћој и светској јавности. Тим поводом, простор Клуба посланика је брендиран кроз поставку рол апова.

На исти начин брендирана је и конференција у Скупштини Града Новог Сада одржана 14. октобра поводом саопштавања резултата „Пројекта 33 – стратешко планирање рада установа културе у Новом Саду“ кроз који су установе културе у Новом Саду током годину дана радиле на петогодишњим стратешким плановима.

Културна станица Свилара обележила је годину дана постојања 23. октобра, а на лицу места је био брендинг пројекта „Нови Сад – Европска престоница културе“.

Једнодневна конференција поводом обележавања Дана волонтера у Културној станици Еђшег одржана је 5. децембра, а брендингом простора употпуњен је и овај догађај који је организован у сарадњи са ОПЕНС-ом 2019.

Исти је случај и са два догађаја одржана током децембра: проглашење најбољих ученичких идеја у оквиру пројекта „Укључи се, пронађи решење“, које се догодило 17. децембра у Градској кући, као и завршном церемонијом пројекта „Млади и европске вредности“, одржаној у Културној станици Свилара.

Поводом најавне конференције за медије на којој је представљен Дочек, израђене су инсталације брендиране у оквиру визуелног идентитета Дочека. На визуелној реализацији програмског лука Дочек ове године заједно са тимом Фондације радили су и студенти основних студија Сценске архитектуре, технике и дизајна са Факултета техничких наука у Новом Саду и студенти основних студија Нових ликовних медија са Академије уметности у Новом Саду. Студенти су, уз помоћ менторског тима, радили на осмишљавању и реализацији сценског дизајна и визуелног идентитета за одређени број локација на којима ће се одржавати програм Дочека 7528.

Дочек *BTL* кампања – индор

Како је Дочек 2020/7528 и ове године обухватио више од 50 догађаја, током децембра 2019. године за свеобухватну комуникацију и лакше информисање суграђана израђен је промотивни материјал и то:

1. Флајери – тираж 35 000 комада;
2. Брошура – 1000 комада;
3. Магазин – 25 000 комада.

Индор BTL активности у оквиру којих је реализована подела флајера и магазина одржане су се у Тржном центру Променада. Активности су започеле 28. децембра и трајале су до 12. јануара 2020. године. Дистрибуција промотивног материјала реализована је на више од 35 градских локација, укључујући ту и продајна места *Gigs Tix*, Дом Б612, простор Туристичке организације Новог Сада, као и хотеле и друге угоститељске објекте (Пуберај, Тостер, Тостерај, Абсолют, Лофт, Лофт – Променада, Опера, *Coffee 2 go*, Пупин паб, *Wake up juice* бар, Чаролија, Корзо, Мазут паб, Брик бар, *Beer store*, Пивница Гусан, Маша, *Velvet Coffee & Kitchen*, Паб, Таверна сат, *The Pub*, хотели: Велики, Зенит, Мастер, Нови Сад, Центар, Александар, Путник, Медитеранео, Парк, Шератон, Гарни Гарсон Лукс, Хотел Војводина).

2.3. Веб-промоција

Веб-промоција чини брз, опсежан и исплатив начин промоције пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” у циљу повећања видљивости и пројекта и програмских активности, сваког дана у години. Како би се успоставила одговарајућа сарадња, унапређена је постојећа онлајн платформа која је омогућила бољу комуникацију Фондације са локалном, националном и међународном публиком и другим циљним групама.

Континуираном онлајн комуникацијом кроз онлајн канале Фондације постиже се тачна, прецизна и правовремена комуникација свих активности (програмског и пројектног типа) и информисање најшире јавности.

Канали кроз које се реализује презентација, тј. представљање активности јесу: званични веб-сајт Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, званични канали на друштвеним мрежама Фондације, али и канали културних станица (Инстаграм и Фејсбук налози културних станица).

Стављање у фокус одређених тема постигнуто је кроз огласне кампање на Гуглу, банер кампање на веб-порталима и значајним медијским порталима (кроз остваривање медијских партнерстава са локалним, националним и регионалним медијским кућама), али и кроз оглашавање на друштвеним мрежама, кроз циљане огласе (дефинисане по специфичним параметрима демографске структуре и локацијске одреднице ради активнијег учествовања и присуствовања програмима).

У процесу израде су посебне веб-сајт презентације за културне станице, док су велике платформе попут Дочека и Калеидоскопа културе наставиле са комуникацијом кроз засебне канале. Новосадски волонтерски сервис своје активности промовисао је путем засебних канала (веб-сајта и друштвених мрежа), док се за све сајтове планира дефинисана оптимизација за претраживаче, тј. енг. *SEO – Search Engine Optimization* стратегија.

Кључне промотивне активности у 2019. години

Онлајн промотивне кампање у 2019. години каналисале су се кроз сајтове и друштвене мреже, односно кроз веб-банере и Гугл огласе намењене специфичним и циљано одабраним друштвеним групама. У наставку су детаљније разложене онлајн кампање у 2019. години.

У првом кварталу, онлајн промотивна кампања била је реализована на 21 медијском порталу (*Moodiranje*, *Explore Novi Sad*, *Before After*, *Onlyclubbing*, *clubbing.rs*, *grotto*, *Espresso*, *Glossi*, *Cosmopolitan.rs*, *Wannabe*, Телеграф, Србија Данас, Мондо, Ал џазира, Курир, Стил Курир, Лепа и Срећна, Слободен печат, НС хроника, Луфтика, Накси радио портал), са 38 позиција веб-банера током промоције програма Дочек 7527.

Оглашавање на друштвеним мрежама реализовано кроз оглашавање садржаја (огласи, промоција појединачних постова, промоција видео-материјала) на страницама Нови Сад 2021 и Дочек допринело је да се кампањом за Дочек 7527. прикупи 5 130 220 импресија и постигне досег од 157 591.

Током другог квартала 2019. године, активности и програми реализовани у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, онлајн су оглашавани искључиво путем друштвених мрежа. Кроз континуирану комуникацију и појачан обим оглашавања, посебно и додатно су оглашаване активности и програми реализовани у оквиру новопокренутих програмских лукова (Тврђава мира и Будућност Европе), али и платформа „Шетње кроз наслеђе”, као и догађаји организовани у анализираном периоду, а у оквиру ове платформе. Ту су још и „Публика у фокусу”, затим конкурси „Уметник у гостима”, као и програми у културним станицама Еђшег и Свилара.

У оквиру трећег квартала 2019. године, наставља се тренд додатног оглашавања кроз друштвене мреже, односно кроз плаћене кампање и огласе који су прецизно циљали публику којој су намењене одређене теме, активности и програми. Ова врста кампање је константна. Додатно оглашавање коришћењем банера на порталима реализовано је током промоције изложбе Анрија де Тулуза Лотрека током јула месеца, док је најзначајнија кампања овог типа у анализираном периоду била током програмског лука Калеидоскоп културе. Кампања је реализована кроз 14 позиција за веб-банере на 11 портала.

Онлајн промотивна кампања у последњем кварталу 2019. године континуирано је текла кроз оглашавање на друштвеним мрежама Нови Сад 2021, каналима Културних станица Свилара и Еђшер, Новосадског волонтерског сервиса, а покренути су и канали Кутка за културу. Појачан интензитет оглашавања путем друштвених мрежа реализован је поводом промоције програма у оквиру програмског лука Друга Европа, да би врхунац кампање достига у месецу децембру поводом промоције Дочека.

Тим поводом, поред јаке огласне кампање кроз званичне Инстаграм и Фејсбук канале Дочека и Нови Сад 2021, покренута је и кампања оглашавања на Гуглу. Кроз 10 кампања превасходно су промовисани програми за 31. децембар и 13. јануар. Онлајн кампања употпуњена је промотивним банерима на медијским порталима са којима је остварена сарадња, и то:

- *SeeCult* (16–31. децембар);
- *MagyarSzo* (16–31. децембар);
- Ал џазира (27–31. децембар);
- Културни кишобран (16–31. децембар);
- Курир (16–31. децембар);
- Еспресо (16–31. децембар);
- Стил (16–31. децембар);
- *Glossy* (16–31. децембар).

2.4. Закуп медијског простора

У циљу повећања свести о бренду пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, али и о пројектима и програмима који се реализују у оквиру пројекта, важно је да се искористе сви доступни канали/платформе кроз које се информације пласирају до циљне јавности. У односу на циљеве појединачних пројеката и програма, током 2019. године реализован је закуп медијског простора (енг. *media buying*) у тзв. „традиционалним медијима“, односно телевизији, радију, штампаним издањима, али и на интернету / онлајн медијима и друштвеним мрежама (енг. *social media buying*).

У односу на врсту комуникационе поруке, односно величину пројекта, као и у односу на комуникацијске циљеве, закуп медијског простора је био фокусиран на локалне, националне медије, док је за потребе неких пројеката таргетирана и инострана публика, па се у том случају закуп простора проширио и на медијски простор интернационалних димензија.

Телевизијски и радијски цинглови и рекламе (спотови), огласи у штампаним медијима, онлајн огласне кампање, алати су кроз које је релевантним циљним групама (уметници, туристи, културни радници, општа јавност, студенти) биле пласиране одговарајуће поруке. Додатно, у односу на величину пројекта и значај, током 2019. године реализоване су и различите аутдор кампање (закуп билборда, ЛЕД билборда, ситилајтова).

Закуп медијског простора у 2019. години изложен је детаљније у наставку, где се може видети са којим медијима је остварена сарадња, као и интензитет те сарадње.

У периоду од јануара до марта 2019. године, закуп медијског простора реализован је током велике, интегрисане кампање, односно промоције програма у оквиру Дочека 7527. године. Тада је закуп електронских медија био реализован према следећем плану:

- Телевизија: Ал џазира Балкан – 2220 секунди (36 минута) за промоцију Дочека 7527.
- Радио-телевизија Војводине – 1200 секунди (20 минута) за промоцију Дочека 7527, док је укупна кампања на овом медију (укључујући и Дочек 2019), трајања од 35 минута.
- Радио Накси (сет канала локалне и националне покривености) у укупном трајању од 7000 секунди (117 минута)
- Штампана: Курир, Слободен печат, Дневник.

Током другог квартала 2019. године, закуп медијског простора у традиционалним медијима и на интернету је изостао. Услед јаким програма, реализоване су снажне ПР активности, те су пројекти, програми и активности у оквиру кровног пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” промовисане првенствено кроз гостовања, текстове и саопштења за медије, али и кроз јаку кампању на друштвеним мрежама (кроз комуникационе канале Фондације, канале културних станица и Новосадског волонтерског сервиса).

У анализираном периоду, од јула до септембра 2019. године, закуп медијског простора реализован је током интегрисане кампање – промоције програма Калеидоскопа културе. Тада је закуп електронских медија био реализован према следећем плану:

1. Телевизија Ал џазира Балкан

- 2 промотивна спота,
- најава Калеидоскопа културе – 27 емитовања,
- најава Корза – 30 емитовања.

Укупно: 1614 секунди у етру, односно 26,9 минута.

Трајање кампање: 25 дана.

2. Радио Београд 2

- 2 промотивна радијска спота,
- најава Калеидоскопа културе,
- најава Корза.

Динамика емитовања: 8 пута дневно, сваки спот.

Седамнаест (17) догађаја реализованих у оквиру Калеидоскопа културе 2019, промовисано је кроз различите медијске формате (вест, извештај, прилог, телефонско укључење).

Трајање кампање: 15 дана.

3. Радио Делта

- 180 емитовања / 3600 секунди (60 минута),
- укључења у програм.

Трајање кампање: 36 дана.

4. РТИ ФМ

- 360 емитовања / 8350 секунди (139 минута),
- 13 укључења у програм.

Трајање кампање: 36 дана.

У последњем кварталу у години, од октобра до децембра, закуп медијског простора у електронским медијима реализован је поводом промоције Дочека према наредном плану:

ТВ џинглови у трајању од 30 секунди:

- Ал џазира (27.12 – 31.12, укупно 19 пута);
- РТВ (30–31. децембар, 5 пута дневно);
- ТВ МОСТ (24–31. децембар, 7 пута дневно).

Радио џинглови у трајању од 30 секунди:

- Радио Нови Сад (30–31. децембар, 5 пута дневно);
- АС ФМ (16–31. децембар, 7 пута дневно);
- Топ ФМ (24–31. децембар, 6 пута дневно);
- Радио 3 (24–31. децембар, 9 пута дневно);
- Накси радио (24–31. децембар, 6 пута дневно);
- РТИ радио (24–31. децембар, 10 пута дневно).

3. Комуникација

3.1. Интерна комуникација

Успешно успостављени систем интерне комуникације из 2017. године, који чини значајан сегмент организационог и програмског деловања, настављен је и у 2019. години јер се показало да се због јасно дефинисаних упутстава дошло до жељених резултата. Управо та интерна комуникациона структура, која је обједињена вертикалном комуникацијом, а подразумева рад на интерним упитницима о стању у комуникацији и организацији, испитивање задовољстава запослених и дефинисање награда и санкција, показала је тачно дефинисана задужења свих запослених у Фондацији „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”.

Узимајући у обзир чињеницу да радни тимови Фондације раде на великом броју пројеката, са прецизно одређеним роковима извршења, обезбеђена је савремена платформа рада која подразумева брзу и једноставну доделу задатака, праћење тока извршења задатака, генерисање потребних извештаја, обавештавање и дељење информација, а која се због своје успешности примењивала и у 2019. години.

Наставило се са радом по систему који је имплементиран 2017. године – систем електронског управљања документацијом и процесима у Фондацији на бази *SharePoint* технологије, која обезбеђује следеће:

- електронско управљање пословним процесима,
- централизовану евиденцију докумената,
- централизовано складиштење пратећих електронских материјала,
- евиденцију токова посла и поступака над документима,
- ефикасно и брзо претраживање докумената,
- интегрисану сигурност у оквиру имплементираних система,
- централизовано одржавање,
- веб кориснички и административни интерфејс,
- унапређење пословних процеса,
- унапређење продуктивности запослених.

Овакво софтверско решење омогућило нам је централно праћење рада корисника, креирање заједничких извештаја, одржавање једног централног места како би се смањио напор у одржавању целокупног система. Овакав систем омогућио је тимовима Фондације да уносе податке у оквиру интранет пословног система, те да на тај начин сви у сваком тренутку знају докле је пројекат стигао.

3.2. Екстерна комуникација

Екстерна комуникација утемељена је на циљевима и основним принципима на којима се темељи и сам пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и обухвата дефинисање начина комуникације са различитим циљним групама, почевши од медија, до уметника, радника у култури, али и комуникацију са најширој јавности и то путем: званичног веб-сајта, друштвених мрежа, њузлтера, мејла, телефона, веб-презентација, закупа медијског простора, промотивних и спонзорских понуда, у циљу креирања јасне слике о пројекту „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”.

Током 2019. године наставља се екстерна комуникација кроз следеће канале комуникације:

1. Дигитални:

- Званични сајт Нови Сад 2021
- Друштвене мреже – званични профили Фондације на мрежама:
 - Фејсбук
 - Инстаграм
 - Твитер
 - Јутјуб

- Њузлестер и имејл
- Интернет портали
- Медијски портали
- Портали о култури (специјализовани)

2. Штампани медији;

3. Телевизија;

4. Радио.

У наставку је приказан интензитет комуникације на званичном сајту пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и на горенаведеним друштвеним мрежама током 2019. године.

3.2.1. Званични сајт Нови Сад 2021

У првом кварталу у години, од јануара до марта, на званичном веб-сајту Фондације објављено је укупно 35 објава: вести, извештаја и најаве догађаја и активности које су реализоване у оквиру пројекта „Нови Сад – Европска престоница културе”.

У децембру је покренут веб-сајт Дочека, кроз који су грађани и гости Новог Сада могли да се информишу о програмима који су били реализовани у оквиру две прославе: Дочек 2019. и Дочек 7527.

Од априла до јуна, на званичном веб-сајту Фондације објављене су укупно 74 најаве: вести, извештаји, најаве догађаја и активности које су реализоване у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”.

На сајту су направљени и посебни сегменти у оквиру којих је могао да се прати програм трећег и четвртог програмског лука (Будућност Европе и Тврђава мира), са описима и циљевима лукова.

У трећем кварталу у години, од јула до септембра, на званичном веб-сајту Фондације постављено је укупно 60 објава: вести, извештаја и најаве догађаја и активности које су реализоване у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”.

Посебан сајт направљен је за програмски лук Калеидоскоп културе, на ком се налазе детаљи о програмском луку као и догађајима реализованим током његовог трајања.

Од октобра до децембра на званичном веб-сајту Нови Сад 2021 постављено је 46 објава; у питању су најавне вести, извештаји, репортаже са реализованих догађаја и интервјуи. У овом периоду реализован је велики број интервјуа са уметницима и представницима сцене који су изнели своје мишљење о пројекту „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и начину на који они виде промене у Новом Саду.

За потребе представљања програма који су кроз два месеца трајања програмског лука Друга Европа организовани у сарадњи са уметницима, организацијама и установама културе у Новом Саду, креиран је засебан сајт <https://drugaevropa.ns2021.rs/>.

Поред описа догађаја, сатнице програма, на веб-сајту је објављено шест вести којима су најављени и додатно представљени најзначајнији догађаји.

Такође, на званичном веб-сајту Дочека (<https://docek.ns2021.rs/>) објављено је укупно 17 текстова кроз које су најављени и представљени уметници, локације и програми у оквиру прославе Дочека 2020. и Дочека 7528.

3.2.2. Друштвене мреже

Званични канали на друштвеним мрежама Фондације:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/NoviSad2021/>

Инстаграм: https://www.instagram.com/novisad_2021/

Твитер: <https://twitter.com/novisad2021>

Јутјуб: <https://www.youtube.com/channel/UCHFWAOC9T4VnUJ0eQPMPbFq/featured>

Нови Сад 2021

Година је започета са 25.828 пратилаца на Фејсбуку, 1.148 на Твитеру и 4.579 на Инстаграму. Први квартал године обележило је 109 објава на Фејсбук страници, 14 на Твитер страници и 82 објаве на Инстаграм страници.

Природни распон објава долазио је до у просеку 5.000 особа по објави на Фејсбуку.

Дочек

Догађаји у оквиру Дочека 7527 су представљани и комуницирани кроз засебне канале на друштвеним мрежама:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/docek.novisad/>

Инстаграм: https://www.instagram.com/docek_novisad/

Број пратилаца на почетку године био је 1.122 особе. У првом кварталу на мрежама Дочека објављена су 104 поста на Фејсбуку и 82 на Инстаграму. Природни распон објава био је до 28.000 особа, док је плаћени достигао 343.000.

Додатно су активирани канали на друштвеним мрежама кроз које комуницирају културне станице:

Свилара:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/svilara.kulturnastanica>

Инстаграм: https://www.instagram.com/svilara_ks/

Еђшег:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/Edjseqkulturnastanica/>

Инстаграм: https://www.instagram.com/edjseq_ks/

Нови Сад 2021

У другом кварталу, највише промотивних активности учињено је у току нових програмских лукова, Будућност Европе и Тврђава мира. Садржај на мрежама се базирао како на најави догађаја тако и на извештавању о њима, њиховим токовима и завршетку. Најаве су конципиране у облику графике, док је извештај са догађаја био у форми фотографија или видеа (Будућност Европе – пет монтираних снимака и исто толико анимираних видеа; Тврђава мира – четири монтирана снимка и један анимирани видео).

Поред програмских лукова, објаве на друштвеним мрежама су садржале и информације о текућим пројектима: „Публика у фокусу“, „Шетње кроз наслеђе“, „PlantsAir“, као и пројектима међународне сарадње.

На крају овог квартала, број пратилаца на Фејсбуку дошао је до 27.762, на Твитеру 1.389, а на Инстаграму 6.281. Број објава на Фејсбуку био је 163, на Твитеру 13 и на Инстаграму 80, док је Природни распон објава на Фејсбуку био и до 11.000 људи по објави.

Трећи квартал обележиле су промотивне активности у току програмског лука Калеидоскоп културе, у оквиру којег су активирани засебни канали комуникације:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/kaleidoskop.novisad/>

Инстаграм: https://www.instagram.com/kaleidoskop_novisad/

Најаве догађаја, као и извештавање о њима, актерима, уметницима и организацијама које су биле укључене у реализацију биле су део активности на друштвеним мрежама. Графички постови и догађаји на Фејсбуку чинили су најаве, док су извештаји са догађаја били у форми фотографија или видеа (9 објављених монтираних видеа).

Поред програмских лукова, објаве на друштвеним мрежама су садржале информације и о текућим пројектима: „Публика у фокусу“, „Шетње кроз наслеђе“, „PlantsAir“, „Нова места“, новим могућностима за едукацију, новим пројектима локалног и међународног карактера.

На Фејсбук страници пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ у овом периоду забележене су 163 објаве и 28.332 пратилаца, на Твитеру 14 објава и 1.438 пратилаца, а на Инстаграму 96 објава и 7.039 пратилаца.

У трећем кварталу, спрам активације културне станице Караван, отворени су канали комуникације и за ову културну станицу:

Фејсбук: <https://www.facebook.com/KaravanKulturnaStanica/>

Инстаграм: https://www.instagram.com/karavan_ks/

Последњи квартал године обележили су догађаји у оквиру програмских лукова Друга Европа и Дочек. Програмски лук Дочек активирао је своје засебне канале комуникације:

Фејсбук: https://www.facebook.com/docek_novisad/

Инстаграм: https://www.instagram.com/docek_novisad/

Садржај на мрежама се базира како на најави догађаја, тако и на извештавању о њима, актерима, уметницима и организацијама које су биле укључене у реализацију. Најаве су конципиране у облику графичких постова и догађаја (Фејсбук), док су извештаји са догађаја у форми фотографија или видеа (девет објављених монтираних видеа за време програмског лука Друга Европа на страници Нови Сад 2021 и 15 видео снимака и анимација у оквиру програмског лука Дочек на страници Дочека).

Поред програмских лукова, објаве на друштвеним мрежама су садржале информације о текућим пројектима: „Публика у фокусу“, „Шетње кроз наслеђе“, „PlantsAir“, „Нова места“, новим могућностима за едукацију, новим пројектима локалног и међународног карактера.

Ранг битних параметара током целе године подељен по каналима друштвених мрежа Нови Сад 2021 приказан је на следећим графиконима:

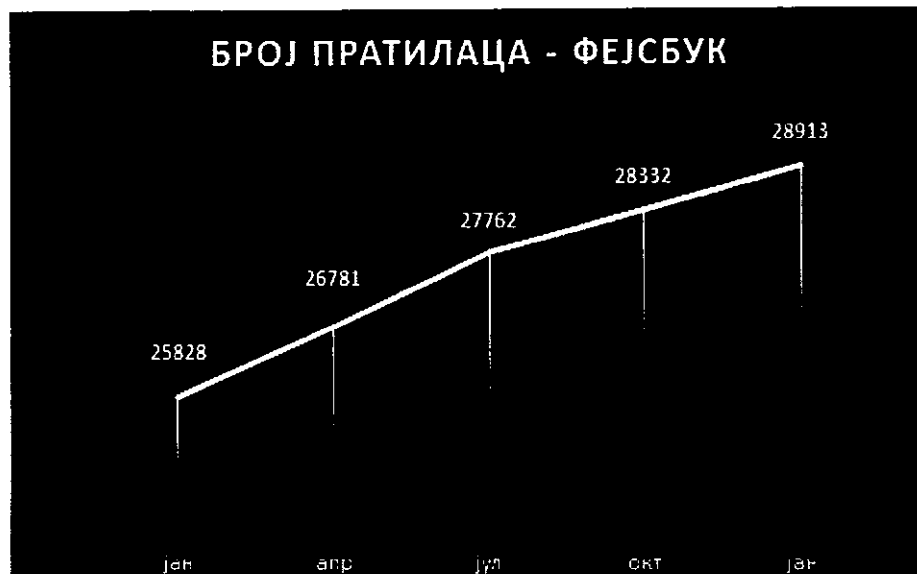

График 1. Пораст броја пратилаца на Фејсбуку у току 2019. године

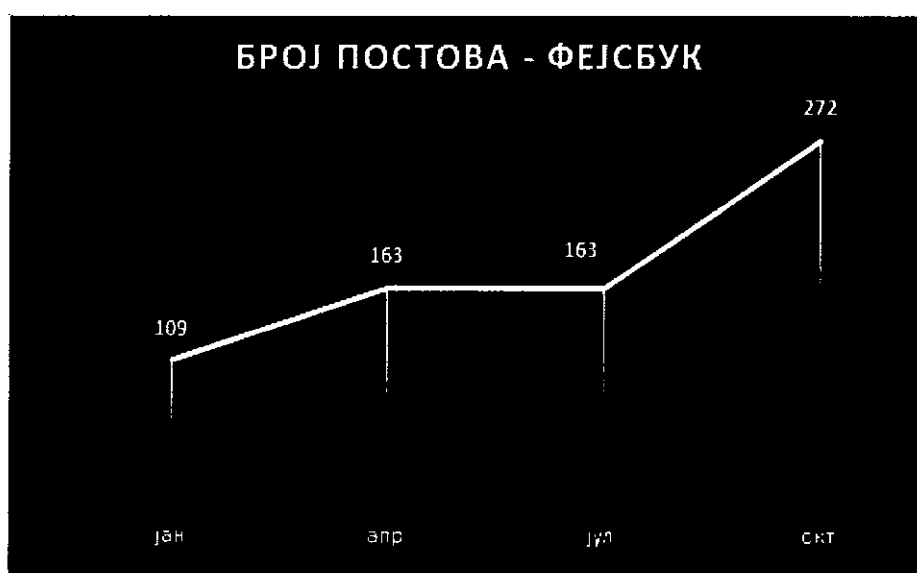

График 2. Број објава на Фејсбуку у току 2019. године

График 3. Пораст броја пратилаца на Инстаграму у току 2019. године

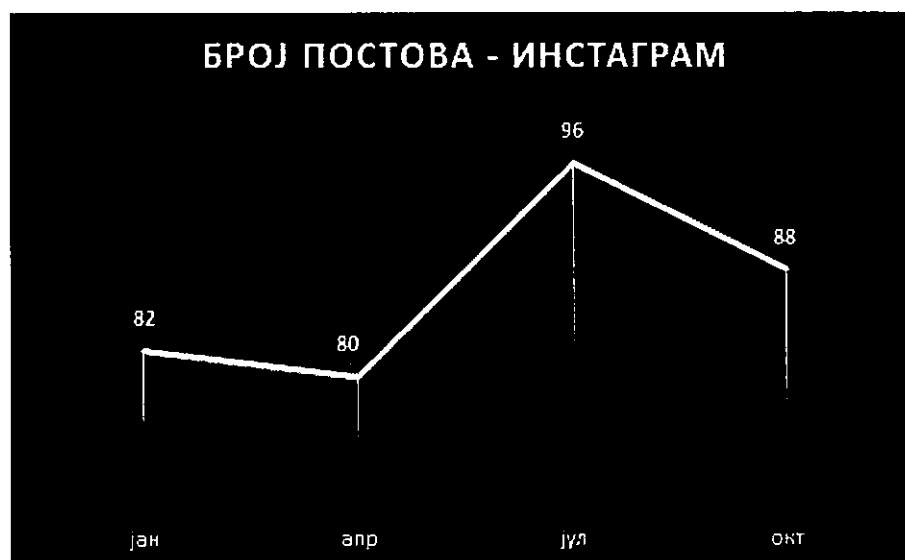

График 4. Број објава на Инстаграму у току 2019. године

3.2.3. Њузлестер и имејл

До сада су путем имејл комуникације и кроз њузлестер о активностима Фондације, програмима и пројектима, информисани кључне циљне групе, али и стручна јавност, уметници и екстерни сарадници. Директним комуницирањем, путем имејла, сарадници у Фондацији реализују договоре како интерно, тако и са екстерним сарадницима.

Кроз директну комуникацију, путем мејлова, обавештавани су сарадници, партнери и разне циљне групе о важним активностима и програмима.

Путем имејла позиви су упућени медијима, а поводом кључних програма у оквиру следећих програма:

- програмски лук Будућност Европе,
- програмски лук Тврђава мира,
- изложба „Анри де Тулуз Лотрек”,

- догађај „Душа Монмартра”,
- програмски лук Калеидоскоп културе,
- „Новосадска капија”,
- „Корзо”,
- откривање скулптуре „Кју”,
- рођендан Културне станице Еђшег,
- програмски лук Друга Европа,
- отварање Кутка за културу на Сланом бари,
- „Шетње кроз наслеђе”,
- гостовање балета Каирске опере,
- Џез маратон,
- „Супермоћни”,
- програмски лук Дочек.

3.2.4. Односи са јавношћу

Како су односи са медијима један од кључних задатака за преношење важних порука до циљних група (опште, стручне јавности, уметника, студената), током 2019. године настављене су активности на изградњи добрих односа са медијима, како општих, тако и стручних, кроз бројна саопштења, извештаје, вести, гостовања у медијима (телевизијским и радијским емисијама), те кроз објаве на општим и специјализованим интернет порталима.

Целокупна активност прати се кроз прес-клипинг извештаје.

3.2.5. Прес-клипинг

У циљу успешног спровођења активности односа са јавношћу, један од кључних елемената је свакако и праћење медијских објаву кроз прес-клипинг што подразумева свакодневно прегледање пласмана информација различитих медија и издвајање чланака који су интересантни и важни за пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”. Осим пласираних информација, кроз овај алат прати се како медији извештавају о пројекту и Фондацији, тон објаву, количина, заступљеност у медијима.

Поред клипинга, коришћен је софтвер путем кога је у сваком моменту била доступна информација о томе да ли се на некој од друштвених мрежа спомиње пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и у ком контексту. Ово је веома значајно због мониторинга који даје времена да у свакој ситуацији стручни тим Фондације буде спреман да одговори у складу са својим суштинским вредностима, не оставивши простора за једносмерну комуникацију, недоумице и погрешне интерпретације.

Мониторингом медија праћене су и потребе суграђана и на тај начин је, у складу са програмским одредницама, адекватно одговорено на њих. Поред тога, сви пројекти који су реализовани у оквиру програмских активности Фондације праћени су на овај начин, те смо тако имали још једну повратну информацију о њиховом значају, успешности и интересовању медија и публике за њихову реализацију. Мониторинг медија је и током јануара, фебруара и марта пружао информације праћењем пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и на тај начин утицао на дефинисање успешности реализације истог.

3.2.5.1. Укупна медијска експонираност

Према анализи која приказује укупну медијску експонираност током 2019. године највише објаву било је на интернет порталима и у агенцијским вестима (4835), затим у штампаним медијима (1642), код којих предњаче дневне новине (1334), док је у електронским медијима било укупно 865 објаву, највише на локалним ТВ станицама (404). Кључни појам који се највише појављује у објавама је „Европска престоница културе”.

У табели је приказана детаљна анализа укупне медијске експонираности према клипингу Нинамедије.

Табела 1: Укупна медијска експонираност (извор Нинамедија)

Врста медије	Категорија медије	Укупно	Европска престоница културе	Нови Сад 2021	Јоко Оки	Календоскоп	Кинески четврт	Културна станица Еншер	Културна станица Савилара	Проект "Будућност Европе"	Немањин Миленијум	Теројави мира	Јоко Оки
Штампани	Дневни	1334	523	360	29	39	19	167	141	2	17	36	1
	Периодични	239	115	68	4	5	3	15	23		1	4	1
	Локални штампани	68	31	24	1	5		4	1		1	1	
	Регион	1		1									
Штампани Тотал		1642	669	453	34	49	22	186	165	2	19	41	2
Електронски	Национално ТВ	385	140	142	8	18	1	25	32	1	9	9	
	Национални радио	51	20	14	4	2		2	4		1	4	
	Локално ТВ	404	117	168	4	19	7	39	37	1	6	6	
	Локални радио	11	3	4				3	1				
	Регион	14	9	6	4	1				1		4	
Електронски Тотал		865	289	334	20	40	8	69	74	3	16	23	
Интернет портали и агенције	Интернет портали и агенције	4835	2791	24	75	199	156	692	680	1	107	106	4
Тотал		7342	3749	811	129	288	186	947	919	6	142	170	6

3.2.5.2. Експонираност у штампани

Анализа штампаних медија током 2019. године приказује да је највише објава било у дневним новинама (1334), а више од пола их је забележено у дневном листу Дневник (761). Дневни листови Данас, Вечерње новости и *Magyar Szo* имали су 167, 151 и 102 објаве, док остали дневни листови бележе мање од 100 објава.

Када говоримо о локалној штампи највише објава током 2019. године забележено је у листу *Hrvatska riječ* (24).

У периодичној штампи било је укупно 239 објава током 2019. године, од чега највише у листу Новосадски репортер (146).

У наредним табелама приказана је детаљна анализа медијских објава у штампаним медијима према клипингу Нинамедије.

Табела 2: Медијска експонираност у штампани (извор Нинамедија)

Категорија медије	Назив медије	Укупно	Европска престоница културе	Нови Сад 2021	Културна станица Еншер	Културна станица Савилара	Календоскоп	Теројави мира	Јоко Оки	Кинески четврт	Немањин Миленијум	Проект "Будућност Европе"	Јоко Оки
Дневни	Дневник	761	270	219	118	94	21	11	8	9	8	2	1
	Данас	167	69	45	19	19	6	4	1	2	2		
	Вечерње новости	151	65	38	20	12	3	5	4	3	1		
	Magyar szo	102	56	31	2		7	1	1		4		
	Политка	62	31	13	3	5		4	4	1	1		
	Информер	24	7	5	3	4	1	1	1	1	1		
	Курир	23	9	3		3	1	3	3	1			
	Блиц	15	8	3		1		1	1	1			
	24 сата	9	2	1	1	1		2	2				
	Ало	8	3	1	1			1	1	1			
	Српски телеграф	8	2			2		2	2				
	Народне новине- Ниш	4	1	1				1	1				
Дневни Тотал		1334	523	360	167	141	39	36	29	19	17	2	1

Локални штампани	Hlas ludu	8	3	2	1			1	1				
	Hrvatska riječ	24	10	7	1	1	4				1		
	Кикиндске	1			1								
	Libertatea	7	5	2									
	М новине	1		1									
	Панчевац	1	1										
	Подринске	2		2									
	Reminder	1	1										
	Руске слово	9	4	4			1						
	Сомборске новине	1	1										
	Сремске новине - Ср. Митровица	8	4	4									
	Суботичке новине	2	1	1									
	Вршачка кула	1	1										
	Зрењанин	2		1	1								

Регион	Вести - Франкфуртске вести	1		1									
--------	----------------------------	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Периодични	Novosadski reporter	146	67	38	14	13	5	2	2	3	1		1
	Diplomacy & Commerce	14	8	5		1							
	Novi magazin	14	6	4		4							
	Vreme	10	6	4									
	NIN	7	2	3				1	1				
	Pečat	6	2	1		1				1	1		
	Nedeljnik	4	3	1									
	Turistički svet	3	2	1									
	CoD	3	2	1									
	Eko Med Plus	3	1	2									
	Hello	3	2	1									
	Vojvodanski magazin	2	1			1							
	Bazar	2		2									
	Ekspres	2			1	1							
	Ilustrovana politika	2	1	1									
	In hotel	2	1	1									
	Kuća Stil	2	1	1									
	Original magazin	2	1			1							
	Afera	1	1										
	AHA Magazin	1	1										
	Blic žena	1				1							
	Cosmopolitan	1	1										
	Grazia	1	1										
	Lepota & Zdravlje	1		1									
	Poljoprivrednik	1	1										
	Profit	1	1										
	SEE business travel & meetings	1	1										
	Srpska ekonomija	1	1										
	Story	1	1										
	Tabloid	1		1									
Total		1642	669	453	186	165	49	41	34	22	19	2	2

3.2.5.3. Експонираност у електронским медијима

У електронским медијима највише објава током 2019. године забележено је на локалним ТВ станицама (404), у чему предњачи Новосадска ТВ (308). Код телевизија са националном фреквенцијом највећи број објава је био на покрајинском Јавном сервису – Радио телевизији Војводине (275).

У наредној табели приказана је детаљна анализа медијских објава у електронским медијима према клипингу Нинамедије.

Табела 3: Медијска експонираност у електронским медијима (извор Нинамедија)

Категорија медија	Назив медија	Укупно	Европска престоница културе	Нови Сад 2021	Културна станица Еуро	Културна станица Свила	Календар остој	Торжбена мрежа	Јоко Оно	Кинески четврт	Немачки Миленијум	Пројекат Будућност Европе
Националне ТВ	РТ Војводина 1	275	90	108	24	28	13	3	2	1	5	1
	RTS 1	48	24	12		2	3	2	2		3	
	Прва телевизија	26	10	12		1	1	1	1			
	Плић	19	8	5	1	1	1	1	1		1	
	Нару	10	4	4				1	1			
	02TV	4	2					1	1			
	RTS 2	3	2	1								
Националне ТВ Total		385	140	142	25	32	18	9	8	1	9	1
Национални радио	Радио Нови Сад 1	40	14	13	2	4	2	2	2		1	
	Радио Београд 1	11	6	1				2	2			
Национални радио Total		51	20	14	2	4	2	4	4		1	
Локалне ТВ	Новосадска ТВ	308	81	136	31	29	13	5	3	5	4	1
	Радио телевизија Делта	45	20	16	2	1	5			1		
	Канал 9	24	6	10	5	1	1			1		
	Мост	14	3	3	1	4		1	1		1	
	Коперник	4	2	1		1						
	РТВ Сунце - Аранђеловац	4	2	1		1						
	РТВ Шумадија - Аранђеловац	2	1	1								
	КТВ - Зрењанин	1									1	
	ТВ Сангос	1	1									
	ТВ Студио Б	1	1									
Локалне ТВ Total		404	117	168	39	37	19	6	4	7	6	1
Локални радио	Радио 021	10	2	4	3	1						
	Радио 3	1	1									
Локални радио Total		11	3	4	3	1						
Регион	N1	14	9	6			1	4	4			1
Total Region		14	9	6			1	4	4			1
Total		865	289	334	69	74	21	23	20	8	16	3

3.2.5.4. Експонираност на интернету и у агенцијским вестима

Током 2019. године највише објава на интернет порталима и у агенцијским вестима бележи се на сајту Радио телевизије Војводине (607), затим на порталу mojnovisad.com (491). Међу порталима који су имали преко 100 објава су и naslovi.net, vesti.rs, [ns.hronika](http://ns.hronika.rs), 021.rs, rtfm.rs, nsuzivo.rs, balkantv.rs, brif.rs, dnevnik.rs, novosti.rs, radiodelta.rs.

У наредној табели приказана је детаљна анализа медијских објава на интернету и у агенцијским вестима према клипингу Нинамедије.

Табела 4: Медијска експонираност на интернету и агенцијским вестима (извор Нинамедија)

Медијска експонираност на интернету и агенцијским вестима	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар	Укупно
rtv.rs	607	340	88	81	29	22	18	12	16				1
mojnovisad.com	491	217	102	118	19	19	5	3	8				
nschronika.rs	399	184	66	79	24	13	12	10	11				
naskovi.net	375	373	1								1		
.021.rs	327	131	83	66	10	14	8	5	10				
rtfm.rs	311	133	67	73	16	4	9	3	6				
nsuzivo.rs	295	131	52	61	26	8	5	4	7	1			
vesti.rs	290	289	1										
balkanrtv.rs	238	136	31	27	20	14	2	1	7				
brif.rs	172	86	26	35	7	6	5	4	3				
idnevnik.rs	149	34	49	46	5	4				8	3		
radiodelta.rs	147	77	19	21	15	3	4	4	4				
novosti.rs	131	102	4	3	3	5	4	4	6				
novisadinfo.info	101	60	8	11	5	10	1	1	4		1		
svevesti.net	94	67	3	1			12	8		3			
nsreporter.rs	92	58	13	12	3	2	2		2				
novosadska.tv	84	28	19	17	7	1			1	11			
danas.rs	81	57	7	4	1	2	3	3	4				
mediagroup.rs	81	30	8	22	2	10	3	2	4				
blic.rs	78	62	6	1		3	2	2	2				
kurir.rs	75	45	9	3	2	6	3	3	4				
krstarica.com	74	56	8	3	2	1	1	1	2				
rtv.rs	74	47	6	6	2	1	4	3	5				
telegraf.rs	69	48	4	2	1	8	3	2	1				
Тотал	4835	2791	680	692	199	156	106	75	107	24	4	1	

3.2.5.5. Експонираност у месецима

Анализа која обухвата целу 2019. годину приказује да је највише објава било током септембра (634), што је и за очекивати с обзиром на то да се ради о периоду реализације једног од најважнијих програмских лукова – Калеидоскопа културе. Након тога, највише објава забележено је и у јуну (598) због програмског лука Тврђава мира.

У наредној табели приказана је детаљна анализа медијске експонираности у месецима према клипингу Нинамедије.

Табела 5: Медијска експонираност по месецима (извор Нинамедија)

Медијска експонираност по месецима	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар	Укупно
Јануар	448	85		24									3
Фебруар	251	43		8	19	17			1				
Март	316	60		7	40	52			2				
Април	317	43		12	106	66	1	9					2
Мај	336	55		10	88	101	5	13					
Јун	598	96	165	2	16	79	80		58	198			1
Јул	387	61	48		6	45	109		3	59			
Август	390	76		114	53	127	68		24				
Септембар	634	122	1	193	10	147	147		29	5			
Октобар	508	62	1	2	24	101	130		14	1			
Новембар	514	67			23	114	215						
Децембар	478	78			41	147	70		40				
Тотал	5177	848	215	311	234	1013	1055	6	193	263	6		

4. Продукција

Продукцијска стратегија била је усмерена на стварање менаџментске структуре руковођења продукцијским активностима, као и на продуцирање поједних важних пројеката. Током 2019. године планирано је да се у сарадњи са другим продукцијским кућама продуцирају сви програми дефинисани планом рада за 2019. годину. Поред тога, продукцијски тим је путем аудио и видео снимања забележио све програмске активности Фондације за потребе промоције и архиве. Продукцијски тим је продуцирао највеће програмске лукове: Калеидоскоп културе, Дочек и друге, како би подигао капицитете за годину титуле и спремно дочекао реализацију преко 400 програма. Тим продукције дефинисао је три принципа, односно модела реализације продукцијских активности, а то су: мали, средњи и велики догађаји где је јасно наведено који тип и ниво продукције је потребан да би се догађаји реализовали. Овим моделом селектоване су програмске активности у три категорије по којима су се реализовали сви наведени програми, у сарадњи са екстерним продукцијским кућама.

Током године реализована је израда 3Д мапинг пројекција током сваке платформе, са циљем увођења нових технологија у реализацију самих програма.

Три продукцијска модела која су дефинисана су:

- продукција малих догађаја,
- продукција средњих догађаја,
- продукција великих догађаја.

За све три категорије предефинисана је опрема потребна да би се програми реализовали, као и организационо-менаџментска структура која је дефинисана за сваку од наведених категорија, а све у циљу јасног вођења самих догађаја.

Поред продукцијских кућа са којима су реализовани програми, сарадњу смо проширили и на установе културе: Академију уметности и Факултет техничких наука, са којима су реализовану поједини програми који су продукцијски захтевали сценски дизајн и нове технологије (у циљу директног укључивања студената у пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“).

У јануару је реализован и продукцијски подржан програм у оквиру програмског лука Дочек. Прослава Нове године 2019. организована је на пет локација у центру града. Богат културно-уметнички програм за најмлађе Фондација је припремила у Дунавском парку и Културним станицама Еђшег и Свилара, док су у вечерњим сатима организовани наступи домаћих и страних музичара на Тргу републике и Тргу слободе.

Програм обогаћен разноврсним музичким жанровима, у сарадњи са институцијама културе и просторима који промовишу културно стваралаштво, реализован је и у оквиру Дочека 7527, у затвореним просторима, на више од 40 локација у граду.

За већину програма Фондација је организовала сопствену продукцију, док је остале догађаје реализовала у копродукцији или уз помоћ других продукцијских кућа. Извршена је продукција снимљеног аудио-визуелног материјала за све догађаје у оквиру програмског лука Дочек.

Табела 6: Број продуцираних програма према величини догађаја у оквиру програмског лука Дочек

Продукција	Број
Самостална продукција	21
Копродукција	15
Руковођење и помоћ другим продукцијама	4

У реализацији програма учествовале су институције културе, јавна предузећа, НГО организације, као и образовне институције, тиме што су уступиле просторе за организацију наступа у оквиру прославе Нове године 13. јануара. Програмски лук Дочек реализован је интерсекторски, а укључене су једна образовна институција, 15 институција културе, 29 невладиних организација, као и 18 приватних продукција.

Табела 7: Локације, програми и институције у оквиру програмског лука Дочек

ТИП	БРОЈ
Број локација	46
Број програма	50
Број институција културе	15
Број невладиних организација	29
Број образовних институција	1

Програми су реализовани на следећим местима: Трг слободе, Трг републике, Дунавски парк, Српско народно позориште, Позориште младих, Новосадско позориште – *Újvidéki Színház*, Синагога, Музеј Војводине, Завод за културу Војводине, Матица српска, Галерија Матице српске, Културни центар Новог Сада, Културни центар „Младост“ у Футогу, Културни центар Лаб, Културна станица Еђшег, Културна станица Свилара, Мађарски културни центар „Петефи Шандор“, Гимназија „Лаза Костић“, Дом Б-612, Bulevar Books, Студио М, Амерички кутак, Спомен-збирка Павла Бељанског, Абсолют бар, Герила бар, Shamrock бар, СПЕНС, НИС, Новосадски сајам.

Током фебруара, у оквиру програма Фондације „Уметник у гостима“ („Plants AiR“), боравио је португалски уметник и перформер, Родриго Малвар. Он је одржао низ радионица професионалним уметницима школе циркуса „Цирконео“, која се бави изучавањем, презентацијом и популаризацијом циркуских вештина. У Културној станици Свилара свечано је отворен „Осми светски Бијенале студентског плаката“. Бијенале је део пројекта „Међународна изложба студентских плаката и фотографија“, чији је носилац Академија уметности у Новом Саду и саставни је део Апликационе књиге.

Средином марта месеца одржана је премијера документарног филма „Градић“ у Културној станици Свилара, у оквиру међународног пројекта „Култура на длану“ који је фокусиран на истраживање, промоцију и презентацију културног наслеђа Новог Сада и Сегедина ради унапређења сарадње између два града у области културе и одрживог културног туризма. У оквиру „Културе на длану“ реализован је музичко-сценски перформанс „Необуздани склад“, односно драматизација живота и дела Пабла Абрахама, војвођанског композитора, пијанисте и диригента.

У оквиру пројекта „Уметник у гостима“ („Plants AiR“) инструкторка и такмичарка у вожњи моноцикла, Галина Риом Рејбек, одржала је 23. и 24. марта радионице „Моноцикл само за вас“. Локална подршка радионицама били су чланови организација „Ludifico“ и „Креативни погон“.

Крајем марта одржана је изложба „Windows 99 – 20 година касније“ у Културној станици Свилара. Изложба је настала у време бомбардовања као најјача медијска порука о томе у каквој су се ситуацији налазили градови и цивилно становништво. На отварању изложбе говорили су Воја Жанетић и Владимир Чех.

Почетком априла је одржана изложба „Комшије“ Андree Калинове, уметнице из Словачке. Манифестација је уприличена у Културној станици Свилара, пред многобројним љубитељима визуелне уметности. Андреа Калинова један је од 15 уметника који су током 2018. године боравили у Новом Саду у оквиру резиденцијалног програма „Уметник у гостима“ („Plants AiR“). Тема њене резиденције биле су културне станице и заједнице које живе у околини. У овом периоду реализована је идеја подржана кроз конкурс „Шетње кроз наслеђе“. Прва шетња под називом „Сећаш ли се оне дворске баште“, намењена ђацима основне школе, одржана је у Сремским Карловцима. Продукцијски тим Фондације помогао је реализацију оба догађаја.

Поводом обележавања Међународног дана Рома, 8. априла, продукцијски тим Фондације подржао је реализацију низа културних догађаја у културним станицама Свилара и Еђшег. У Културној станици Свилара посетиоци су имали прилику да учествују у инклузивним плесним и

психолошким радионицама. Одржан је наступ Плесног удружења „Groove”, које већ годинама сарађује са Дечијим селом „Др Милан Петровић” и Свратиштем за децу и младе и тако укључује ромску децу и младе у плесне активности, негујући њихов таленат за ову врсту уметности. Врхунац прославе поводом Међународног дана Рома био је наступ музичког састава Рома сијам у Културној станици Свилара. У Културној станици Еђшег програм је почео извођењем ромске химне „Белем, Белем”, Удружења „Magic Voice”, као и наступом културно-уметничког друштва „Романо тернипе” („Ромска младост”) које негује ромску културу и традицију. Обележавањем Међународног дана Рома, Фондација је најавила отварање културне станице на Клиси која би требало да постане централни простор за интеркултурални дијалог и подршку ромској заједници у овом делу града.

У овом периоду одржан је „Театралино” перформанс у Културној станици „Еђшер”, на коме су наступили млади и талентовани плесачи из студија „Viva dance”, „Point dance” и „Heart Dance”. Одржан је и наступ акробата организације „New Entertainment”, који су својим перформансом приредили одличну забаву присутнима.

У оквиру резиденцијалног програма „Уметник у гостима” („Plants AiR”) и у склопу сарадње Фондације и организације „ЕУ-Јапан Фест”, Нови Сад је посетила Такако, уметница из Јапана. Новосађанима је одржала радионице савијања папира, оригамија, у Културној станици Свилара. Продукцију и реализацију догађаја омогућио је програмско-продукцијски тим Фондације.

Почетком маја је у Културној станици Еђшег одржана манифестација „Tastes of Japan” / „Укуси Јапана”, у копродукцији продукцијског тима Фондације. Поред припреме традиционалних јапанских специјалитета, одржане су занимљиве радионице, предавања и концерти. Програм „Tastes of Japan” / „Укуси Јапана” реализован је у оквиру пројекта „Гастрономски изазов” на коме заједно раде Фондација и „ЕУ-Јапан фест”.

Поводом обележавања Дана победе и Дана Европе, у Културној станици Свилара представљен је нови програмски лук Фондације под називом Будућност Европе. Почетак новог програмског лука обележила је панел дискусија „Млади и европско културно наслеђе”, која се бави питањем улоге младих у заштити и презентацији локалног и европског културног наслеђа. У оквиру покретања новог програмског лука, у Културној станици Свилара изведене су две представе: интерактивна представа Форум театра „И шта ћемо сад”, која се бави питањем одласка/останка и представа „Повуци – потегни”, која обрађује тему евроскептицизма (настала на основу вишемесечног истраживања учесника, кроз радионице у оквиру међународног пројекта „EYE-Net”, чији је партнер Фондација. Програмско-продукцијску реализацију наведених догађаја омогућио је продукцијски тим Фондације.

У Културној станици Свилара и Историјском архиву Града Новог Сада одржан је Форум „Креативна Европа”, чији је циљ изучавање и презентација нових метода међународне културне сарадње. Форум „Креативна Европа” под називом „Релације: моћ културне сарадње”, први пут је организован у Новом Саду, а питање којим се Форум ове године бавио јесте на који начин пројекти и модели организовања у култури могу да подстичу сарадњу, борећи се против мржње, стереотипа и различитих облика друштвене неједнакости. Панел на тему „Критичка мисао у култури и уметности” отворио је програм Форума. Након свечаног отварања, уследило је предавање на тему „Јавни простори и друштвена неједнакост”, о чему је говорила гошћа из Шведске, из Агенције за уметност у јавном простору, Лена Фром. Истог дана одржан је панел на тему „Култура, сарадња и превазилажење стереотипа”, док је у Историјском архиву Града Новог Сада одржана презентација програма Европске уније и других програма за суфинансирање пројеката. У вечерњим часовима, у Културној станици Свилара, отворена је изложба „Турбулатор – генератор турбулентних пракси маргиналне уметности”. Форум „Креативна Европа” организован је кроз партнерства у три града, у Новом Саду, Нишу и Београду и обухватио је едукацију, размену, укључивање и повезивање домаћих и страних професионалаца.

Поводом стогодишњице оснивања покрета Баухаус, у оквиру програмског лука Будућност Европе, реализована је шетња кроз Скупштину АП Војводине. Пројекат је реализован у сарадњи са Друштвом архитеката Новог Сада, Гете институтом и Амбасадом Израела захваљујући којој је у Културној станици Свилара отворена изложба „Очување и обнова: Баухаус и зграде међународног стила у Тел Авиву”.

У оквиру исте платформе, у Културној станици Еђшег одржан је фестивал младих, неафирмисаних уметника, као и ликовно-едукативне радионице за децу, које су биле организоване сваке среде до почетка јуна.

Удружење грађана „Креативни погон“ је, у оквиру програмског лука Будућност Европе, одржало радионице за децу у Културној станици Еђшег, на којима су најмлађи имали прилике да се кроз игру упознају са вештинама жонглирања, акробатике и равнотеже. У оквиру програмског лука Будућност Европе, поред изложби, фестивала и позоришних представа, уврштене су и циркуске радионице и бројне друге активности. У фокусу су деца и млади, који су имали прилике да пронађу културне садржаје сходно својим интересовањима, али и да се укључе у креирање нових, другачијих културних садржаја, да уче о европским вредностима и покажу на који начин могу да допринесу културној слици града.

У овом периоду, у Културној станици Свилара представљен је пројекат и отворена је изложба под називом „Фотографија као метод визуелног изражавања“ студената Ликовног департмана Академије уметности из Новог Сада.

У оквиру програмског лука Будућност Европе, у Културној станици Свилара, 18. маја наступио је хор „Schola Cantorum“ Универзитета Арканзас. Трећи Фестивал кратких позоришних форми за децу, „Театар на дар 2019“, одржан је 18. и 19. маја у холу Спортског центра Слана бара. На фестивалу је наступило 12 позоришних трупа и удружења, док је специјални гост био легендарни Бранко Коцкица и Позориштанце „Пуж“. Током фестивала одржане су и креативне радионице под називом „Сланобарске маштаонице“, као и дружења са писцима и глумцима. Манифестацију су обогатили аниматори и мађионичари.

У оквиру истог програмског лука, у Културној станици Еђшег су крајем маја одржани „Дани Израела“. Посетиоци су имали прилике да се упознају са традиционалним јелима Израела, а увече су присуствовали наступу хора Новосадске јеврејске општине Хашира, као и у пројекцијама филмова израелске кинематографије.

У Културној станици Еђшег одржан је концерт „Нова српска музика за хармонику – бајке за децу“, на којем су најмлађи уметници на хармоници извели дела младих српских композитора. Концерт је био део 4. Интернационалног фестивала хармонике и камерне музике „Еуфонија“, који ради на унапређењу образовања, културе и уметности, кроз сарадњу са младим уметницима, композиторима и музичарима.

Оркестар Добри људи који чине млади са инвалидитетом, одржали су по други пут концерт под називом „Звучни сноп“ у Културној станици Еђшег. Након што су наступили у оквиру уводних активности програмског лука Будућност Европе, одржан је још један наступ што је допринело идеји да се уметност перципира без предрасуда, као и да буде доступна свима.

„Европски дан комшија“ обележен је последњег дана маја у културним станицама Свилара и Еђшег, као део програма који обухвата учешће грађана у креирању уметности и културе, али и стварање комшијског дијалога. У Културној станици Еђшег организована је „Културна трпеза“ уз бројне радионице. У вечерњим часовима наступио је бенд *Jazz trio*. У Културној станици Свилара организовано је чишћење паркића, кување котлића, радионице ткања. „Scream academy“ одржала је радионицу сликања, док је Друштво акварелиста Војводине организовало изложбу. За музички програм био је задужен ди-џеј *Evernew*.

Првог дана јуна реализована је трећа шетња у оквиру пројекта „Сећаш ли се оне дворске баште?“, Удружења „Есо flame“, који је финансирала Фондација кроз јавни конкурс „Шетње кроз наслеђе“. Посетиоци су имали прилику да уживају у лепотама карловачке дворске баште и слушају причу о овом парку, али и могућностима будућег улагања у развој споменика културе.

Поводом обележавања Међународног дана деце, као и краја школске године, у копродукцији Фондације, реализован је програм на Тргу галерија у оквиру пројекта „Публика у фокусу“. Захваљујући пројектима „Мала школа музеологије“ и „КУЛтура кроз Нови Сад“, који су реализовани кроз јавни позив Фондације „Публика у фокусу“, средњошколци су били активни учесници у креирању програма Галерије Матице српске.

Радионица под називом „Дигитални алати у култури“ одржана је у Културној станици Свилара, у оквиру програмског лука Будућност Европе. Друштвено одговорни пројекат „Програмери за Новосађане“ компаније *VEGA IT*, најпознатије *IT* компаније у Новом Саду, покренут је трећи пут и отворио је могућност да организације, удружења, институције и установе пријаве оне идеје којима би могли да олакшају своје функционисање.

У периоду од 3. до 6. јуна, у културним станицама је одржана књижевна конференција „Причамо о Европи – градимо мостове“, која је први пут одржана ван Европске уније. Конференцији су присуствовали млади људи из читаве Европе: писци, новинари, научници, као и припадници верских заједница. Осим о будућности Европе и недавно одржаним европским изборима, на конференцији се разговарало и о културном наслеђу, образовању, књижевности и

религији. Циљ конференције, која је ове године била део програмског лука Будућност Европе, јесте да се Европа не посматра само кроз политику и проблеме, већ и кроз друге аспекте, веома важне за друштво, који превазилазе границе. Конференцију „Причамо о Европи – градимо мостове“ организује Фондација „Конрад Аденауер“, сваке друге године у различитим европским градовима. Гост конференције била је премијерка Републике Србије, као и директор Фондације „Конрад Аденауер“.

Табела 8: Број продуцираних програма према величини догађаја у оквиру програмског лука Будућност Европе

Тип програмске продукције	Број продуцираних програма
Мали догађаји	13
Средњи догађаји	7
Велики догађаји	2

Према приложеним подацима у табели 8, у оквиру програмског лука Будућност Европе највише је продуцирано догађаја мањег и средњег обима, док је захтевнија продукција реализована за два водећа програма.

Завршетком програмског лука Будућност Европе, почео је нови програмски лук под називом Тврђава мира који је обухватио догађаје од 7. јуна до 7. јула. Сви догађаји реализовани су у копродукцији Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Музичка представа „Прича о војнику“ одиграна је у Студију М, у извођењу глумца Зијаха Соколовића, са сјајним музичарима из Словеније, Шведске и Америке. Поменута представа је само један од програма који су реализовани у оквиру Фестивала класичне музике НЕО и програмског лука Тврђава мира. Програм фестивала отворио је Лоренцо ди Бела, пијаниста из Италије, у свечаној сали Градске куће. На истом месту, у оквиру НЕО фестивала, наступио је и Гудачки квартет *Acies* из Аустрије, након чега је организовано ауторско вече Александре Вребалов. У оквиру наведеног програмског лука и Фестивала класичне музике НЕО, одржан је и концерт „Севдах“ у Синагоги, као и наступ вокалног ансамбла Калиомене у Цркви имена Маријиног. „Концерт на Салашу“ реализован је на Салашу 137, док је „Концерт младих талената“ одржан у салетли Дунавског парка. У Културној станици Еђшег наступио је Новосадски квартет гитара, а на платоу иза Катедрале наступили су Војвођански симфонијски оркестар и младе оперске наде. Фестивал је завршен наступом гудачког оркестра *Camerata Academica* у новосадској Синагоги.

Интерактивна позоришна представа „78 дана блискости у страху – 20 година од бомбардовања“, као и трибина „Двадесет година од завршетка бомбардовања НАТО алијансе“, реализоване су у оквиру седме уметности Тврђаве мира, која је отворила питање последица које су иза себе на овим просторима оставили ратови деведесетих година. Трећа и последња шетња „Сећаш ли се оне дворске баште?“, уједно и прилика да се изнова упознају природна богатства Сремских Карловаца, одржана је крајем јуна.

Крајем јуна реализована је изложба „Енди Ворхол“, уз стручно вођење нашег познатог уметника Уроша Ђурића. Изложба је била постављена у Збирци стране уметности Музеја града Новог Сада, а вођење је, због великог интересовања, организовано три пута. Оно је такође било део програмског лука Тврђава мира.

Крајем јуна, у подножју Петроварадинске тврђаве, одржана је свечана манифестација откривања споменика мира под називом *One day*, чувене уметнице и активисткиње за људска права, Јоко Оно. Споменик је направљен по узор на традиционални српски брод шајку, а поводом стогодишњице од потписивања Версајског мира којим је окончан Први светски рат. Пројекат је реализован у сарадњи са ЕХИТ Фондацијом и компанијом НИС. Свечаном отварању присуствовали су представници Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, ЕХИТ Фондације, културних институција и организација, градских и покрајинских власти, као и председница Владе Републике Србије.

У просторијама Фондације одржан је први састанак у оквиру међународног програма „Tandem Cultural Capitals“. Поред Спомен-збирке Павла Бељанског и Удружења „Scenatoria“, у

међународни програм укључен је и Културни центар Лаб, који је остварио сарадњу са организацијом „Kaunas Artists House“, која делује у Каунасу, Европској престоници културе за 2022. годину.

У Културној станици Свилара, 3. јула је отворена изложба једног од најзначајнијих представника импресионизма, Анрија де Тулуза Лотрека. Изложба плаката светски познатог сликара, графичара и илустратора затворила је четврти програмски лук, Тврђаву мира. У току три недеље колико је изложба трајала, организован је и пратећи програм, у складу са тематиком изложбе. Током трајања изложбе, Културна станица Свилара преуређена је у париски кафе. На отварању изложбе за музику је био задужен ди-џеј Вукашин и одржана је пројекција документарног филма о Лотреку, у сарадњи са Француским институтом.

Поред званичних термина стручних вођења кроз изложбу уз кустосе Матице српске, организовани су тематски, музички и филмски садржаји. Током трајања изложбе наступили су и *Klo Klo band* и *French jazz band*. Организоване су радионице за децу под називом „Ох, ла, ла...та дивна Француска“, као и пројекција документарног филма о Тулузу Лотреку, у сарадњи са Француским институтом.

У оквиру ове изложбе, у Културној станици Свилара гостовао је Градимир Смуђа који је са публиком дискутовао на тему стрип-цртача. Новосађанин Градимир Смуђа, добитник специјалног признања српском стрипу, објавио је четири стрип албума инспирисана Лотреком. Последње стручно вођење кроз Лотрекову изложбу под називом „Лотрекове звезде“, за које је била задужена историчарка уметности Ивана Растовић, одржано је 20. јула на затварању изложбе. На препуном платоу Културне станице Свилара уз предавање и ванвременску музику Едит Пјаф завршена је изложба, а посетиоци су и те последње вечери стрпљиво чекали да погледају славна дела упркос великој гужви.

Почетком јула у Културној станици Свилара реализована је интернационална путујућа изложба „Дунавске карикатуре“. Уметници који су радили на изложби дошли су из десет земаља – Немачке, Аустрије, Словачке, Мађарске, Хрватске, Румуније, Бугарске, Молдавије, Украјине и Србије. Изложба је у Нови Сад стигла захваљујући сарадњи Фондације и Департмана за уметност и културу Владе Доње Аустрије који је уступио изложбу.

Трећа по реду шетња кроз Скупштину Војводине одржана је почетком јула. Уз стручно вођење посетиоци су имали прилику да обиђу просторије Скупштине и чују причу о њеној историји и архитектури и да сазнају због чега је била међу најмодернијим зградама у време када је изграђена. Прве две шетње кроз Скупштину Војводине одржане су крајем маја и почетком јуна у оквиру програмског лука Будућност Европе коју је покренула Фондација.

У јулу су одржане две шетње кроз Музеј зеца у Петроварадину, у оквиру пројекта „Шетње кроз наслеђе“. Музеј зеца је уметнички пројекат Николе Џафа на којем ради две деценије, са циљем настанка приватног музеја, који још увек, према закону, није могуће основати. Реализована је аудио-видео продукција овог догађаја.

Почетком августа одржана је трећа и последња посета Музеју зеца, која је реализована у оквиру истог пројекта.

Француски кореограф Стив Камсо, заједно са новосадским Плесним удружењем „Groove“ у Галерији Матице српске је одржао несвакидашњи перформанс под називом „Dancing Museums“. Овим перформансом показали су на који начин плес може да понуди нов доживљај уметности и културног наслеђа. Реализовала га је Фондација у сарадњи са Плесним удружењем „Groove“, Француским институтом и Удружењем грађана „Кошница“, са идејом да повеже локалну сцену, односно плесаче, галерије и музеје и заједницу (публику), уз помоћ језика који је свима познат – плес.

У оквиру Међународног фестивала „Нови Сад – Танго град“, дух танга је шести пут био у Новом Саду. Својеврсни подијум за плес била је Католичка порта где је наступио светски познат Белтанго квинтет из Београда, који обележава 20 година постојања. Нови Сад је имао ту част да се нађе на листи градова у оквиру њихове турнеје, а концерте су заједно организовали Фондација и Удружење „Тодо Танго“, које се већ 13 година бави промоцијом аргентинске културе и танга.

Табела 9: Број продуцираних програма према типу програмске продукције у оквиру програмског лука Тврђава мира

Тип програмске продукције	Број продуцираних програма
Мали догађаји	15
Средњи догађаји	5
Велики догађаји	5

Према приложеним подацима у табели 9, у оквиру програмског лука Тврђава мира највише је продуцирано догађаја мањег и средњег обима, док је захтевнија продукција реализована за пет водећих програма.

Овогодишњи Калеидоскоп културе почео је великим догађајем под називом „Новосадска капија“, у подграђу Петроварадинске тврђаве. Продукцијски тим Фондације осмислио је богат програм за посетиоце манифестације. Како је изгледала Новосадска капија, срушена након Првог светског рата, посетиоци су имали прилику да виде на почетку програма у Подграђу, кроз визуелну пројекцију. На самом улазу у Подграђе постављена је метална конструкција у облику капије на коју су пројектовани светлосни ефекти. Место некадашње Новосадске капије полазна је тачка од које је кренула „Шетња кроз наслеђе“ уз стручно вођење новинара Мирослава Фаркаша. Након шетње, посетиоци су имали прилику да направе предах уз пројекцију филма „Случај Петроварадин“ код Београдске капије, који говори о обнови Подграђа, али и целе Петроварадинске тврђаве. Филм је део пројекта „Случај Петроварадин: Управљање историјским градским пределима“, који су током прошле године заједно реализовали водећа европска организација посвећена културном наслеђу, Европа Ностра Србија у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе Новог Сада и Факултетом за спорт и туризам (ТИМС-ом), а уз подршку Фондације. Паралелно са овим догађајима, у Улици Лисинског, отворена је мултимедијална изложба „Бановина 80“ којом је обележено 80 година од оснивања Бановине. Изложбу је реализовала Фондација у сарадњи са Историјским архивом Града Новог Сада и Архивом Војводине, као и представницима *PDP Creative Media Conference*, а Новосађани су имали прилику да је виде и у септембру. Обезбеђена је расвета, озвучење, као и материјали неопходни за успешну реализацију догађаја. Забележена је велика посећеност и интересовање грађана за програм поменуте манифестације. Крај програма у Подграђу увеличало је Шабачко позориште, добитник Стеријине награде за савремени текст, које је премијерно у Новом Саду извело представу „Бацачи прстију“ у режији Бојана Ђурђева. Комад је настао према тексту Иве Брдар и један је од најинтригантнијих нових текстова са нашег говорног подручја. У оквиру јавних читања, текст је читан у Берлину, игран у Њујорку и Штутгарту, а у Паризу претворен у радио-драму.

Калеидоскоп културе је програмски лук који је по други пут, на више од 80 локација, од 24. августа до 30. септембра, кроз културу заједништва претворио Нови Сад у град-сцену. Део Калеидоскопа културе били су Фестивал уличних свирача – Градић фест, *Piano city*, Новосадски стрип викенд, Фестивал камерне музике и многи други. Другачији по томе што повезује просторе и програме, као и саме актере (установе културе, ванинституционалну сцену, уметнике, грађане), Калеидоскоп културе кроз више уметности представља јединствену слику разноликости Новог Сада. Са више од 400 програма свако је био у прилици да обликује свој калеидоскоп културе.

Књижевност, плес, хип-хоп субкултура, интерактивни перформанс „Шетње кроз наслеђе“ – тако је у кратким цртама изгледао програм прве недеље Калеидоскопа културе. Више од 140 догађаја у току прве недеље програмског лука понудили су Новосађанима бројне опције.

На платоу Културне станице Свилара изведен је несвакидашњи партиципативни перформанс под називом „Три мигранта у чамцу“. Био је замишљен као путовање три мигранта и кријумчара на гумену чамцу који плове реком Еврос, а дијалози су базирани на популарном роману „Три човека на броду“. Публика је активно учествовала у перформансу, док се један од посетилаца, опремљен уређајима за ноћно посматрање, не приметно шетао кроз простор и посматрао представу преузимајући улогу цариника, а сцена претварала у велику панорамску видео-

пројекцију речне обале. Перформанс је дело уметника Петка Доурмана, у организацији Центра за културну деконтаминацију из Београда и Фондације, а изведена је у четири термина.

Block party је промовисао хип-хоп културу као начин живљења и одржан је током три викенда на више локација у граду. На овај начин он је оживео квартове у различитим деловима града и покренуо Новосађане на Кеју жртава рације, Лиману, Сајмишту и Новом Насељу. Први *Block party* одржан је у дворишту између улица Београдски кеј и Марка Миљанова на Подбари. Посетиоци су имали прилику да се упознају са стритарт уметником из Словачке, Јурајем Дјуришом, да ћускају уз музику ди-џеја Зупанија, а промовисању хип-хоп културе допринели су и локални цртачи графита. Наредни *Block party* одржан је у три термина између улица Драгише Брашована и Раваничке на Лиману 2, у такозваном Бронксу. *Block party* су заједно организовали Плесно удружење „Groove”, Удружење „Кошница”, организација „Streetwise” и Фондација.

У оквиру Калеидоскопа културе одржано је неколико „Шетњи кроз наслеђе” током септембра. Откривање мање познатог културног наслеђа града из угла Новосађана, њихове приче, сећања и личне архиве, биле су теме шетње под називом „Ретроспектива урбаног баштованства Новог Сада”, која је одржана у Културној станици Еђшег. Ова шетња пружила је Новосађанима увид у то како су изгледале некадашње урбане баште. Реализована је кроз мултимедијалну изложбу коју су чинили плакати, видео и анимирани материјали. Употребом опреме посетиоцима је омогућено мало виртуелно путовање кроз урбане баште. Догађај су заједно реализовали Креативна индустрија Виридис и Фондација.

Друга недеља Калеидоскопа културе донела је нове културне садржаје – изложбе, фестивале, представе, концерте на неочекиваним локацијама, пројекције филмова под отвореним небом, обележавање рођендана културне станице, као и јубилеја култног театра – Битефа.

У оквиру Калеидоскопа културе обележено је и 130 година од рођења Чарлија Чаплина јединственом манифестацијом „Филмхармонија”. Пројекција филмова „Пасји живот” из 1918. године и „Малишан” из 1921. године одржане су уз музичку пратњу Загребачке филхармоније, најпре 3. септембра у новосадској Синагоги, а потом 4. и 5. септембра на отвореном, у Парку присаједињења. Филмске класике легендарног Чарлија Чаплина пратило је око 50 музичара Загребачке филхармоније, која има традицију дугу 147 година, под вођством маистра Крешимира Батинића. Пројекат „Филмхармонија”, који повезује музичку и филмску уметност, суфинансиран је из INTERREG IPA програма прекограничне сарадње Хрватске и Србије 2014–2020, а на реализацији програма у Србији партнер им је била Музичка омладина Новог Сада, уз подршку Фондације.

У Новом Саду је 30 година постојања Битеф театра обележено изложбом „И даље у завери са позоришним духом”, која је отворена 5. септембра у Културној станици Свилара и трајала је до 9. септембра. Изложба је била део трећег издања међународног фестивала савременог плеса *Tanz Platz* у продукцији СКЦНС-а. Извршни продуцент фестивала био је Студентски културни центар у Новом Саду, а реализован је уз подршку Фондације, мреже *Aerowaves*, програма Креативна Европа Европске уније, Министарства културе и информисања и Покрајинског секретаријата за културу.

Почетком септембра, одржан је и први Омладински кантауторски фестивал чије је финално вече било на крову Тржног центра Променада. У такмичарском делу вечери наступило је девет финалиста конкурса за кантауторе, а затим је публика чула ново име музичке сцене, Оливеру Поповић, професора гитаре Ведрана Феризовића, иначе вођу новосадског бенда Јосип А Лисац и Тамару Ристић, познатију као *Kezz*. Пројекат је реализован уз суфинансирање Управе за културу Града Новог Сада, у заједничкој организацији Асоцијације гитариста Војводине и Културног центра Лаб, уз подршку Фондације. Продукцијски тим Фондације подржао је организацију поменутог догађаја и учествовао у копродукцији.

Са радом је почела и покретна културна станица Караван, која је промовисала културу у различитим деловима града, анимирајући локалне заједнице. У септембру је одржано седам дружења. Прва локација на коју је Караван стигао била је Подбара (Улица Филипа Вишњића), где је, у сарадњи са Удружењем „Шоља млека” и Фондацијом „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” било организовано дружење са житељима тог дела Новог Сада, који су имали прилику да пробају укусне залогаје припремљене од стране чланова удружења, да се упознају са Караваном, његовом идејом и сазнају где ће бити наредне недеље. За музику је био задужен ди-џеј из поменутог удружења. Оживљавање града кроз културу и уметност главна је порука Калеидоскопа, а Караван је томе значајно допринео.

Подбара је једна од шест локација у граду и ЗОНИ 021 (Ириг, Беочин, Сремски Карловци) до које је стигла „култура на точковима“, а сваки уторак и четвртак до краја септембра били су резервисани за садржаје на којима су заједно радили удружење „Шоља млека“ и „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Како би се и студенти укључили у културни живот града, Караван је током септембра стигао у студентски град где су студенти из домова гледали представе својих колега са Академије уметности. Тако је стигао и до Ректората Универзитета у Новом Саду. Поред музике, дружења и опуштања, посетиоци су имали прилике да погледају и иложбу колажа насталих по мотивима Гогољеве приповетке „Нос“, чији је аутор Вања Јанковић. Посебна пажња посвећена је и Клиси где је у плану изградња културне станице, а покретање овог дела града започело је 17. септембра програмом који је Караван понудио на пољани иза Спортског центра.

Више од 900 програма уз 70 хиљада посетилаца обележило је првих 365 дана Културне станице Еђшег која је почетком септембра прославила свој први рођендан. Разноврсним програмом, који је обухватио представе, перформанс, концерте и радионице за најмлађе, Културна станица Еђшег обележила је прву годину рада, 7. и 8. септембра, у оквиру Калеидоскопа културе. На месту старе стрељане, 2018. године отворена је савремена Културна станица Еђшег, са идејом очувања архитектонског културног наслеђа, децентрализације културе и активирања локалне заједнице.

Први дан прославе започео је уз магични шоу „Volare“, на који се надовезао програм који је реализован у сарадњи са Дечијим културним центром. Одржана је и креативна радионица „Шашави зец из шешира“, као и интерактивни перформанс „Ко се шуња иза жбуња“. У поподневним часовима одржан је „Поподневни жур“, након чега је изведена представа за децу „Кува се, кува“ Креативног студија Чаролија.

Другог дана прославе програм се одржавао само у поподневним часовима, а у фокусу је била промоција хип-хопа као субкултуре, као и ретро игранка. Одржан је и стритарт перформанс, а за добру музику побринуло се Удружење „Streetwise“, док су цртачи графита позвани да својим делом улепшају окружење културне станице, заједно са гостом из Словачке, стрит арт уметником Јурајем Ђуришом. Прослава рођендана завршена је у духу прошлих времена, загревањем уз највеће хитове шездесетих година, након чега је наступио београдски састав VIS Limunada који је вратио публику у доба игранки.

Аутентични догађај, „Bodies in urban spaces“, одржан је 10. септембра, у три термина, од 12, 17 и 19 часова и оживео је зграде и просторе у самом центру града. У оквиру тог перформанса плесачи су импровизацијом омогућили публици да простор кроз који свакодневно пролазе доживе на сасвим другачији начин. Место окупљања било је жуто поштанско сандуче на Тргу слободе. Творац овог концепта је аустријски кореограф и перформер, Вили Дорнер, који је у Новом Саду остварио сарадњу са новосадским Плесним удружењем „Groove“.

Културна станица Свилара била је 14. септембра локација фестивала „Времеплов – фестивал анимираних сећања“. Публика се овом приликом упознала са Новим Садам из другачијег угла, кроз изложбу покретних слика, анимираних старе фотографије, приказивање кратких видео-форми о граду, снимање посетилаца испред специјалног платна, забавни садржај за децу, маскенбал. Фестивал је реализован у сарадњи Видеоменедеје и Фондације.

Концерт на отвореном, јединствени „Корзо“, одржан је по други пут у самом центру града и затворио је трећу недељу Калеидоскопа културе. Једна од главних саобраћајница града, Булевар Михајла Пупина, затворена је и претворена у својеврсну позорницу на којој су наступили виртуози класичне музике – Војвођански симфонијски оркестар под диригентском палицом Микице Јевтића, пијанисткиња Рита Кинка и виолиниста Роберт Лакатош. Нови Сад је, налик европским престоницама, зауставио саобраћај на једном од најпрометнијих булевара измештајући културу тако да она свима постане доступна. „Корзо“ је у духу двадесетих извео Новосађане на шеталиште где су уживали у скоро двосатном концерту класичне музике под ведрим небом. Изведено је 11 популарних композиција, међу којима су дела Чајковског, Гершвина, Дворжака и других великих композитора. Војвођански симфонијски оркестар, под диригентском палицом Микице Јевтића, отворио је концерт Дворжаковим „Карневалом“, а на бини им се приружио Роберт Лакатош, који је извео две композиције Пабла де Сарастеа и Кампија Сен Санса. Пијанисткиња Рита Кинка одушевила је публику извођењем „Рапсодије у плавом“ Џорџа Гершвина уз пратњу Војвођанског симфонијског оркестра. За потребе одржавања концерта постављена је сферична конструкција за бину (Алусфера), која је допринела јединственом доживљају. Она је први пут јавности представљена прошле године, такође за време Калеидоскопа. Продукцијски тим Фондације, у сарадњи са партнерским

продукцијским кућама, организовао је концерт и обезбедио све неопходне елементе за његову успешну реализацију. Поставка бине и алуосферичне конструкције за бину, поставка расвете и озвучења, набавка сталака за ноте, као и струјног прикључка за потребе одржавања концерта биле су део припреме, продукције и реализације овог важног догађаја. За посетиоце концерта обезбеђено је и постављено око хиљаду столица испред бине, док је за учеснике концерта обезбеђен кетеринг и освежење. Концерт је имао велику посећеност, а очекивања публике су била надмашена. Показало се још једанпут зашто је „Корзо“ један од кључних догађаја ове програмске платформе.

Велика изложба „Иновативни фински дизајн“ одржана је у оквиру Калеидоскопа културе. Њоме је обележено председавање Финске Европском унијом, а реализована је у сарадњи Финске амбасаде и Фондације. Изложбу је свечано отворио амбасадор Финске, Кимо Лахдевирта, у Културној станици Еђшег. Изложба се бавила питањима примене дизајна у комуникационим технологијама, бродоградњи, здравственој заштити, индустрији намештаја и многим другим областима. За Финце дизајн представља начин решавања проблема, могућност примене нове технике и технологије по којима су карактеристични, као и прилику за развој услуга и нових пословних могућности. Аутор изложбе био је Јарно Пелтонен, некадашњи дитектор Музеја дизајна у Хелсинкију. Изложба је била део програма „Недеља финске културе“ коју су пратили разноврсни програми, попут радионица за децу и књижевне вечери, што је била јединствена прилика да се посетиоци ближе упознају не само са дизајном, већ и културом и начином живота у Финској. У оквиру „Недеље финске културе“ одржана је радионица за децу „Мумин“ у Културној станици Еђшег, која је најмлађе посетиоце корз технике цртања одвела у необичан свет Муминове долине. Књижевно вече одржано је истог дана на истој локацији и на њему је представљена једна од најчитанијих и најпревођенијих финских ауторки за децу и одрасле, Туве Јансон, ауторка серијала књига и стрипова о породици Мумин.

Након Њујорка, Пекинга и Хонг Конга, Нови Сад је имао привилегију да буде домаћин једне од најзначајнијих изложби у области дизајна „Swiss Style Now“ која је отворена у холу Железничке станице. Изложба приказује савремене токове познатог швајцарског стила, као и необичне технике штампе и висококвалитетне материјале од којих су сачињени изложбени предмети. Аутори изложбе, Ерик Брехбул, Ноел Леу и Александер Токиловски из Швајцарске, овом изложбом, која је обухватила преко 320 радова (плаката, књига, магазина, омота за винил плоче и флајера), настојали су да упознају публику са модерним швајцарским дизајном. Зашто је и даље швајцарски дизајн омиљен међу стручњацима и по чему је препознатљив посетиоцима публичности је један од наших најпознатијих графичких дизајнера – Славимир Стојановић Футро. Изложба је реализована у сарадњи Фондације и „PDP“ конференције креативних медија, а била је отворена до 15. октобра.

Железничка станица била је место на ком је представљен и пројекат победника 14. Прашког квадријенала, најзначајније светске манифестације посвећене сценској уметности. Перформанс Филипа Јовановског „Ова зграда говори истину“ бави се првенствено проблемом железничке станице у Скопљу, а онда и проблемом јавних простора уопште. Перформанс у оквиру овог пројекта изведен је у више термина 22, 23. и 24. септембра, а реализован је у сарадњи Фондације и Битефа.

Крајем треће недеље Калеидоскопа културе одржан је и Фестивал омладинског ангажованог театра, који је настао у оквиру пројекта „EYE – Net“. Осим новосадских представа, стигли су и театри из Мађарске, Хрватске, Словеније и Италије. Све представе одржане су у неколико локалних школа, као и на платоу испред Културне станице Свилара. Током два дана фестивала изведено је осам представа.

У оквиру четврте недеље Калеидоскопа културе одржан је први Фестивал српског џеза у Културној станици Свилара, а у организацији НВО „Ковачи културе“. То је била нова прилика да се промовишу домаћи музичари и ствараоци, али и угођај за све поштоваоце и љубитеље квалитетног џез звука. Прве вечери наступио је *The New Now Trio*, џез трио из Новог Сада који чине реномирани музичари – Милена Јанчурић (флаута), Владимир Самарџић (бас) и Саша Игњатовић (перкусије). Исте вечери наступио је и *Move Mental Band*, најновији пројекат Тибора Бураија. Друге вечери наступио је трио *Out of form* Богдана Ђурђевића, који је наступао са познатим уметницима попут Васиља Хаџиманова и групом Земља грува. На самом крају фестивала наступио је *Jazz fusion* квинтет Владимира Тубића.

Серију концерата, нови звук, светску музику у Културну станицу Еђшег донео је *Pocket Globe* циклус. Нови Сад су посетила велика имена са актуелне светске музичке сцене из области етно, џез и експерименталне музике. На првом концерту у оквиру циклуса наступили су *Vardan Hovannissian* и *Emre Gultekin*. Два уметника, један из Јерменије, а други из Турске, на занимљив

начин преплитали су звукове крајева одакле долазе, свирајући сваки на свом традиционалном инструменту – јерменском дудуку и турском сазу. Њихова музика изазвала је меланхолично-носталгичне емоције код слушаца, подстичући на размишљање о бесмислу ратова и неопходности хармоније међу људима.

Последњи кључни догађај у оквиру Калеидоскопа културе било је „Књижевно јутро на Најлон пијаци“, док је завршница Калеидоскопа одржана у Културној станици Свилара постављањем скулптуре „Кју“ која је настала у оквиру сарадње три Европске престонице културе. Књижевно јутро, догађај који истиче главну карактеристику Калеидоскопа културе, спајање несвакидашњих простора са програмима, затворио је овогодишњи Међународни фестивал прозног стваралаштва *Prosefest*. Новосађани су код главног улаза на Најлон пијаци, из Темеринске улице, имали прилику да слушају прозу и да се друже са књижевницима Милутином Ж. Павловим и Вулетом Журићем који су читали одломке из својих романа.

Милутин Ж. Павлов, песник, приповедач, есејиста, романописац и драмски писац, рођен у Кикинди, добитник је неколико награда и признања за књижевни рад. Прве радове објавио је још током седамдесетих година, а иза себе има бројне приповетке, есеје, публикације и романе, међу којима је и „Шармер мале вароши“, чије је одломке публика имала прилике да чује. Вуле Журић, књижевник и писац радио драма, филмских сценарија и новинских чланака, добитник је неколико књижевних награда, међу којима је и Андрићева награда за збирку прича „Тајна црвеног замка“. Написао је сценарио за филм „Слепи путник на броду лудака“ Горана Марковића, књиге „Црни глас за белу хартију“ у којој је седам радио драма о српским писцима, аутор је књиге за децу „Роман без ормана“, као и звездашког дела монографије „Много смо јачи/Дерби, мој дерби“.

Производњски тим Фондације у сарадњи са Проза фестом, побринуо се за ангажовање поменутих књижевника. За комплетну сценографију, набавку и поставку практикабла, мобилијара и озвучења такође се побринуо производњски сектор Фондације. Организована је и подела књига посетиоцима догађаја у сарадњи са Културним центром Новог Сада. Свим посетиоцима послужена је домаћа кафа. У реализацији догађаја били су укључени и волонтери Новосадског волонтерског сервиса.

Завршница овогодишњег Калеидоскопа културе била је постављање скулптуре „Кју“ на платоу Културне станице Свилара. Скулптура је исклесана од чувеног аранђеловачког мермера, у сарадњи са Смотром уметности „Мермер и звуци“, а на њој су радила четири уметника, представника три Европске престонице културе: Лука Кулић и Данило Вуксановић из Новог Сада, Љубо де Карина из Ријеке и Ћипријан Хопиртеан из Темишвара. Посетиоци су имали прилике да уживају у музичком програму, а пре самог откривања скулптуре, емитован је кратак филм о процесу рада на скулптури. Публика је могла да погледа и видео изложбу у организацији Смотре уметности „Мермер и звуци“ уз стручно вођење, као и да разговарају са уметницима који су радили на скулптури. Пројекат „Кју“ настао је као ауторска и уметничка идеја Данила Вуксановића и Луке Кулића, која је развијана у сарадњи са Удружењем грађана „Алмашани“, са циљем да се подстакне пракса активног присуства савремене скулптуре у Новом Саду.

У наредној табели приказан је број продуцираних програма према типу продукције у оквиру програмског лука Калеидоскопа културе.

Табела 10: Број продуцираних програма према величини догађаја у оквиру програмског лука Калеидоскопа културе

Тип програмске продукције	Број продуцираних програма
Велики догађаји	5
Средњи догађаји	7
Мали догађаји	14

Према приложеним подацима у табели 10, у оквиру програмског лука Калеидоскопа културе највише је продуцирано догађаја мањег и средњег обима, док је захтевнија продукција реализована за пет водећих програма.

Табела 11: Број произведених програма према врсти продукције у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе

Продукција	Број
Самостална продукција	5 водећих програма
Копродукција	24
Руковођење и помоћ другим продукцијама	49

Према приложеним подацима у табели 11, у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе Фондација је већину догађаја реализовала у копродукцији или уз помоћ других продукцијских кућа. Бојни програми у самосталној организацији и продукцији институција културе, невладиних организација и образовних институција били су промовисани у оквиру Калеидоскопа културе.

У табели 12 наведен је број локација, број програма и институција културе које су учествовале у реализацији програма у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе.

Табела 12: Локације, програми и институције у оквиру програмског лука Калеидоскоп културе

Тип	Број
Број локација	80
Број програма	400
Број институција културе	18
Број образовних институција	8
Број невладиних организација	47

Калеидоскоп културе организован је на 80 локација у граду, а реализовано је укупно 400 програма. Укупно 18 институција културе и 47 невладиних организација учествовало је у реализацији програма.

У склопу програмског лука Друга Европа одржан је пети по реду Фестивал ромске културе и активизма (F.R.K.A.), у оквиру ког је отворена и канцеларија која најављује будућу културну станицу на Сланог бари. Канцеларија представља ново место за бројне активности из области културе, уметности и едукације у том делу града.

Програмски лук Друга Европа обухватио је позоришни фестивал језичких мањина света, мањинске медије, покретање културних активности на ободима града, програм који стварају особе са инвалидитетом, неафирмисане бендове из европских престоница културе, медијску уметност из женске перспективе и друге програме.

Муралиста Бен Џонстон је у октобру осликао зид зграде наспрам Културне станице Еђшег. Бенова порука је била јасна – LOVE, што је објаснио жељом да остави Новом Саду једну позитивну поруку након свог боравка и рада. Становници зграде и сами су тражили обнову фасаде, а овом приликом добили су јединствено решење.

У октобру је почео са радом и Кутак за културу на Сланог бари и означио покретање културних активности ван центра Новог Сада. На отварању је организован „Диван – У сусрет културној станици“. Диван је заправо био прилика да се продискутује о самој идеји будуће културне станице, зашто је она важна за тај део града, како би требало да изгледа, које садржаје би требало да има, ко би све требало да се укључи и бројна друга питања. Уз отварање Кутка за културу, на Сланог бари истог дана, организован је и пети по реду Фестивал ромске културе и активизма, у организацији Центра за производњу знања и вештина. Програм је почео представом за децу „Машта и Мим“, која кроз мимику приказује низ догађаја како би свако дете

могло да је разуме, без обзира на језик којим говори, затим је организована луткарска радионица за децу, где су она имала прилику кажу какве би програме волели да виде у новом Кутку за културу. Потом су организовани плесни перформанси који спајају традицију и модеран плес, а наступили су и хип-хоп плесачи који су учествовали у пројекту „Мој глас путује”. Заједно са КУД-ом „Вила”, организована је и радионица за децу и младе, „Заједно богатији”, која се бави разбијањем предрасуда. Након Дивана наступ су имала два бенда, локална група која доноси звуке блуза и састав који комбинује балкански стил и ромску музику.

Крајем октобра је Културна станица Свилара обележила прву годину рада, те је тим поводом организован богат културни садржај. Програм је почео отварањем изложбе „Свилем сновано време” удружења ткаља Новог Сада међу чијим артефактима су се нашли и предмети на свили из старе новосадске фабрике Свиларе. Паралелно са отварањем изложбе организована је лампионска дечија поворка „Распричане улице”, где је група ученика ОШ „Иван Гундулић” и предшколаца једног новосадског вртића ишла у кратку шетњу Алмашким крајем од школе, кроз улице Саве Вуковића, Лађарску, Земљане Ћуприје, до Свиларе. Носили су ручно рађене лампе настале у оквиру заједничког пројекта ОШ „Иван Гундулић” и Академије уметности које су осликане мотивима Алмашког краја, док су предшколци били костимирани. Затим је организована аукција „Орфелинова ћирилица на свили”. У питању је била хуманитарна аукција на којој је продавано шест калиграфски ручно исписаних свилених марама са мотивима Орфелинове калиграфије, на чему је радило 12 ученика Јовине гимназије под менторством професора.

Отворена је и изложба „Свилара у Новом Саду – генератор прве индустријске зоне” која представља круну дугогодишњег научно-истраживачког рада ауторки посвећеног индустријском наслеђу Војводине и Новог Сада. Изложбу прати и каталог који ће бити једна од најреферентнијих публикација о овој теми, имајући у виду да обилује до сада неприказаном архивском грађом, фотографијама, писаним документима и новим чињеницама о првој индустријској зони Новог Сада и старој Свилари.

Представљање „Водича кроз Алмашки крај” аутора проф. др Николе Грдинића такође је било део догађања у Свилари поводом њеног рођендана. Нови културни водич открива мноштво непознатих или мало познатих прича из културне историје Алмашког краја. Посебно поглавље овог водича посвећено је старим називима улица Алмашког краја, што је део пројекта „Распричане улице” на којем ради Удружење „Алмашани”. Пројекат који се развијао у протекле четири године такође је представљен на обележавању годину дана рада Свиларе.

Културна станица Свилара била је и место одржавања Јапанско–српског фестивала филма, који је по први пут одржан у Новом Саду захваљујући сарадњи организатора фестивала и Фондације. Тема фестивала била је „Ствараоци и дела”, а Новосађани су могли видети краткотражне филмове јапанских и српских аутора и филмове настале на овим подручјима, што је омогућило повезивање две земље и њихових култура. Програм је отворен радионицом „Изазивање креације”.

Посетиоци су имали прилику и да погледају изложбу младе уметнице и витешкиње из Београда, инспирисану књигом Сеи Шонагон „Записи пред сан”. Другог дана, поред регуларног филмског блока, била је приказана специјална *JSFF international* селекција, затим је уследила трибина на којој је ауторка првог српског куvara на јапанском причала о својим искуствима у Јапану. Организовано је вече слем поезије које комбинује перформанс, интеракцију и такмичење и враћа поезију њеним коренима, усменој књижевности, где публика заузима главну улогу.

У сарадњи Фондације и Савеза удружења ликовних уметника Војводине (СУЛУВ-а) током новембра, гост Новог Сада била је визуелна уметница Марико Хори. Она је у току своје посете имала неколико гостовања на Академији уметности. Резултат је била изложба уметничких радова насталих за време резиденције.

Сарадњу са ваинституционалном локалном сценом, у оквиру свог боравка у Новом Саду пред крај месеца, остварила је и кореографкиња и плесачица, Јоко Коике, чланица „NBA Ballet Company”, као и визуелна уметница, Јуки Хориучи. У Новом Саду боравила је и списатељица Мизуки Мисуми, која се бави дизајном и инсталацијом. Иза себе има 11 књига (девет збирки поезије, роман и колекција есеја), а Нови Сад јој је био инспирација за нова дела.

У новембру је седам бендова из седам бивших, садашњих и будућих Европских престоница културе наступило на Џез маратону у Културној станици Свилара. Из овогодишње Европске престонице културе, италијанске Матере, стигао је *Quarters 4tet*, из Темишвара (Румунија) и

Новог Сада бендови *Oktatonik* и *JazzyBIT*, из Марибора (Словенија) дуо *FreeKind*, из Вроцлава *Adam Jarzmik Quintet*, из Каунаса (Литванија) *Free Funk Society*, из Веспрема (Мађарска), *The Németh Kyra Smallchestra*.

Средином новембра одржана су два концерта у Културној станици Еђшег, врхунски цез уметници и прва слушаоница глобал-етно-цез музике били су део другог циклуса квалитетних музичких садржаја, *Pocket Globe*. На првом концерту наступио је трио *Jovićević/Miklós/Wójcinski*, док је на другом концерту наредне вечери наступио трио *Wabi* који доноси звуке цеза.

Средином новембра одржане су и ВР шетње мултимедијалног уметника Аделина Швајцера. Перформанс је био интерактиван и у њему је било неопходно учешће публике. Једна шетња је трајала око 50 минута и у њој је учествовало по 5 особа. Перформанс је део пројекта „#ALPHALOOP” на ком су заједно радили Аделин Швајцер и колектив „Карката”. Реч је пројекту који се бави темом сакралног кроз призму техно-шаманских пракси, које настоје показати да заоштрени дуализам између природе и технологије заправо не постоји.

Крајем новембра реализован је програм „Супермоћни”, који промовише инклузију, отвореност и једнаке шансе у креирању и конзумирању културних садржаја за сваког. Програм је првог дана укључио пројекцију домаћег филма „Злогоње”, а након пројекције филма одржана је дискусија са аутором филма Рашком Миљковићем. Организоване су пројекције још три краткотрајна филма са Међународног филмског фестивала „Ухвати филм”, у Кутку за културу на Сланог бари и Културној станици Еђшег. У оквиру „Супермоћних” организоване су и четири луткарске радионице за децу „Лутка као пријатељ”, а за најмлађе Новосађане организована је луткарска представа под називом „Ко се боји сенке још”, такође у Културној станици Еђшег. За програм за децу у Културној станици Свилара побринула се организација „Чепом до осмеа” која је реализовала радионице „Пuzzle и мозаици”, које код деце предшколског и школског узраста подстичу логичко размишљање и развој графомоторичких вештина.

Неки од догађаја организованих у склопу „Супермоћних” су опера за децу „Пчелица Дана” композитора Петра Јовановића, коју је организовало Удружење уметника „Високо Це” у Културној станици Еђшег, док је у Кутку за културу на Сланог бари одржана радионица плетења прстима. У Културној станици Свилара програм је започет изложбом „Тренутак у ходу и лету” коју чине радови настали у оквиру ликовне колоније одржане у Едукативном кампу Ченеј и објекту школе „Милан Петровић” на Новом насељу. Интересантан спој чинили су *soundbeam* оркестар Добри људи и новосадски реге састав *Killo Killo Banda*, који су заједно наступили, а програм првог дана је завршен уз монодраму „Небески диван Тоше Ачанског”, коју је извео Бојан Живановић, члан Удружења грађана „Вера љубав нада” и секције тог удружења „Театар добрих вибрација”.

На самом крају новембра у Културној станици Свилара одржана је дискусија под називом „Приступачност је наша снага”, кроз коју су се отворила и разматрала важна питања културног живота Новог Сада. Диван је водила новинарка Маријана Рамић Вулин, потпредседница КАО Парнас и једна од организаторки Међународног фестивала „Ухвати филм” који се годинама бави особама са инвалидитетом и активно их укључује у свој рад и програм. Програм је превођен на знаковни језик. Дивану је претходила пројекција филма „Горан”, а у питању је кратки документарни филм који нам пружа поглед из близине особе са инвалидитетом, на животне радости, страхове, усамљеност, дружељубивост, наду, понос, онако како их осећа Новосађанин Горан Гостојић. Пре пројекције филма посетиоци су могли да посете маркет, који је представио креативне потенцијале особе са инвалидитетом удружених у оквиру Галерије „ОСИ Арт” и бројне друге излагаче уникатних производа. Разговор са Бојаном Ћорићем, која је доживела трагедију у Житишту, одржан је у Еђшегу у оквиру истог програма.

На самом почетку децембра одржан је концерт „Ми певамо Битлсе” у Културној станици Свилара. Овај јединствени наступ окупио је девет хорова, како дечијих, тако и професионалних, али и два инклузивна хора. Репертоар је обухватао искључиво композиције чувеног бенда као што су *Across the universe*, *Yellow submarine*, *Blackbird*, *Yesterday*, *Imagine* и многе друге. Наступили су: Дечији хор „Чаробна фрула”, Хор девојака Карловачке гимназије, Инклузивни хор „9. мај” из Зрењанина, Мешовити хор АКУД УНС „Соња Маринковић”, Поп хор Радио, Мешовити хор Сомборског певачког друштва и Хор гимназије „Вељко Петровић”, Вокални ансамбл „Мушкет”, Хор и оркестар Гимназије „Светозар Марковић” и мешовити инклузивни хор „Исон”.

Последњег дана програма „Супермоћни”, на дан особа са инвалидитетом, у Културној станици Свилара наступила је Петра Спасојевић, девојчица за коју ни недостатак вида није био препрека да већ са 15 година буде врхунска пијанисткиња која иза себе има највиша признања

на многобројним пијанистичким домаћим и међународним такмичењима. Међу њима су и две титуле Лауреата на Фестивалу пијанизма у Сремској Митровици и Фестивалу Исидор Бајић у Новом Саду.

Истог дана у Културној станици Еђшег одржано је и поетско вече.

Табела 13: Број продуцираних програма према величини догађаја у оквиру програмског лука Друга Европа

Тип програмске продукције	Број продуцираних програма
Мали догађаји	18
Средњи догађаји	6
Велики догађаји	1

Према приложеним подацима у табели 13, у оквиру програмског лука Друга Европа, продуцирани су догађаји мањег и средњег обима, док организације већих догађаја у оквиру поменутог лука није било.

Крајем децембра је у циљу припреме и промоције пред програмског лука Дочек, преплитањем различитих врста уметности, плеса, визуелне уметности и музике, затим спајањем локалних и иностраних имена, на појединим локацијама у граду направљен увод у догађаје који ће обележити почетак 2020. године.

Најпре је одржан плесни перформанс „Тест 1–5“, у дворишту Хотела Војводина. Перформанс је реализовала екипа окупљена око Едукативно-истраживачког плесног пројекта „Покретница“, која се бави темама тражења, откривања и сакривања у односу на телесни доживљај, звук и просторне оквире у којима се тело налази. У исто време, Нови Сад је добио и нови мурал у Поштанској улици, код пролаза Пекињска патка. Мурал је осликала београдска стрит арт уметница Александра Петковић (*TKV – The kraljica vila*), заслужна за маштовите илустрације које красе многе београдске квартове. Мурал је постављен уз сагласност управе Тржног центра Норк, Градског завода за заштиту споменика културе и Градске управе за културу.

Поводом завршетка осликавања мурала, у недељу, 29. децембра, организован је поп-ап концерт са почетком у 18 часова. Програм је отворен наступом новосадског ди-џеја Фанатика, након кога је наступио новосадски састав *Gift*. Посетиоци су имали прилике да уживају у звуцима британског рока из осамдесетих и деведесетих година, као и у хитовима светских извођача као што су *David Bowie*, *Depeche mode*, *Morrissey*, *Placebo*, *Cure*.

Оба догађаја испратила је и покретна културна станица Караван, која је била део промоције и најаве догађаја који су се организовали у оквиру Дочека 2020 и Дочека 7528. У реализацију оба поменута догађаја био је укључен и Новосадски волонтерски сервис.

Студенти Сценске архитектуре, технике и дизајна са Факултета техничких наука, као и Нових ликовних медија Академије уметности, заједно са визуелним уметницима, претворили су Дочек 2020 и Дочек 7528 у узбудљиво путовање кроз град на чак 50 локација.

У самој новогодишњој ноћи је на Тргу слободе наступио новосадски ди-џеј Фанатик, за њим београдски бенд Артан Лили, док је поноћ дочекана уз Бајагу и инструкторе. У један час иза поноћи на бину је изашао светски познати ди-џеј из Турске, Махмут Орхан, чијим је наступом завршен новогодишњи програм на централном градском тргу.

VII ЕВАЛУАЦИЈА

Активности евалуације подељене су на екстерну и интерну евалуацију и укључују активности интерне и екстерне евалуације програмских активности пројекта „Нови Сад 2021“. Евалуација се спроводи са циљем пружања благовремених и поузданих информација менаџменту Фондације.

1. Екстерна евалуација

Почетком 2019. године дефинисан је ИЕПК (Индекс Европске престонице културе), квантификован на годишњем нивоу, а дефинисан кроз методологију која обухвата димензије културе, економије и заједнице. Сврха ИЕПК-а јесте да помогне утврђивању краткорочног утицаја Европске престонице културе на годишњем нивоу и створи предуслове за систематично и дугорочно мерење утицаја добијања титуле на развој Града. На основу извршених истраживања и спроведеног математичког моделирања Индекс Европске престонице културе за 2018. годину износи: 6,4505, на скали од 0 до 10. Структура ИЕПК је приказана у прилогу испод.

Поред поменутог, спроведена су истраживања:

- перцепције туриста о Новом Саду као туристичкој дестинацији,
- организација као стејхолдера – димензија „заједница“,
- мапирања капацитета институција културе,
- мапирања Европске престонице културе у домаћој штампи у 2018. години (анализа медијских објава).

Резултати поменутих истраживања објављени су у финалном извештају.

Представљена је методологија евалуације, као и Индекс Европске престонице културе за 2018. годину представницима панела у Темишвару.

Поред поменутог, дефинисан је план истраживања за 2019/2020 годину. Покренуто је прикупљање података код циљне групе туриста.

Постављена су истраживања и креиран је инструмент за мерење утицаја и задовољства посетилаца у оквиру другог по реду Калеидоскопа културе. Спроведена је едукација волонтера и кординација прикупљања података. У току је анализа података и интерпретација резултата Калеидоскопа културе.

Рекалкулација ИЕПК (Индекс Европске престонице културе) за 2018. годину и калкулација за 2019. годину. Рекалкулација се врши услед модификовања формуле.

Развој инструмената за прикупљање података и дефинисање истраживања са циљном групом туриста, установа културе, НВО, уметника и других. Тренутно се спроводи прикупљање података за горепоменуто истраживање, на основу чега ће уследити анализа и писање извештаја на основу чега ће се спровести калкулација ИЕПК за 2019. годину.

2. Интерна евалуација

Почетак 2019. године је у домену интерне евалуације био усмерен на креирање методолошког оквира за мониторинг пројекта ЕПК. Први корак у креирању методолошког оквира односио се на дефинисање кључних индикатора учинка (енг. *key performance indicators – KPI*) на основу којих ће се пратити програмске активности до 2022. године. У сарадњи са руководиоцима надлежних сектора и служби одржани су састанци на којима је тим за интерну и екстерну евалуацију, у сарадњи са стручним лицима из Фондације, разрађивао потенцијалне KPI који ће представљати основу праћења оствареног учинка кроз компарацију са почетним стањем, где је то могуће и где се располаже информацијама и подацима о почетном стању и кроз компарацију оствареног учинка у односу на постављене циљне вредности, такође где је то могуће. У циљу унапређења компетенција и подизања капацитета, 21. јуна 2019. године одржана је обука за

све запослене у Фондацији, на којој је, у првом делу, представљено корисничко упутство за покретање пројеката, као и пратећа документација која је развијана у сарадњи са Сектором за стратешко планирање и пословне процесе. У другом делу је одржана едукација на тему значаја и елемената управљања, као и улоге пројектног менаџера у процесу управљања пројектима.

У наредном периоду, активности су биле усмерене на детаљну разраду и креирање документа који би објединио индикаторе за праћење на нивоу ЕПК, а који би обухватили све релевантне сегменте ЕПК. У сарадњи са руководиоцима надлежних сектора и служби одржани су појединачни састанци, након чега је креиран предлог методолошког оквира за праћење са индикаторима који би требало да буду финализовани у наредном периоду. Поред овога, креиран је и предложен садржај и структура Стратешког плана Фондације.

Крај 2019. године био је резервисан за израду драфт верзија методолошког оквира за праћење индикатора и мониторинг пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе” и дефинисани су квалитативни и квантитавни индикатори, који су груписани у шест кластера (културна живост и одрживост, приступачност и партиципативност, европска димензија, идентитет, видљивост, слика и свест, економски и организациони утицај и процесни и финансијски менаџмент) у оквиру којих су постављени кључни показатељи и дефинисан индикатори за праћење. Идеја је да наведени методолошки оквир за праћење индикатора служи и као основа за креирање завршног извештаја о резултатима постигнутим у оквиру пројекта ЕПК. Током 2020. године системски и континуирано ће се прикупљати, обрађивати и анализирати подаци о имплементацији програмских активности као и свих појединачних пројеката који се реализују у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”.

VIII. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ФОНДАЦИЈЕ „НОВИ САД 2021 – ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ“ ЗА 2019. ГОДИНУ

Скупштина Града Новог Сада донела је Одлуку о финансирању Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ („Службени лист Града Новог Сада“, бр 77/2016), у периоду од 2017. до 2021. године, у складу са Апликационом књигом где је предвиђено да ће се средства за финансирање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ финансирати из шест извора као што је приказано у Табели 14.

Табела 14.: Средства за оперативне трошкове за пројекат „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ по годинама, у еврима

	ИЗВОРИ ПРИХОДА	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1.	Буџет Републике Србије	352.476	756.763	796.577	1.690.205	1.691.402
2.	Буџет АП Војводине	697.107	970.857	1.579.435	1.923.904	2.253.247
3.	Буџет Града Новог Сада	1.127.095	1.421.716	1.712.911	2.792.045	3.358.955
4.	Фондови Европске уније	272.025	336.837	448.943	808.210	851.233
5.	Приватни спонзори	42.250	141.345	142.840	398.252	433.520
6.	Остало	72.087	99.974	143.549	148.261	148.704

Оперативни трошкови обухватају трошкове програмских активности које ће реализовати Фондација (реализација пројеката чији је носилац Фондација а за чију реализацију је потребно обезбедити и пратећу опрему), трошкове маркетинга и комуникације, трошкове зарада, администрације и материјалне трошкове.

Осим оперативних трошкова, Апликационом књигом дефинисана су и инфраструктурна улагања која ће се реализовати преко надлежних служби Града Новог Сада и АП Војводине, а која такође представљају део финансијских улагања у оквиру Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

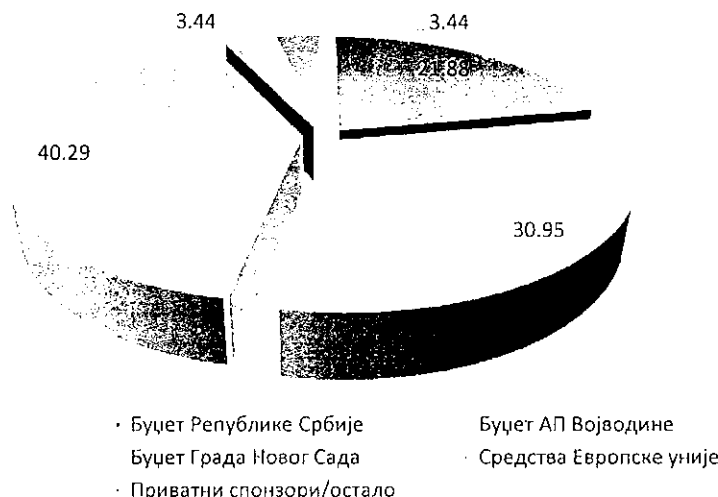
1. Планирана и дозначена финансијска средства за реализацију Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину

Укупно планирана финансијска средства за 2019. годину, за реализацију Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, у складу са Планом рада Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину, који је усвојио Управни одбор, 18. јануара, 29. октобра и 07. децембра 2019. године, износе 465.688.309,00 динара.

Табела 15: Структура планираних финансијских средстава у Апликационој књизи и Плану рада Фондације за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021- Европска престоница културе“ за 2019. годину

Ред. бр.	Извор финансирања	Планирана финансијска средства у 2019. год. По Апликационој књизи (у еврима)	Планирана финансијска средства у 2019. год. По Плану рада (у еврима) (по курсу 119,82 динара за 1 евро)	Разлика планираних средстава по АК и Плану рада у 2019. год. (у еврима)	Планирана финансијска средства у 2019. години у Плану рада, у динарима (по курсу 119,82 динара за 1 евро)
1.	Буџет Републике Србије	796.577	796.577,00	0,00	95.447.313,00
2.	Буџет АП Војводине	1.579.435	1.126.672,84	452.762,16	135.000.000,00
3.	Буџет Града Новог Сада	1.712.911	1.712.911,00	0,00	205.240.996,00
4.	Средства Европске уније	448.943	125.185,87	323.757,13	15.000.000,00
5.	Приватни спонзори/остало	142.840	125.185,87	17.654,13	15.000.000,00
Укупно:		4.680.706	3.640.050,87	794.173,42	465.688.309,00

Графикон 5: Структура планираних финансијских средстава у Плану рада Фондације за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину у %

1.1. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета Републике Србије

У буџету Републике Србије за 2019. годину средства су била обезбеђена у износу од 95.477.313,00 динара, намењена за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, у складу с тачком 6.2.3. Апликационе књиге.

Опредељена средства су, као трансфер, пренета са рачуна Министарства културе и информисања, преко Покрајинског секретаријата за финансије у корист буџета Града Новог Сада. Фондација је опредељена средства повлачила у складу са Планом рада и финансијским планом за 2019. годину.

1.2. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета АП Војводине

У буџету АП Војводине за 2019. годину средства су била обезбеђена за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ у износу од 135.000.000,00 динара, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама. Фондација је опредељена средства повлачила у складу са Планом рада и финансијским планом за 2019. годину. До 31. децембра 2019. године укупна средства у износу од 135.000.000,00 динара пренета су на текући рачун Фондације.

1.3. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из буџета Града Новог Сада

У буџету Града Новог Сада за 2019. годину средства су била обезбеђена за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ у износу од 205.240.996,00 динара, у оквиру раздела Градске управе за културу. Фондација је опредељена средства повлачила у складу са Планом рада и финансијским планом за 2019. годину. До 31. децембра 2019. године укупна средства у износу од 205.240.996,00 динара пренета су на текући рачун Фондације

1.4. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину из средства из Европске уније

Од укупно планираних финансијских средства из Европске уније, у износу од 15.000.000,00 динара, до 31.12.2019. године дозначена су средства у износу од 1.136.097,47 динара за реализацију пројекта PUNCH и O-CITY.

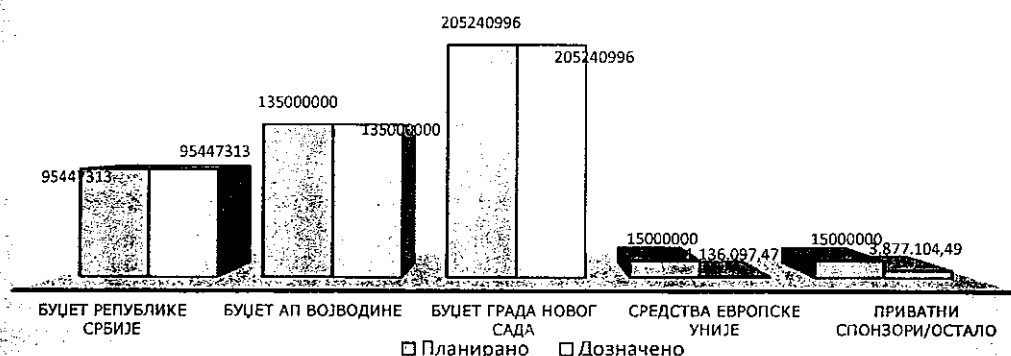
1.5. Суфинансирање пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ за 2019. годину од приватних спонзора и из осталих извора финансирања

Од укупно планираних финансијских средства од приватних спонзора и из осталих извора, у износу од 15.000.000,00 динара, за покривање оперативних трошкова пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, обезбеђена су, и дозначена средства у износу од 3.877.104,49 динара.

Табела 16.: Структура планираних и дозначених финансијских средстава у 2019. години по изворима финансирања

Ред. бр.	Извор прихода	Планирани износ финансијских средстава по Плану рада за 2019. годину, по изворима финансирања	Доначени износ финансијских средстава у 2019. години по изворима финансирања	Индекс стварања планираног износа финансијских средстава у Плану рада за 2019. Години, по изворима финансирања
		1	2	2/1
1.	Буџет Републике Србије	95.447.313,00	95.447.313,00	1
2.	Буџет АП Војводине	135.000.000,00	135.000.000,00	1
3.	Буџет Града Новог Сада	205.240.996,00	205.240.996,00	1
4.	Средства Европске уније	15.000.000,00	1.136.097,47	0,076
5.	Приватни спонзори/остало	15.000.000,00	3.877.104,49	0,30
Укупно:		465.688.309,00	440.701.510,96	0,95

Графикон 6.: Структура планираних и дозначених финансијских средстава по изворима финансирања у 2019. години

Реализација пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ траје до 2021. године. Активности и пројекти које је потребно реализовати у оквиру пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, често није могуће започети и завршити у току једне календарске (буџетске) године те се појединачним уговорима о суфинансирању пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ дефинишу рокови за реализацију програмских активности и утрошак додељених средстава за суфинансирање пројекта.

2. Утрошена финансијска средства у 2019. години

2.1. Новчана средства дозначена из буџета АП Војводине у 2017. години која су утрошена у 2019. години

Из буџета АП Војводине за 2017. годину, дозначена су средства у износу од 87.000.000,00 динара, од којих је, на дан 31.12.2017. године, утрошено 3.096.000,00 динара, до 31.12.2018. године утрошено 79.131.378,89 динара и до 31.12.2019. године утрошено 3.815.527,12 динара. У току 2019. године, након достављања извештаја о реализацији пројеката финансираних из средстава АП Војводине дозначених у 2017. години, извршен је и поврат неутрошених средстава од стране корисника средстава, у износу од 1.235.782,81 динара, те је неутрошени износ финансијских средстава дозначених из буџета АП Војводине за 2017. годину, на дан 31.12.2019. године, 2.192.876,80 динара. Преостали износ финансијских средстава утрошиће се у току 2020. године.

Од укупно утрошених средстава дозначених у 2019. години, износ од 3.304.807,12 динара утрошен је за набавку опреме док је износ од 510.720,00 динара утрошен за реализацију програмских активности.

Табела 17.: Преглед утрошених финансијских средстава у 2019. години дозначених у 2017. години, по изворима финансирања

Извор финансирања	Доначени износи у 2017. години	Утрошени износи у 2017. години	Преостали износ на дан 31.12.2017. године	Утрошени износ из 2017. године на дан 31.12.2018. године	Преостали износ на дан 31.12.2018. године (доначених у 2017. години)	Утрошени износ из 2017. године на дан 31.12.2019. године	Враћен износ средстава дозначених корисницима средстава	Преостали износ на дан 31.12.2019. године (доначених у 2017. години)
Буџет АП Војводине	87.000.000,00	3.096.000,00	83.904.000,00	79.131.378,89	4.772.621,11	3.815.527,12	1.235.782,81	2.192.876,80

2.2. Новчана средства дозначена из буџета Републике Србије и Града Новог Сада у 2018. години која су утрошена у 2019. години

Из буџета Републике Србије за 2018. годину дозначена су средства у износу од 94.596.000,00 динара, од којих је, на дан 31.12.2018. године, утрошено 9.862.843,61 динара, до 31.12.2019. године утрошено 31.869.695,48 динара, што укупно износи 41.732.538,88 динара. Преостали износ финансијских средстава од 52.863.460,91 утрошиће се у току 2020. године. Од утрошеног износа финансијских средстава у 2019. години 5.592.982,08 динара утрошено је за набавку опреме и намештаја док је износ од 26.276.713,40 динара утрошен за реализацију програмских активности.

Из буџета АП Војводине, у 2018. години, нису дозначена средства за суфинансирање Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Из буџета Града Новог Сада за 2018. годину дозначена су средства у износу 169.710.239,00 динара, од којих је, на дан 31.12.2018. године, утрошено 105.609.808,27 динара а преостали износ од 64.100.430,73 динара утрошен је до 31.12.2019. године.

Табела 18.: Преглед утрошених финансијских средстава у 2019. години дозначених у 2018. години, по изворима финансирања

Ред. бр.	Извор финансирања	Дозначени износи финансијских средстава у 2018. години	Утрошени износи финансијских средстава у 2018. години	Преостали износ финансијских средстава на дан 31.12.2018. године	Утрошени износи финансијских средстава у 2019. години	Преостали износ финансијских средстава на дан 31.12.2019. године
1.	Буџет Републике Србије	94.596.000,00	9.862.843,61	84.733.156,39	31.869.695,48	52.863.460,91
2.	Буџет Града Новог Сада	169.710.239,00	105.609.808,27	64.100.430,73	64.100.430,73	0,00
Укупно:		264.306.239,00	115.472.651,88	148.833.587,12	95.970.126,21	52.863.460,91

2.3. Новчана средства дозначена из буџета Републике Србије, АП Војводине и Града Новог Сада у 2019. години која су утрошена у 2019. години

Из буџета Републике Србије за 2019. годину дозначена су средства у износу од 95.447.313,00 динара, која нису трошена у 2019. години. Износ од 95.447.313,00 динара утрошиће се у наредним годинама за реализацију Пројекта „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“.

Из буџета АП Војводине за 2019. годину дозначена су средства у износу 135.000.000,00 динара. Износ од 135.000.000,00 динара утрошиће се у наредним годинама за реализацију Пројекта „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“.

Из буџета Града Новог Сада за 2019. годину дозначена су средства у износу 205.240.996,00 динара, од којих је, на дан 31.12.2019. године, утрошено 109.254.939,38 динара док ће се преостали износ од 95.986.056,62 динара утрошити до 31.12.2020. године.

Табела 19.: Преглед утрошених финансијских средстава у 2019. години дозначених у 2019. години, по изворима финансирања

Ред. бр.	Извор финансирања	Дозначени износи финансијских средстава у 2019. години	Утрошени износи финансијских средстава у 2019. години	Преостали износ финансијских средстава на дан 31.12.2019. године
1.	Буџет Републике Србије	95.447.313,00	0,00	95.447.313,00
2.	Буџет АП Војводине	135.000.000,00	0,00	135.000.000,00
3.	Буџет Града Новог Сада	205.240.996,00	109.254.939,38	95.986.056,62
Укупно:		435.688.309,00	109.254.939,38	326.433.369,63

2.4. Новчана средства дозначена из фондова Европске уније и осталих извора финансирања, у 2019. години

У 2019. години из Европске уније дозначена су средства у износу од 1.136.097,47. динара (9.658,80 евра), на име реализације пројекта PunCH „ Participation of Underrepresented citizens of the volarization of the Cultural Hertige“ и O-CITY пројекта који се финансира из фонда ЕУ – „Erasmus+“.

Табела 20. Преглед утрошених финансијских средстава у 2019. години дозначених по пројектима из Европске уније

Ред. бр.	Назив пројекта	Дозначени износи финансијских средстава у 2019. години	Утрошени износи финансијских средстава у 2019. години	Преостали износ финансијских средстава на дан 31.12.2019. године
1.	Пројекат „PunCH “	89.191,07	89.191,07	0.00
2.	Пројекат „O-CITY“	1.046.906,40	179.283,71	867.622,69
Укупно:		1.136.097,47	268.474,78	867.622,69

У 2019. години реализовани су и пројекти „European Youth Engagement Network“ и „SPACE“ који су финансирани делимично од уплаћених аванса а делимично су предфинансирани из прихода остварених продајом улазница и спонзорства.

Табела 21. Преглед утрошених финансијских средстава у 2019. години за пројекте из Европске уније који су завршени у 2019. години

Ред. бр.	Назив пројекта	Преостали износ финансијских средстава на дан 31.12.2018. године	Утрошени износи финансијских средстава у 2019. години	Износ финансијских средстава који је предфинансиран из сопствених прихода
1.	„SPACE“	529.748,20	936.149,63	406.401,43
2.	„European Youth Engagement Network“	4.344.164,90	12.796.725,35	8.452.560,45
Укупно:		4.873.913,10	13.723.874,98	8.858.961,88

2.5. Новчана средства дозначена из фондова Европске уније и осталих извора финансирања, у 2019. години

Из осталих извора финансирања (услуге рекламе спонзора, продаје улазница, донација и др.) дозначена су средства у износу од 3.877.104,49 динара.

Фондација „Нови Сад 2021-Европска престоница културе“ аплицирала је на конкурс за финансирање програма у Културном центру Србије у Паризу који је расписан од стране Министарства културе и информисања када јој је одобрен износ од 450.000,00 динара. Пројекат финансирање програма у Културном центру Србије у Паризу реализоваће се у 2020. години.

Табела 22.: Преглед дозначених, утрошених и неутрошених финансијских средстава по изворима финансирања у 2019. години

Редни број	Опис	Износ финансијских средстава на текућем рачуну 01.01.2019. године	Дозначени износи финансијских средстава у 2019. години	Утрошен износ финансијских средстава у 2019. години
1.	Буџет Републике Србије	84.733.156,39	95.447.313,00	31.869.695,48
2.	Буџет АП Војводине	4.772.621,11	135.000.000,00	3.815.527,12
3.	Буџет Града Новог Сада	64.100.430,73	205.240.996,00	173.355.370,10
4.	Министарство културе и информисања	/	450.000,00	/
5.	Средства Европске уније-међународни пројекти	4.873.913,10	1.136.097,47	13.723.874,98
6.	Приватни спонзори/остало	7.797.813,66	3.877.104,49	3.734.472,85
Укупно:		166.277.934,99	441.151.510,96	226.498.940,53

2.6. Новчана средства утрошена у 2019. години по изворима финансирања и позицијама расхода

Укупно утрошена средства до 31. децембра 2019. године износе 226.498.940,53 динара, те стање на текућим рачунима Фондације је, на дан 31. децембар 2019. године 380.874.768,81 динара (Табела 23).

Табела 23.: Стање на текућим рачунима Фондације је, на дан 31. децембар 2018. године

Редни број	Опис	Износ у динарима
1.	Текући рачун – буџетска средства	378.867.911,95
2.	Текући рачуни код банака	510.667,89
3.	Девизни рачуни код банака	1.496.189,39
УКУПНО:		380.874.768,81

2.7. Утрошена средства из буџета Републике Србије

У Табели 24 приказана су дозначена и укупно утрошена средства по позицијама из буџета Републике Србије у 2019. години.

Табела 24. Структура укупно утрошених средства по позицијама из буџета Републике Србије у 2018. години

ВРСТА РАСХОДА - ТРОШКА	Преостали износ финансијских средстава из буџета Републике Србије у на дан 31.12.2018. године	Дозначен износ финансијских средстава из буџета Републике Србије у 2019. години	Укупно расположив износ финансијских средстава из буџета Републике Србије у 2019. години	Утрошена средства из Републике Србије у 2019. години	Неутрошен износ финансијских средстава на дан 31.12.2019.
Трошкови осталих производних услуга	72.447.664,00	79.447.313,00	151.894.977,00	26.276.713,40	125.618.26,60
Набавка опреме	12.285.492,39	16.000.000,00	28.285.492,00	5.592.982,08	22.692.509,92
УКУПНО:	84.733.156,39	95.447.313,00	180.180.469,00	31.869.695,48	148.310.773,52

Из буџета Републике Србије, у 2019. години утрошено је 5.592.982,08 динара за набавку опреме, и то:

- рачунарске и мултимедијалне опреме за опремање културних станица,
- рачунарске опреме за чланове пројектног тима,
- намештаја за опремање пословног простора,
- намештаја за опремање културних станица,

Из буџета Републике Србије, у 2019. години утрошено је 26.276.713,40 динара за суфинансирање пројеката из Апликационе књиге, услуге едукације и менторског рада на изради петогодишњих планова рада установа културе на територији Новог Сада у оквиру пројекта Фондације Нови Сад 2021 – изгради се – намењеног подизању капацитета локалних установа културе и пројекта одобрених по конкурс Шетње кроз наслеђе.

2.8. Утрошена средства из буџета АП Војводине

У Табели 25. приказана су укупно утрошена средства по позицијама из буџета АП Војводине у 2019. години.

Табела 25.: Структура укупно утрошених средства по позицијама из буџета АП Војводине у 2018. години

ВРСТА РАСХОДА/ОДЛИВА СРЕДСТАВА	Неутрошени износ дозначених финансијских средстава из буџета из буџета АП Војводине на 31.12.2018. године	Утрошена средства из Буџета АП Војводине у 2019. години	Враћен износ средстава дозначених корисницима средстава	Неутрошен износ финансијских средстава на дан 31.12.2019.
Трошкови осталих производних услуга	1.467.813,99	510.070,00	1.235.782,81	2.192.876,80
Набавка опреме	3.304.807,12	3.304.807,12	0,00	0,00
УКУПНО:	4.772.621,11	3.815.527,12	1.235.782,81	2.192.876,80

Из буџета АП Војводине у 2019. години утрошено је 3.304.807,12 динара за набавку опреме, и то:

- рачунарске и мултимедијалне опреме за опремање културних станица,
- рачунарске опреме за чланове пројектног тима,
- рачунарске опреме за опремање покретне културне станице-каравана,
- намештаја за опремање пословног простора,
- намештаја за опремање културних станица,

Из буџета АП Војводине у 2019. години утрошено је 510.070,00 динара за едукацију запослених у установама културе.

2.9. Утрошена средства из буџета Града Новог Сада

У Табели 26 приказана су укупно утрошена средства по позицијама из буџета Града Новог Сада.
Табела 26. Структура укупно утрошених средства по позицијама из буџета Града Новог Сада у 2019. години

ВРСТА РАСХОДА - ТРОШКА	Неутрошени износ назначених финансијских средстава из буџета Града Новог Сада на 31.12.2018. године	Доначен износ финансијских средстава из буџета Града Новог Сада у 2019. години	Укупно расположив износ финансијских средстава из буџета Града Новог Сада у 2019. години	Средства назначена у 2018. години из буџета Града Новог Сада утрошена у 2019. години	Утрошена средства у 2019. години назначена из буџета Града Новог Сада у 2019. години	Укупно утрошена средства назначена у 2018. и 2019. години из буџета Града Новог Сада у 2019. години	Неутрошен износ финансијских средстава назначених из буџета Града Новог Сада на дан 31.12.2019.
Трошкови материјала	173.674,08	6.000.000,00	6.173.674,08	173.674,08	2.734.588,76	2.908.262,84	3.265.411,24
Трошкови горива и енергије	2.290.432,74	1.500.000,00	3.790.432,74	2.290.432,74	39.108,24	2.329.540,98	1.460.891,76
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	65.841,96	500.000,00	565.841,96	65.841,96	203.865,24	269.707,20	296.134,76
Трошкови зарада и накнада запослених са припадајућим порезима и доприносима	77.164,23	43.000.000,00	43.077.164,23	77.164,23	35.972.532,93	36.049.697,16	7.027.467,07
Трошкови накнада физичким лицима по уговорима	4.931.035,72	42.000.000,00	46.931.035,72	4.931.035,72	36.189.240,26	41.120.275,98	5.810.759,74
Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора	12.734,99	3.400.000,00	3.412.734,99	12.734,99	3.310.049,65	3.322.784,64	89.950,35
Остали лични расходи и накнаде	795.167,13	11.270.000,00	12.065.167,13	795.167,13	7.257.395,29	8.052.562,42	4.012.604,71
Трошкови транспортних услуга	366.307,61	1.800.000,00	2.166.307,61	366.307,61	908.852,71	1.275.160,32	891.147,29
Трошкови услуга одржавања	1.881.546,98	10.500.000,00	12.381.546,98	1.881.546,98	1.239.747,74	3.121.294,72	9.260.252,26
Трошкови закупнина	1.099.394,84	1.500.000,00	2.599.394,84	1.099.394,84	705.431,71	1.804.826,55	794.588,29
Трошкови рекламе и пропаганде	10.801.877,00	46.539.480,00	57.341.357,00	10.801.877,00	9.051.508,16	19.853.385,16	37.487.971,84
Трошкови осталих производних услуга	38.998.451,98	23.541.757,00	62.540.208,98	38.998.451,98	4.578.746,90	43.577.198,88	18.963.010,10
Трошкови непроизводних услуга	1.178.586,81	4.500.000,00	5.678.586,81	1.178.586,81	3.171.004,74	4.349.591,55	1.328.995,26
Трошкови репрезентације	407.876,70	3.000.000,00	3.407.876,70	407.876,70	911.716,11	1.319.592,81	2.088.283,89
Трошкови премија осигурања	166.079,76	600.000,00	766.079,76	166.079,76	103.540,82	166.079,76	600.000,00
Трошкови платног промета	133.503,64	300.000,00	433.503,64	133.503,64	237.044,46	237.044,46	196.459,18
Трошкови чланарина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Трошкови пореза	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Остали нематеријални трошкови	720.754,55	5.289.759,00	6.010.513,55	720.754,55	2.877.610,12	3.598.364,67	2.412.146,88
УКУПНО:	64.100.430,73	205.240.996,00	269.341.426,72	64.100.430,73	109.254.939,38	173.179.604,03	96.986.066,62

Неутрошена финансијска средства дозначена из буџета Града Новог Сада у 2018. години, у износу од 64.100.430,72 динара, утрошена су у 2019. години на следеће позиције:

Трошкови материјала

Утрошена су финансијска средства у износу од 173.674,08 динара за набавку ситног потрошног канцеларијског материјала, тонера за штампаче, папира за штампање, средстава за чишћење и сталог потрошног материјала.

Трошкови горива и енергије

Утрошена су финансијска средства у износу од 2.290.432,74 динара за набавку горива за превозна средства и плаћања трошкова електричне енергије.

Трошкови једнократног отписа алата и инвентара

Утрошена су финансијска средства у износу од 65.841,96 динара за набавку столица за публику, и осталог ситног инвентара.

Трошкови зарада и накнада зарада са порезима и доприносима на зараде и накнаде зарада на терет послодавца

Утрошена су финансијска средства у износу од 77.164,23 динара за исплату дела зарада запослених на одређено време у Фондацији ангажованих у вези са дочеком Српске Нове године.

Трошкови накнада по уговорима са физичким лицима

Утрошена су финансијска средства у износу од 4.931.035,72 за исплату дела трошкова ангажовања трећих лица на основу уговора о делу, ауторских уговора и уговора о обављању привремено повремених послова за потребе реализације едукативних активности, активности из области међународне сарадње, уметничких активности и осталих активности Фондације

Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора

Утрошена су финансијска средства у износу од 12.734,99 динара за исплату дела накнада председнику и члановима Управног одбора и члановима Надзорног одбора.

Остали лични расходи и накнаде

Утрошена су финансијска средства у износу од 795.167,13 динара за исплату дела трошкова запосленима на службеном путу у земљи и иностранству, трошкова за долазак и одлазак са рада, трошкове поклона деци запослених и других примања запосленима у складу са законом и интерним актима Фондације.

Трошкови транспортних услуга

Утрошена су финансијска средства у износу од 366.307,61 динара за плаћање трошкова интернета, фиксне и мобилне телефоније и доставе пошљици.

Трошкови услуга одржавања

Утрошена су финансијска средства у износу од 1.881.546,98 динара за трошкове адаптације пословног простора у Аполо центру.

Трошкови закупнина

Утрошена су финансијска средства у износу од 1.099.394,84 динара за плаћање закупа пословног простора.

Трошкови рекламе и пропаганде

Утрошена су финансијска средства у износу од 10.801.877,00 динара за финансирање пројектних активности која се односе на активности маркетинга и комуникације.

Трошкови осталих услуга

Утрошена су финансијска средства у износу 38.998.451,98 динара за суфинансирање пројеката из апликационе књиге, и плаћање трошкова у вези са реализацијом програмских активности везаних за дочек Српске Нове године.

Трошкови непроизводних услуга

Утрошена су финансијска средства у износу од 1.178.586,81 динара за плаћање обуке и едукације запослених, трошкова ангажовања књиговодствене агенције и др.

Трошкови репрезентације

Утрошена су финансијска средства у износу од 407.876,70 динара за плаћање трошкова ресторана, набавке средстава за репрезентацију, а све у складу са законом и интерним актима Фондације

Трошкови премија осигурања

Утрошена су финансијска средства у износу од 166.079,76 динара за трошкове осигурања имовине Фондације.

Трошкови платног промета

Утрошена су финансијска средства у износу од 133.503,64 динара за плаћање трошкова провизија и осталих банкарских услуга.

Остали нематеријални трошкови

Утрошена су финансијска средства у износу од 720.754,55 динара за плаћање комуналних услуга, трошкова различитих такси, регистрације превозних средстава, огласа за јавне набавке, трошкове израде печата и др.

2.9. Утрошена средства из буџета Града Новог Сада дозначена у 2019. години

Од укупног износа финансијских средстава дозначених из буџета Града Новог Сада за 2019. годину од 205.240.996,00 динара, на дан 31.12.2019. године, утрошено је 109.254.939,38 динара на следеће позиције:

Трошкови материјала

Утрошена су финансијска средства у износу од 2.734.588,76 динара за набавку ситног потрошног канцеларијског материјала, тонера за штампаче, папира за штампање, средстава за чишћење и сталог потрошног материјала.

Трошкови горива и енергије

Утрошена су финансијска средства у износу од 39.108,24 динара за набавку горива за превозна средства и плаћања трошкова електричне енергије.

Трошкови једнократног отписа алата и инвентара

Утрошена су финансијска средства у износу од 203.865,24 динара за набавку столица за публику, и осталог ситног инвентара.

Трошкови зарада и накнада зарада са порезима и доприносима на зараде и накнаде зарада на терет послодавца

Утрошена су финансијска средства у износу од 35.972.532,93 динара за зараде запослених на одређено време.

Трошкови накнада по уговорима са физичким лицима

Утрошена су финансијска средства у износу од 36.189.240,26 за трошкове ангажовања трећих лица на основу уговора о делу, ауторских уговора и уговора о обављању привремено повремених послова за потребе реализације едукативних активности, активности из области међународне сарадње, уметничких активности и осталих активности Фондације.

Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора

Утрошена су финансијска средства у износу од 3.310.049,65 динара за исплату накнада председнику и члановима Управног одбора и члановима Надзорног одбора.

Остали лични расходи и накнаде

Утрошена су финансијска средства у износу од 7.257.395,29 динара за исплату трошкова запосленима на службеном путу у земљи и иностранству, трошкове коришћења сопственог возила у службене сврхе, трошкова за долазак и одлазак са рада, трошкове поклоне деци запослених и других примања запосленима у складу са законом и интерним актима Фондације. На овој позицији урачуната су и средства уплаћена у буџет Републике Србије по основу умањења зарада, а у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Трошкови транспортних услуга

Утрошена су финансијска средства у износу од 908.852,71 динара за плаћање трошкова интернета, фиксне и мобилне телефоније и доставе пошљики.

Трошкови услуга одржавања

Утрошена су финансијска средства у износу од 1.239.747,74 динара за трошкове адаптације пословног простора у Аполо центру, трошкове одржавања превозних средстава, рачунарске опреме и сличних трошкова.

Трошкови закупнина

Утрошена су финансијска средства у износу од 705.431,71 динара за плаћање закупа пословног простора.

Трошкови рекламе и пропаганде

Утрошена су финансијска средства у износу од 9.051.508,16 динара за финансирање пројектних активности која се односе на активности маркетинга и комуникације.

Трошкови осталих услуга

Утрошена су финансијска средства у износу 4.578.746,90 динара за суфинансирање пројеката из апликационе књиге и других пратећих трошкова.

Трошкови непроизводних услуга

Утрошена су финансијска средства у износу од 3.171.004,74 динара за плаћање трошкова ангажовања екстерних ревизора за контролу финансијских извештаја, трошкова обуке и едукације запослених, трошкова ангажовања књиговодствене агенције, трошкове одржавања софтвера, трошкова изнајмљивања лиценци, имплементацију пословног портала, трошкове правних услуга, трошкове чишћења просторија и др.

Трошкови репрезентације

Утрошена су финансијска средства у износу од 911.716,11 динара за плаћање трошкова ресторана, набавке средстава за репрезентацију, а све у складу са законом и интерним актима Фондације

Трошкови платног промета

Утрошена су финансијска средства у износу од 103.540,82 динара за плаћање трошкова провизија и осталих банкарских услуга.

Остали нематеријални трошкови

Утрошена су финансијска средства у износу од 2.877.610,12 динара за плаћање комуналних услуга, трошкова различитих такси, регистрације превозних средстава, огласа за јавне набавке, трошкове израде печата и др.

2.10. Утрошена средства за реализацију пројеката који се суфинансирају из средстава Европске уније у 2019. години

За реализацију пројекта European Youth Engagement Network утрошен је износ од 12.796.725,35 динара од којих је износ од 4.344.164,72 динара утрошен од преосталог износа уплаћеног аванса од стране Европске уније, а износ од 8.452.560,45 динара је предфинансиран из сопствених средстава Фондације (разлике прихода над расходима из 2018. године и сопствених средстава из 2019. године).

За реализацију пројекта SPACE, утрошен је износ од 936.149,63 динара од којих је износ од 529.748,20 динара утрошен од преосталог износа уплаћеног аванса од стране Европске уније, а износ од 406.401,43 динара предфинансиран је из сопствених средстава Фондације.

2.11. Утрошена средства из осталих извора у 2019. години

Фондација "Нови Сад 2021 - Европска престоница културе", у 2019. години, имала је прилив финансијских средстава од спонзора, донација и из осталих извора у износу од 3.877.104,49 динара о чега је утрошено 3.734.472,85 динара, те је остало неутрошено из овог извора финансирања 142.631,64 динара.

3. Основе за састављање финансијских извештаја

Финансијски извештаји Фондације „Нови Сад 2021-Европска претоница културе“ састављени су у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013 – у даљем тексту: Закон) и Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица ("Службени гласник РС", бр.118/2013 и 95/2014).

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за друга правна лица ("Сл. гласник РС", бр.137/2014).

Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру прописана је Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица ("Сл. гласник РС", бр. 137/2014 - у даљем тексту: Правилник о контном оквиру).

Редован годишњи финансијски извештај за 2019. годину одобрио је Управни одбор Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“, Нови Сад на својој 66. седници одржаној 31.07.2019. године.

Састављање финансијских извештаја у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Фондације.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан извештавања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног девизног курса Народне банке Србије важећег на тај дан. Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају.

Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха, као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

Курс ЕУР примењен на дан билансирања је 117.5928 (2018. био је 118,1946).

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална имовина се почетно мери по својој набавној вредности или цени коштања, а након почетног признавања вреднује се по својој набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Амортизација нематеријалних улагања се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања који износи 5 година.

Нематеријална улагања

	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	У хиљадама РСД Укупно нематеријална улагања
Набавна вредност		
Стање 31.12.2017.	930	930
Стање 31.12.2018.	930	930
Нове набавке 2019.	/	/
Стање 31. 12. 2019.	930	930
Исправка вредности		
Стање 31.12.2017.	79	79
Амортизација за 2018	186	186
Стање 31.12.2019	265	265
Амортизација за 2019.	186	186
Садашња вредност 31. 12. 2018.	665	665
Садашња вредност 31.12.2019.	479	479

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема (дугорочна материјална имовина, у даљем тексту НПО) која испуњава услове за признавање као средство, почетно се мери по набавној вредности, односно цени коштања, а након почетног признавања се мери по набавној вредности. За признавање НПО потребно је да средство испуњава два услова: да је његов корисни век дужи од годину дана и да је његова набавна вредност у моменту набавке већа од 5.000,00 динара.

У набавна вредност се укључују сви трошкови набавке увећани за зависне трошкове набавке.

Накнадни издаци се укључују у набавну вредност уколико испуњавају напред наведене услове за признавање НПО.

Амортизација НПО се врши путем пропорционалног метода, применом стопе утврђене на основу процењеног корисног века трајања на основицу коју чини набавна вредност умањена за резидуалну вредност.

Обрачун амортизације почиње од првог дана наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу, односно када је расположиво за коришћење. Обрачун амортизације престаје када средство престаје да се признаје, односно када је у потпуности отписано, расходовано или отуђено.

Корисни век употребе средства се преиспитује на крају обрачунског периода уколико постоје наговештаји да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Обрачун амортизације извршен је применом следећих стопа амортизације:

	Стопа амортизације (%)
ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	
Путничка возила	12,50
Рачунарска и друга електронска опрема	20,00
Опрема- бине	12,50
Канц.наместај, бела техника	10,00

Некретнине, постројења и опрема

У хиљадама РСД

	Постројења и опрема	Аванси за НПО	Укупно
Набавна вредност			
Стање 31.12.2017.	35.493	6.645	42.138
Нове набавке и дати аванси 2018.	31.393	1.041	32.434
Обрачун аванса	-	(6.645)	(6.645)
Стање 31. децембра 2018.	66.886	1.041	67.927
Нове набавке у 2019.	9.450	-	8.566
Обрачун аванса	-	(1.041)	(1.041)
Стање 31. децембра 2019.	76.366	-	76.336
Исправка вредности			
Стање 31. децембра 2017.	406	-	406
Амортизација за 2018.	8.160	-	8.160
Стање 31.12.2018.	8.566	-	8.566
Амортизација за 2019.	12.297	-	12.483
Стање 31.12.2019.	20.863	-	21.049
Садашња вредност 31.12.2018.	58.320	1.041	59.361
Садашња вредност 31.12.2019.	55.472	-	55.472

3.3. Краткорочни пласмани и потраживања

Краткорочни пласмани и потраживања су финансијски инструменти са роком доспелости за наплату до годину дана од дана почетног признавања.

Краткорочна потраживања процењују се по номиналној вредности, умањено индиректно за процењени износ вероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована.

Финансијски пласмани и потраживања у страној валути, као и потраживања са валутном клаузулом процењују се по средњем курсу стране валуте на дан састављања финансијских извештаја, умањени индиректно за процењени износ вероватне ненаплативости а директно ако је немогућност наплате извесна и документована.

Залихе

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Плаћени аванси		
-добављачи у земљи	1.853	274
	<u>1.853</u>	<u>274</u>

Потраживања по основу продаје

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Потраживања од купаца-правна лица	284	595
	<u>284</u>	<u>595</u>

Друга потраживања

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Потраживања-приправници РЗЗ	470	172
Потраживања мастер кард	5	5
Потраживања од државних органа	14	/
	489	177

Готовински еквиваленти и готовина

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Текући (пословни) рачуни код пословних банака	508	8.665
Текући рачун код Управе за трезор	378.868	152.367
Девизни рачуни-Комерцијална банка	3	4.716
Девизни рачуни-ОТП банка	-	530
	379.379	166.278

	2019.	2018.
Стање у девизама - ЕУР		
Девизни рачун-Комерцијална банка	2.376,40	39.901,51
Девизни рачун-ОТП банка	10.347,08	4.482,00
	12.723,48	44.383,51

3.4. Активна временска разграничења

Рачуни активних временских разграничења представљају специфичне позиције биланса на којима се исказују временски разграничени расходи и приходи између два обрачунска периода. У циљу утврђивања реалног финансијског резултата, пре израде годишњих финансијских извештаја и закључка пословних књига врши се разграничење расхода и прихода на обрачунске периоде којима економски припадају, без обзира на моменат плаћања расхода, односно наплате прихода.

Рачуни активних и пасивних временских разграничења заснивају се на начелу настанка пословног догађаја. По овом начелу, учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати) и евидентирају се у пословним књигама и укључују у финансијске извештаје у периодима на које се односе.

Финансијски извештаји припремљени на начелу настанка пословног догађаја информишу кориснике не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду. Због тога ти извештаји обезбеђују такву врсту информација о прошлим пословним променама и осталим догађајима које су најкорисније за кориснике при доношењу економских одлука.

У активна временска разграничења спадају следеће ставке: унапред плаћени, односно фактурисани трошкови наредног периода, зарађени приходи за које нису издате фактуре и остала активна временска разграничења.

Активна временска разграничења

	2019.	У хиљадама РСД 2018.
Разграничени трошкови по основу премија осигурања	497	412
Унапред извршена плаћања и остатак неуплаћеног износа по уговорима закљученим у 2019. години, за пројекте из апликационе књиге и по конкурс Шетње кроз наслеђе, чија реализација је планирана у 2020. години (укључујући и два пројекта за која је плаћање извршено у 2018. години а за која су потписани анекси уговора о померању рока за реализацију за 2020. годину)	13.535	45.032
Унапред извршена плаћања за међународни пројат „European Youth Engagement Network“ за који ће средства бити рефундирана из Европске уније у 2020. години	8.453	2.839
Унапред извршена плаћања за међународни пројат „SPACE“ за који ће средства бити рефундирана из Европске уније у 2020. години	406	/
	22.891	48.283

Уплате за суфинансирање пројекта који ће бити реализовани у 2020. години односе се на следеће пројекте по конкурсима:

	2019.	У хиљадама РСД 2018.
Пројекти из Апликационе књиге-2018.	2.390	26.782
Пројекти по конкурс „Гублика у фокусу“	350	13.876
Пројекти по конкурс „Пристапачност“	-	4.374
Пројекти из Апликационе књиге-2019.	10.795	
Пројекти по конкурс Шетње кроз наслеђе	120	
	13.535	45.032

На рачуну 28 – Активна временска разграничења, исказан је износ **22.936.525,91** динара и састављен је од:

- Средства дозначених из буџета РС, АП Војводине и Града Новог Сада, додељених апликантима по конкурсима за суфинансирање пројекта који ће се реализовати и у 2020. години, у износу од 13.534.744,40 динара,
- Унапред плаћене премије осигурања, 497.715,00 динара
- Унапред плаћених трошкови за реализацију пројекта Европске уније у износу од 8.858.055,51 динара који ће бити враћен Фондацији у 2020. години, и то:
 - Пројекат „SPACE“, 406.401,43 динара
 - Пројекат „European Youth Engagement Network“, 8.452.560,45 динара

3.5. Нераспоређени вишак прихода над расходима

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Нераспоређени вишак прихода над расходима ранијих година	6.238	63
Нераспоређени вишак прихода над расходима текуће године (нето вишак прихода над расходима)	1.003	6.175

3.6. Обавезе

Обавеза је садашња обавеза пословног субјекта, произашла из прошлих догађаја и за чије се измирење очекује одлив ресурса. Обавеза се признаје када је извесно да ће због исплате садашње обавезе, доћи до одлива ресурса пословног субјекта и када се износ за њену исплату може поуздано измерити.

Обавезе се класификују као краткорочне и дугорочне.

Дугорочним обавезама сматрају се обавезе по дугорочним кредитима и зајмовима и остале дугорочне обавезе, које доспевају у року дужем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја, или у трајању пословног циклуса ако је он дужи од годину дана.

Краткорочна обавеза је садашња обавеза која доспева за измирење у року од дванаест месеци од дана састављања финансијских извештаја.

Финансијске обавезе обухватају обавезе по основу краткорочних и дугорочних кредита. Ове обавезе се исказују по амортизованој вредности. Обавезе по основу кредита садрже и трошкове трансакције, односно трошкове обраде кредитног захтева и друге обавезе које зајмопримац отплаћује банци или другом кредитору. Трошкови трансакције који су додати обавези по основу кредита се амортизују у току отплате кредита, обично у једнаком износу који се израчунава тако што се износ трошкова подели са бројем рата.

Део дугорочних обавеза који доспева у року краћем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја, исказује се као краткорочна обавеза.

Обавезе се процењују у висини номиналне вредности проистекле из одговарајуће пословне и финансијске трансакције, према веродостојним исправама.

Обавезе у страниј валути, као и обавезе са валутном клаузулом, процењују се по средњем курсу стране валуте на дан састављања финансијских извештаја, а утврђене позитивне и негативне разлике и ефекти исказују се у оквиру финансијских прихода и расхода у Билансу успеха.

Државна давања добијена пре испуњавања критеријума признавања признају се као обавеза.

Обавезе код којих је истекао рок застарелости уносе се у остале приходе.

Обавезе из пословања

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Обавезе по закљученим уговорима за реализацију пројеката из апликационе књиге	10.026	1.183
Добављачи у земљи	2.312	2.022
Добављачи у иностранству	53	82
	12.391	3.287

Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине.

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Обавезе за порез на добит	177	1.090
Средства која се уплаћују у буџетски фонд	/	20
Обавезе према запосленим	25	
	202	1.110

3.7. Пасивна временска разграничења

У оквиру пасивних временских разграничења исказују се унапред наплаћени приходи и трошкови текућег периода за које није примљена исправа или кад обавеза плаћања настаје у будућем периоду.

У оквиру пасивних временских разграничења исказују се одложени приходи и примљене донације са наменом утврђеном уговором.

Пасивна временска разграничења обухватају примљена средства из Буџета Републике Србије и Буџета Аутономне покрајине Војводине за набавку НПО, и примљена средства из Буџета Аутономне покрајине Војводине и Буџета Града Новог Сада за реализацију програмских активности, односно покриће расхода.

Пасивна временска разграничења

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Почетно стање (неутрошена средства примљена 2018.г)	264.915	147.960
Примљена средства за набавку опреме -2019.:		
- из Буџета Републике Србије	16.000	16.000
- из Буџета АП Војводине	-	-
Примљена средства за покриће расхода:		
- из Буџета Града Новог Сада покриће расхода	205.241	169.710
- из Буџета Републике Србије	79.447	78.596
- из Буџета АП Војводине	135.000	-
Укидање у корист прихода по основу амортизације	(12.483)	(8.346)
Укидање у корист прихода по основу извршених пословних расхода (осим амортизације)		(148.024)
Укидање у корист прихода по основу извршених пословних расхода (осим амортизације)	(259.181)	(148.024)
Примљене донације из иностранства	868	9.019
Примљена средства по конкурс Министарства културе и информисања Републике Србије	450	
	442.740	264.915

На рачуну 49 – Пасивна временска разграничења, исказан је износ од **441.740.480,35** динара и састављен је од:

- 440.422.857,66 динара од средстава дозначених из буџета Републике Србије, АП Војводине и Града Новог Сада,
- 867.622,69 динара од пројекта O-CITY.
- 450.000,00 динара од Пројекта за финансирање програма у Културном центру Србије у Паризу.

3.8. Расходи

Укупни приходи Фондације у 2019. години износе 274.826.835,36 динара.

Трошкови материјала и енергије

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Трошкови канцеларијског и осталог (режијског) материјала	2.996	2.606
Трошкови горива	750	860
Трошкови електричне енергије	186	498
Трошкови ситног инвентара	270	1.125
Трошкови осталог материјала		7
	4.201	5.096

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Трошкови зараде и накнада зарада (брutto)	33.464	18.543
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	5.765	3.424
Трошкови накнада по уговору о делу	2.162	6.025
Трошкови накнада по ауторским уговорима	9.332	3.032
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	16.629	7.502
Трошкови накнада по основу осталих уговора (допунски рад)	14.235	11.383
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	3.323	3.444
Остали лични расходи и накнаде	9.156	3.720
Средства која се уплаћују у Буџетски фонд	1.623	2.088
	95.689	59.161

Трошкови производних услуга

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Трошкови транспортних услуга	1.376	1.233
Трошкови услуга одржавања	3.088	16.387
Трошкови закупнина	1.572	775
Трошкови рекламе и пропаганде	21.417	6.161
Трошкови осталих услуга	125.903	49.795
	153.357	74.351

Најзначајнији износи трошкова осталих услуга обухватају суфинансирање следећих пројеката:

	У хиљадама РСД 2019.
Пројекти из Апликационе књиге	78.763
Пројекти по конкурсy "Публика у фокусу"	13.449
Пројекти по конкурсy „Приступачност"	4.352
Пројекти по конкурсy „Шетње кроз наслеђе"	1.186

Нематеријални трошкови

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Трошкови непроизводних услуга	4.379	4.563
Трошкови репрезентације	1.651	1.664
Трошкови премија осигурања	445	80
Трошкови платног промета	316	231
Остали нематеријални трошкови	2.197	2.886
	8.988	9.424

Финансијски расходи

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Расходи камата према трећим лицима	25	36
Негативне курсне разлике	33	34
	58	70

3.9. Приходи

Приход представља бруто прилив економских користи у току обрачунског периода који произилази из редовних активности пословног субјекта, када ти приливи имају за последицу повећање капитала, осим повећања капитала који се односи на уплате власника.

Расход представља смањење економских користи у току обрачунског периода у облику одлива или потрошње имовине или стварања обавеза који доводи до смањења капитала, осим смањења капитала које се односи на исплату учешћа у добити (дивиденде) власницима капитала.

Приходи и расходи се класификују као пословни приходи и расходи, финансијски приходи и расходи и други приходи и расходи.

Приходи од државних давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход приликом признавања потраживања по основу давања. Приходи од државних давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход само када се испуне услови у вези са резултатима.

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да се камата прими.

Приходи од продаје робе, производа и услуга

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Приходи од продаје улазница и промоције	4.936	7.713
	4.936	7.713

Приходи од донација, дотација, субвенција и сл.

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Приходи од донација за покриће расхода	238.890	148.032
Приходи од условљених донација за опрему	12.483	8.346

Приходи од условљених донација за реализацију
међународних пројеката
Остали приходи

17.265	8.346
2.432	
270.770	148.032

Приходи од финансијске имовине

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Приходи од камата	7	1
Позитивне курсне разлике	6	12
Остали приходи од финансијске имовине	85	-
	98	13

Укупни приходи Фондације у 2019. години износе **276.069.341,31** динара.

Нето вишак прихода над расходима

	У хиљадама РСД	
	2019.	2018.
Нето вишак прихода над расходима	1.003	6.175
	1.003	6.175

Вишак прихода над расходима износи 1.179.879,20 динара.

Порески расход периода

Порески расход периода у износу од 176.981,00 хиљада, обрачунат је по стопи од 15% на основицу од 1.179.879,20 динара, утврђену у складу са прописима који регулишу обрачун пореза на добит недобитних организација.

4. Инвестициона улагања (набавка опреме)

Из буџета Републике Србије, у 2019. години утрошено је 5.592.982,08 динара за набавку опреме, и то:

- рачунарске и мултимедијалне опреме за опремање културних станица,
- рачунарске опреме за чланове пројектног тима,
- намештаја за опремање пословног простора,
- намештаја за опремање културних станица,

Из буџета АП Војводине у 2019. години утрошено је 3.304.807,12 динара за набавку опреме, и то:

- рачунарске и мултимедијалне опреме за опремање културних станица,
- рачунарске опреме за чланове пројектног тима,
- рачунарске опреме за опремање покретне културне станице-каравана,
- намештаја за опремање пословног простора,
- намештаја за опремање културних станица,

Укупна набавна вредност основних средстава Фондације износи 77.265.697,42 динара. Износ амортизације за 2019. годину је 12.483.161,62 динара.

Садашња вредност основних средстава је 55.951.462,40 динара.

Набавка опреме извршена је у складу са одредбама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015).

У складу са чланом 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, Комисија је, извршила је попис имовине и обавеза Фондације са стањем на дан 31. децембар 2019. године, а Управни одбор Фондације је усвојио Извештај о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године.

IX ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ПРОГРАМСКИМ АКТИВНОСТИМА

Како би се све програмске активности у оквиру Пројекта „Нови Сад 2021 –Европска престоница културе“, реализовале на начин предвиђен Апликационом књигом дефинисана је организациона шема која омогућава да се на најбољи начин искористе ресурси, кадрови и расположиве методе планирања и контроле.

Процес управљања програмским активностима подразумева дефинисање свих појединачних улога у оквиру реализације програмских активности, организовање радних тимова, свакодневно деловање и администрацију, процес планирања, надгледање и контролу, управљање трошковима и ризицима.

1. Организација рада

За реализацију Пројекта „Нови Сад 2021 –Европска престоница културе“, обезбеђују се кадрови са одговарајућим квалификацијама и искуством, превасходно из области планирања, управљања и реализације културних програма, али и из области промоције и маркетинга, финансија, међународне сарадње и сл.

Узимајући у обзир чињеницу да се Фондација оснива на одређено време, с лицима која ће учествовати континуирано у реализацији Пројекта „Нови Сад 2021 –Европска престоница културе“, закључују се уговори о раду на одређено време, у складу са чланом 37. став 4. тачка 2) Закона о раду.

За реализацију програмских активности ангажују се лица одговарајућих квалификација на основу уговора ван радног односа, у складу са Законом о раду и општим актом Фондације, и то на основу:

- уговора о обављању привремених и повремених послова, у складу са чланом 197 Закона о раду,
- уговора о делу, у складу са чланом 199. Закона о раду,
- уговора о допунском раду, у складу са чланом 202 Закона о раду
- и других уговора о ангажовању.

Динамика ангажовања ових лица усклађује се са програмским активностима и потребама Фондације, у складу с обимом посла.

2. Органи управљања и радна тела Фондације

Фондација има својство правног лица с правима и обавезама утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статуту Фондације.

Органи управљања Фондације су:

1. Директор,
2. Управни одбор,
3. Надзорни одбор.

Скупштина града Новог Сада именovala је Немању Миленковића за директора Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ на период док траје Пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“.

Председнике и чланове Управног одбора именovala је Скупштина града Новог Сада. Управни одбор има председника и четири члана.

Председнике и чланове Надзорног одбора именovala је Скупштина града Новог Сада. Надзорни одбор има председника и два члана.

X ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Пројекат Нови Сад 2021 осмишљен је као платформа за развој културних и креативних потенцијала Града Новог Сада који ће наредних година имати за циљ да оснажи културну виталност града, омогући урбану регенерацију, те побољша интернационални углед и туристичку понуду Новог Сада. На тај начин Град Нови Сад радом на кандидатури за Европску престоницу културе 2021. године развија свој локални концепт и стратегију одрживог развоја културног сектора са тежиштем на оснаживању институција културе, обнови културног наслеђа, јачању културне партиципације, развоју културних и креативних индустрија, децентрализацији и међусекторској сарадњи.

У складу са наведеним концептом планиране су и активности на реализацији Пројекта "Нови Сад 2021 - Европска престоница културе " за 2019. годину које су и извршаване у складу са Планом.

Очекујемо да ће у наредним годинама титула Европске престонице културе имати још већу улогу и значај, те да ће представљати мотор обнове четири најугроженија привредна сегмента: културе и уметности, креативних индустрија, туризма и угоститељства.